

Regeringens proposition

1984/85: 70

om slopad kommunal taxering av juridiska personer;

beslutad den 1 november 1984.

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag av regeringsprotokoll ovannämnda dag.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

KJELL-OLOF FELDT

Propositionens huvudsakliga innehåll

Riksdagen beslöt våren 1984 att den kommunala beskattningen av juridiska personer skall upphöra fr.o.m. inkomståret 1985. Som en följd av detta föreslås i propositionen att taxeringen till kommunal inkomstskatt skall slopas för juridiska personer (utom inhemska dödsbon). Endast statlig inkomstskatt kommer således i fråga. Samtidigt upphör garantibeskattningen av de juridiska personernas fastighetsinnehav.

Skattesatserna vid den statliga taxeringen föreslås höjda till en nivå motsvarande i stort sett det nuvarande genomsnittliga kommunala och statliga skatteuttaget. Skattesatsen föreslås bli 52% för bl.a. aktiebolag, ekonomiska föreningar och familjestiftelser samt 40% för övriga juridiska personer.

De nya reglerna skall i princip tillämpas på beskattningsår som påbörjas den 1 januari 1985 eller senare.

Lagförslagen i denna proposition har granskats av lagrådet. Propositionen innehåller därför – förutom själva lagförslagen (s. 2 – 148) – tre huvuddelar: lagrådsremissen (s. 149), lagrådets yttrande (s. 250) och föredragande statsrådets ställningstaganden till lagrådets synpunkter (s. 260).

För att få skälen till lagförslagen helt klara för sig måste läsaren ta del av alla tre texterna.

1 Förslag till

Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)

Härigenom föreskrivs i fråga om kommunalskattelagen (1928: 370)¹

dels att 24 § 3 mom., 28 § 3 och 4 mom., 29 § 2 och 3 mom., 30 § 2 – 6 mom., 41 c §, 43 § 2 och 3 mom., 46 § 5 mom., 48 § 1 mom., 53 § 5 mom., 64 § 2 mom., 67 §, punkt 4 av anvisningarna till 18 §, punkt 6 av anvisningarna till 20 §, punkt 3 av anvisningarna till 24 §, punkterna 7 och 8 av anvisningarna till 28 §, punkterna 12 – 14 av anvisningarna till 29 §, anvisningarna till 30 §, punkt 5 av anvisningarna till 35 §, punkt 7 av anvisningarna till 38 §, punkt 4 av anvisningarna till 39 §, anvisningarna till 41 c §, punkterna 2 och 3 av anvisningarna till 43 §, punkterna 5 och 7 – 9 av anvisningarna till 53 §, punkterna 1, 4 och 5 av anvisningarna till 54 § samt anvisningarna till 58 § skall upphöra att gälla,

dels att nuvarande 28 § 1 mom. skall betecknas 28 §,

¹ Senaste lydelse av

24 § 3 mom. 1959: 36

28 § 3 mom. 1962: 86

28 § 4 mom. 1957: 72

29 § 2 mom. 1984: 190

29 § 3 mom. 1970: 651

30 § 2 mom. 1984: 101

30 § 3 mom. 1982: 1087

30 § 4 mom. 1969: 749

30 § 5 mom. 1982: 1087

30 § 6 mom. 1969: 749

41 c § 1977: 243

43 § 2 mom. 1979: 612

43 § 3 mom. 1979: 612

46 § 5 mom. 1983: 1088

48 § 1 mom. 1977: 572

53 § 5 mom. 1974: 994

64 § 2 mom. 1933: 394

punkt 4 av anvisningarna till 18 § 1969: 749

punkt 6 av anvisningarna till 20 § 1979: 1146

punkt 3 av anvisningarna till 24 § 1975: 259

punkt 7 av anvisningarna till 28 § 1969: 749

punkt 8 av anvisningarna till 28 § 1957: 72

punkt 13 av anvisningarna till 29 § 1984: 190

punkt 14 av anvisningarna till 29 § 1969: 749

punkt 1 av anvisningarna till 30 § 1984: 101

punkt 2 av anvisningarna till 30 § 1984: 101

punkt 3 av anvisningarna till 30 § 1969: 749

punkt 4 av anvisningarna till 30 § 1969: 749

punkt 5 av anvisningarna till 30 § 1969: 749

punkt 5 av anvisningarna till 35 § 1974: 810

punkt 7 av anvisningarna till 38 § 1974: 994

punkt 4 av anvisningarna till 39 § 1974: 994

anvisningarna till 41 c § 1983: 123

punkt 2 av anvisningarna till 43 § 1979: 612

punkt 3 av anvisningarna till 43 § 1981: 264

punkt 7 av anvisningarna till 53 § 1977: 572

punkt 8 av anvisningarna till 53 § 1977: 572

punkt 9 av anvisningarna till 53 § 1977: 572

punkt 1 av anvisningarna till 54 § 1984: 190

punkt 4 av anvisningarna till 54 § 1980: 957

punkt 5 av anvisningarna till 54 § 1979: 612

punkt 2 av anvisningarna till 58 § 1963: 303

punkt 2 a av anvisningarna till 58 § 1963: 303.

dels att 1, 20 och 22 §§, 24 § 1 mom., 25 § 3 mom., den nya 28 §, 29 § 1 mom., 35 § 1, 3 och 3 a mom., 38 § 1 mom., 41 a §, 45 §, 46 § 1 mom., 47 §, 47 a §, 50 § 2 och 3 mom., 53 § 1 – 3 mom., 54 §, 57 § 1 och 3 mom., 58 §, 59 § 1 och 3 mom., 66 §, punkt 2 av anvisningarna till 19 §, punkterna 3, 4 och 9 av anvisningarna till 22 §, punkterna 1 och 10 av anvisningarna till 24 §, punkterna 2 a och 9 av anvisningarna till 25 §, punkt 1 av anvisningarna till 28 §, punkterna 4, 5, 7 och 16 av anvisningarna till 29 §, punkt 2 av anvisningarna till 31 §, punkterna 2 a och 3 av anvisningarna till 36 §, punkterna 2, 5 och 8 av anvisningarna till 38 §, punkterna 1 och 4 a av anvisningarna till 41 §, punkterna 1, 2 och 4 av anvisningarna till 41 a §, punkterna 2 och 3 av anvisningarna till 54 §, anvisningarna till 60 § samt punkt 2 av anvisningarna till 66 § skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i anvisningarna till 29 § skall införas en ny punkt, 10, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

Med allmän kommunalskatt avses i denna lag kommunalskatt, landstingsskatt och församlingsskatt.

Allmän kommunalskatt skall utgöras i förhållande till det antal skattekronor och skatteören, som påföres en var skattskyldig enligt de i denna lag fastställda grunder, dock att skatten skall utgå i helt antal kronor enligt vad i uppbördslagen (1953: 272) stadgas.

Allmän kommunalskatt skall utgöras av fysisk person och dödsbo i förhållande till det antal skattekronor och skatteören, som påföres en var skattskyldig enligt de i denna lag fastställda grunder, dock att skatten skall utgå i helt antal kronor enligt vad i uppbördslagen (1953: 272) stadgas.

Angående taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering till allmän kommunalskatt stadgas i taxeringslagen (1956: 623).

20 §³

Vid beräkningen av inkomsten från särskild förvärvskälla skall alla omkostnader under beskattningsåret för intäkternas förvärvande och bibehållande avräknas från samtliga intäkter i pengar eller pengars värde (bruttointäkt), som har inlutit i förvärvskällan under beskattningsåret. Att koncernbidrag, som inte utgör sådan omkostnad, ändå skall avräknas i vissa fall och inräknas i bruttointäkt hos mottagaren framgår av 43 § 3 mom.

Vid beräkningen av inkomsten från särskild förvärvskälla skall alla omkostnader under beskattningsåret för intäkternas förvärvande och bibehållande avräknas från samtliga intäkter i pengar eller pengars värde (bruttointäkt) som har inlutit i förvärvskällan under beskattningsåret.

² Senaste lydelse 1977: 190.

³ Lydelse enligt prop. 1983/84: 165.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Avdrag får *inte* göras för:

den skattskyldiges levnadskostnader och därtill hänförliga utgifter, såsom vad skattskyldig utgett som gåva eller som periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk utbetalning till person i sitt hushåll;

kostnader i samband med plockning av vilt växande bär och svampar till den del kostnaderna inte överstiger de intäkter som är skattefria enligt 19 §;

värdet av arbete, som i den skattskyldiges förvärvsverksamhet utförts av den skattskyldige själv eller andre maken eller av den skattskyldiges barn som ej fyllt 16 år;

ränta på den skattskyldiges eget kapital som har nedlagts i hans förvärvsverksamhet;

svenska allmänna skatter;

kapitalavbetalning på skuld;

avgift enligt 8 kap. studiestödslagen (1973: 349);

avgift enligt lagen (1972: 435) om överlastavgift;

avgift enligt lagen (1976: 666) om påföljder och ingripanden vid olovligt byggande m.m.;

avgift enligt 99 a § utlänningslagen (1980: 376);

avgift enligt 26 § arbetstidslagen (1982: 673);

skadestånd, som grundas på lagen (1976: 580) om medbestämmande i arbetslivet eller annan lag som gäller förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare, när skadeståndet avser annat än ekonomisk skada;

straffavgift enligt 8 kap. 7 § tredje stycket rättegångsbalken;

belopp, för vilket arbetsgivare är betalningsskyldig enligt 75 § uppbördslagen (1953: 272) eller för vilket betalningsskyldighet föreligger på grund av underlåtenhet att göra avdrag enligt lagen (1982: 1006) om avdrags- och uppgiftsskyldighet beträffande vissa uppdragsersättningar;

avgift enligt lagen (1976: 206) om felparkeringsavgift;

överförbrukningsavgift enligt ransoneringslagen (1978: 268);

vattenföroreningsavgift enligt lagen (1980: 424) om åtgärder mot vattenförorening från fartyg;

ränta på lånat kapital till den del räntan täcks av sådant statligt bidrag som avses i punkt 7 av anvisningarna till 24 §;

kapitalförlust m.m. i vidare mån än som får ske enligt 36 §.

(Se vidare anvisningarna.)

22 §⁴

Från bruttointäkten av jordbruksfastighet får *avdrag* göras för omkostnader, som äro att hänföra till driftkostnader.

Har sambruksförening med hänsyn till rörelsens resultat lämnat medlem eller annan lönetillägg eller annan sådan gottgörelse, må föreningen njuta avdrag för nämnda gottgörelse.

(Se vidare anvisningarna.)

(Se vidare anvisningarna.)

⁴ Senaste lydelse 1972: 741.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

24 §

1 mom.⁵ Till intäkt av annan fastighet skall, där ej annat förordas av vad nedan i andra stycket eller 2 eller 3 mom. stadgas, hänföras vad av fastighet här i riket, som taxerats såsom annan fastighet, kommit ägaren till godo, såsom:

hyresvärdet av lägenhet, som ägaren använt för sin, sin familjs och sina personliga tjänares räkning;

hyra eller annan ersättning för fastighet eller del därav, som upplåtits till annan;

intäkt genom försäljning eller annat tillgodogörande av fastighetens alster eller naturtillgångar;

avgäld med mera dylikt, som influtit från fastigheten.

Har fastighet helt eller delvis använts i ägarens egen rörelse, skall intäkt genom nyttjande av fastigheten till den del, som sålunda använts, räknas till intäkt av rörelsen. *Att intäkt av fastighet, som ägts av försäkringsanstalt, även i annat fall än nyss sagts hänföres till intäkt av rörelse framgår av 30 § 2 mom.*

1 mom. Till intäkt av annan fastighet skall, där ej annat förordas av vad nedan i andra stycket eller 2 mom. stadgas, hänföras vad av fastighet här i riket, som taxerats såsom annan fastighet, kommit ägaren till godo, såsom:

hyresvärdet av lägenhet, som ägaren använt för sin, sin familjs och sina personliga tjänares räkning;

hyra eller annan ersättning för fastighet eller del därav, som upplåtits till annan;

intäkt genom försäljning eller annat tillgodogörande av fastighetens alster eller naturtillgångar;

avgäld med mera dylikt, som influtit från fastigheten.

Har fastighet helt eller delvis använts i ägarens egen rörelse, skall intäkt genom nyttjande av fastigheten till den del, som sålunda använts, räknas till intäkt av rörelsen.

Förmån av plantering eller trädgårdsland, som är att anse endast såsom tillbehör till egen bostadslägenhet och som användes företrädesvis för ägarens personliga trevnad, skall tagas i beräkning vid bostadsvärdets bestämmande; och skall följaktligen, i den mån förmån av plantering eller trädgårdsland sålunda beaktats, avkastning av planteringen eller trädgårdslandet ej särskilt redovisas.

25 §

3 m o m.⁶ I fråga om fastighet, för vilken intäkten skall beräknas enligt 24 § 2 eller 3 mom., får avdrag inte göras för andra omkostnader än för ränta på lånat kapital, som har nedlagts i fastigheten, samt tomträttsavgäld eller liknande avgäld.

3 m o m. I fråga om fastighet, för vilken intäkten skall beräknas enligt 24 § 2 mom., får avdrag inte göras för andra omkostnader än för ränta på lånat kapital, som har nedlagts i fastigheten, samt tomträttsavgäld eller liknande avgäld.

Utöver avdrag som i föregående stycke sägs får dock fysisk person, som blivit för året före taxeringsåret eller för taxeringsåret mantalsskriven på honom tillhörig fastighet, som avses i 24 § 2 mom., i fråga om nämnda fastighet göra ett extra avdrag med, för helt år räknat, 1 500 kronor, dock högst med det belopp, som jämlikt sistnämnda lagrum skall tas upp som intäkt av fastigheten. Äger skattskyldig endast del av fastigheten, skall

⁵ Senaste lydelse 1968: 729.

⁶ Senaste lydelse 1980: 1054.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

avdraget i motsvarande mån nedsätts. Vad i detta stycke stadgas skall gälla jämväl beträffande dödsbo under förutsättning att någon delägare i boet blivit mantalsskriven på fastigheten.

Har fastighet, för vilken intäkten skall beräknas enligt 24 § 2 mom., delvis använts i ägarens rörelse, skall räntan och avgälden minskas med den del därav, som kan anses belöpa på den i rörelsen använda fastighetsdelen.

(Se vidare anvisningarna.)

28 §⁷

Till *intäkt* av rörelse hänföres allt vad som av här i riket bedriven rörelse kommit rörelseidkaren tillgodo, såsom:

vad som i rörelsen influtit i penningar eller varor;

värdet av i rörelsen tillverkade eller saluhållna varor eller produkter, som förbrukats för rörelseidkarens, hans familjs eller övriga hushållsmedlemmars räkning eller för avlöning åt arbetspersonal, som icke tillhört rörelseidkarens hushåll, så ock av annan förmån, som i rörelsen kommit honom tillgodo.

Ersättning i form av royalty eller periodiskt utgående avgift för utnyttjande av materiella eller immateriella tillgångar är att anse såsom intäkt av rörelse, såvitt inte royaltyn eller avgiften är av beskaffenhet att böra hänföras till intäkt av fastighet eller av tjänst.

Ersättning, som idkare av rörelse uppburit för upplåtelse av driften till annan, räknas likaledes som intäkt av rörelse.

Sådan gottgörelse för utgift eller kostnad, som arbetsgivare uppburit från pensions- eller personalstiftelse, räknas som intäkt av rörelse, om avdrag för avsättning till stiftelsen medgivits vid beräkning av nettointäkt av rörelse.

Vederlag, som arbetsgivare erhållit för att han övertagit ansvaret för pensionsutfästelse i samband med övertagande av rörelse, räknas som intäkt av rörelsen.

Redovisar arbetsgivare enligt lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m. pensionsskuld under rubriken Avsatt till pensioner i sin balansräkning, skall han enligt 30 § 2 mom. taxeringslagen (1956:623), under den särskilda underrubriken Avdragsgilla pensionsåtaganden, redovisa vad som avser sådana pensionsåtaganden för vilkas tryggnad avdragsrätt föreligger enligt punkt 2 d jämfört med punkt 2 e av anvisningarna till 29 § denna lag. Är vad som sålunda skall redovisas mindre än motsvarande belopp vid utgången av föregående beskattningsår, räknas skillnaden som intäkt av rörelse. Finns disponibla pensionsmedel vid utgången av beskattningsåret, får nyssnämnda intäkt dock beräknas lägst till summan av avdragsgill avsättning under året till pensionsstiftelse och avdragsgill avgift under året för pensionsförsäkring – varvid dock beaktas endast avsättning eller avgift avseende pensionsåtaganden som redovisas under särskild underrubrik – samt en tiondel av disponibla pensionsmedel vid utgången av närmast föregående beskattningsår. Räknas disponibla pensionsmedel som intäkt enligt närmast föregående punkt, skall senare minskningar av vad som redovisas under särskild underrubrik motsvarande vad som sålunda tagits till beskattning icke räknas som intäkt.

⁷ Senaste lydelse av förutvarande 28 § 1 mom. se 1984:190.

Nuvarande lydelse

Upphör arbetsgivare med sin rörelse, räknas disponibla pensionsmedel som intäkt av rörelse det beskattningsår då rörelsen upphörde. Går arbetsgivare i likvidation eller skiftas dödsbo efter arbetsgivare, räknas disponibla pensionsmedel som intäkt för det beskattningsår då beslutet om likvidation fattades eller skiftet ägde rum. *För fusion som avses i 3 mom. gäller vad som föreskrives där och i 4 mom.*

Med disponibla pensionsmedel avses vad som redovisas för beskattningsårets ingång under särskild underrubrik jämte förmögenheten i pensionsstiftelse, som tryggar de pensionsåtaganden som redovisas under särskild underrubrik, vid beskattningsårets utgång minskat med arbetsgivarens pensionsreserv vid beskattningsårets utgång för sådant pensionsåtagande i den mån det ej är tryggt genom pensionsförsäkring jämte vid sistnämnda tidpunkt kvarstående medel i stiftelsen för vilka avdrag vid avsättningen icke åtnjutits. Stiftelsens förmögenhet skall härvid beräknas enligt de grunder som gäller vid beräkning av stiftelses förmögenhet enligt lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt. Disponibla pensionsmedel skall dock icke upptagas till högre belopp än som motsvarar vad som redovisas för beskattningsårets ingång under särskild underrubrik.

29 §

1 mom.⁸ Från bruttointäkten av rörelse får *avdrag* göras för allt, som är att anse som driftkostnad. Hit räknas, bland annat:

hyra för annan tillhörig fastighet eller del därav, som använts i rörelsen;

kostnad för anskaffning av råämnen och varor till förädling, förbrukning eller försäljning i rörelsen; och skall – där vad sålunda har förädlats eller eljest kommit till användning har utgjorts av produkter eller råämnen från fastighet, som av den skattskyldige har ägts eller brukats, eller från annan av honom idkad rörelse, som är att anse som särskild förvärvskälla – värdet av samma produkter eller råämnen tas upp till det belopp, varmed de redovisas som intäkt av fastigheten eller av den särskilda förvärvskällan, samt – där moderbolag eller övertagande förening har övertagit dessa råämnen eller varor från dotterbolag eller överlåtande förening vid

Upphör arbetsgivare med sin rörelse, räknas disponibla pensionsmedel som intäkt av rörelse det beskattningsår då rörelsen upphörde. Går arbetsgivare i likvidation eller skiftas dödsbo efter arbetsgivare, räknas disponibla pensionsmedel som intäkt för det beskattningsår då beslutet om likvidation fattades eller skiftet ägde rum.

kostnad för anskaffning av råämnen och varor till förädling, förbrukning eller försäljning i rörelsen; och skall – där vad sålunda har förädlats eller eljest kommit till användning har utgjorts av produkter eller råämnen från fastighet, som av den skattskyldige har ägts eller brukats, eller från annan av honom idkad rörelse, som är att anse som särskild förvärvskälla – värdet av samma produkter eller råämnen tas upp till det belopp, varmed de redovisas som intäkt av fastigheten eller av den särskilda förvärvskällan;

⁸ Senaste lydelse 1981: 295.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

sådan fusion som avses i 28 § 3 mom. – värdet av samma råämnen eller varor tas upp till belopp, motsvarande det hos dotterbolaget eller den överlåtande föreningen i beskattningsavseende gällande värdet av dessa tillgångar vid fusionstillfället;

avlöningar, pensioner, periodiska understöd eller därmed jämförliga periodiska utbetalningar och andra kostnader för personal, som är eller varit anställd i rörelsen;

kostnad för reparation och underhåll av till driften hörande byggnader, markanläggningar, maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier o.d.:

värdeminskning på rörelseägaren tillhöriga maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier eller, i fall som anges i punkt 3 av anvisningarna, utgifter för anskaffande av tillgången;

värdeminskning på patenträtt och annan liknande rättighet;

värdeminskning på en byggnad, som är avsedd för användning i ägarens rörelse, eller, i fall som anges i punkt 7 av anvisningarna, utgifter för anskaffande av byggnaden;

värdeminskning på en markanläggning, som är avsedd för användning i ägarens rörelse, eller, i fall som anges i punkt 16 av anvisningarna, utgifter för anskaffande av anläggningen;

värdeminskning på naturtillgångar, såsom gruvor, stenbrott o.d. genom deras tillgodogörande;

ränta på lånat kapital, som har nedlagts i rörelsen, och på gäld, som den skattskyldige har ådragit sig för sin utbildning för rörelsen;

kostnad för facklitteratur, instrument och dylikt, som varit nödigt för utövande av vetenskaplig, litterär, konstnärlig eller därmed jämförlig verksamhet;

speciella för rörelsen utgående skatter eller avgifter till det allmänna;

förlust, som har uppstått i rörelsen, såvida inte förlusten är att hänföra till kapitalförlust eller är av sådan natur som avses i punkt 3 sjätte stycket av anvisningarna till 41 §.

35 §

*1 mom.*⁹ Till intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet hänförs

1) intäkt som skattskyldig haft av annan förvärvskälla än förut har nämnts och som inte heller utgör intäkt av kapital,

2) sådan lotterivinst som inte är frikallad från beskattning enligt 19 §,

3) restituerade, avkortade eller avskrivna egenavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter, som inte utgör intäkt av jordbruksfastighet eller rörelse, i den mån avdrag har medgetts för avgifterna,

3) restituerade, avkortade eller avskrivna egenavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter, som inte utgör intäkt av jordbruksfastighet eller rörelse, i den mån avdrag har medgetts för avgifterna och

⁹ Senaste lydelse 1983: 1088.

Nuvarande lydelse

4) restituerad, avkortad eller avskrivnen vinstdelningsskatt i den mån avdrag har medgetts för skatten, och

5) vinst – i den omfattning som anges i 2–4 mom. – genom icke yrkesmässig avyttring (realisationsvinst).

Har sådan fusion mellan aktiebolag eller föreningar ägt rum, som avses i 28 § 3 mom., skall restituerad, avkortad eller avskrivnen skatt, som enligt vad ovan sagts skulle ha utgjort skattepliktig intäkt för dotterbolaget eller den överlättande föreningen, utgöra skattepliktig intäkt för moderbolaget eller den övertagande föreningen. Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning vid fusion mellan sparbanker enligt 78 § lagen (1955:416) om sparbanker samt då ett bankaktiebolags hela bankrörelse övertagits av ett annat bankbolag eller ett försäkringsbolags hela försäkringsbestånd övertagits av ett annat försäkringsbolag och beloppet i fråga icke uppgetts till beskattning hos det överlättande bolaget.

3 mom.¹⁰ Realisationsvinst på grund av avyttring av aktie, andel i aktiefond, delbevis eller teckningsrätt till aktie eller andel i ekonomisk förening eller i handelsbolag eller annan rättighet som är jämförlig med här avsedd andelsrätt eller aktie är i sin helhet skattepliktig, om den skattskyldige innehaft egendomen mindre än två år. För vissa aktier och andelar tillämpas bestämmelserna i 3 a mom.

Avyttrar skattskyldig egendom som avses i detta moment och som den skattskyldige innehaft två år eller mera, är 40 procent av vinsten skattepliktig. Från sammanlagda beloppet av skattepliktig realisationsvinst enligt detta stycke under ett beskattningsår, minskat med avdragsgill del av förlust vid avyttring samma år av egendom som avses i detta stycke, äger skattskyldig åtnjuta avdrag med 3 000 kronor. Har den skattskyldige under beskattningsåret varit gift och levtt tillsammans med sin make, får sådant avdrag åtnjutas för dem båda gemensamt med 3 000 kronor. I intet fall får dock skattskyldig åtnjuta avdrag med högre belopp än som svarar mot sammanlagda beloppet av skattepliktig realisationsvinst enligt detta stycke minskat med avdragsgill del av förlust som nyss nämnts.

Kan tillämpning av föregående stycke antas hindra strukturrationalisering som är önskvärd från allmän synpunkt, kan regeringen eller myndig-

Föreslagen lydelse

4) vinst – i den omfattning som anges i 2–4 mom. – genom icke yrkesmässig avyttring (realisationsvinst).

¹⁰ Senaste lydelse 1983: 1043.

*Nuvarande lydelse**Förelagen lydelse*

het som regeringen bestämmer medge befrielse därifrån helt eller delvis, om företaget som berörs av strukturrationaliseringen gör framställning om detta senast den dag avyttringen sker.

Har egendom som avses i detta moment avyttrats genom sådan tvångsförsäljning som anges i 2 § första stycket 1) lagen (1978:970) om uppskov med beskattning av realisationsvinst, är – oavsett tidpunkten för förvärvet – endast 40 procent av vinsten skattepliktig.

Bestämmelsen i 2 mom. tredje stycket äger motsvarande tillämpning på egendom som avses i detta moment.

Överlåts aktie i aktiebolag eller andel i handelsbolag, ekonomisk förening eller utländskt bolag till svenskt företag inom samma koncern, skall – där ej annat följer av nionde stycket – beskattning av realisationsvinst inte äga rum, om moderföretaget i koncernen är aktiebolag eller ekonomisk förening och den överlåtna aktien eller andelen innehas som ett led i annan koncernens verksamhet än förvaltning av fastighet, värdepapper eller annan därmed likartad lös egendom. I fall som nu avses skall den överlåtna aktien eller andelen anses förvärvad av det övertagande företaget vid den tidpunkt och för den anskaffningskostnad som gällt för det överlåtande företaget. Om överlåtelsen sker till utländskt företag, kan regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer medge befrielse från realisationsvinstbeskattningen. Bestämmelserna i detta stycke om beskattning av realisationsvinst tillämpas även i fråga om avdrag för realisationsförlust. Avdrag för realisationsförlust får dock inte i något fall göras på grund av avyttring av aktier eller andelar till utländskt koncernföretag.

Har fastighet överlåtits på aktiebolag, handelsbolag eller ekonomisk förening genom fång på vilket lagfart söks efter den 8 november 1967 av någon som har ett bestämmande inflytande över bolaget eller föreningen, beräknas skattepliktig realisationsvinst vid hans avyttring

Har fastighet överlåtits på aktiebolag, handelsbolag eller ekonomisk förening genom fång på vilket lagfart söks efter den 8 november 1967 av någon som har ett bestämmande inflytande över bolaget eller föreningen, beräknas skattepliktig realisationsvinst vid hans avyttring

Nuvarande lydelse

av aktie eller andel i bolaget eller föreningen som om avyttringen avsett mot aktien eller andelen svarande andel av fastigheten. Vad nu sagts får inte föranleda att skattepliktig realisationsvinst beräknas lägre eller att avdragsgill realisationsförlust beräknas högre än enligt reglerna i detta moment. Bestämmelserna i detta stycke gäller endast om sådan fastighet utgör bolagets eller föreningens väsentliga tillgång. De gäller dock inte vid avyttring av aktie i sådant bostadsaktiebolag eller andel i sådan bostadsförening som avses i 24 § 3 mom., om avyttringen avser endast rätt till viss eller vissa men ej alla bostadslägenheter i fastigheten. Lika med lagfartsansökan anses annan ansökan hos myndighet om viss åtgärd med åberopande av fångeshandlingen. Om vinsten vid försäljning av aktie eller andel på grund av bestämmelserna i detta stycke beräknas enligt de regler, som gäller för beräkning av vinst vid avyttring av fastighet, skall avyttringen anses ha avsett den mot aktien eller andelen svarande andelen av fastigheten.

Föreslagen lydelse

av aktie eller andel i bolaget eller föreningen som om avyttringen avsett mot aktien eller andelen svarande andel av fastigheten. Vad nu sagts får inte föranleda att skattepliktig realisationsvinst beräknas lägre eller att avdragsgill realisationsförlust beräknas högre än enligt reglerna i detta moment. Bestämmelserna i detta stycke gäller endast om sådan fastighet utgör bolagets eller föreningens väsentliga tillgång. De gäller dock inte vid avyttring av aktie i sådant bostadsaktiebolag eller andel i sådan bostadsförening som avses i *punkt 2 femte stycket av anvisningarna till 38 §*, om avyttringen avser endast rätt till viss eller vissa men ej alla bostadslägenheter i fastigheten. Lika med lagfartsansökan anses annan ansökan hos myndighet om viss åtgärd med åberopande av fångeshandlingen. Om vinsten vid försäljning av aktie eller andel på grund av bestämmelserna i detta stycke beräknas enligt de regler, som gäller för beräkning av vinst vid avyttring av fastighet, skall avyttringen anses ha avsett den mot aktien eller andelen svarande andelen av fastigheten.

Avyttrar skattskyldig aktie i aktiebolag och finns vid avyttringen oobskattade vinstmedel i bolaget till följd av att större delen av dess tillgångar före avyttringen av aktien överlåtits på den skattskyldige eller annan, skall som skattepliktig realisationsvinst räknas vad den skattskyldige erhåller för aktien. Vid bedömning av frågan om överlåtelse av större delen av bolagets tillgångar ägt rum skall även beaktas tillgång i bolaget som inom två år efter avyttringen av aktien, direkt eller genom förmedling av annan, överläts på den skattskyldige eller honom närstående person eller på aktiebolag, handelsbolag eller ekonomisk förening, vari den skattskyldige eller honom närstående person har ett bestämmande inflytande. Har överlåtelse av tillgång i bolaget ägt rum efter utgången av det beskattningsår då skattskyldighet för realisationsvinst vid avyttringen av aktie i bolaget uppkom, skall realisationsvinst enligt detta stycke tas till beskattning på samma sätt som vid eftertaxering för nämnda beskattningsår. Vad nu sagts äger motsvarande tillämpning vid avyttring av andel i handelsbolag eller ekonomisk förening. Riksskatteverket får medge undantag från detta stycke, om det kan antas att avyttringen av aktien eller andelen skett i annat syfte än att erhålla obehörig förmån vid beskattningen. Mot beslut av verket i sådan fråga får talan inte föras.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Avyttrar skattskyldig aktie i ett aktiebolag, vari aktierna till huvudsaklig del ägs eller på därmed jämförligt sätt innehas – direkt eller genom förmedling av juridisk person – av en fysisk person eller ett fåtal fysiska personer (fåmansbolag), till ett annat fåmansbolag, vari aktie – direkt eller genom förmedling av annan – ägs eller inom två år efter avyttringen vid något tillfälle kommer att ägas av den skattskyldige eller honom närstående person, skall som skattepliktig realisationsvinst räknas vad den skattskyldige erhåller för aktien. Lika med aktieinnehav i det bolag, som förvärvat aktien, anses den skattskyldiges aktieinnehav i ett annat fåmansbolag, som inom två år efter avyttringen förvärvat större delen av tillgångarna i något av fåmansbolagen. Har överlåtelse av aktie i det förvärvande bolaget eller i bolag, som förvärvat större delen av tillgångarna i något av fåmansbolagen, ägt rum efter utgången av det beskattningsår då skattskyldighet för realisationsvinst enligt detta stycket uppkom får realisationsvinsten tas till beskattning på samma sätt som vid eftertaxering för nämnda beskattningsår. Vad nu föreskrivits äger motsvarande tillämpning i fråga om handelsbolag eller ekonomisk förening eller andel i sådant bolag eller förening liksom teckningsrätt till aktie eller annan rättighet jämförlig med aktie. Sker avyttringen av organisatoriska eller marknadstekniska skäl eller föreligger andra synnerliga skäl, kan regeringen eller myndighet, som regeringen bestämmer, för särskilt fall medge undantag från tillämpning av detta stycke.

Som närstående person räknas i detta moment föräldrar, far- eller morföräldrar, make, avkomling eller avkomlings make, syskon eller syskons make eller avkomling samt dödsbo vari den skattskyldige eller någon av nämnda personer är delägare. Med avkomling avses jämväl styvbarn och fosterbarn.

3 a mom.¹¹ Realisationsvinst vid avyttring av en bostadsrätt beskattas enligt bestämmelserna i detta moment om bostadsrättsföreningen är av det slag som anges i punkt 3 av anvisningarna till 24 §.

3 a mom. Realisationsvinst vid avyttring av en bostadsrätt beskattas enligt bestämmelserna i detta moment om bostadsrättsföreningen är av det slag som anges i punkt 2 femte stycket av anvisningarna till 38 §.

Som skattepliktig realisationsvinst räknas:
om bostadsrätten innehafts

mindre än 2 år	100 % av vinsten
2 år men mindre än 3 år	75 % av vinsten
3 år men mindre än 4 år	50 % av vinsten
4 år eller mera	25 % av vinsten

Bestämmelserna i 2 mom. tredje stycket och 4 mom. sista stycket tillämpas på motsvarande sätt vid avyttring av en bostadsrätt.

Har en bostadsrätt avyttrats genom sådan tvångsförsäljning som anges i 2 § lagen (1978:970) om uppskov med beskattning av realisationsvinst, är – oavsett tidpunkten för förvärvet – endast 25 procent av vinsten skattepliktig om det skäligen kan antas att avyttringen inte skulle ha ägt rum om tvång inte hade förelegat.

¹¹ Senaste lydelse 1983: 1043.

Nuvarande lydelse

Vad som sägs om realisationsvinst vid avyttring av en bostadsrätt tillämpas även vid avyttring av andelar i andra svenska ekonomiska föreningar än bostadsrättsföreningar och aktier i svenska aktiebolag om föreningen eller bolaget är av det slag som anges i punkt 3 av anvisningarna till 24 §.

Bedömningen av om en förening eller ett bolag är av det slag som anges i punkt 3 av anvisningarna till 24 § görs på grundval av förhållandena vid ingången av det år då avyttringen ägde rum.

Föreslagen lydelse

Vad som sägs om realisationsvinst vid avyttring av en bostadsrätt tillämpas även vid avyttring av andelar i andra svenska ekonomiska föreningar än bostadsrättsföreningar och aktier i svenska aktiebolag om föreningen eller bolaget är av det slag som anges i punkt 2 femte stycket av anvisningarna till 38 §.

Bedömningen av om en förening eller ett bolag är av det slag som anges i punkt 2 femte stycket av anvisningarna till 38 § görs på grundval av förhållandena vid ingången av det år då avyttringen ägde rum.

38 §

1 mom.¹² Till intäkt av kapital räknas:

ränta å obligationer och å utlånade eller i bank eller annorstädes insatta medel,

utdelning å svenska aktier och andelar i svenska aktiefonder och ekonomiska föreningar samt å andelar i utländska bolag och aktiefonder, så ock intäkt genom överlåtelse av rätt till utdelning å aktier eller andelar, som nyss sagts, där ej aktierna eller andelarna samtidigt överlåtits,

allt såvitt intäkten inte är att hänföra till jordbruksfastighet, fastighet som avses i 24 § 1 mom. eller rörelse.

Till intäkt av kapital räknas även vad som i samband med ideell förenings upplösning, medlems avgång ur föreningen e.d. utskiftas till medlem utöver inbetald insats.

För den, som genom köp, byte eller därmed jämförligt avtal förvärvat rätt till utdelning å svensk aktie eller å andel i svensk aktiefond eller ekonomisk förening eller i utländskt bolag eller utländsk aktiefond, skall såsom intäkt upptagas endast det belopp, varmed utdelningen eller, om förvärvaren i sin tur överlätit rätten till utdelning, den därvid erhållna valutan överstigit det vid förvärvet utgivna vederlaget för rätten till utdelning.

Såsom utdelning från svensk ekonomisk förening anses jämväl vad som vid föreningens upplösning utskiftats till medlem utöver inbetald insats, dock att vid upplösning genom fusion, som i 28 § 3 mom. andra stycket avses, såsom utdelning i intet fall skall anses större belopp än som motsvarar vad medlemmen erhållit kontant eller eljest i annat än andelar i den övertagande föreningen.

Såsom utdelning från svensk ekonomisk förening anses jämväl vad som vid föreningens upplösning utskiftats till medlem utöver inbetald insats, dock att vid upplösning genom fusion, som avses i 2 § 4 mom. första stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, såsom utdelning i intet fall skall anses större belopp än som motsvarar vad medlemmen erhållit kontant eller eljest i annat än andelar i den övertagande föreningen.

¹² Senaste lydelse 1984: 190.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

41 a §¹³

Äger fastighet del i samfällighet av annat slag än som avses i 53 § 1 mom. första stycket f), hänföres den fastigheten tillkommande andelen av intäkter och kostnader i verksamheten i samfälligheten till den förvärvskälla vari fastigheten ingår enligt de bestämmelser som gäller för nämnda förvärvskälla.

(Se vidare anvisningarna.)

Äger fastighet del i samfällighet som avses i 53 § 2 mom., hänföres den fastigheten tillkommande andelen av intäkter och kostnader i verksamheten i samfälligheten till den förvärvskälla vari fastigheten ingår enligt de bestämmelser som gäller för nämnda förvärvskälla.

(Se vidare anvisningarna.)

45 §¹⁴

Vid beräkning av skattskyldigs inkomst av jordbruksfastighet, av annan fastighet och av rörelse må, i den mån fastighet ingått i förvärvskällan och garantibelopp för fastigheten skall enligt bestämmelserna i 47 § upptagas såsom skattepliktig inkomst för den skattskyldige, avdrag göras med belopp motsvarande garantibeloppet.

Oaktat garantibelopp för regleringssamfällighet tillhörig regleringsdamm upptagits såsom skattepliktig inkomst för samfälligheten, skall dock ägare av strömfall med skyldighet att bidra till kostnaden för regleringsföretaget tillgodojuta det i första stycket angivna, å regleringsdammen belöpande avdraget, i den mån det samma motsvarar den på strömfall belöpande andelen av nämnda kostnad.

46 §

1 mom.¹⁵ Uppkommer underskott vid beräkningen av inkomst av förvärvskälla får, med de undantag som anges i detta moment och med iakttagande av föreskriften i 74 §, underskottet avräknas från den skattskyldiges inkomst från andra förvärvskällor i den mån underskottet och inkomsten enligt 56 – 59 §§ hänför sig till samma kommun.

Avdrag medges inte för

- 1) underskott av icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom eller av deltagande i lotteri,
- 2) underskott av fastighet eller rörelse i utlandet,
- 3) underskott som har uppkommit på grund av att avdrag enligt 45 § överstigit nettointäkten av förvärvskällan,
- 4) underskott i den mån hänsyn till det har tagits vid beräkning av sjömansskatt.

¹³ Senaste lydelse 1975: 259.

¹⁴ Senaste lydelse 1954: 52.

¹⁵ Senaste lydelse 1979: 1149.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Har avdrag gjorts enligt 1 § lagen (1966: 172) om avdrag för avskrivning på skeppskontrakt m.m. och uppkommer underskott i förvärvskällan får den del av underskottet som svarar mot avdraget avräknas endast från inkomst av rederi-, luftfarts- eller varvsrörelse. Har avdrag gjorts för värdeminskning av skepp eller luftfartyg och överstiger avdraget för år räknat 10 procent av anskaffningsvärdet av skepp eller 15 procent av anskaffningsvärdet av luftfartyg gäller samma begränsning av rätten att avräkna underskott i fråga om den överskjutande delen av avdraget. För underskott som inte har kunnat utnyttjas föreligger rätt till avdrag senast vid den taxering som sker sju år efter det kalenderår då taxering skett för det beskattningsår då underskottet uppkom. Sådant avdrag får dock inte överstiga det sammanlagda beloppet av inkomst av rederi-, luftfarts- och varvsrörelse sedan denna inkomst i förekommande fall minskats med annat underskott som avses i detta stycke.

Vid tillämpning av tredje stycket anses koncernbidrag enligt 43 § 3 mom. som intäkt av rederi-, luftfarts- eller varvsrörelse endast om bidraget utgör avdragsgill omkostnad för givaren i rörelse av angivet slag.

Tredje stycket tillämpas inte i fråga om svenskt aktiebolag vars aktier noteras på börs eller är föremål för liknande notering eller i fråga om dotterföretag till sådant bolag. Tredje stycket tillämpas inte heller på fiskeskepp eller köpekontrakt som avser fiskeskepp, om den skattskyldige har licens enligt förordningen (1978: 517) om licens för yrkesfiskare eller är medlem i fiskelag som har sådan licens.

Tredje stycket tillämpas inte på fiskeskepp eller köpekontrakt som avser fiskeskepp, om den skattskyldige har licens enligt förordningen (1978: 517) om licens för yrkesfiskare eller är medlem i fiskelag som har sådan licens.

Föreligger synnerliga skäl, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer medge undantag från tillämpning av tredje stycket. Bryter skattskyldig mot villkor som har uppställts för medgivandet, skall taxering ske enligt tredje stycket på samma sätt som vid eftertaxering för det beskattningsår som medgivandet avser.

Att avdrag icke är medgivet för underskott som uppkommit före eller i samband med vissa företagsöverlåtelser framgår av punkt 6 av anvisningarna till 20 §.

47 §¹⁶

För fastighet, som året före taxeringsåret varit skattepliktig, beräknas garantibelopp till en och en

För fastighet, som året före taxeringsåret varit skattepliktig, beräknas garantibelopp till en och en

¹⁶ Senaste lydelse 1980: 1054.

Nuvarande lydelse

halv procent av fastighetens taxeringsvärde förstnämnda år. Garantibeloppet tas upp som skattepliktig inkomst för fastighetens ägare inom den kommun, där fastigheten är belägen. Som ägare anses även den, som innehar fastighet med fideikommissrätt eller i annat fall utan vederlag besitter fastighet på grund av testamenteriskt förordnande.

Vad som i föregående stycke sägs om ägare skall i förekommande fall i stället gälla:

a) den, som innehar fastighet med åborätt, med tomträtt eller med vattenfallsrätt, innehavare av så kallad ofri tomt i stad samt den, som eljest innehar fastighet med ständigt eller ärftligt besittningsrätt;

b) innehavare av skogsområde, som blivit av staten upplåtet till kanalbolag eller till kommun eller annan menighet;

c) innehavare av publikt boställe eller på lön anslagen jord;

d) juridisk person, som förvaltar samfällighet och som enligt 53 § 1 mom. första stycket f) är skattskyldig för inkomst; samt

e) nyttjanderättshavare till täktmark som avses i 2 kap. 4 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152), om nyttjanderätten har förvärvats mot engångsvederlag.

Såsom innehavare av publikt boställe eller på lön anslagen jord skall anses den tjänsteinnehavare eller annan, som författningsenligt äger nyttja fastigheten eller tillgodogöra dess avkastning. Beträffande sådant löneboställe som avses i lagen (1970:939) om förvaltning av kyrklig jord är vederbörligt att anse såsom innehavare.

Skall avkastning utöver husbehovet av skog å fastighet, som under a) eller c) omförmäles, författningsenligt helt eller delvis tillkomma allmän fond eller inrättning, är denna att anse såsom fastighetens

Föreslagen lydelse

halv procent av fastighetens taxeringsvärde förstnämnda år. Garantibeloppet tas upp som skattepliktig inkomst inom den kommun, där fastigheten är belägen, för fastighetens ägare eller för den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979: 1152) skall anses som ägare. Den som innehar fastighet med åborätt eller eljest med ständigt eller ärftligt besittningsrätt och på grund av denna sin rätt inte äger utöver husbehovet tillgodogöra sig avkastning av skog på fastigheten påförs dock inte något garantibelopp på det i taxeringsvärdet ingående skogsbruksvärdet.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

innehavare, såvitt angår fastighetens skogsbruksvärde.

Där beträffande fastighet, som innehaves med åborätt eller eljest med ständigt eller ärftligt besittningsrätt, innehavaren på grund av denna sin rätt icke äger utöver husbehovet tillgodogöra sig avkastning av skog å fastigheten, skall garantibeloppet för honom icke beräknas å det i taxeringsvärdet ingående skogsbruksvärdet.

Garantibelopp beräknas för beskattningsår. Omfattar beskattningsåret kortare eller längre tid än 12 månader eller har fastigheten förvärvats eller avyttrats under beskattningsåret, skall garantibeloppet jämkas med hänsyn härtill.

(Se vidare anvisningarna.)

47 a §¹⁷

Sammanlagda beloppet av den inkomst från en eller flera förvärvskällor, vilken är skattepliktig i en kommun, med avdrag i förekommande fall som avses i 46 och 46 a §§, samt av i 47 § omförmålt garantibelopp utgör skattskyldigs inom kommunen *taxerade inkomst*.

Den taxerade inkomsten avrundas nedåt, för skattskyldig som avses i 10 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt till helt hundratal kronor och för annan skattskyldig till helt tiotal kronor.

Den taxerade inkomsten avrundas nedåt till helt hundratal kronor.

50 §

2 mom.¹⁸ För fysisk person, som varit här i riket bosatt under hela eller någon del av beskattningsåret, utgöres såvitt angår hemortskommunen den beskattningsbara inkomsten av den taxerade inkomsten minskad med kommunalt grundavdrag. Den beskattningsbara inkomsten skall angivas i helt hundratal kronor, så att överskjutande belopp, som icke uppgår till helt hundratal kronor, bortfaller.

Finnes skattskyldigs skatteförmåga under beskattningsåret hava varit väsentligen nedsatt till följd av långvarig sjukdom, olyckshändelse, ålderdom, underhåll av andra närstående än barn, för vilka den skattskyldige ägt tillgodonjuta allmänt barnbidrag, eller annan därmed jämförlig omständighet, må efter taxeringsnämndens eller, om besvär anförts eller ock särskild framställning därom gjorts senast den 30 juni året näst efter taxeringsåret, länsrättens beprövande den skattskyldiges taxerade inkomst minskas, förutom med kommunalt grundavdrag, med ytterligare ett efter omständigheterna avpassat belopp, dock högst 10 000 kronor. Har skatt-

¹⁷ Senaste lydelse 1981: 999.

¹⁸ Senaste lydelse 1979: 169.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

skyldig på grund av jämkning vid beräkning av sjömansskatt åtnjutit avdrag för nedsatt skatteförmåga, skall avdrag, som avses i detta stycke, minskas med det belopp, varmed jämkning medgivits.

Om skattskyldigs inkomst, efter avdrag av därå belöpande skatt, på grund av nedsatt arbetsförmåga, långvarig oförvållad arbetslöshet, stor försörjningsbörd eller annan därmed jämförlig omständighet understigit vad han kan anses hava behövt till underhåll för sig själv och för make och oförsörjda barn (*existensminimum*) är den skattskyldige berättigad till avdrag för nedsatt skatteförmåga.

Även skattskyldig, vars inkomst till icke obetydlig del utgjorts av folkpension, är – om särskilda omständigheter icke föranleda annat – berättigad till avdrag för nedsatt skatteförmåga.

Vad i andra stycket sägs angående tid och ordning för särskild framställning om avdrag samt angående minskning av avdraget med belopp, varmed jämkning erhållits vid beräkning av sjömansskatt, skall äga motsvarande tillämpning i fråga om avdrag enligt tredje och fjärde styckena.

Vad härefter återstår avrundas nedåt till helt hundratal kronor och utgör för skattskyldig, som nu nämnts, beskattningsbar inkomst.

För ideell förening, som äger rätt till grundavdrag enligt 48 § 1 mom., utgöres såvitt angår hemortskommunen den beskattningsbara inkomsten av den taxerade inkomsten minskad med kommunalt grundavdrag.

3 mom.¹⁹ För skattskyldig, som i 2 mom. avses, såvitt angår annan kommun än hemortskommunen, utgör den taxerade inkomsten tillika beskattningsbar inkomst, utom i fall varom nedan i andra stycket förmåles.

Kan kommunalt grundavdrag helt eller delvis icke utnyttjas i hemortskommunen och har taxerad inkomst påförts den skattskyldige i annan kommun, skall bristen avräknas från sistnämnda inkomst. Därvid skola i förekommande fall bestämmelserna i punkt 4 av anvisningarna till 46 § äga motsvarande tillämpning. Vad efter dylik avräkning återstår utgör för den skattskyldige beskattningsbar inkomst i kommunen.

För annan skattskyldig än som i 2 mom. avses utgör den taxerade inkomsten tillika beskattningsbar inkomst.

Beskattningsbar inkomst skall för fysisk person, oskift dödsbo och familjestiftelse, varom förmåles i 10 § 1 mom. lagen om statlig inkomstskatt, angivas i hela hundratal kronor, så att överskjutande belopp, som icke uppgår till helt hundratal kronor, bortfaller.

(Se vidare anvisningarna.)

Den beskattningsbara inkomsten avrundas nedåt till helt hundratal kronor.

(Se vidare anvisningarna.)

¹⁹ Senaste lydelse 1970: 162.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

53 §

1 mom.²⁰ Skyldighet att erlägga skatt för inkomst åligger så framt ej annat föreskrives i denna lag eller i särskilda bestämmelser, meddelade på grund av överenskommelse eller beslut, varom i 72 och 73 §§ sägs:

a) fysisk person:

för tid, under vilken han varit här i riket bosatt:

för all inkomst, som *av honom* för all inkomst, som förvärvats *här i riket eller å utländsk ort för-* inom eller utom riket; samt värvats; samt

för tid, under vilken han ej varit här i riket bosatt:

för inkomst av här belägen fastighet;

för inkomst av rörelse, som här bedrivits;

för avlöning eller annan därmed jämförlig förmån, som utgått av anställning eller uppdrag hos svenska staten eller svensk kommun;

för avlöning eller annan därmed jämförlig förmån, som utgått av annan anställning eller annat uppdrag, i den mån inkomsten uppburits härifrån och förvärvats genom verksamhet här i riket;

för pension enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring till den del beloppet överstiger 7 500 kronor och för annan ersättning enligt nämnda lag;

för pension på grund av anställning eller uppdrag hos svenska staten eller svensk kommun;

för belopp, som utgår på grund av annan pensionsförsäkring än tjänstepensionsförsäkring, om försäkringen meddelats i här i riket bedriven försäkringsrörelse;

för ersättning enligt lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring och lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare samt enligt annan lag eller författning, som utgått till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller på grund av militärtjänstgöring eller i fall som avses i lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd eller lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjömän;

för dagpenning från erkänd arbetslöshetskassa enligt lagen (1973:370) om arbetslöshetsförsäkring och kontant arbetsmarknadsstöd enligt lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd;

för timstudiestöd och inkomstbidrag enligt studiestödslagen (1973:349);

för annan härifrån uppburen, genom verksamhet här i riket förvärvad inkomst av tjänst;

för återfört avdrag för egenavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter samt – i den mån avdrag har medgetts för avgifterna – restituerade, avkortade eller avskrivna egenavgifter;

för vinst vid icke yrkesmässig avyttring av fastighet eller rörelse här i riket eller tillhör till sådan fastighet eller rörelse och av egendom som avses i 35 § 3 a mom. och som innefattar nyttjanderätt till ett hus eller del av ett hus här i riket; samt

för vinst vid icke yrkesmässig avyttring av aktier och andelar i sådana svenska företag som avses i punkt 4 a av anvisningarna till 41 §, om överlåtaren vid något tillfälle under de tio kalenderår som närmast föregått det år då avyttringen skedde haft sitt egentliga bo och hemvist här i riket eller stadigvarande vistats här;

²⁰ Senaste lydelse 1984: 353.

Nuvarande lydelse

b) staten:
för inkomst av jordbruksdomäner, skogar samt uthyrda eller med tomträtt eller vattenfallsrätt upplåtta fastigheter; samt

för inkomst av rörelse, som ej härflutit av bank- eller försäkringsrörelse eller av kommunikationsverk med tillhörande byggnader och anläggningar eller av industriell verksamhet, som huvudsakligen avser att tillgodose statens egna behov;

c) landsting, kommuner och andra menigheter ävensom hushållningssällskap med stadgar som fastställts av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer:

för inkomst av fastighet och av rörelse;

d) akademier, allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar är skyldiga att vara medlemmar, samarbetsorgan för sådana sammanslutningar med ändamål att fullgöra uppgifter som enligt nämnda stadgar ankommer på sammanslutningarna,

sjömanshus, företagareförening som erhåller statsbidrag, regional utvecklingsfond som avses i förordningen (1978:504) om överförande av vissa uppgifter från företagareförening till regional utvecklingsfond,

allmänna försäkringskassor, erkända arbetslöshetskassor, understödsföreningar som inte bedriver till livförsäkring hänförlig verksamhet, pensionsstiftelser som avses i lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m., personalstiftelser som avses i samma lag med ändamål uteslutande att lämna understöd vid arbetslöshet, sjukdom eller olycksfall, stiftelser som bildats enligt avtal mellan organisationer av arbetsgivare och ar-

Föreslagen lydelse

b) dödsbo:
för all inkomst som förvärvats inom eller utom riket.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

betstagare med ändamål att utge avgångsersättning till friställd arbetstagare eller främja åtgärder till förmån för arbetstagare som blivit uppsagd eller löper risk att bli uppsagd till följd av driftsinskränkning, företagsnedläggelse eller rationalisering av företags verksamhet, sådana ömsesidiga försäkringsbolag som avses i lagen om yrkesskadeförsäkring,

Allmänna pensionsfonden, Allmänna sjukförsäkringsfonden, Alva och Gunnar Myrdals stiftelse, Apotekarsocietetens stiftelse för främjande av farmacins utveckling m.m., Bokbranschens Finansieringsinstitut Aktiebolag, Bryggeristiftelsen, Dag Hammarskjölds minnesfond, Fonden för industriellt utvecklingsarbete, Fonden för industriellt samarbete med u-länder, Fonden för svenskt-norskt industriellt samarbete, handelsprocedurrådet, Järnkontoret och SIS – Standardiseringskommissionen i Sverige, så länge kontorets respektive kommissionens vinstmedel används till allmänt nyttiga ändamål och utdelning inte lämnas till delägare eller medlemmar, Nobelstiftelsen, Norrlandsfonden, Stiftelsen Industricentra, Stiftelsen Industriellt utvecklingscentrum i övre Norrland, Stiftelsen Institutet för Företagsutveckling, Stiftelsen Landstingens fond för teknikupphandling och produktutveckling, Stiftelsen för produktutvecklingscentrum i Göteborg, Stiftelsen Produktutvecklingscentrum i Östergötland, Stiftelsen för samverkan mellan Lunds universitet och näringslivet – SUN, Stiftelsen Sveriges teknisk-vetenskapliga attachéverksamhet, Svenska bibelsällskapets bibelfond, Svenska Penninglotteriet Aktiebolag, Svenska skeppshypotekskassan, Svenska UNICEF-kommittén, Sveriges exportråd, Sveriges turistråd, Aktiebolaget

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Tipstjänst och Aktiebolaget Trav och Galopp:

för inkomst av fastighet;

e) kyrkor, sjukvårdsinrättningar vilkas verksamhet ej bedrivs i vinstsyfte, barmhärtighetsinrättningar, stiftelser som hava till huvudsakligt ändamål att under samverkan med militär eller annan myndighet stärka rikets försvar eller att, utan begränsning till viss familj, vissa familjer eller bestämda personer, främja vård och uppfostran av barn eller lämna understöd för beredande av undervisning eller utbildning eller utöva hjälpverksamhet bland behövande eller främja vetenskaplig forskning, ävensom ideella föreningar som uppfylla i punkt 9 av anvisningarna angivna villkor:

för inkomst av fastighet och av rörelse;

f) svenska aktiebolag och sådana bolag, som enligt särskild författning äro skyldiga att avstå sin vinst, ekonomiska föreningar, samebyar, samfund, stiftelser, understödsföreningar, som bedriva till livförsäkring hänförlig verksamhet, verk, inrättningar och andra inländska juridiska personer, dock såvitt gäller sådana juridiska personer som enligt författning eller på därmed jämförligt sätt bildats för att förvalta samfällighet endast om samfälligheten har taxerats såsom särskild taxeringsenhet och avser marksamfällighet eller regleringssamfällighet, samtliga här under f) avsedda bolag, verk och andra juridiska personer i den mån de ej inbegripas under punkterna d) och e):

för all inkomst, som här i riket eller å utländsk ort förvärvats;

g) utländska bolag:

för inkomst av här belägen fastighet;

för inkomst av rörelse, som här bedrivits; samt

Nuvarande lydelse

för vinst vid icke yrkesmässig avyttring av fastighet eller rörelse här i riket eller tillbehör till sådan fastighet eller rörelse och av egendom som avses i 35 § 3 a mom. och som innefattar nyttjanderätt till ett hus eller del av ett hus här i riket.

Riksskatteverket må, om särskilda skäl därtill äro, efter ansökan förklara, att stiftelse eller förening, som har till huvudsakligt ändamål att främja nordiskt samarbete, i fråga om skattskyldighet eller eljest vid tillämpning av denna lag skall anses jämställd med stiftelse eller förening, som ovan i första stycket vid e) anges. Sådant beslut må, när omständigheterna det föranlida, av riksskatteverket återkallas. Över beslut, som riksskatteverket meddelat enligt detta stycke, må klagan icke föras.

2 m o m.²¹ Vanliga handelsbolag, kommanditbolag, enkla bolag, rederier och juridiska personer, som enligt författning eller på därmed jämförligt sätt bildats för att förvalta annan samfällighet än sådan som avses i 1 mom. första stycket f), taxeras icke, utan hänföres deras inkomst till de särskilda delägarnas inkomst med belopp, som för en var motsvarar hans andel av bolagets, rederiets eller samfällighetens inkomst. Ej heller skall så kallat gruvbolag taxeras, utan skola dess delägare taxeras en var för den inkomst, han åtnjutit av bolagets verksamhet.

Vad i föregående stycke sägs skall i förekommande fall äga motsvarande tillämpning beträffande garantibelopp för fastighet.

3 m o m.²² Avlider skattskyldig, skall för det beskattningsår, då dödsfallet inträffade, oskift dödsbo efter honom taxeras såväl för inkomst, vilken den avlidne haft, som för inkomst, vilken ingått till döds-

Föreslagen lydelse

2 m o m. Inkomst hos vanliga handelsbolag, kommanditbolag, enkla bolag, rederier och juridiska personer, som enligt författning eller på därmed jämförligt sätt bildats för att förvalta annan samfällighet än sådan som har taxerats såsom särskild taxeringsenhet och avser marksamfällighet eller reglerings-samfällighet, hänföres till de särskilda delägarnas inkomst med belopp, som för en var motsvarar hans andel av bolagets, rederiets eller samfällighetens inkomst. Delägare i s. k. gruvbolag taxeras för den inkomst han åtnjutit av bolagets verksamhet.

3 m o m. Avlider skattskyldig, skall för det beskattningsår, då dödsfallet inträffade, dödsboet efter honom taxeras såväl för inkomst, vilken den avlidne haft, som för inkomst, vilken ingått till döds-

²¹ Senaste lydelse 1975: 259.

²² Senaste lydelse 1971: 407.

Nuvarande lydelse

boet efter dödsfallet, och skall därvid för dödsboet tillämpas vad som enligt bestämmelserna i denna lag skolat gälla för den avlidne.

Vad i föregående stycke sägs skall i förekommande fall äga motsvarande tillämpning beträffande garantibelopp för fastighet.

För senare beskattningsår än det, då dödsfallet inträffade, *taxeras oskiftat dödsbo, om den avlidne vid sitt frånfälle var bosatt här i riket, som inländsk juridisk person och i annat fall som här i riket icke hemmahörande juridisk person.*

Föreslagen lydelse

boet efter dödsfallet, och skall därvid för dödsboet tillämpas vad som enligt bestämmelserna i denna lag skolat gälla för den avlidne.

För senare beskattningsår än det, då dödsfallet inträffade, *tillämpas vad som sägs om dödsbo endast om den avlidne vid sitt frånfälle var bosatt här i riket; i annat fall anses dödsbo som sådan här i riket icke hemmahörande juridisk person som inte skall taxeras till kommunal inkomstskatt.*

Från och med det taxeringsår som följer närmast efter det fjärde kalenderåret efter det kalenderår, då dödsfallet inträffade, tillämpas dock bestämmelserna om handelsbolag på dödsbo efter den som vid sitt frånfälle var bosatt här i riket, om för dödsboet skulle ha beräknats högre till statlig inkomstskatt taxerad inkomst än 10 000 kronor eller större skattepliktig förmögenhet än 100 000 kronor. Dödsbo på vilket bestämmelserna om handelsbolag varit tillämpliga något beskattningsår anses därefter som sådant bolag i beskattningshänseende, oavsett storleken av boets inkomst eller förmögenhet. Bestämmelserna i detta stycke tillämpas icke på fideikommissbo.

Om särskilda skäl föreligga, må riksskatteverket på ansökan förklara att oskiftat dödsbo, som enligt föregående stycke skall behandlas såsom handelsbolag i beskattningshänseende, må taxeras enligt bestämmelserna i tredje stycket. Ansökan skall för att kunna upptagas till prövning göras hos riksskatteverket senast under året efter det taxeringsår, då oskiftat dödsbo första gången skall behandlas som handelsbolag i beskattningshänseende. Mot beslut, som riksskatteverket meddelat i sådant ärende, må talan icke föras.

54 §²³

Från skattskyldighet frikallas:

a) svenska aktiebolag och svenska ekonomiska föreningar:

för utdelning på aktie i svenskt aktiebolag och andel i svensk ekonomisk förening i den omfattning som anges i punkt 1 av anvisningarna;

b) medlem av konungahuset: för av staten anvisat anslag;

c) i utlandet bosatt person och utländskt bolag:

a) medlem av konungahuset: för av staten anvisat anslag;

b) i utlandet bosatt person:

²³ Senaste lydelse 1980: 957.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

för sådan inkomst, för vilken avgift enligt lagen om bevilningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter skall erläggas eller beträffande vilken befrielse från sådan avgift skall åtnjutas jämligt särskilt stadgande i samma lag;

d) 1. ägare av sådan fastighet som avses i 3 kap. 2 § fastighetstaxeringslagen (1979: 1152):

för inkomst av fastigheten i den mån ägarens inkomst härrör från sådan användning som gör att byggnad enligt 2 kap. 2 § fastighetstaxeringslagen skall indelas som specialbyggnad, dock ej kommunikationsbyggnad, distributionsbyggnad eller reningsanläggning, eller härrör från nationalpark;

2. ägare av sådan fastighet som avses i 3 kap. 3 § fastighetstaxeringslagen:

för inkomst av fastigheten i den mån ägarens inkomst härrör från sådan egendom och sådan användning som avses i nämnda lagrum;

3. ägare av sådan fastighet som avses i 3 kap. 4 § fastighetstaxeringslagen, dock ej ideell förening som är hänförlig under 53 § 1 mom. e):

för inkomst av fastigheten i den mån den används för ändamål som avses i 3 kap. 4 § fastighetstaxeringslagen;

e) i riket bosatt delägare i oskift dödsbo efter person, som vid sitt frånfalle icke varit här i riket bosatt:

för av dödsboet åtnjuten, till honom utdelad inkomst, för vilken dödsboet skall utgöra kommunal inkomstskatt;

f) understödsföreningar, som bedriver såväl till livförsäkring hänförlig verksamhet som annan verksamhet:

för annan inkomst än inkomst av fastighet, dock att skattskyldighet föreligger även för förstnämnda inkomst till den del inkomsten belöper på livförsäkringsverksamheten;

g) understödsföreningar, vilka enligt sina stadgar inte får meddela

c) ägare av sådan fastighet som avses i 3 kap. 2 § fastighetstaxeringslagen (1979: 1152):

för inkomst av fastigheten i den mån ägarens inkomst härrör från sådan användning som gör att byggnad enligt 2 kap. 2 § fastighetstaxeringslagen skall indelas som specialbyggnad, dock ej kommunikationsbyggnad, distributionsbyggnad eller reningsanläggning;

d) ägare av sådan fastighet som avses i 3 kap. 3 § fastighetstaxeringslagen:

e) i riket bosatt delägare i dödsbo efter person, som vid sitt frånfalle icke varit här i riket bosatt:

för av dödsboet åtnjuten, till honom utdelad inkomst, för vilken dödsboet är skyldigt att betala inkomstskatt;

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd på högst 1 000 kronor per medlem:

för all inkomst, som belöper på verksamhet, hänförlig till livförsäkring:

h) här i riket bosatt fysisk person, som under vistelse utomlands åtnjuter avlöning eller annan därmed jämförlig förmån på grund av anställning där annat än hos svenska staten, svensk kommun eller ombord på svenskt fartyg eller svenskt, danskt eller norskt luftfartyg:

för inkomst av anställningen under förutsättning att anställningen och vistelsen i utlandet varat minst ett år eller enligt anställningsavtal eller på annan grund kan antagas komma att vara minst ett år;

i) ideell förening, som är hänförlig under 53 § 1 mom. e):

för inkomst av fastighet och av rörelse i den omfattning som anges i punkt 4 av anvisningarna;

j) svensk aktiefond:

för inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet på grund av avyttring av egendom som avses i 35 § 3 mom., om den avyttrade egendomen innehafts två år eller mera.

Svenskt aktiebolag och svensk ekonomisk förening kan under de förutsättningar som anges i punkt 5 av anvisningarna frikallas från skattskyldighet för utdelning på andel i utländskt företag.

Av 70 § framgår att personer som där avses är frikallade från skattskyldighet för vissa inkomster.

(Se vidare anvisningarna.)

57 §

1 mom.²⁴ Skatt för inkomst av rörelse skall utgöras till kommun, där rörelsen utövats från fast driftställe.

Har fast driftställe icke begagnats, skall skatt för inkomsten utgöras, om inkomsten förvärvats

²⁴ Senaste lydelse 1930: 190.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

a) av fysisk person

under tid, då han varit här i riket bosatt:

i hemortskommunen;

under tid, då han icke varit här i riket bosatt:

i Stockholm för gemensamt kommunalt ändamål;

b) av inländsk juridisk person:

i hemortskommunen;

c) av utländskt bolag:

i Stockholm för gemensamt kom-

munalt ändamål.

b) av dödsbo

i hemortskommunen.

3 mom.²⁵ Hava i annat fall än i 43 § 1 mom. sägs näringsidkare, mellan vilka intressegemenskap råder (moder- och dotterföretag eller företag under i huvudsak gemensam ledning), vid affärer sinsemellan genom åsättande av högre eller lägre pris än de i allmänhet gällande eller andra liknande åtgärder åstadkommit, att inkomst av deras verksamhet i icke oväsentlig mån redovisats inom annan kommun än den, där inkomsten skulle redovisats, om intressegemenskap icke förefunnits, skall såsom beskattningsort för den näringsidkare, hos vilken för hög inkomst sålunda redovisats, beträffande skälig del av hans inkomst gälla den kommun, där den andre näringsidkaren skulle utgjort skatt för inkomsten, om dylika åtgärder icke vidtagits.

Har koncernbidrag som avses i 43 § 3 mom. föranlett att inkomst redovisats inom annan kommun än den, där inkomsten skulle redovisats om bidraget icke lämnats, äga bestämmelserna i första stycket motsvarande tillämpning på den, som mottagit bidraget. Lämnas sådant bidrag för att täcka underskott i förvärvskälla avseende verksamhet som bedrivs av det mottagande företaget, kan regeringen, om synnerliga skäl därtill föreligga, medgiva att bidraget får avräknas mot underskottet även i de fall då förutsättningar för sådan avräkning eljest icke föreligga.

58 §²⁶

Där inkomst av rörelse, efter ty i 57 § är sagt, skall tagas till beskattning i mera än en kommun, skall i fråga om inkomstens uppdelning gälla, att inkomsten beskattas i fråga om:

När inkomst av rörelse enligt 57 § skall beskattas i mer än en kommun skall i fråga om inkomstens uppdelning gälla, att inkomsten beskattas till fem procent eller, där omständigheterna därtill föran-

²⁵ Senaste lydelse 1978: 52.

²⁶ Senaste lydelse 1967: 748.

Nuvarande lydelse

bankrörelse i varje kommun, där huvud- eller avdelningskontor funnits, till så stor del, som å kontoret belöper efter förhållandetal, vilka uträknas på sätt i anvisningarna närmare angives;

annan penningrörelse, emissionsrörelse och handel med värdepapper i varje kommun, där kontor funnits, till så stor del, som å kommunen belöper efter förhållandet mellan de vid varje kontor influtna bruttointäkterna;

tomtrörelse till fem procent i kommun, där huvudkontor funnits, samt i övrigt i kommun, där fastighet, som tomtrörelsen omfattat, är belägen, eller, om tomtrörelsen omfattat fastigheter i olika kommuner, i envar av dessa kommuner till så stor del, som belöper å köpeskillingarna för inom kommunen belägna, under beskattningsåret försålda fastigheter i förhållande till köpeskillingarna för samtliga under samma år försålda fastigheter;

rörelse, som avser att medelst ledning tillhandahålla vatten eller gas, till tio procent i kommun, där huvudkontor funnits, samt i övrigt i de kommuner, där vatten- eller gasverk varit beläget eller förbrukning ägt rum, med iakttagande av de härom i anvisningarna meddelade närmare bestämmelser;

rörelse, som avser produktion och tillhandahållande av elektrisk kraft, till fem procent i kommun, där huvudkontor funnits, samt i övrigt i kommuner, där kraftproduktion bedrivits eller närdistribution av kraft ägt rum, med iakttagande av de härom i anvisningarna meddelade närmare bestämmelser;

rörelse, som avser tillhandahållande men icke produktion av elektrisk kraft, till fem procent i kommun,

Föreslagen lydelse

leder, högre procent i kommun, där huvudkontor funnits, samt i övrigt i de kommuner, där fast driftställe begagnats, efter vad som kan finnas skäligt med hänsyn till inom varje kommun tillverkade varors värde, handelsomsättnings storlek, antalet där sysselsatta arbetare eller annat förhållande, som kan tjäna till grund för bedömning av den inkomst, som kan anses ha åtnjutits inom kommunen.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

där huvudkontor funnits, samt i övrigt i de kommuner, där förbrukning ägt rum;

järnvägsdrift till hälften i de kommuner, där stationer funnits, efter förhållandet mellan dessas trafikvärden och till hälften i vederbörande kommuner efter förhållandet mellan de inom varje kommun till järnvägens personal utbetalta avlöningsförmåner, skolande beräkningen härav ske enligt i anvisningarna meddelade närmare föreskrifter;

spårvägsdrift till fem procent i kommun, där spårvägen haft huvudkontor, samt i övrigt i de kommuner, där spårvägen framdragits, efter förhållandet mellan antalet inom varje kommun tillryggalagda vagnkilometer;

linjetrafik med omnibus till fem procent i kommun, där huvudkontor funnits, samt i övrigt i de kommuner, där linjetrafik ägt rum, efter förhållandet mellan antalet inom varje kommun i sådan trafik tillryggalagda vagnkilometer;

kanaldrift till fem procent i kommun, där huvudkontor funnits, samt i övrigt i de kommuner, som av kanalen berörts, efter fördelningstal, som fastställas av vederbörande länsstyrelse i enlighet med de i anvisningarna närmare angivna grunder;

rörelse av annat slag än de förut särskilt angivna till fem procent eller, där omständigheterna därtill föranleda, högre procent i kommun, där huvudkontor funnits, samt i övrigt i de kommuner, där fast driftställe begagnats, efter ty som kan finnas skäligt med hänsyn till inom varje kommun tillverkade varors värde, handelsomsättnings storlek, antalet där sysselsatta arbetare eller annat förhållande, som kan tjäna till grund för bedömande av den inkomst, som kan anses hava åtnjutits inom kommunen.

(Se vidare anvisningarna.)

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

59 §

1 mom.²⁷ Skatt för inkomst av tjänst eller av annan tillfällig förvärvsverksamhet än i 2 mom. sägs samt skatt för inkomst av kapital *utgöres*, om inkomsten förvärvats av fysisk person under tid, då han varit här i riket bosatt, eller av *inländsk juridisk person*, i hemortskommunen.

3 mom.²⁸ Har fysisk person under tid, då han *ej* varit här i riket bosatt, eller *utländskt bolag* åtnjutit sådan inkomst av tjänst eller, i annat fall än i 2 mom. sägs, av sådan tillfällig förvärvsverksamhet, för vilken skattskyldighet här i riket föreligger, beskattas inkomsten i Stockholm för gemensamt kommunalt ändamål.

1 mom. Skatt för inkomst av tjänst eller av annan tillfällig förvärvsverksamhet än i 2 mom. sägs samt skatt för inkomst av kapital *utgörs*, om inkomsten förvärvats av fysisk person under tid, då han varit här i riket bosatt, eller av *dödsbo*, i hemortskommunen.

3 mom. Har fysisk person under tid, då han *inte* varit här i riket bosatt, åtnjutit sådan inkomst av tjänst eller, i annat fall än i 2 mom. sägs, av sådan tillfällig förvärvsverksamhet, för vilken skattskyldighet här i riket föreligger, beskattas inkomsten i Stockholm för gemensamt kommunalt ändamål.

66 §²⁹

Med *hemortskommun* förstås i denna lag den kommun, där den skattskyldige författningenligt skall vara mantalsskriven för året näst före taxeringsåret.

För den, som varit under ett beskattningsår eller del därav bosatt här i riket utan att mantalsskrivningsskyldighet i någon kommun beträffande honom förelegat för året näst före taxeringsåret, skall såsom hemortskommun anses den kommun, där han först varit bosatt under det år, som närmast föregått taxeringsåret.

För *oskift dödsbo* efter *avliden person*, som varit vid dödsfallet bosatt här i riket, skall såsom hemortskommun anses den avlidnes hemortskommun.

För *bolag* eller *annan sammanslutning*, som jämlikt 64 § 2 mom. skall betraktas såsom svensk ekonomisk förening, gäller såsom hemortskommun den kommun, inom vilken den verkliga ledningen av företaget utövades den 1 november näst före det år, som närmast föregått taxeringsåret.

För *annan juridisk person* än *oskift dödsbo* och *bolag* eller *annan sammanslutning*, som nyss sagts,

För dödsbo efter *den* som vid dödsfallet varit bosatt här i riket, skall såsom hemortskommun anses den avlidnes hemortskommun.

²⁷ Senaste lydelse 1950: 308.

²⁸ Senaste lydelse 1930: 190.

²⁹ Senaste lydelse 1945: 897.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

gäller såsom hemortskommun den kommun, där vederbörande styrelse eller förvaltning den 1 november näst före det år, som närmast föregått taxeringsåret, hade sitt säte eller där sysloman eller ombud vid nämnda tid var bosatt.

(Se vidare anvisningarna.)

(Se vidare anvisningarna.)

Anvisningar

till 19 §

2.³⁰ Med näringsbidrag avses statligt stöd utan återbetalningsskyldighet som tillfaller en näringsidkare för näringsverksamheten. Med näringsbidrag avses också statligt stöd som är förenat med återbetalningsskyldighet om sådan skyldighet uppkommer endast om

- a) näringsidkaren inte uppfyller de villkor som har uppställts för stödet,
- b) näringsidkaren inte följer de föreskrifter som har meddelats vid beviljandet av stödet eller
- c) eljest något oväntat inträffar som uppenbarligen rubbar förutsättningarna för stödet.

Som näringsbidrag anses även stöd enligt första stycket som lämnas av kommuner, skattskyldiga som avses i 53 § 1 mom. första stycket d) och allmänningsskogar enligt lagen (1952: 167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna.

Som näringsbidrag anses även stöd enligt första stycket som lämnas av kommuner, skattskyldiga som avses i 7§ 4 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt och allmänningsskogar enligt lagen (1952: 167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna.

Ett näringsbidrag är inte skattepliktig inkomst om det har använts för en utgift som inte är avdragsgill vare sig direkt såsom omkostnad eller i form av årliga värdeminskningssavdrag.

Har bidraget använts för sådan utgift i verksamheten som är på en gång avdragsgill vid taxeringen, utgör bidraget skattepliktig intäkt. Är utgiften för vilken bidraget utgår avdragsgill vid taxeringen för tidigare beskattningsår än det då bidraget skall tas upp som intäkt, får den skattskyldige i stället göra avdrag för utgiften vid taxeringen för det år då bidraget tas upp som intäkt. Yrkande om detta skall göras i deklarationen för det beskattningsår då yrkande om avdraget annars enligt denna lag först skulle ha framställts. Återbetalas ett bidrag, som har tagits upp som intäkt, får den skattskyldige göra avdrag för det återbetalade beloppet.

Har bidraget använts för att anskaffa en tillgång, för vilken anskaffningsvärdet får dras av genom årliga värdeminskningssavdrag, skall vid beräkning av värdeminskningssavdrag såsom anskaffningsvärde anses endast så stor del av utgiften som inte har täckts av bidraget. I fråga om andra markanläggningar än täckdiken, skogsvägar och sådana som anskaffats av nyttjanderättshavare skall dock såsom anskaffningsvärde anses den verkliga utgiften för anläggningen minskad med fyra tredjedelar av bidraget. Är

³⁰ Senaste lydelse 1983: 311.

bidraget större än det skattemässiga restvärdet för tillgången utgör skillnaden skattepliktig intäkt. Återbetalas ett näringsbidrag, som har påverkat beräkningen av anskaffningsvärdet i nu avsett hänseende, får tillgångens avskrivningsunderlag ökas med vad som har återbetalats, dock med högst det belopp varmed beräkningen har påverkats. I den mån ett näringsbidrag enligt vad nyss har föreskrivits utgjort skattepliktig intäkt, får den skattskyldige vid återbetalningen göra avdrag för den del som sålunda har utgjort skattepliktig intäkt.

Har bidraget använts för att anskaffa tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning (lager) skall vid tillämpning av 41 § och anvisningarna till nämnda paragraf den del av lagret för vilken anskaffningsvärdet har täckts av bidraget inte medräknas vid värdesättningen av tillgångarna. Återbetalas ett näringsbidrag, som har använts för anskaffande av lagertillgångar, skall tillgångarnas anskaffningsvärde anses ha ökat med det återbetalade beloppet.

Skall ett näringsbidrag, som har uppburits ett visst beskattningsår, användas för avsett ändamål först ett senare beskattningsår skall på yrkande av den skattskyldige tillämpningen av bestämmelserna i fjärde – sjätte styckena uppskjutas till taxeringen för det senare beskattningsåret.

Har stöd med villkorlig återbetalningsskyldighet som inte utgör näringsbidrag lämnats till en näringsidkare för näringsverksamheten från en givare som nämns i första eller andra stycket gäller, såvida återbetalningsskyldigheten helt eller delvis efterges, följande. Det eftergivna beloppet skall inte utgöra skattepliktig inkomst om stödet har använts för en utgift som inte varit avdragsgill vare sig direkt såsom omkostnad eller i form av årliga värdeminskingsavdrag. Har stödet däremot använts för en utgift som varit avdragsgill skall det eftergivna beloppet utgöra skattepliktig intäkt. Har stödet använts för att anskaffa en tillgång, för vilken anskaffningsvärdet dras av genom årliga värdeminskingsavdrag, får den skattskyldige vid taxeringen för det år då det eftergivna beloppet skall tas upp som intäkt, utöver ordinarie avskrivning, göra ett extra värdeminskingsavdrag motsvarande det eftergivna beloppet. Detta avdrag får dock inte överstiga tillgångens skattemässiga restvärde. Kan den skattskyldige inte visa vad ett visst skuldbelopp har använts till, skall det anses ha använts till direkt avdragsgilla kostnader.

till 22 §

3.³¹ Utgifter för anskaffande av driftbyggnad som är belägen på fastigheten, däri inbegripet för driften behövliga bostadsbyggnader, dras av genom årliga värdeminskingsavdrag. Avdraget beräknas enligt avskrivningsplan till viss procent för år räknat av byggnadens anskaffningsvärde. Beräkningen görs från den tidpunkt då byggnaden har färdigställts. I fråga om en byggnad, som är avsedd att användas endast ett fåtal år, får dock anskaffningsutgifterna i sin helhet dras av det år då byggnaden anskaffades.

Som för driften behövlig bostadsbyggnad anses dels byggnad, som är upplåten till personal (personalbostad), dels ock ägares eller brukares bostadsbyggnad, i den mån byggnaden inte representerar ett större värde än som behövs för jordbruk eller skogsbruk av motsvarande storlek. Avdrag får sålunda avse endast så stor del av värdeminskningen som kan anses belöpa på behövlig bostadsbyggnad. Med ekonomibyggnad avses annan driftbyggnad än bostadsbyggnad.

³¹ Senaste lydelse 1983: 311.

I en byggnads anskaffningsvärde inräknas inte utgifter för sådana delar och tillbehör, som är avsedda att direkt tjäna byggnadens användning i driften (byggnadsinventarier). I enlighet härmed räknas som byggnadsinventarier sådana tillgångar som bås, box eller spilta, båsavskiljare, foderbord, fodergrind, vattenkopp, spaltgolv, utrustning för skrap- och svämutgödsling med tillhörande urinbrunn eller gödselbehållare, gödselstad, mjölkkningsanläggning, kylbassäng, pump, sådan ledning för elektrisk ström, vatten eller avlopp som är avsedd för driften eller fläkt eller ventilationsanordning. Som byggnadsinventarier räknas också sådana tillgångar som silo- eller torkanläggning, fast transportör, hiss eller liknande. Där emot inräknas i anskaffningsvärdet för en byggnad utgifter för sådana anordningar som är nödvändiga för byggnadens allmänna användning, såsom ledning för vatten, avlopp, elektrisk ström eller gas och annan liknande anordning. Anskaffningsvärdet för en ledning som är avsedd för såväl en byggnads användning i driften som byggnadens allmänna användning fördelas mellan byggnadsinventarier och byggnaden i förhållande till hur stor del av ledningen som tjänar driften respektive byggnadens allmänna användning. Ledningen skall dock i sin helhet hänföras till byggnadsinventarier om utgifterna för ledningen till minst tre fjärdedelar kan anses hänförliga till driften. Om utgifterna för ledningen till minst tre fjärdedelar kan anses hänförliga till byggnadens allmänna användning skall ledningen i sin helhet hänföras till byggnaden.

I fråga om byggnadsinventarier tillämpas de föreskrifter som enligt punkt 5 gäller för maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier.

Av punkt 4 tredje stycket framgår att utgifter för vissa till marken hörande ledningar inräknas i anskaffningsvärdet för en byggnad.

Har en byggnad uppförts av den skattskyldige, är byggnadens anskaffningsvärde den skattskyldiges utgifter för uppförande av byggnaden. Till anskaffningsvärdet hänförs även utgifter för till- eller ombyggnad samt värde av byggnad som enligt punkt 4 andra stycket av anvisningarna till 21 § utgör intäkt av jordbruksfastighet för jordägaren. Har en byggnad förvärvats genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, skall den verkliga utgiften utgöra anskaffningsvärdet. Har byggnader förvärvats tillsammans med den mark på vilka de är belägna, anses så stor del av vederlaget för fastigheten belöpa på särskilda byggnader eller byggnadsbestånd som det vid fastighetstaxeringen fastställda eller med tillämpning härav beräknade värdet av skilda byggnader eller byggnadsbestånd utgör av fastighetens hela taxeringsvärde. Vad som enligt denna beräkning anses belöpa på byggnader kan även innefatta byggnadsinventarier. Vederlaget för byggnadsinventarier skall avräknas, varefter anskaffningsvärdet för byggnader erhålls. Det sammanlagda anskaffningsvärdet för byggnaderna får jämkas om den del av vederlaget för fastigheten som enligt denna beräkning inte anses belöpa på byggnaderna jämte byggnadsinventarier visas mera avsevärt över- eller understiga värdet av mark, växande skog, naturtillgångar, särskilda förmåner m.m. som har förvärvats. Har den skattskyldige eller någon, som står honom nära, vidtagit åtgärder för att den skattskyldige skall kunna tillgodoräkna sig ett högre anskaffningsvärde än som synes rimligt och kan det antas att detta har skett för att åt någon av dem bereda obehörig förmån i beskattningsavseende, skall anskaffningsvärdet i skälig mån jämkas.

Nuvarande lydelse

Har en *investeringsfond* e.d. eller näringsbidrag tagits i anspråk för anskaffning av en byggnad skall som anskaffningsvärde för byggnaden anses den verkliga utgiften för byggnaden minskad med det ianspråktagna beloppet.

Övergår en byggnad till en ny ägare på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, får den nye ägaren göra de värdeminskingsavdrag på byggnaden som skulle ha tillkommit den förre ägaren om denne fortfarande hade ägt byggnaden. *Vad nyss sagts gäller också om ett moderbolag eller en övertagande förening övertar en byggnad från ett dotterbolag eller en överlåtande förening vid sådan fusion, som avses i 28 § 3 mom.*

Procentsatsen för värdeminskingsavdrag i fråga om en byggnad bestäms med hänsyn till den tid varunder byggnader av olika slag anses kunna utnyttjas. Därvid skall beaktas även sådana omständigheter som att byggnadens användningstid kan antas komma att röna inflytande av framtida rationaliseringar, teknikens utveckling, omläggning av verksamhet och liknande förhållanden. Har en byggnad uppförts av en nyttjanderätts-havare och är jordägaren inte enligt nyttjanderättsavtalet skyldig att vid nyttjanderättstidens utgång eller avtalets upphörande lösa byggnaden, skall särskild hänsyn tas till detta förhållande.

Skattskyldig får i fråga om ekonomibyggnad och personalbostad göra avdrag inom avskrivningsplanen – utom med årliga värdeminskingsavdrag – med 10 procent av de på planen upptagna utgifterna för ny-, till- eller ombyggnad (primäravdrag). Primäravdraget medges med 2 procent för år räknat från den tidpunkt då byggnaden eller den till- eller ombyggda delen av byggnaden har färdigställts. Förvärvas byggnaden av en ny ägare, får denne tillgodogöra sig de primäravdrag som återstår för den förre ägaren.

Utrangeras en driftbyggnad, får avdrag göras för vad som återstår oavskrivet av anskaffningsvärdet i den mån beloppet överstiger vad som inflyter genom avyttring av byggnadsmaterial e.d. i samband med utran-geringen.

4.³² Utgifter för anskaffande av en markanläggning på en jordbruksfastighet, vilken anläggning är avsedd för driften i förvärvskällan, dras – om annat inte följer av punkt 1 – av genom årliga värdeminskingsavdrag. Avdrag medges, om inte annat följer av andra eller sjätte stycket, endast för sådana utgifter som har bestritts av den skattskyldige själv och endast om utgifterna avser arbeten som har utförts under tid då han har ägt fastigheten. Avdraget beräknas enligt avskrivningsplan till 10 procent för

Föreslagen lydelse

Har en *investeringsreserv* e.d. eller näringsbidrag tagits i anspråk för anskaffning av en byggnad skall som anskaffningsvärde för byggnaden anses den verkliga utgiften för byggnaden minskad med det ianspråktagna beloppet.

Övergår en byggnad till en ny ägare på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, får den nye ägaren göra de värdeminskingsavdrag på byggnaden som skulle ha tillkommit den förre ägaren om denne fortfarande hade ägt byggnaden.

³² Senaste lydelse 1983: 311.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

år räknat av anskaffningsvärdet av täckdiken och skogsvägar och till 5 procent för år räknat av tre fjärdedelar av anskaffningsvärdet av andra markanläggningar. Beräkningen görs från den tidpunkt då anläggningen har färdigställts. I fråga om en anläggning, som är avsedd att användas endast ett fåtal år, får dock anskaffningsutgifterna i sin helhet dras av det år då anläggningen anskaffades.

Till markanläggning hänförs sådant markarbete som behövs för att mar-ken skall göras plan eller fast, såsom röjning, schaktning eller rivning av byggnad eller annat som tidigare har funnits på fastigheten. Till markanläggning hänförs också körplan, parkeringsplats e.d., täckdike, öppet dike, invallnings- och vattenavledningsföretag, mark- eller skogsväg eller brunn. Till anskaffningsvärdet för markanläggning hänförs även värdet av en markanläggning som enligt punkt 4 andra stycket av anvisningarna till 21 § utgör intäkt av jordbruksfastighet för jordägaren. I anskaffningsvärdet får inräknas utgifter för iståndsättande och omläggning av ett förut anlagt täckdike. I täckdike inbegrips täckt avlopp i direkt anslutning till ett täckdike.

Till markanläggning hänförs inte sådana anordningar som är avsedda att användas tillsammans med vissa maskiner eller andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier i driften (markinventarier). I enlighet härmed hänförs till markinventarier exempelvis sådan anordning som gödselbas-säng som är belägen utanför djurstall, urinbrunn eller liknande anordning eller ledning för vatten, avlopp, elektrisk ström, gas eller annat. Till markinventarier hänförs också stängsel och annan jämförlig avspärrnings-anordning. Anskaffningsvärdet för en ledning som är avsedd för såväl den på fastigheten bedrivna verksamheten som en byggnads allmänna användning fördelas mellan markinventarier och byggnaden i förhållande till hur stor del av ledningen som tjänar den på fastigheten bedrivna verksamheten respektive byggnadens allmänna användning. Ledningen skall dock i sin helhet hänföras till markinventarier om utgifterna för ledningen till minst tre fjärdedelar kan anses hänförliga till den på fastigheten bedrivna verksamheten. Om utgifterna till minst tre fjärdedelar kan anses hänförliga till byggnadens allmänna användning skall ledningen i sin helhet hänföras till byggnaden.

I fråga om markinventarier tillämpas de föreskrifter som enligt punkt 5 gäller för maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier.

Har en *investeringsfond* e.d. eller näringsbidrag tagits i anspråk för anskaffning av andra markanläggningar än täckdiken, skogsvägar eller sådana som anskaffats av nyttjanderättshavare skall som anskaffningsvärde för markanläggningen anses den verkliga utgiften för markanläggningen minskad med fyra tredjedelar av det ianspråktagta beloppet. Avser anskaffningen ett täckdike eller en skogsväg eller har anläggningen anskaffats av en nyttjanderättshavare, skall som anskaffningsvärde anses den verk-

Har en *investeringsreserv* e.d. eller näringsbidrag tagits i anspråk för anskaffning av andra markanläggningar än täckdiken, skogsvägar eller sådana som anskaffats av nyttjanderättshavare skall som anskaffningsvärde för markanläggningen anses den verkliga utgiften för markanläggningen minskad med fyra tredjedelar av det ianspråktagta beloppet. Avser anskaffningen ett täckdike eller en skogsväg eller har anläggningen anskaffats av en nyttjanderättshavare, skall som anskaffningsvärde anses den verk-

Nuvarande lydelse

liga utgiften för anläggningen minskad med det ianspråktagna beloppet.

Övergår en fastighet till en ny ägare på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, får den nye ägaren göra de värde-minskningsavdrag för markanläggning som skulle ha tillkommit den förre ägaren om denne fortfarande hade ägt fastigheten. *Vad nyss sagts gäller också om ett moderbolag eller en övertagande förening övertar en fastighet från ett dotterbolag eller en överlåtande förening vid sådan fusion, som avses i 28 § 3 mom.*

Övergår en fastighet till en ny ägare genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, får överlåtaren det år då överlåtelsen sker göra avdrag för den del av det avskrivningsbara anskaffningsvärdet för vilket han inte tidigare har medgett avdrag. Vad nu sagts gäller även när verksamheten på jordbruksfastigheten läggs ned utan samband med avyttring av fastigheten.

9.³³ Avdrag för substansminskning på grund av utvinning av naturtillgångar samt avdrag för avsättning som avser framtida substansminskning på grund av sådan utvinning medges enligt bestämmelserna i denna anvisningspunkt.

För inträdd substansminskning medges avdrag vid taxeringen för ett visst beskattningsår med högst ett belopp som, tillsammans med de avdrag som har medgett för tidigare beskattningsår, motsvarar den del av anskaffningsvärdet för hela tillgången som belöper på utvinningen före beskattningsårets utgång.

Har den skattskyldige genom skriftligt avtal upplåtit rätt till utvinning och har han uppburit förskottsbetalning för utvinningen, får han göra avdrag för belopp som i räkenskaperna har avsatts för framtida substansminskning. Vid taxeringen för ett visst beskattningsår medges avdrag med högst ett belopp motsvarande den del av anskaffningsvärdet för hela naturtillgången som kan anses belöpa på den framtida utvinning för vilken förskottsbetalning har erhållits. Avdraget skall återföras till beskattning nästföljande beskattningsår.

Avdrag enligt föregående stycke medges dock inte om upplåtelseavtalet har ingåtts mellan varandra närstående personer eller mellan näringsidkare som har intressegemenskap (moder- och dotterföretag eller företag under i huvudsak gemensam ledning). Som närstående till fysisk person räknas dels personer som anges i 35 § 1 a mom., dels sådana fåmansföretag som avses i nämnda lagrum och i vilka den fysiska personen eller någon honom närstående person är företagsledare eller – direkt eller genom förmedling av juridisk person – äger aktier eller andelar.

Föreslagen lydelse

liga utgiften för anläggningen minskad med det ianspråktagna beloppet.

Övergår en fastighet till en ny ägare på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, får den nye ägaren göra de värde-minskningsavdrag för markanläggning som skulle ha tillkommit den förre ägaren om denne fortfarande hade ägt fastigheten.

³³ Senaste lydelse 1981: 256.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Anskaffningsvärdet för en naturtillgång beräknas med utgångspunkt i den skattskyldiges faktiska utgift för förvärvet eller, om fastigheten har förvärvats på annat sätt än genom köp, byte eller något därmed jämförligt fång, den faktiska utgiften vid det närmast föregående köpet, bytet eller därmed jämförliga fång. Begär den skattskyldige det, skall dock till utgångspunkt tas det belopp varmed den skattskyldige skulle få avdrag enligt punkt 2 a av anvisningarna till 36 § om han vid tidpunkten för utvinningens början hade avyttrat täktmarken för ett vederlag som motsvarar dess allmänna saluvärde vid nämnda tidpunkt. Beräkning enligt nämnda anvisningspunkt får dock inte leda till att den till förvärvet hänförliga delen av anskaffningsvärdet tas upp till högre belopp än vad som motsvarar 75 procent av täktmarkens allmänna saluvärde vid tidpunkten i fråga. Har tillstånd enligt lag givits för utvinning av tillgången, beräknas anskaffningsvärdet endast för det område som omfattas av tillståndet och – vid tillämpning av andra och tredje meningarna – på grundval av förhållandena vid tidpunkten för utvinningens början på detta område.

I anskaffningsvärdet inräknas, förutom belopp som har beräknats enligt föregående stycke, även utgifter för tillgångens exploatering i den mån utgifterna inte har fått dras av som kostnad i den löpande driften och inte heller har beaktats vid beräkning enligt punkt 2 a av anvisningarna till 36 §.

Om en fastighet, på vilken en naturtillgång har börjat uttas, har övergått till en ny ägare på annat sätt än genom köp, byte eller något därmed jämförligt fång, får den nye ägaren tillgodoräkna sig endast de avdrag för substansminskning på fastigheten som skulle ha tillkommit den förre ägaren, om denne fortfarande hade ägt fastigheten.

Vid tillämpningen av bestämmelserna i denna anvisningspunkt skall en fastighetsägare, som har upplåtit nyttjanderätt till täktmark mot engångsersättning, utan hinder av 47 § *andra stycket e*) betraktas som ägare till marken även efter det att upplåtelsen har skett.

Vid tillämpningen av bestämmelserna i denna anvisningspunkt skall en fastighetsägare, som har upplåtit nyttjanderätt till täktmark mot engångsersättning, utan hinder av *vad som föreskrivs i 47 § jämförd med 1 kap. 5 § första stycket f fastighets-taxeringslagen (1979:1152)*, betraktas som ägare till marken även efter det att upplåtelsen har skett.

till 24 §

1.³⁴ Har annan fastighet helt eller delvis varit använd i ägarens egen rörelse, kommer hyresvärdet för vad som använts i rörelsen, vilket värde ej får avdragas såsom omkostnad (jfr punkt 1 av anvisningarna till 29 §), att ingå i den allmänna inkomstberäkningen för rörelsen och att sålunda beskattas i sammanhang med den totala inkomsten därav. (*Jfr dock beträffande försäk-*

1. Har annan fastighet helt eller delvis varit använd i ägarens egen rörelse, kommer hyresvärdet för vad som använts i rörelsen, vilket värde ej får avdragas såsom omkostnad (jfr punkt 1 av anvisningarna till 29 §), att ingå i den allmänna inkomstberäkningen för rörelsen och att sålunda beskattas i sammanhang med den totala inkomsten därav.

³⁴ Senaste lydelse 1969: 749.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

ringsrörelse, som drivits av livförsäkringsanstalt, punkt 1 av anvisningarna till 30 §.)

Har idkare av rörelse i honom tillhörig fastighet upplåtit bostad för den i rörelsen anställda arbetspersonalen i denna dess egenskap, skola dessa bostadslägenheter anses vara använda i rörelsen, och det är härvid utan betydelse, huruvida upplåtelsen skett mot särskild hyresersättning eller personalen tillförsäkrats fri bostad. Om däremot ägaren av ett hyreshus tillfälligtvis uthyr en lägenhet i huset till en i hans rörelse anställd arbetare, skall icke i följd härav denna lägenhet anses använd i rörelsen.

10.³⁵ Har skattskyldig för året före beskattningsåret beräknat inkomst av annan fastighet enligt de grunder som anges i 41 § andra stycket men beräknar den skattskyldige inkomsten för beskattningsåret enligt bokföringsmässiga grunder, följer av punkt 1 första stycket av anvisningarna till 41 § att den skattskyldige vid beräkning av nettointäkten för beskattningsåret inte skall upptaga värde av ingående skulder. Som ingående skuld skall dock upptagas

a) inkomst som har uppburits i slutet av det föregående året men, med stöd av bestämmelserna i punkt 4 första stycket av anvisningarna till 41 §, inte tagits till beskattning för det året, och

b) utgift som är obetald vid beskattningsårets ingång men, med stöd av bestämmelserna i andra stycket nämnda anvisningspunkt, dragits av vid beräkning av nettointäkten för det föregående året.

Beräknar skattskyldig intäkt av annan fastighet enligt 2 eller 3 mom. men har den skattskyldige för året före beskattningsåret beräknat intäkten enligt 1 mom. med tillämpning av bokföringsmässiga grunder, skall som intäkt för beskattningsåret – utöver vad i 2 mom. anges – upptagas ett belopp motsvarande skillnaden mellan anskaffningsvärdet av fastighetens lager vid ingången av beskattningsåret och det bokförda värdet av lagret enligt senaste balansräkning.

Beräknar skattskyldig intäkt av annan fastighet enligt 2 mom. men har den skattskyldige för året före beskattningsåret beräknat intäkten enligt 1 mom. med tillämpning av bokföringsmässiga grunder, skall som intäkt för beskattningsåret – utöver vad i 2 mom. anges – tas upp ett belopp motsvarande skillnaden mellan anskaffningsvärdet av fastighetens lager vid ingången av beskattningsåret och det bokförda värdet av lagret enligt senaste balansräkning.

till 25 §

2 a.³⁶ Utgifter för anskaffande av en byggnad, som avses i 24 § 1 mom., dras av genom årliga värdeminskingsavdrag. Avdraget beräknas enligt avskrivningsplan till viss procent för år räknat av byggnadens anskaffningsvärde. Beräkningen görs från den tidpunkt då byggnaden har färdigställts. Av punkt 2 b framgår att underlaget för avskrivning enligt nu förevarande punkt skall minskas, när särskilt värdeminskingsavdrag beräknas för värmepannor, hissmaskinerier och jämförlig maskinell utrustning.

³⁵ Senaste lydelse 1979: 612.

³⁶ Senaste lydelse 1983: 311.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Har en byggnad uppförts av den skattskyldige, är byggnadens anskaffningsvärde den skattskyldiges utgifter för uppförande av byggnaden. Till anskaffningsvärdet hänförs även utgifter för till- eller ombyggnad samt utgifter för reparation och underhåll för vilka avdrag inte medges på grund av föreskrifterna i 25 § 2 mom. första stycket b) eller c) och för vilka bidrag inte har utgått. I anskaffningsvärdet för en byggnad inräknas även utgifter för plantering, parkeringsplats eller annan jämförlig anläggning på fastigheten. Vidare får i anskaffningsvärdet inräknas utgifter som ägaren har haft för rivning av en byggnad eller annat som tidigare har funnits på fastigheten, om rivningen kan anses ha varit betingad av och har skett i nära anslutning till den nya byggnadens uppförande.

Har en byggnad förvärvats genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, skall den verkliga utgiften utgöra anskaffningsvärdet. Förvärvades byggnaden tillsammans med den mark på vilken den är belägen, anses så stor del av vederlaget för fastigheten belöpa på byggnaden, som det vid fastighetstaxeringen fastställda byggnadsvärdet utgör av fastighetens hela taxeringsvärde. Om den del av vederlaget för fastigheten som enligt denna beräkning inte anses belöpa på byggnaden visas mera avsevärt över- eller understiga ett skäligt markvärde, får dock det för byggnaden beräknade anskaffningsvärdet jämkas. Har den skattskyldige eller någon, som står honom nära, vidtagit åtgärder för att den skattskyldige skall kunna tillgodoräkna sig ett högre anskaffningsvärde än som synes rimligt och kan det antas att detta har skett för att åt någon av dem bereda obehörig förmån i beskattningsavseende, skall anskaffningsvärdet i skälig mån jämkas.

Har en *investeringsfond* e.d. eller näringsbidrag tagits i anspråk för anskaffning av en byggnad, skall som anskaffningsvärde för byggnaden anses den verkliga utgiften för byggnaden minskad med det ianspråktagna beloppet.

Övergår en byggnad till en ny ägare på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, får den nye ägaren göra de värdeminskningsavdrag på byggnaden som skulle ha tillkommit den förre ägaren om denne fortfarande hade ägt byggnaden. *Vad nyss sagts gäller också om ett moderbolag eller en övertagande förening övertar en byggnad från ett dotterbolag eller en överlåtande förening vid sådan fusion, som avses i 28 § 3 mom.*

Har en *investeringsreserv* e.d. eller näringsbidrag tagits i anspråk för anskaffning av en byggnad, skall som anskaffningsvärde för byggnaden anses den verkliga utgiften för byggnaden minskad med det ianspråktagna beloppet.

Övergår en byggnad till en ny ägare på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, får den nye ägaren göra de värdeminskningsavdrag på byggnaden som skulle ha tillkommit den förre ägaren om denne fortfarande hade ägt byggnaden.

Procentsatsen för värdeminskningsavdrag är 1,5 för byggnad av sten, tegel, betong eller annat jämförligt material och 1,75 för byggnad av trä. I fall som avses i 25 § 2 mom. första stycket c) är procentsatsen 3. Avdraget får dock beräknas efter högre procentsats, om särskilda omständigheter föranleder därtill.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Utrangeras byggnad, som avses i 24 § 1 mom., får avdrag göras för vad som återstår oavskrivet av anskaffningsvärdet i den mån beloppet överstiger vad som inflyter genom avyttring av byggnadsmaterial e.d. i samband med utrangeringen.

9.³⁷ Har skattskyldig för året före beskattningsåret beräknat inkomst av annan fastighet enligt de grunder som anges i 41 § andra stycket men beräknar den skattskyldige inkomsten för beskattningsåret enligt bokföringsmässiga grunder, följer av punkt 1 första stycket av anvisningarna till 41 § att den skattskyldige vid beräkning av nettointäkten för beskattningsåret inte skall upptaga värde av ingående lager och fordringar. Som ingående fordran skall dock upptagas

a) inkomst som blir tillgänglig för lyftning i början av beskattningsåret men, med stöd av bestämmelserna i punkt 4 första stycket av anvisningarna till 41 §, tagits till beskattning för det föregående året, och

b) utgift som har betalats i slutet av det föregående året men, med stöd av bestämmelserna i andra stycket nämnda anvisningspunkt, inte dragits av vid beräkning av nettointäkten för det året.

Beräknar skattskyldig intäkt av annan fastighet enligt 24 § 2 mom. men har den skattskyldige för året före beskattningsåret beräknat intäkten enligt 24 § 1 eller 3 mom. med tillämpning av bokföringsmässiga grunder, skall avdrag för beskattningsåret medges för gäldränta, som har betalats det föregående året men upptagits som utgående fordran för det året, medan å andra sidan avdrag inte skall medges för gäldränta som betalas under beskattningsåret men har redovisats som utgående skuld för det föregående året.

Beräknar skattskyldig intäkt av annan fastighet enligt 24 § 2 mom. men har den skattskyldige för året före beskattningsåret beräknat intäkten enligt 24 § 1 mom. eller 2 § 7 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt med tillämpning av bokföringsmässiga grunder, skall avdrag för beskattningsåret medges för gäldränta, som har betalats det föregående året men upptagits som utgående fordran för det året, medan å andra sidan avdrag inte skall medges för gäldränta som betalas under beskattningsåret men har redovisats som utgående skuld för det föregående året.

till 28 §

1.³⁸ Till intäkt av rörelse hänförs samtliga intäkter i pengar eller varor, som har influtit i rörelsen. Detta innebär, att intäkten skall vara av sådan beskaffenhet, att den normalt är att räkna med och ingår som ett led i den ifrågavarande förvärvsverksamheten. Hit räknas alltså inflytande betalning för varor eller produkter, som den skattskyldige handlar med eller tillverkar. Det sagda gäller även då rörelseidkaren vid överlåtelse av rörelsen låter befintliga varor eller produkter ingå i överlåtelsen. Denna överlåtelse utgör då så att säga den sista affärshändelsen i hans rörelse. Däremot räknas inte hit sådan intäkt, som kan inflyta till den skattskyldige vid sidan av rörelsen eller utanför vad som normalt är att anse som driftinkomst, t.ex. vid avyttring av personlig lösegendom eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedda fastigheter. Intäkt, som erhålls genom en sådan obero-

³⁷ Senaste lydelse 1981: 295.

³⁸ Senaste lydelse 1981: 295.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

de av rörelsen gjord avyttring, skall tas upp som intäkt vid beräkning av realisationsvinst enligt 35 och 36 §§. Som skattepliktig intäkt räknas inte statligt avgångsvederlag i form av engångsbelopp till renskötselutövare i samband med att han upphör med sin renskötsel.

Till intäkt av rörelse hänförs vad som inflyter vid avyttring av maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier eller av tillgångar som är likställda med dessa vid beräkning av värdeminskningsavdrag. Om beräkning i vissa fall av intäkt vid överlåtelse av skepp och luftfartyg m.m. finns bestämmelser i 2 § lagen (1966:172) om avdrag för avskrivning på skeppskontrakt m.m.

Skattskyldig, som driver tomtrörelse, byggnadsrörelse eller handel med fastigheter, skall som intäkt av rörelsen ta upp vad som har influtit vid försäljning av sådan fastighet eller del därav som utgör omsättningstillgång i rörelsen, varefter frågan om och i vad mån nettointäkt har uppstått genom försäljningen kommer att bero på resultatet av rörelsen i dess helhet under beskattningsåret. Utöver vad som gäller enligt anvisningarna till 27 § skall därvid iaktas följande. Om fastighet, som utgör omsättningstillgång i rörelse, har förvärvats innan rörelsen påbörjades, beräknas fastighetens värde vid tiden för rörelsens påbörjande på samma sätt som vid beräkning av realisationsvinst enligt punkterna 1 och 2 a av anvisningarna till 36 §. Detta värde utgör fastighetens uppräknade ingångsvärde i rörelsen även vid senare års taxeringar.

Avyttras fastighet som utgör omsättningstillgång i rörelse skall värdeminskningensavdrag som belöper på tid före avyttringen återföras till beskattning i rörelsen.

Utskiftar svenskt aktiebolag eller svensk ekonomisk förening tillgång på annat sätt än genom sådan fusion som avses i 28 § 3 mom. och skulle vid en försäljning av tillgången köpeskillingen ha varit skattepliktig i förvärvskällan, anses bolaget eller föreningen ha åtnjutit skattepliktig inkomst, som om tillgången sålts. Som köpeskillning gäller därvid tillgångens verkliga värde vid utskiftningen.

till 29 §

4.³⁹ Skattskyldig kan efter yrkande hos taxeringsnämnd eller, om besvär har anförts, hos länsrätt medges rätt att tills vidare få avdrag för värdeminskning av sina inventarier enligt reglerna i denna anvisningspunkt om *räkenskapsenlig* avskrivning. Som förutsättning för detta gäller

a) att den skattskyldige har haft ordnad bokföring som avslutas med årsbokslut;

b) att avdraget motsvarar avskrivningen i räkenskaperna;

c) att tillfredsställande utredning föreligger om inventariernas skattemässiga restvärde;

³⁹ Senaste lydelse 1981: 295.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

d) att inventarierna och avskrivna belopp redovisas på ett sådant sätt i den skattskyldiges räkenskaper och i företedd utredning att trygghet föreligger att vinster vid avyttring av tillgångarna inte undgår beskattning; samt

e) att – om den skattskyldige inte upprättat årsbokslut för det närmast föregående räkenskapsåret – det bokförda värdet av inventarierna före avskrivning bestämts med utgångspunkt i inventariernas skattemässiga restvärde vid beskattningsårets ingång.

Som anskaffningsvärde för inventarier skall anses, då inventarierna har förvärvats genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, den verkliga utgiften för deras anskaffande och, då inventarierna har förvärvats på annat sätt, deras marknadsvärde vid tiden för förvärvet. Dock skall följande iakttas. Har inventarierna ingått i en rörelse, som den skattskyldige har förvärvat på annat sätt än genom köp eller byte eller därmed jämförligt fång, skall, om inte särskilda omständigheter föranleder annat, som anskaffningsvärde för inventarierna anses det för den tidigare ägaren gällande skattemässiga restvärdet. Har den skattskyldige eller någon, som står honom nära, vidtagit åtgärd för att den skattskyldige skall kunna tillgodoräkna sig ett högre anskaffningsvärde än som synes rimligt och kan det antas att detta har skett för att bereda obehörig förmån i beskattningsavseende åt någon av dem, skall anskaffningsvärdet i skäligen mån jämkas.

Som anskaffningsvärde för inventarier, som moderbolag eller övertagande förening övertar från dotterbolag eller överlåtande förening vid sådan fusion, som avses i 28 § 3 mom., anses det skattemässiga restvärdet vid fusionstillfället hos dotterbolaget eller den överlåtande föreningen.

Har skattskyldig medgivits avdrag för kontraktsavskrivning avseende inventarier, som har anskaffats under beskattningsåret, skall som anskaffningsvärde anses den verkliga utgiften minskad med det tidigare medgivna avdraget. Detta skall gälla även när *investeringsfond eller liknande avsättning* tagits i anspråk för anskaffning av inventarier under beskattningsåret.

Har skattskyldig medgivits avdrag för kontraktsavskrivning avseende inventarier, som har anskaffats under beskattningsåret, skall som anskaffningsvärde anses den verkliga utgiften minskad med det tidigare medgivna avdraget. Detta skall gälla även när *investeringsreserv e.d.* tagits i anspråk för anskaffning av inventarier under beskattningsåret.

Avdrag för avskrivning får för visst beskattningsår göras med högst 30 procent för år räknat av summan av bokfört värde på inventarierna enligt balansräkningen för närmast föregående räkenskapsår och anskaffningsvärdet på sådana under beskattningsåret anskaffade inventarier, vilka vid beskattningsårets utgång fortfarande tillhörde rörelsen. Vad nu sagts gäller oavsett när under beskattningsåret inventarierna har anskaffats.

Har inventarier, som har anskaffats före beskattningsårets ingång, avyttrats under beskattningsåret eller har den skattskyldige rätt till försäkringsersättning för inventarier, som har gått förlorade under beskattningsåret, medges ett särskilt avdrag med belopp motsvarande den i anledning av

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

avyttringen eller försäkringsfallet uppkomna intäkten. Avdraget får dock inte överstiga underlaget för beräkning av avdrag enligt femte stycket. Har den skattskyldige fått avdrag som nu sagts skall nämnda underlag fastställas till motsvarande lägre belopp.

Har ett särskilt högt pris eller eljest en särskilt hög utgift för inventarier berott på att de skall utnyttjas för ett särskilt arbetstillfälle eller för en konjunktur, som väntas bli endast tillfällig, eller av annan liknande omständighet, medges för det beskattningsår, varunder inventarierna har anskaffats, avdrag för sådant överpris eller sådan merutgift. Om avdrag som nu sagts har medgivits, skall avdrag enligt bestämmelserna i femte stycket beräknas på därefter återstående del av anskaffningsvärdet.

Oavsett vad ovan föreskrivs får avdrag för avskrivning medges med belopp som erfordras för att det bokförda värdet inte skall överstiga anskaffningsvärdet av samtliga inventarier, vilka vid beskattningsårets utgång tillhörde rörelsen, sedan från detta värde har avräknats en beräknad årlig avskrivning av 20 procent. Visar den skattskyldige att inventariernas verkliga värde understiger även ett sålunda beräknat värde, medges avdrag för den ytterligare avskrivning som motiveras av detta. *Vid tillämpning av bestämmelserna i detta stycke skall i fråga om anskaffningsvärde och anskaffningsår för inventarier, som har övertagits genom sådan fusion som avses i 28 § 3 mom., de i fusionen deltagande företagen anses som en skattskyldig.*

Oavsett vad ovan föreskrivs får avdrag för avskrivning medges med belopp som erfordras för att det bokförda värdet inte skall överstiga anskaffningsvärdet av samtliga inventarier, vilka vid beskattningsårets utgång tillhörde rörelsen, sedan från detta värde har avräknats en beräknad årlig avskrivning av 20 procent. Visar den skattskyldige att inventariernas verkliga värde understiger även ett sålunda beräknat värde, medges avdrag för den ytterligare avskrivning som motiveras av detta.

Då inventarier, som har anskaffats under beskattningsåret, avyttras, förloras eller uttrangeras under samma år, medges avdrag för anskaffningsvärdet. Med avyttring likställs att inventarier tas ut ur rörelsen för att tillföras annan förvärvskälla eller för att användas för annat ändamål. Av bestämmelserna i punkt 1 andra stycket av anvisningarna till 28 § framgår att belopp, som erhålls vid avyttring av inventarier, i sin helhet skall tas upp som intäkt av rörelse.

Har skattskyldig gjort avskrivning med större belopp i räkenskaperna än han får dra av vid taxeringen, föranleder inte detta att det värde, på vilket räakenskapenlig avskrivning beräknas, påverkas. Det överskjutande beloppet får i stället, sedan taxeringen, i fråga har blivit slutligt avgjord, dras av genom årlig avskrivning efter 20 procent för helt år, räknat från och med beskattningsåret efter det under vilket avskrivningen i fråga verkställdes.

Den omständigheten att vid tillämpning av bestämmelserna ovan avdrag vid beskattningen skall överensstämma med avskrivning enligt räkenskaperna utgör inte hinder för skattskyldig att efter övergång till räakenskapenlig avskrivning utöver avdrag enligt räkenskaperna tillgodogöra sig avdrag för sådana avskrivningar, som har gjorts i räkenskaperna före över-

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

gången men inte har föranlett avdrag vid beskattningen. Avdrag för sådant belopp görs genom årlig avskrivning efter 20 procent för helt år.

Har skattskyldig före övergång till räkenskapsenlig avskrivning tillgodoräknats större värdeminskingsavdrag vid taxeringen än enligt räkenskaperna, skall, för åstadkommande av överensstämmelse mellan inventariernas bokförda värde och deras skattemässiga restvärde, det belopp, varmed inventariernas skattemässiga restvärde understiger det bokförda värdet, tas upp som skattepliktig intäkt under det första beskattningsår, för vilket räkenskapsenlig avskrivning gäller, eller, om den skattskyldige begär det, med en tredjedel för nämnda beskattningsår och vart och ett av de två närmast följande åren.

Har aktiebolag eller ekonomisk förening övertagit inventarier genom sådan fusion, som avses i 28 § 3 mom., och har dessa inventarier i räkenskaperna upptagits till högre värde än vad som enligt bestämmelserna i tredje stycket skall anses som anskaffningsvärde för bolaget eller föreningen, får företaget efter yrkande hos taxeringsnämnd eller, om besvär har anförts, hos länsrätt medges rätt att även efter fusionen tillämpa räkenskapsenlig avskrivning under förutsättning att skillnaden mellan det bokförda värdet och anskaffningsvärdet, beräknat enligt tredje stycket, tas upp som intäkt under det beskattningsår, då fusionen genomförs, eller, om företaget begär det, med en tredjedel för nämnda beskattningsår och vart och ett av de två närmast följande åren.

5.⁴⁰ Vid restvärdeavskrivning medges den skattskyldige avdrag för visst beskattningsår med högst 25 procent för år räknat av avskrivningsunderlaget för maskiner och andra inventarier. Avskrivningsunderlaget utgörs av inventariernas skattemässiga restvärde vid utgången av det närmast föregående beskattningsåret med tillägg av anskaffningsvärdet för inventarier, som har anskaffats under beskattningsåret och som vid utgången av detta fortfarande tillhörde rörelsen, och med avdrag för belopp motsvarande vad som utgör intäkt i form av vederlag eller försäkringsersättning för inventarier som har anskaffats före beskattningsårets ingång och som har avyttrats eller förlorats under beskattningsåret.

Visar den skattskyldige att inventariernas verkliga värde understiger det skattemässiga restvärdet efter avdrag enligt bestämmelserna i första stycket, medges det ytterligare avdrag som motiveras av detta.

⁴⁰ Senaste lydelse 1981: 295.

Nuvarande lydelse

Vad som föreskrivs om räkningskapsenlig avskrivning i punkt 4 andra – fjärde samt sjätte, sjunde och nionde styckena gäller i tillämpliga delar också i fråga om restvärdeavskrivning.

7.⁴¹ Utgifter för anskaffande av en byggnad, som är avsedd för användning i ägarens rörelse, dras av genom årliga värdeminskningssavdrag. Avdraget beräknas enligt avskrivningsplan till viss procent för år räknat av byggnadens anskaffningsvärde. Beräkningen görs från den tidpunkt då byggnaden har färdigställts. I fråga om en byggnad, som är avsedd att användas endast ett fåtal år, får dock anskaffningsutgifterna i sin helhet dras av det år då byggnaden anskaffades.

I en byggnads anskaffningsvärde inräknas inte utgifter för sådana delar och tillbehör, som är avsedda att direkt tjäna byggnadens användning för rörelseändamål (byggnadsinventarier). I enlighet härmed räknas som byggnadsinventarier i en industribyggnad tillgångar avsedda för den industriella driften, såsom maskiner, anordningar för godstransport som t.ex. räls, traversbanor och hissar, behållare, ställningar för lagring e.d., samt anordningar för användningen av dessa tillgångar som t.ex. särskilda fundament. Som byggnadsinventarier räknas vidare ledningar för vatten, avlopp m.m., avsedda att direkt tjäna den industriella driften, och speciella värmeanläggningar, ventilationsanordningar och särskilda skorstenar för avledande av gaser och annat som alstras vid produktionen. Som byggnadsinventarier i en byggnad som är avsedd för affärsändamål räknas exempelvis hyllor, diskar eller annan butiksinteriör, rulltrappor m.m. Tjänstgör en konstruktion, för vilken ett byggnadsvärde har fastställts vid fastighetstaxeringen, i sin helhet eller till viss del som maskin eller redskap, såsom kan vara fallet med oljecisterner och siloanläggningar, anses en sådan konstruktion som byggnadsinventarier. Däremot inräknas i anskaffningsvärdet för en byggnad utgifter för sådana anordningar som är nödvändiga för byggnadens allmänna användning, såsom ledning för vatten, avlopp, elektrisk ström eller gas och annan liknande anordning. Anskaffningsvärdet för en ledning som är avsedd för såväl en byggnads användning för rörelseändamål som byggnadens allmänna användning fördelas mellan byggnadsinventarier och byggnaden i förhållande till hur stor del av ledningen som tjänar rörelseändamålet respektive byggnadens allmänna användning. Ledningen skall dock i sin helhet hänföras till byggnadsinventarier om utgifterna för ledningen till minst tre fjärdedelar kan anses hänförliga till rörelseändamålet. Om utgifterna för ledningen till minst tre fjärdedelar kan anses hänförliga till byggnadens allmänna användning skall ledningen i sin helhet hänföras till byggnaden.

I fråga om byggnadsinventarier tillämpas de föreskrifter som enligt punkterna 3–5 gäller för maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier.

Av punkt 16 tredje stycket framgår att utgifter för vissa till marken hörande anordningar inräknas i anskaffningsvärdet för en byggnad.

Har en byggnad uppförts av den skattskyldige, är byggnadens anskaffningsvärde den skattskyldiges utgifter för uppförande av byggnaden. Till

Föreslagen lydelse

Vad som föreskrivs om räkningskapsenlig avskrivning i punkt 4 andra och tredje samt femte, sjätte och åttonde styckena gäller i tillämpliga delar också i fråga om restvärdeavskrivning.

⁴¹ Senaste lydelse 1983: 311.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

anskaffningsvärdet hänförs även utgifter för till- eller ombyggnad. Har en byggnad förvärvats genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, skall den verkliga utgiften utgöra anskaffningsvärdet. Förvärvades byggnaden tillsammans med den mark på vilken den är belägen, anses så stor del av vederlaget för fastigheten – i förekommande fall efter avdrag för egendom som avses i 2 kap. 3 § jordabalken – belöpa på byggnaden, som det vid fastighetstaxeringen fastställda byggnadsvärdet utgör av fastighetens hela taxeringsvärde. Vad som enligt denna beräkning anses belöpa på byggnaden kan även innefatta byggnadsinventarier. Vederlaget för byggnadsinventarier skall avräknas, varefter anskaffningsvärdet för byggnaden erhålls. Om den del av vederlaget för fastigheten som enligt denna beräkning inte anses belöpa på byggnaden jämte byggnadsinventarier visas mera avsevärt över- eller understiga ett skäligt markvärde, får dock det för byggnaden beräknade anskaffningsvärdet jämkas. Har den skattskyldige eller någon, som står honom nära, vidtagit åtgärder för att den skattskyldige skall kunna tillgodoräkna sig ett högre anskaffningsvärde än som synes rimligt och kan det antas att detta har skett för att åt någon av dem bereda obehörig förmån i beskattningsavseende, skall anskaffningsvärdet i skälig mån jämkas.

Har en *investeringsfond* e.d. eller näringsbidrag tagits i anspråk för anskaffning av en byggnad, skall som anskaffningsvärde för byggnaden anses den verkliga utgiften för byggnaden minskad med det ianspråktagna beloppet.

Övergår en byggnad till en ny ägare på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, får den nye ägaren göra de värde-minskningsavdrag på byggnaden som skulle ha tillkommit den förre ägaren om denne fortfarande hade ägt byggnaden. *Vad nyss sagts gäller också om ett moderbolag eller en övertagande förening övertar en byggnad från ett dotterbolag eller en överlåtande förening vid sådan fusion, som avses i 28 § 3 mom.*

Har en *investeringsreserv* e.d. eller näringsbidrag tagits i anspråk för anskaffning av en byggnad, skall som anskaffningsvärde för byggnaden anses den verkliga utgiften för byggnaden minskad med det ianspråktagna beloppet.

Övergår en byggnad till en ny ägare på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, får den nye ägaren göra de värde-minskningsavdrag på byggnaden som skulle ha tillkommit den förre ägaren om denne fortfarande hade ägt byggnaden.

Procentsatsen för värdeminskningsavdrag i fråga om en byggnad bestäms med hänsyn till den tid byggnaden anses kunna utnyttjas. Därvid skall beaktas även sådana omständigheter som att byggnadens användningstid kan antas komma att röna inflytande av framtida rationaliseringar, teknikens utveckling, omläggning av verksamhet och liknande förhållanden. Är på grund av särskilda omständigheter av annan art än nyss nämnts byggnadens värde för rörelsen begränsat till förhållandevis kort tid, skall hänsyn tas även till detta. Så kan vara fallet exempelvis då fråga är om en byggnad för utnyttjande av en begränsad malmfyndighet eller då en byggnad, som är belägen på annans mark och som används i rörelse, vid nyttjanderättens upphörande inte skall lösas av jordägaren.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Skattskyldig får i fråga om en byggnad, som är avsedd att användas i hans rörelse, göra avdrag inom avskrivningsplanen – utom med årliga värdeminskningssavdrag – med 10 procent av de på planen upptagna utgifterna för ny-, till- eller ombyggnad (primäravdrag). Primäravdraget medges med 2 procent för år räknat från den tidpunkt då byggnaden eller den till- eller ombyggda delen av byggnaden har färdigställts. Förvärvat byggnaden av en ny ägare, får denne tillgodogöra sig de primäravdrag som återstår för den förre ägaren.

Utrangeras en i rörelse använd byggnad, får avdrag göras för vad som återstår oavskrivet av anskaffningsvärdet i den mån beloppet överstiger vad som inflyter genom avyttring av byggnadsmaterial e.d. i samband med uttrangeringen.

10.⁴² Regeringen kan förklara att, om förlust på aktier eller andelar i svenskt aktiebolag eller svensk ekonomisk förening eller utländskt bolag med uppgift att driva verksamhet av väsentlig betydelse från samhällsekonomisk synpunkt framkommer vid avyttring av aktierna eller andelarna eller vid företagets upplösning, förlusten skall utgöra avdragsgill omkostnad för ägaren av aktierna eller andelarna. Det samma gäller i fråga om långgivare beträffande förlust på lån eller dylikt som han lämnat företaget.

Bestämmelserna i första stycket om förlust tillämpas också på förlust, som kan beräknas uppkomma. Regeringen bestämmer därvid hur avdraget i det särskilda fallet skall beräknas. Har skattskyldig fått avdrag som avses i detta stycke, skall avdraget frånräknas avdragsgill förlust, som sedermera uppkommer vid avyttring av aktierna eller andelarna eller vid upplösning av företaget. Uppkommer vinst genom att aktierna eller andelarna avyttras eller genom att tillskjutet kapital återfås, skall vinsten tas upp som skattepliktig intäkt av rörelse hos den som haft vinsten.

16.⁴³ Utgifter för anskaffande av sådana markanläggningar på fastighet, avsedd för användning i ägarens rörelse, som avses i andra stycket, dras av genom årliga värdeminskningssavdrag. Avdrag medges, om inte annat följer

⁴² Förutvarande punkt 10 av anvisningarna till 29 § upphävd genom 1981: 295.

⁴³ Senaste lydelse 1983: 311.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

av sjätte stycket, endast för sådana utgifter som har bestritts av den skattskyldige själv och endast om utgifterna avser arbeten som har utförts under tid då han har ägt fastigheten. Avdraget beräknas enligt avskrivningsplan till 5 procent för år räknat av tre fjärdedelar av anläggningens anskaffningsvärde. Beräkningen görs från den tidpunkt då anläggningen har färdigställts. I fråga om en anläggning, som är avsedd att användas endast ett fåtal år, får dock anskaffningsutgifterna i sin helhet dras av det år då anläggningen anskaffades.

Till markanläggning hänförs sådant markarbete som behövs för att marken skall göras plan eller fast, såsom röjning, schaktning, rivning av byggnad eller annat som tidigare har funnits på fastigheten, uppförande av stödmurar och torrläggning av marken. Till markanläggning hänförs också olika anordningar såsom vägar, kanaler, hamninlopp och andra tillfarter, körplaner, parkeringsplatser, fotbollsplaner och tennisbanor eller därmed jämförliga anläggningar för personal, planteringar e.d. samt, i den mån de inte vid fastighetstaxering är att hänföra till byggnad, även brunnar, källare och tunnlar e.d.

Till markanläggning hänförs inte sådana anordningar som är avsedda att användas tillsammans med vissa maskiner eller andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier i rörelse eller sådana inventarier som används för viss verksamhet såsom fundament e.d., industrispår, traversbanor samt ledningar för vatten, avlopp, elektrisk ström, gas m.m. (markinventarier). Till markinventarier hänförs också stängsel och andra jämförliga avspärrningsanordningar. Anskaffningsvärdet för en ledning som är avsedd för såväl den på fastigheten bedrivna verksamheten som en byggnads allmänna användning fördelas mellan markinventarier och byggnaden i förhållande till hur stor del av ledningen som tjänar den på fastigheten bedrivna verksamheten respektive byggnadens allmänna användning. Ledningen skall dock i sin helhet hänföras till markinventarier om utgifterna för ledningen till minst tre fjärdedelar kan anses hänförliga till den på fastigheten bedrivna verksamheten. Om utgifterna till minst tre fjärdedelar kan anses hänförliga till byggnadens allmänna användning skall ledningen i sin helhet hänföras till byggnaden.

I fråga om markinventarier tillämpas de föreskrifter som enligt punkterna 3–5 gäller för maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier.

Har en *investeringsfond* e.d. eller näringsbidrag tagits i anspråk för anskaffning av en markanläggning, skall som anskaffningsvärde för markanläggningen anses den verkliga utgiften för markanläggningen minskad med fyra tredjedelar av det ianspråktagna beloppet.

Övergår en rörelsefastighet till en ny ägare på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, får den nye ägaren göra de värdeminskningssavdrag för markanläggning som skulle ha tillkommit den förra ägaren, om denne fortfarande hade ägt fastigheten. *Vad*

Har en *investeringsreserv* e.d. eller näringsbidrag tagits i anspråk för anskaffning av en markanläggning, skall som anskaffningsvärde för markanläggningen anses den verkliga utgiften för markanläggningen minskad med fyra tredjedelar av det ianspråktagna beloppet.

Övergår en rörelsefastighet till en ny ägare på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, får den nye ägaren göra de värdeminskningssavdrag för markanläggning som skulle ha tillkommit den förra ägaren, om denne fortfarande hade ägt fastigheten.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

nyss sagts gäller också om ett moderbolag eller en övertagande förening övertar en fastighet från ett dotterbolag eller en överlåtande förening vid sådan fusion, som avses i 28 § 3 mom.

Övergår en fastighet till en ny ägare genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, får överlåtaren det år då överlåtelsen sker göra avdrag för den del av det avskrivningsbara anskaffningsvärdet för vilket han inte tidigare har medgett avdrag. Vad nu sagts gäller även när den på fastigheten bedrivna rörelsen läggs ned och fastighetens markanläggningar på grund därav saknar värde för fastighetens ägare.

till 31 §

2.⁴⁴ Såsom periodiskt understöd räknas icke vad en skattskyldig uppbar från stiftelse som avses i 53 § 1 mom. e) eller från ideell förening, som har till uppgift att främja i nämnda moment angivna ändamål och som även uppfyller i punkt 9 av anvisningarna till 53 § angivna villkor för begränsning av skattskyldigheten, såvida utbetalningen sker till fullföljande av ändamål som i 53 § 1 mom. e) angives. Såsom periodiskt understöd betraktas däremot vad som uppbäres från varje slags stiftelse, om och i den mån det i de för stiftelsen gällande stadgar är föreskrivet, att stiftelsens intäkter skola för all framtid eller viss tid tillfalla viss familj, vissa familjer eller bestämda personer.

2. Såsom periodiskt understöd räknas inte vad mottagaren uppbar från en stiftelse som är befriad från skattskyldighet enligt 7 § 6 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt eller från en ideell förening som har till uppgift att främja i 7 § 6 mom. första stycket nämnda lag angivna ändamål och som uppfyller övriga i 7 § 5 mom. samma lag angivna villkor för befrielse helt eller delvis från skattskyldighet. Detta gäller dock endast om utbetalningen sker till fullföljande av ändamål som nu nämnts. Som periodiskt understöd betraktas däremot vad som uppbäres från varje slags stiftelse, om och i den mån det i de för stiftelsen gällande stadgar är föreskrivet, att stiftelsens intäkter skola för all framtid eller viss tid tillfalla viss familj, vissa familjer eller bestämda personer.

till 36 §

2 a.⁴⁵ Skall vid beräkning av realisationsvinst på grund av avyttring av fastighet vederlaget för viss del av fastigheten tas upp som intäkt av fastighet eller av rörelse (jfr punkt 1 av anvisningarna till 35 §) får i omkostnadsbeloppet inte inräknas utgift som hänför sig till sådan del av fastigheten som vid inkomsttaxeringen har behandlats enligt reglerna för maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier.

Som förbättringskostnad enligt punkt 1 räknas även kostnad, som

Som förbättringskostnad enligt punkt 1 räknas även kostnad, som

⁴⁴ Senaste lydelse 1977: 572.

⁴⁵ Senaste lydelse 1981: 256.

Nuvarande lydelse

under tid, då intäkt av avyttrad fastighet eller i förekommande fall del därav har beräknats enligt 24 § 2 *el-* *ler* 3 mom., har nedlagts på reparation och underhåll av fastigheten eller fastighetsdelen, i den mån den avyttrade egendomen på grund därav vid avyttringen har befunnit sig i bättre skick än vid förvärvet, samt kostnad för reparation och underhåll för vilken avdrag inte medges på grund av föreskrifterna i 25 § 2 mom. första stycket b) eller c) och för vilken bidrag ej har utgått. Förbättringskostnad, som inte har uppförts på avskrivningsplan, och med förbättringskostnad jämförlig reparations- eller underhållskostnad får dock inräknas i omkostnadsbeloppet endast för år då de nedlagda kostnaderna har uppgått till minst 3 000 kronor. Kostnad, som har uppförts på avskrivningsplan, skall normalt anses nedlagd det år då kostnaden har uppförts på planen. I andra fall skall sådan kostnad normalt anses nedlagd när faktura eller räkning har erhållits, varav framgår vilket arbete som har utförts.

Har fastighet varit föremål för förbättringsarbete eller därmed jämförligt reparations- eller underhållsarbete i ägarens byggnadsrörelse skall – med iakttagande av de begränsningar som har angetts i föregående stycke – som förbättringskostnad räknas det belopp som enligt punkt 3 tredje stycket av anvisningarna till 27 § har tagits upp som intäkt i rörelsen på grund av byggnadsarbetet.

Omkostnadsbeloppet skall minskas med värdeminskingsavdrag m.m., som belöper på tid före avyttringen av fastigheten, såsom avdrag på grund av avyttring av skog, avdrag för värdeminskning av annan naturtillgång eller för värdeminskning av täckdiken eller andra markanläggningar (jfr punkterna 1, 4, 7 och 9 av anvisningarna till 22 § samt punkterna 1, 8 och 16 av anvisningarna till 29 §). På samma sätt skall omkostnadsbeloppet minskas med avdrag för värdeminskning av byggnad m.m. (jfr punkterna 3 och 4 av anvisningarna till 22 §, punkterna 2 a, 2 b och 4 av anvisningarna till 25 § samt punkterna 7 och 16 av anvisningarna till 29 §), dock inte för år då avdraget har understigit 3 000 kronor. Omkostnadsbeloppet skall minskas även med belopp varmed fastigheten har avskrivits i samband med ianspråktagande av investeringsfond e.d.

Vid beräkning av omkostnadsbeloppet skall fastighet, som förvärvats före år 1952, anses förvärvad den 1 januari 1952. Ingångsvärdet skall därvid anses utgöra 150 procent av fastighetens taxeringsvärde för år 1952. Hänsyn skall vid vinstberäkningen icke tagas till kostnader och avdrag

Föreslagen lydelse

under tid, då intäkt av avyttrad fastighet eller i förekommande fall del därav har beräknats enligt 24 § 2 mom., har nedlagts på reparation och underhåll av fastigheten eller fastighetsdelen, i den mån den avyttrade egendomen på grund därav vid avyttringen har befunnit sig i bättre skick än vid förvärvet, samt kostnad för reparation och underhåll för vilken avdrag inte medges på grund av föreskrifterna i 25 § 2 mom. första stycket b eller c och för vilken bidrag ej har utgått. Förbättringskostnad, som inte har uppförts på avskrivningsplan, och med förbättringskostnad jämförlig reparations- eller underhållskostnad får dock inräknas i omkostnadsbeloppet endast för år då de nedlagda kostnaderna har uppgått till minst 3 000 kronor. Kostnad, som har uppförts på avskrivningsplan, skall normalt anses nedlagd det år då kostnaden har uppförts på planen. I andra fall skall sådan kostnad normalt anses nedlagd när faktura eller räkning har erhållits, varav framgår vilket arbete som har utförts.

som belöper på tid före år 1952. Dock får det vid förvärvet erlagda vederlaget för fastigheten upptagas som ingångsvärde, om den skattskyldige kan visa att köpeskillingen överstiger 150 procent av taxeringsvärdet för år 1952. Fanns taxeringsvärde ej åsatt för år 1952, får motsvarande värde uppskattas med ledning av taxeringsvärdet för fastighet, i vilken den avyttrade egendomen ingått, eller närmast därefter åsatta taxeringsvärde.

Har fastighet vid avyttringen innehafts mer än tjugo år får den skattskyldige vid vinstberäkningen som ingångsvärde upptaga ett belopp motsvarande 150 procent av det taxeringsvärde, som gällde tjugo år före avyttringen. Har taxeringsvärdet åsatts vid fastighetstaxering som verkställdes år 1970 eller senare får dock som ingångsvärde upptagas endast 133 procent av taxeringsvärdet. Om ingångsvärdet beräknas med ledning av det taxeringsvärde som gällde tjugo år före avyttringen, skall hänsyn vid vinstberäkningen icke tagas till kostnader och avdrag, som belöper på tidigare år än tjugo år före avyttringen. Fanns taxeringsvärde ej åsatt tjugo år före avyttringen, får motsvarande värde uppskattas på sätt angives i femte stycket sista meningen.

Har avyttrad fastighet förvärvats genom arv eller testamente eller genom bodelning i anledning av makes död, får den skattskyldige, i stället för köpeskillning eller motsvarande vederlag för fastigheten vid närmast föregående köp, byte eller därmed jämförliga fång eller i stället för ett med stöd av föregående stycke framräknat värde, som ingångsvärde upptaga 150 procent av fastighetens taxeringsvärde året före det år då dödsfallet inträffade eller motsvarande i arvsskattehänseende gällande värde, förutsatt att dödsfallet ägt rum efter år 1952. Ägde dödsfallet rum efter år 1970 får dock som ingångsvärde upptagas endast 133 procent av taxeringsvärdet eller motsvarande i arvsskattehänseende gällande värde. Fanns taxeringsvärde ej åsatt året före det år då dödsfallet inträffade, får motsvarande värde uppskattas på sätt som angives i femte stycket sista meningen. Har ingångsvärdet upptagits med stöd av bestämmelserna i detta stycke, skall hänsyn vid vinstberäkningen icke tagas till kostnader och avdrag, som belöper på tidigare år än året före dödsåret.

Beräknas ingångsvärdet med ledning av taxeringsvärde skall, såvida viss del av taxeringsvärdet avser egendom som i kostnadshänseende hänförs till maskiner och andra inventarier i jordbruk eller rörelse (jfr punkt 1 av anvisningarna till 35 §), taxeringsvärdet reduceras med den del därav som kan anses belöpa på egendom av nyss angivet slag. Sådan reduktion skall dock icke göras om mindre än 25 procent av hela vederlaget för den avyttrade fastigheten belöper på egendom, som vid beräkning av värde-minskningsavdrag hänföres till maskiner och andra inventarier.

Skall taxeringsvärdet reduceras enligt föregående stycke iakttagas följande. Har taxeringsvärdet åsatts tidigare än vid 1975 års fastighetstaxering, skall taxeringsvärdet reduceras med så stor del därav som vederlaget för egendom, som vid beräkning av värdeminskingsavdrag hänföres till maskiner och andra inventarier, utgör av hela vederlaget för den avyttrade fastigheten. Vad nu sagts gäller även om taxeringsvärdet åsatts år 1975 eller senare, dock att vid beräkningen skall bortses från den del av vederlaget vid avyttringen som belöper på egendom som avses i 2 kap. 3 § jordabalken. Kan den skattskyldige visa att den andel av taxeringsvärdet som kan anses belöpa på egendom, som vid beräkning av värdeminskingsavdrag hänföres till maskiner och andra inventarier, är mindre än den andel av hela vederlaget för den avyttrade fastigheten som kan anses belöpa på egendom av nu angivet slag, får dock taxeringsvärdet reduceras på grundval av förhållandena vid fastighetstaxeringen.

Det för fastigheten gällande ingångsvärdet – om det inte har beräknats enligt trettonde stycket sista meningen – liksom de förbättringskostnader och därmed likställda belopp för vilka avdrag får ske samt de värdeminskingsavdrag och andra belopp som skall minska omkostnadsbeloppet skall i den omfattning som anges i punkterna 6 a och 6 b nedan räknas om med hänsyn till förändringarna i det allmänna prisläget (prisutvecklingen) under den tid då fastigheten har innehafts.

Omräkningen sker med ledning av en indexserie, grundad på konsumentprisindex. Riksskatteverket fastställer årligen omräkningstalen.

Har avyttring av fastighet omfattat byggnad, som i huvudsak är avsedd att användas för bostadsändamål och som vid avyttringstillfället varit eller bort vara åsatt ett taxerat byggnadsvärde av lägst 10 000 kronor, avdrages ytterligare ett belopp av 3 000 kronor för varje påbörjat kalenderår före taxeringsåret som bostadsbyggnaden under innehavstiden funnits på fastigheten. Om det taxerade byggnadsvärdet inte uppgått eller bort uppgå till 10 000 kronor, avdrages 3 000 kronor för varje påbörjat kalenderår under innehavstiden som byggnaden utnyttjats till stadigvarande bostad. Avdrag medges inte för tidigare år än år 1952 och inte heller för senare år än år 1980. Finns på fastigheten mer än en bostadsbyggnad beräknas nu avsett avdrag endast för fastighetens huvudbyggnad. Sker vinstberäkningen med utgångspunkt från taxeringsvärdet tjugo år före avyttringen enligt sjätte stycket ovan eller från taxeringsvärdet året före dödsfallet enligt sjunde stycket ovan eller motsvarande värden, får avdrag enligt detta stycke ej ske för tidigare år än tjugo år före avyttringen eller året före dödsfallet. Om bostadsbyggnad rivits eller förstörts genom brand eller liknande, skall avdrag enligt detta stycke medges även för tid då denna byggnad funnits på fastigheten, om den skattskyldige inom ett år igångsatt arbete med att uppföra ersättningsbyggnad. Om en bostadsbyggnad under mer än ett år tagits i anspråk huvudsakligen för annat ändamål än bostadsändamål medges avdrag enligt detta stycke endast för tid då byggnaden därefter åter utnyttjats huvudsakligen för bostadsändamål.

Vinstberäkning på grund av avyttring av en del av en fastighet skall grundas på förhållandena på den avyttrade fastighetsdelen. Vid tillämpning av de beloppsgränser som anges i andra och fjärde styckena skall dock hänsyn tas till förhållandena på hela fastigheten. Avdrag enligt tolfte stycket får göras endast om avyttringen har omfattat bostadsbyggnad som vid tiden för avyttringen var huvudbyggnad för hela fastigheten. På den skattskyldiges begäran skall omkostnadsbeloppet för fastighetsdelen – i stället för att beräknas enligt första meningen – tas upp till ett belopp som motsvarar så stor del av det för hela fastigheten beräknade omkostnadsbeloppet – i förekommande fall minskat med värdeminskingsavdrag m.m. – som vederlaget för fastighetsdelen utgör av fastighetens hela värde vid avyttringstillfället. I sist avsedda fall skall, om den skattskyldige begär det och värdet av skogen och skogsmarken på den avyttrade fastighetsdelen är mindre än 20 procent av värdet av hela fastighetens skog och skogsmark, omkostnadsbeloppet inte minskas med avdrag på grund av avyttring av skog. Om den avyttrade delen avser en eller ett fåtal tomter avsedda att bebyggas med bostadshus och vederlaget är mindre än 10 procent av fastighetens taxeringsvärde, får vidare ingångsvärdet på den avyttrade fastighetsdelen utan särskild utredning beräknas till 1 krona per kvadratmeter, dock ej till högre belopp än köpeskillingen.

Vad i de fem första meningarna av föregående stycke föreskrivits gäller i tillämpliga delar även vid marköverföring enligt fastighetsbildningslagen (1970: 988).

Har den skattskyldige erhållit sådan engångsersättning som avses i punkt 4 andra stycket av anvisningarna till 35 §, skall så stor del av det för hela fastigheten beräknade omkostnadsbeloppet – i förekommande fall minskat med värdeminskingsavdrag m.m. – anses belöpa på den del av fastigheten som ersättningen avser, som engångsersättningen utgör av fastighetens hela värde vid tiden för upplåtelsen eller inskränkningen i förfoganderätten. Vid bedömningen av om omkostnadsbeloppet skall minskas med avdrag på grund av avyttring av skog gäller vad som är föreskrivet i fråga om del av fastighet. Den som enligt punkt 4 fjärde stycket av anvisningarna till 35 § erhåller avdrag från den eller de engångsersättningar han fått på grund av upplåtelse inom en och samma kommun får inte tillgodoräkna sig något omkostnadsbelopp hänförligt till dessa ersättningar.

Har den skattskyldige under innehavstiden avyttrat en del av en fastighet, skall hänsyn tas till detta vid beräkning av omkostnadsbeloppet för återstoden av fastigheten. Kan utredning inte förebringas om den andel av omkostnadsbeloppet – i förekommande fall minskat med värdeminskingsavdrag m.m. – för fastigheten, som belöpt på den avyttrade fastighetsdelen, skall denna andel anses ha motsvarat hälften av erhållen ersättning för fastighetsdelen. Andelen skall dock i intet fall anses överstiga omkostnadsbeloppet – i förekommande fall minskat med värdeminskingsavdrag m.m. – för hela fastigheten omedelbart före avyttringen av fastighetsdelen.

Föreskrifterna i föregående stycke tillämpas också om den skattskyldige under innehavstiden erhållit sådan engångsersättning som avses i punkt 4 andra stycket av anvisningarna till 35 §. Har den skattskyldige under innehavstiden avstått från mark genom marköverföring enligt fastighetsbildningslagen (1970:988), skall omkostnadsbeloppet på återstoden av fastigheten anses ha minskat med så stor del av omkostnadsbeloppet för den tidigare avstådda marken som ersättningen i pengar utgjort av det totala vederlaget för marken.

Beräknas omkostnadsbeloppet vid avyttring av återstoden av fastigheten eller del därav med ledning av ett taxeringsvärde som åsatts efter det att delavyttringen, markupplåtelsen eller marköverföringen m.m. ägt rum, är bestämmelserna i de två föregående styckena icke tillämpliga.

Kostnad för förbättringsarbete eller därmed jämförligt reparations- och underhållsarbete för vilket försäkringsersättning eller annan skadeersättning har utgått beaktas, såvida ersättningen inte räknas till skattepliktig inkomst enligt denna lag, vid beräkning av realisationsvinst endast i den mån kostnaden har överstigit ersättningen. Har sådan skattefri ersättning uppburits med större belopp än det som har gått åt för skadans avhjälpande gäller följande. Fastighetens ingångsvärde, omräknat enligt tionde stycket till tiden för skadetillfället, minskas med skillnaden mellan ersättningen och kostnaden för skadans avhjälpande. För tid efter skadetillfället ligger återstoden av det omräknade ingångsvärdet till grund för omräkning enligt tionde stycket.

Avyttrar delägare i fåmansföretag eller honom närstående person fastighet till företaget får vid vinstberäkningen fastighetens ingångsvärde icke beräknas på grundval av taxeringsvärde enligt sjätte och sjunde styckena. Ej heller får omräkning göras enligt tionde stycket eller tillägg göras enligt tolfte stycket. Riksskatteverket får medge undantag från bestämmelserna i detta stycke om det kan antagas att avyttringen skett av organisatoriska eller andra synnerliga skäl. Mot beslut av riksskatteverket i sådan fråga får talan icke föras.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

3.⁴⁶ Förlust genom icke yrkesmässig avyttring (realisationsförlust) får dras av i den omfattning som anges i punkt 4 nedan.

Realisationsförlust skall beräknas på samma sätt som realisationsvinst enligt punkterna 1 – 2 d. Vid förlustberäkningen får en fastighets ingångsvärde dock inte beräknas på grundval av ett taxeringsvärde enligt punkt 2 a sjätte eller sjunde stycket. Inte heller får omräkning som avses i punkt 2 a tionde stycket ske eller tillägg enligt punkt 2 a tolfte stycket göras. Har den med förlust avyttrade egendomen innehafts under sådan tid att, om vinst i stället hade uppstått vid avyttringen, endast en del av vinsten skulle ha räknats till skattepliktig realisationsvinst, är endast motsvarande del av förlusten avdragsgill. Har förlusten uppkommit vid fastighetsreglering i fall som avses i punkt 4 av anvisningarna till 35 §, är endast så stor del av förlusten avdragsgill som belöper på vad den skattskyldige har erhållit i pengar.

Att avdrag inte är medgivet för förlust som har uppkommit före eller i samband med vissa företagsöverlåtelser framgår av punkt 6 av anvisningarna till 20 §.

till 38 §

2.⁴⁷ Utdelning från aktiebolag eller ekonomisk förening, som utgår i förhållande till gjorda inköp eller försäljningar eller efter därmed jämförlig grund, är skattefri, där utdelningen blott innebär en minskning i levnads-kostnader, och skall i annat fall hänföras till den förvärvskälla, vartill den på grund av sin beskaffenhet är att räkna. Sålunda hänföres exempelvis till inkomst av jordbruk respektive rörelse näringsidkares utdelning från ekonomisk förening i form av pristillägg å varor, som han sålt till föreningen, eller i form av rabatt för varor, som han för sin näring inköpt av föreningen. Till utdelning, som på grund av bestämmelserna i detta stycke är skattefri, hänföres icke förmån av bostad eller annan förmån av fastighet (jfr emellertid bestämmelserna i andra stycket.) Skattepliktig utdelning från aktiebolag eller ekonomisk förening, som icke skall räknas såsom intäkt vid beräkning av annat slag av inkomst, hänföres till intäkt av kapital.

Har bostad eller annan förmån av fastighet tillkommit medlem av bostadsförening eller delägare i bostadsaktiebolag i denna hans egenskap och är det inte fråga om upplåtelse som avses i tredje stycket, skall som skattepliktig intäkt av kapital tas upp ett belopp motsvarande för helt år räknat 3 procent av den del av medlemmens eller delägarens andel i föreningens eller bolagets behållna förmögenhet som överstiger 50 000 kronor. Därvid skall värdet av andelen beräknas med utgångspunkt i taxeringsvärdet året före taxeringsåret på föreningens eller bolagets fastighet och med hänsyn till föreningens eller bolagets övriga tillgångar och skulder enligt bokslutet för det senaste räkenskapsår som avslutats före den 1 juli året före taxeringsåret. Vid denna beräkning skall bortses från skuld som föreningen eller bolaget har ådragit sig på sådana villkor eller

⁴⁶ Senaste lydelse 1983: 1043.

⁴⁷ Senaste lydelse 1980: 1054.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

under sådana omständigheter att skulden bör likställas med inbetalning av insats eller därmed jämförligt eget kapital. I fråga om bostad som innehas av två eller flera medlemmar tillsammans skall beloppet 50 000 kronor fördelas dem emellan efter andelarnas storlek. Vid inkomstberäkningen får avdrag inte ske, såvitt fråga inte är om till rörelse hänförlig utgift, för medlemmens eller delägarens inbetalningar till föreningen eller bolaget eller för andra omkostnader som är hänförliga till innehavet av bostaden eller förmånen.

Har bostad eller annan förmån, som tillkommit medlem av bostadsförening eller delägare i bostadsaktiebolag i denna hans egenskap, helt eller till övervägande del varit av medlemmen eller delägaren mot vederlag upplåten till annan under hela eller större delen av beskattningsåret, räknas vederlaget jämte värdet av bostad eller annan förmån, som medlemmen eller delägaren för eget bruk förfogat över, såsom intäkt av kapital för medlemmen eller delägaren.

Annan utdelning från bostadsförening eller bostadsaktiebolag än i andra och tredje styckena sägs, som icke utgått i förhållande till innehavda andelar eller aktier, räknas såsom intäkt av kapital för medlemmen eller delägaren, om och i den mån utdelningen överstiger sådana på beskattningsåret belöpande avgifter och andra inbetalningar till föreningen eller bolaget, vilka icke äro att anse som kapitaltillskott.

Med bostadsförening och bostadsaktiebolag förstås ekonomisk förening och aktiebolag, vars verksamhet uteslutande eller huvudsakligen består i att åt föreningens medlemmar eller bolagets delägare bereda bostäder i hus, som ägs av föreningen eller bolaget. Som bostadsförening eller bostadsaktiebolag anses även ekonomisk förening eller aktiebolag, vars verksamhet uteslutande eller så gott som uteslutande består i att tillhandahålla föreningens medlemmar eller bolagets delägare garage eller annan för deras personliga räkning avsedd gemensam anordning i byggnad som ägs av föreningen eller bolaget.

5.⁴⁸ Vad som gäller om utdelning från utländskt bolag skall enligt bestämmelsen i 67 § tillämpas jämväl å utdelning från annan här i riket icke hemmahörande juridisk person. Oskift dödsbo efter person, som vid sitt frånfälle icke varit bo-

5. Vad som gäller om utdelning från utländskt bolag skall även tillämpas på utdelning från annan här i riket icke hemmahörande juridisk person. Dödsbo efter person, som vid sitt frånfälle inte varit bosatt eller stadigvarande vistats här i riket,

⁴⁸ Senaste lydelse 1966: 724.

Nuvarande lydelse

satt eller stadigvarande vistats här i riket, anses såsom en här i riket icke hemmahörande juridisk person (jfr 53 § 3 mom.). Utdelning från sådant dödsbo till i Sverige bosatt delägare av inkomst, som förvärvats under den tid delägarna suttit i oskift bo – men givetvis ej utskiftning av den avlidnes efterlämnade tillgångar – skall således här i riket bli föremål för beskattning. Från denna föreskrift meddelas likväl ett undantag i 54 § första stycket e).

8.⁴⁹ Har skattskyldig på grund av sitt innehav av aktier i svenskt aktiebolag eller andelar i svensk ekonomisk förening erhållit företrädesrätt till teckning av sådant av företaget upptaget vinstandelslån som avses i 41 c §, skall, om han utnyttjar företrädesrätten, det värde som genom företrädesrätten kan anses ha tillförts honom *icke* anses utgöra intäkt av kapital. Avyttrar han däremot företrädesrätten, skall det vederlag han erhåller för denna rätt upptagas som sådan intäkt.

Föreslagen lydelse

anses såsom en här i riket icke hemmahörande juridisk person. Utdelning från sådant dödsbo till i Sverige bosatt delägare av inkomst, som förvärvats under den tid delägarna suttit i oskift bo – men givetvis ej utskiftning av den avlidnes efterlämnade tillgångar – skall således här i riket bli föremål för beskattning. Från denna föreskrift meddelas likväl ett undantag i 54 § första stycket e.

8. Har skattskyldig på grund av sitt innehav av aktier i svenskt aktiebolag eller andelar i svensk ekonomisk förening erhållit företrädesrätt till teckning av sådant av företaget upptaget vinstandelslån som avses i 2 § 9 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall, om han utnyttjar företrädesrätten, det värde som genom företrädesrätten kan anses ha tillförts honom *inte* anses utgöra intäkt av kapital. Avyttrar han däremot företrädesrätten, skall det vederlag han erhåller för denna rätt upptas som sådan intäkt.

till 41 §

1.⁵⁰ Inkomst av jordbruksfastighet eller rörelse skall beräknas enligt bokföringsmässiga grunder. För skattskyldig som har haft ordnad bokföring skall beräkningen av inkomst ske på grundval av hans bokföring med iakttagande av bestämmelserna i denna anvisningspunkt. Vid inkomstberäkning enligt bokföringsmässiga grunder tas hänsyn till in- och utgående lager av varor, däri inbegripet djur, råmaterial, hel- och halvfabrikat m.m., till pågående arbeten samt till fordrings- och skuldposter. Värdet av utgående lager, pågående arbeten samt fordrings- och skuldposter bestäms med hänsyn till förhållandena vid beskattningsårets utgång. Som värde av ingående lager, pågående arbeten samt fordrings- och skuldposter tas upp värdet av närmast föregående beskattningsårs utgående lager, pågående arbeten samt fordrings- och skuldposter. Bestämmelserna i 41 § om lager får i varvsrörelse tillämpas även i fråga om skepp eller skeppsbygge, på vilket den skattskyldige har utfört eller avser att utföra arbete i icke oväsentlig omfattning, utan hinder av att den skattskyldige har avyttrat skeppet eller bygget. Vad nu föreskrivits gäller dock endast intill dess skeppet eller skeppsbygget har levererats till förvärvaren. Vad som avses med skepp framgår av sjölagen (1891: 35 s. 1).

⁴⁹ Senaste lydelse 1977: 243.

⁵⁰ Senaste lydelse 1981: 295.

Nuvarande lydelse

Inkomst av annan fastighet som avses i 24 § 1 eller 3 mom. får beräknas enligt bokföringsmässiga grunder på sätt anges i föregående stycke. Har skattskyldig för visst beskattningsår beräknat inkomst av annan fastighet enligt bokföringsmässiga grunder, skall den skattskyldige även för nästföljande beskattningsår beräkna inkomsten enligt sådana grunder om bestämmelserna i 24 § 1 eller 3 mom. är tillämpliga det året. *I fråga om fastighet som avses i 24 § 3 mom. gäller dock vad som sagts i föregående stycke endast i den mån annat inte följer av 24 § 3 mom. och 25 § 3 mom.*

Föreslagen lydelse

Inkomst av annan fastighet som avses i 24 § 1 mom. får beräknas enligt bokföringsmässiga grunder på sätt anges i föregående stycke. Har skattskyldig för visst beskattningsår beräknat inkomst av annan fastighet enligt bokföringsmässiga grunder, skall den skattskyldige även för nästföljande beskattningsår beräkna inkomsten enligt sådana grunder om bestämmelserna i 24 § 1 mom. är tillämpliga det året.

Har det bokförda resultatet påverkats av att bland intäkterna har tagits upp belopp, som inte skall beskattas som inkomst, eller uteslutits belopp, som borde ha medräknats, eller bland kostnaderna har tagits upp belopp, som inte är avdragsgilla vid inkomstberäkningen, skall resultatet justeras så att det kan läggas till grund för inkomstberäkningen enligt denna lag. I de fall resultatet har påverkats av att lager, pågående arbeten eller fordringspost har tagits upp med för lågt belopp eller skuldpost med för högt belopp skall dock på yrkande av den skattskyldige justering av det bokförda resultatet underlåtas i den mån det är uppenbart att denne – i överensstämmelse med reglerna för inkomstberäkning i denna lag – genom dispositioner i bokslutet avseende nämnda tillgångs- och skuldposter eller genom större avskrivningar på anläggningstillgångar än som skett skulle ha kunnat redovisa ett lägre resultat än det som skulle framkomma efter justeringen. Om särskilda omständigheter föranleder det skall dock resultatet justeras även i sådant fall.

Vid beräkning av inkomst enligt bokföringsmässiga grunder skall iaktas, att en inkomst skall anses ha åtnjutits under det år, då den enligt god redovisningssed eller enligt vad som beträffande jordbruk är allmänt brukligt bör tas upp som intäkt i räkenskaperna, även om inkomsten ännu inte har uppburits kontant eller eljest kommit den skattskyldige tillhanda t.ex. i form av levererade varor, fullgjorda prestationer eller på annat härmad jämförligt sätt. Vad som gäller i fråga om inkomstposterna tillämpas också i fråga om utgiftsposterna. Avdrag för tantiem eller liknande ersättning från fåmansföretag till företagsledare eller honom närstående person får dock åtnjutas först under det år då ersättningen har betalats ut eller blivit tillgänglig för lyftning. I fråga om tiden för inkomst- och utgiftsposters upptagande enligt bokföringsmässiga grunder tillämpas i allmänhet det förfaringssättet, att fordringar tas upp som inkomst under det år, då de uppkommer, och att räntor hänförs till inkomsten för det år, på vilket de belöper, i bägge fallen oberoende av om de verkligen har influtit under nämnda år eller inte. Å andra sidan bör förskottsvis influtna räntor, som till större eller mindre del belöper på ett kommande år, till denna del bokföringsmässigt hänföras till det sistnämnda årets inkomst. Avdrag för ränta

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

på lån ur statens lånefond för lån med uppskjuten ränta åtnjuts för det är då räntan har betalats.

Vid tillämpning av föregående stycke skall iakttas bl.a. att värdet av avyttrade varor skall – även om fakturering inte skett – redovisas som fordran, såvida varorna levererats till den nye ägaren före årcets utgång.

Har avverkningsrätt till skog upplåtits mot betalning, som skall erläggas under loppet av flera år, får som intäkt för varje år tas upp den del av köpeskillingen som influtit under samma år.

I fråga om avdrag för kostnader för reparation och underhåll av fastighet varav intäkterna beräknas enligt 24 § 1 mom. gäller även punkt 8 av anvisningarna till 25 §.

Om beskattningsmyndighet, med frångående av den skattskyldiges på hans räkenskaper grundade inkomstberäkning, som inkomst för ett år beskattat vinst, som i bokföringen framkommer som vinst först ett senare år, skall vid inkomstberäkningen för det följande år, då vinsten redovisas i bokföringen, det sistnämnda årets bokförda resultat justeras på sådant sätt att den redan beskattade vinsten inte beskattas en gång till.

Motsvarande gäller för det fall, att beskattningsmyndighet ansett att en förlust, som är i och för sig avdragsgill, inte får beaktas vid inkomstberäkningen för det år då den redovisats i räkenskaperna eller beskattningsmyndighet i annat fall visst år frångått den skattskyldiges bokföring på sådant sätt att det påverkar följande års inkomstberäkning.

4 a.⁵¹ Flyttar en skattskyldig utomlands och har han tidigare avyttrat aktier eller andelar i ett svenskt företag, skall intäkt på grund av avyttringen anses ha åtnjutits när flyttningen sker, om intäkten inte blivit tillgänglig för lyftning dessförinnan. Avyttrar en skattskyldig aktier eller andelar i ett svenskt företag efter det att han flyttat utomlands skall intäkten anses ha åtnjutits i och med avyttringen. Är i fall som nu sagts intäktens storlek beroende av viss framtida händelse och kan till följd härav intäktens totala belopp inte fastställas vid den taxering som är i fråga, skall tillkommande belopp beskattas vid taxeringen för det år då beloppet blir tillgängligt för lyftning. Därvid skall beskattningen ske på grundval av förhållandena vid avyttringen och med tillämpning av de beskattningsregler som gällde vid taxeringen för avyttringsåret.

Som ett svenskt företag räknas vid tillämpningen av denna anvisningspunkt svenskt aktiebolag och handelsbolag samt svensk ekonomisk förening, dock ej bostadsaktiebolag och bostadsförening som avses i 24 § 3 mom.

Som ett svenskt företag räknas vid tillämpningen av denna anvisningspunkt svenskt aktiebolag och handelsbolag samt svensk ekonomisk förening, dock ej bostadsaktiebolag och bostadsförening som avses i punkt 2 femte stycket av anvisningarna till 38 §.

till 41 a §

1.⁵² Bestämmelsen i 41 a § innebär bl.a. att för fastighet, som avses i 24 § 2 eller 3 mom., fastighetens

1. Bestämmelsen i 41 a § innebär bl.a. att för fastighet, som avses i 24 § 2 mom., fastighetens andel

⁵¹ Senaste lydelse 1983: 452.

⁵² Senaste lydelse 1980: 957.

Nuvarande lydelse

andel av samfällighetens taxeringsvärde skall inräknas i underlaget för intäktsberäkningen i de fall där samfälligheten utgör en särskild taxeringsenhet. Jfr i detta hänseende 4 kap. 10 § fastighetstaxeringslagen (1979: 1152).

2.⁵³ Äger fastighet av annat slag än som nämns i punkt 1 del i sådan samfällighet som avses i 41 a § och överstiger fastighetens andel av intäkterna i samfälligheten dess andel i sådana kostnader i verksamheten som *äro* på en gång avdragsgilla vid taxeringen med belopp understigande 100 kronor, föreligger icke skyldighet att upptaga intäkterna och kostnaderna vid beräkning av inkomst av fastigheten. Förvaltas sådan samfällighet av juridisk person, *skola* kapitalinkomster som den juridiska personen har uppburit och som *belöpa* på fastigheten *tagas* upp till beskattning i den förvärvskälla i vilken fastigheten ingår. Om intäkt av fastighet beräknas enligt 24 § 2 eller 3 mom., *skola* dock kapitalinkomster beskattas hos ägare av fastigheten i inkomstslaget kapital. Understiger fastighets andel av ränteintäkter 100 kronor, föreligger emellertid icke skattskyldighet för beloppet.

4.⁵⁴ Vid beräkning av inkomst i sådan samfällighet som avses i 53 § 1 mom. första stycket f) får avdrag göras för utdelning till delägare, oavsett om utdelningen utgått i natura eller i penningar. Avdraget skall anses belöpa på det beskattningsår var till utdelningen hänförs sig även om utdelningen utbetalas till delägarna först under det därpå följande beskattningsåret. Utdelningen skall av delägare upptagas till beskattning som intäkt i den förvärvskälla vari delägarfastigheten ingår eller, om intäkten av denna

Föreslagen lydelse

av samfällighetens taxeringsvärde skall inräknas i underlaget för intäktsberäkningen i de fall där samfälligheten utgör en särskild taxeringsenhet. Jfr i detta hänseende 4 kap. 10 § fastighetstaxeringslagen (1979: 1152).

2. Äger fastighet av annat slag än som nämns i punkt 1 del i sådan samfällighet som avses i 41 a § och överstiger fastighetens andel av intäkterna i samfälligheten dess andel i sådana kostnader i verksamheten som *är* på en gång avdragsgilla vid taxeringen med belopp understigande 100 kronor, föreligger icke skyldighet att upptaga intäkterna och kostnaderna vid beräkning av inkomst av fastigheten. Förvaltas sådan samfällighet av juridisk person, *skall* kapitalinkomster som den juridiska personen har uppburit och som *belöper* på fastigheten *tas* upp till beskattning i den förvärvskälla i vilken fastigheten ingår. Om intäkt av fastighet beräknas enligt 24 § 2 mom., *skall* dock kapitalinkomster beskattas hos ägare av fastigheten i inkomstslaget kapital. Understiger fastighets andel av ränteintäkter 100 kronor, föreligger emellertid icke skattskyldighet för beloppet.

4. Uppbär delägare utdelning från samfällighet, som avses i 2 § 11 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, skall utdelningen av delägaren *tas* upp till beskattning som intäkt i den förvärvskälla vari delägarfastigheten ingår eller, om intäkten av denna beräknas enligt 24 § 2 mom. eller enligt 2 § 7 mom. lagen om statlig inkomstskatt, som intäkt av kapital.

⁵³ Senaste lydelse 1975: 259.

⁵⁴ Senaste lydelse 1975: 259.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

beräknas enligt 24 § 2 eller 3 mom.,
som intäkt av kapital.

till 54 §

2. Till ledning vid tillämpning av bestämmelsen i 54 § e) *anför*s följande exempel:

Dödsboet efter en person, som vid frånfället icke varit bosatt i Sverige, består av fyra delägare. En av delägarna är bosatt här i landet. Under beskattningsåret har stärbhuset åtnjutit 1000 kronors inkomst från en i Sverige belägen fastighet och 2000 kronor såsom ränta å en utländsk bankräkning. Av inkomsterna hava 500 kronor åtgått till omkostnader, vilka icke varit att hänföra till någon viss förvärvskälla, och 300 kronor reserverats. 2 200 kronor hava utdelats till delägarna. Som emellertid dödsboet är skyldigt i Sverige utgöra skatt för förstnämnda 1000 kronor, skall den svenske delägaren i Sverige utgöra kommunal inkomstskatt allenast för 1/4 av 1 200 kronor eller således 300 kronor.

3.⁵⁵ Befrielse från skattskyldighet för inkomst av anställning enligt 54 § första stycket h) medges icke i fall som avses i punkt 2 första stycket av anvisningarna till 53 §.

2. Till ledning vid tillämpning av bestämmelsen i 54 § *första stycket* e) *anför*s följande exempel:

3. Befrielse från skattskyldighet för inkomst av anställning enligt 54 § första stycket f) medges icke i fall som avses i punkt 2 första stycket av anvisningarna till 53 §.

till 60 §⁵⁶

Till ledning vid tillämpning av 60 § *anför*s följande *exempel*.

Ett aktiebolag har hemort i en kommun, som består av tre församlingar. Bolaget äger en fastighet i envar av dessa församlingar; fastigheternas taxeringsvärden utgöra respektive 40 000 kronor, 120 000 kronor och 160 000 kronor.

Om den beskattningsbara inkomsten uppgår till 6 400 kronor, dvs. till belopp motsvarande summan av garantibeloppen för fastigheterna, skall den beskattningsbara inkomsten fördelas på församlingarna med 800 kronor, 2 400 kronor och 3 200 kronor. Överstiger den beskattningsbara inkomsten *summa garantibelopp*, skall det överskjutande beloppet fördelas enligt bestämmelserna i 56–59 §§.

En skattskyldig äger fastigheter i annan kommun än hemortskommunen. Ifrågavarande kommun består av tre församlingar. Den skattskyldige äger en fastighet i envar av dessa församlingar; fastigheternas taxeringsvärden är 40 000 kronor, 120 000 kronor och 160 000 kronor.

Om den beskattningsbara inkomsten uppgår till 4 800 kronor, dvs. till belopp motsvarande summan av garantibeloppen för fastigheterna, skall den beskattningsbara inkomsten fördelas på församlingarna med 600 kronor, 1 800 kronor och 2 400 kronor. Överstiger den beskattningsbara inkomsten *summan av garantibeloppen*, skall det överskjutande beloppet fördelas enligt bestämmelserna i 56–59 §§.

⁵⁵ Senaste lydelse 1966: 729.

⁵⁶ Senaste lydelse 1970: 162.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

till 66 §

2.⁵⁷ På grund av förevarande paragrafs stadganden, jämförda med 53 § 3 mom., skall för *oskift* dödsbo efter *avlidne person*, som under det år frånfallet *timat* men *icke* vid dödsfallet varit bosatt eller stadigvarande vistats här i riket, vid taxering nästföljande år såsom hemortskommun anses den kommun, som utgjort den avlidnes hemortskommun. *Vid taxering under senare år har dödsboet däremot såsom utländsk juridisk person ingen hemortskommun här i riket.*

2. På grund av förevarande paragrafs stadganden, jämförda med 53 § 3 mom., skall för dödsbo efter *den*, som under det år frånfallet *ägt rum* men *inte* vid dödsfallet varit bosatt eller stadigvarande vistats här i riket, vid taxering nästföljande år såsom hemortskommun anses den kommun som utgjort den avlidnes hemortskommun.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering. Äldre bestämmelser skall dock fortfarande tillämpas vid nämnda taxering i fråga om skattskyldiga som då taxeras för beskattningsår som har påbörjats före den 1 januari 1985.

⁵⁷ Senaste lydelse 1966: 724.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt¹

dels att 10 § 2 mom. skall upphöra att gälla,

dels att 2 – 4 §§, 6 § 2 mom., 7 och 8 §§, 10 § 1 mom., 10 a § samt 14 § 1 mom. skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Om vad som är att hänföra till skattepliktig inkomst, så ock om beräkning av inkomst från olika förvärvskällor skall gälla vad i 17 § första och andra styckena samt 18 – 44 §§ kommunalskattelagen är stadgat, dock med följande undantag:

till intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet hänföres restituerad, avkortad eller avskriven allmän kommunalskatt för vilken avdrag åtnjutits vid tidigare års taxeringar;

vid beräkning av inkomst av jordbruksfastighet, inkomst av annan fastighet eller inkomst av rörelse får avdrag som i 45 § kommunalskattelagen sägs icke göras, och skall i följd härav såsom inkomst av förvärvskälla som nu sagts anses den enligt de i nämnda lag meddelade bestämmelserna beräknade nettointäkten.

Har sådan fusion mellan aktiebolag eller föreningar ägt rum, som i 28 § 3 mom. första eller andra stycket kommunalskattelagen avses, skall restituerad, avkortad eller avskriven skatt, som enligt vad ovan sagts skulle hava utgjort skattepliktig intäkt för dotterbolaget eller den överlåtande föreningen, utgöra skattepliktig intäkt för moderbolaget eller den överta-

Föreslagen lydelse

2 §²

1 mom. Om vad som är att hänföra till skattepliktig inkomst och om beräkning av inkomst från olika förvärvskällor skall gälla vad i 17 § första och andra styckena samt 18 – 44 §§ kommunalskattelagen (1928:370) är stadgat i den mån inte annat följer av denna lag.

Till intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet hänförs restituerad, avkortad eller avskriven vinstdelningsskatt i den mån avdrag har medgetts för skatten.

Vid beräkning av inkomst av jordbruksfastighet, inkomst av annan fastighet eller inkomst av rörelse får avdrag som i 45 § kommunalskattelagen sägs icke göras, och skall i följd härav såsom inkomst av förvärvskälla som nu sagts anses den enligt de i nämnda lag meddelade bestämmelserna beräknade nettointäkten.

¹ Senaste lydelse av
10 § 2 mom. 1982: 416
lagens rubrik 1974: 770.

² Senaste lydelse 1970: 163.

Nuvarande lydelse

gande föreningen. Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning vid fusion mellan sparbanker enligt 78 § lagen den 3 juni 1955 om sparbanker samt då ett bankaktiebolags hela bankrörelse övertagits av ett annat bankbolag eller ett försäkringsbolags hela försäkringsbestånd övertagits av ett annat försäkringsbolag och beloppet i fråga icke uppgivits till beskattning hos det överlåtande bolaget.

Föreslagen lydelse

2 mom. Inkomst av rörelse som kommissionärsföretag har drivit för ett kommittentföretags räkning får redovisas hos kommittentföretaget under förutsättning

a) att kommissionärsförhållandet är grundat på skriftligt avtal,

b) att kommissionärsföretaget inte under beskattningsåret har drivit verksamhet i nämnvärd omfattning vid sidan av ifrågavarande rörelse,

c) att rörelsen drivits på det angivna sättet under hela beskattningsåret för båda företagen eller sedan kommissionärsföretaget började driva verksamhet av något slag,

d) att beskattningsåren för båda företagen utgått vid samma tidpunkt samt

e) att båda företagen skulle ha rätt till avdrag enligt 3 mom. för koncernbidrag som under beskattningsåret hade lämnats till det andra företaget.

Med kommissionärsföretag förstås svenskt aktiebolag eller svensk ekonomisk förening, som driver rörelse i eget namn uteslutande för ett eller flera andra sådana bolags eller föreningars räkning, och med kommittentföretag förstås bolag eller förening för vars räkning rörelsen drivs.

Har kommissionärsföretag under samma beskattningsår drivit rörelse för två eller flera kommittentföretags räkning, får inkomsten redo-

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

visas hos dessa företag om de förutsättningar som anges i första stycket a och c – e är uppfyllda i förhållande till varje kommittentföretag och kommissionärsföretaget inte under beskattningsåret har drivit verksamhet i nämnvärd omfattning vid sidan av rörelse som har drivits för kommittentföretagens räkning. Har kommissionärsförhållandet tillkommit av organisatoriska eller marknadstekniska skäl eller föreligger andra synnerliga skäl, kan riksskatteverket dock på ansökan av kommittentföretagen medge att inkomsten får redovisas hos dem utan hinder av att förutsättningar för avdrag som avses i första stycket e inte föreligger. Riksskatteverkets beslut i fråga som här avses får inte överklagas.

Inkomst som enligt första eller tredje stycket redovisas hos kommittentföretag skall hos detta företag behandlas som om företaget självt hade drivit rörelsen.

3 m o m. Äger svenskt aktiebolag, svensk ekonomisk förening eller svensk ömsesidig skadeförsäkringsanstalt (moderföretag) mer än nio tiondelar av aktierna i ett eller flera svenska aktiebolag (helägda dotterbolag), skall koncernbidrag som moderföretaget lämnar till helägt dotterbolag eller som sådant bolag lämnar till moderföretaget eller till annat helägt dotterbolag hos moderföretaget anses som avdragsgill omkostnad för givaren och skattepliktig intäkt för mottagaren, även om bidraget inte för givaren utgör omkostnad för intäkternas förvärvande eller bibehållande. Som förutsättning för detta gäller

a) att den huvudsakliga verksamheten för såväl givare som mottagare avser jordbruksfastighet, annan fastighet eller annan rörelse än försäkringsrörelse som bedrivs av livförsäkringsanstalt,

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

b) att såväl givare som mottagare redovisar bidraget till samma års taxering öppet i självdeklaration eller därvid fogad bilaga,

c) att dotterbolag som lämnar eller mottar bidrag har varit helägt under hela beskattningsåret för både givare och mottagare eller sedan dotterbolaget började bedriva verksamhet av något slag,

d) att, om bidrag lämnas från dotterbolag till moderföretag, moderföretaget skulle vara frikallat från skattskyldighet för utdelning som under beskattningsåret hade uppburits från dotterbolaget samt

e) att, om bidrag lämnas från dotterbolag till annat dotterbolag, moderföretaget är förvaltningsföretag som avses i 7 § 8 mom. tredje stycket eller moderföretaget i annat fall skulle vara antingen frikallat från skattskyldighet för utdelning som under beskattningsåret hade uppburits från det givande dotterbolaget eller skattskyldigt för utdelning som under beskattningsåret hade uppburits från det mottagande dotterbolaget.

Lämnar svenskt moderföretag koncernbidrag till svenskt aktiebolag som inte är sådant helägt dotterbolag som avses i första stycket, skall bidraget ändå anses som avdragsgill omkostnad för moderföretaget och skattepliktig intäkt för mottagaren, om de förutsättningar som anges i första stycket a och b är uppfyllda och om ägarförhållandena under hela beskattningsåret för både givare och mottagare eller sedan mottagaren började bedriva verksamhet av något slag har varit sådana att mottagaren genom fusioner mellan moderföretag och dotterbolag har kunnat bringas att uppgå i moderföretaget. Därvid skall fusion anses kunna äga rum när moderföretag äger mer än nio tiondelar av aktierna i dotterbolag men inte i annat fall.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lämnas, i fall som avses i första och andra styckena, bidraget mellan företag som enligt 35 § 1 a mom. kommunalskattelagen (1928:370) räknas som fåmansföretag och avser givarens huvudsakliga verksamhet annan fastighet, skall bidraget anses som avdragsgill omkostnad för givaren och skattepliktig intäkt för mottagaren endast om något av följande ytterligare villkor är uppfyllt, nämligen att även mottagarens huvudsakliga verksamhet avser sådan fastighet eller att givarens fastighetsinnehav till huvudsaklig del stadigvarande används i jordbruk, skogsbruk eller rörelse, som bedrivs av mottagaren. Riksskatteverket kan, om särskilda skäl föreligger, medge undantag från bestämmelserna i detta stycke. Riksskatteverkets beslut i dessa frågor får inte överklagas.

Även i andra fall än som avses i första och andra styckena skall koncernbidrag som svenskt företag lämnar till annat svenskt företag anses som avdragsgill omkostnad för givaren och skattepliktig intäkt för mottagaren under förutsättning att bidraget med avdragsrätt för givaren enligt första – tredje styckena hade kunnat lämnas till annat företag än mottagaren och att bidraget därefter, direkt eller genom förmedling av ytterligare företag, hade kunnat vidarebefordras till mottagaren på sådant sätt att varje förmedlande företag skulle ha haft rätt till avdrag enligt första – tredje styckena för vidarebefordrat belopp.

Mottagaren skall redovisa koncernbidraget som intäkt av fastighet eller rörelse.

Vid tillämpning av 4 § första stycket 3 anses koncernbidrag som intäkt av rederi-, luftfarts- eller varvsrörelse endast om bidraget utgör avdragsgill omkostnad för givaren i rörelse av angivet slag.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Avdrag för koncernbidrag får åtnjutas endast av den som visar att förutsättningar för sådant avdrag föreligger.

Lämnas bidrag från svenskt företag till annat svenskt företag, med vilket givaren är i intressegemenskap, för verksamhet av väsentlig betydelse från samhällsekonomisk synpunkt och redovisas bidraget öppet, kan regeringen medge att bidraget skall anses som avdragsgill omkostnad för givaren och skattepliktig intäkt för mottagaren även om en eller flera av de förutsättningar som anges i första – fjärde styckena inte är uppfyllda.

4 m.o.m. Har bolag (dotterbolag), som inte driver penningrörelse eller yrkesmässig handel med fastigheter, genom fusion enligt 14 kap. 8 § aktiebolagslagen (1975:1385) uppgått i annat sådant bolag (moderbolag) och har moderbolaget genom fusionen övertagit lager, fordringar och liknande tillgångar i rörelse, skall såsom intäkt i moderbolagets rörelse räknas belopp varmed dessa lager, fordringar m.m. i moderbolagets räkenskaper vid fusionstillfället upptagits över de hos dotterbolaget i beskattningsavseende gällande värdena vid samma tillfälle. Vad nu stadgats skall gälla jämväl vid fusion enligt 96 § 1 mom. lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar och vid fusion enligt 87 § 1 mom. lagen (1956:216) om jordbrukskasserörelsen, oaktat jordbrukskassaföreningarna driver penningrörelse. Ekonomisk förening, som vid sidan av sin egentliga verksamhet driver sparkasserörelse genom att från medlemmar mottaga medel för förvaltning, skall vid tillämpning av bestämmelserna i detta stycke inte på denna grund anses driva penningrörelse.

Om moderbolag genom sådan fusion som avses i första stycket

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

övertagit betalningsansvaret för framtida kostnader, för vilka avsättning gjorts i dotterbolagets räkenskaper med obeskattade vinstmedel, skall belopp motsvarande denna avsättning räknas såsom intäkt för moderbolaget, om inte utredning företes som visar dels att moderbolaget efter fusionen vidkänts eller kommer att få vidkännas dessa kostnader — varvid i sistnämnda fall en häremot svarande avsättning skall ha verkställts i moderbolagets räkenskaper — dels ock att moderbolaget inte tillgodofört sig avdrag för dessa kostnader eller denna avsättning. Vad nu sagts gäller också vid sådan fusion mellan föreningar, som avses i första stycket.

Har sådan fusion som avses i första stycket ägt rum skall restituerad, avkortad eller avskriven skatt, som enligt 1 mom. andra stycket skulle ha utgjort skattepliktig intäkt för dotterbolaget eller den överlåtande föreningen, utgöra skattepliktig intäkt för moderbolaget eller den övertagande föreningen. Vid sådan fusion gäller vidare att moderbolaget eller den övertagande föreningen äger åtnjuta avdrag för sådan dotterbolagets eller den överlåtande föreningens skatt som skulle ha varit avdragsgill för dotterbolaget eller den överlåtande föreningen enligt 4 § första stycket. Vad ovan i detta stycke sagts gäller också vid fusion mellan sparbanker enligt 78 § lagen (1955:416) om sparbanker samt då ett bankaktiebolags hela bankrörelse övertagits av ett annat bankbolag eller ett försäkringsbolags hela försäkringsbestånd övertagits av ett annat försäkringsbolag och det överlåtande bolaget inte upptagit beloppet till beskattning respektive avstår från att yrka avdraget i fråga.

Vid fusion enligt första stycket skall intäkt av rörelse för de i fu-

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

sionen deltagande företagen beräknas utan avseende på de i fusionsavtalet angivna värdena på övertagna tillgångar m.m.

Om moderbolag eller övertagande förening genom sådan fusion, som avses i första stycket, övertar byggnad, markanläggning, maskin eller annat inventarium, patenträtt, hyresrätt eller tillgång av goodwills natur, skall vid beräkning av värdeminskingsavdrag och av vad som återstår oavskrivet av anskaffningsvärdet av tillgången så anses som om bolagen eller föreningarna utgjort en skattskyldig.

Har aktiebolag eller ekonomisk förening övertagit inventarier eller annan tillgång, som får skrivas av enligt reglerna för räkenskapsenlig avskrivning, genom sådan fusion som avses i första stycket och har dessa tillgångar i räkenskaperna tagits upp till högre värde än vad som enligt bestämmelserna i femte stycket skall anses som anskaffningsvärde för bolaget eller föreningen, får företaget efter yrkande hos taxeringsnämnd eller, om besvär har anförts, hos länsrätt medges rätt att även efter fusionen tillämpa räkenskapsenlig avskrivning under förutsättning att skillnaden mellan det bokförda värdet och anskaffningsvärdet, beräknat enligt femte stycket, tas upp som intäkt under det beskattningsår, då fusionen genomförs, eller, om företaget begär det, med en tredjedel för nämnda beskattningsår och vart och ett av de två närmast följande åren.

Om moderbolag eller övertagande förening genom sådan fusion, som avses i första stycket, övertar skog från dotterbolag eller överlåtande förening, skall beträffande skogens anskaffningsvärde och gällande ingångsvärde anses som om bolagen eller föreningarna utgjort en skattskyldig.

Skattepliktig realisationsvinst eller avdragsgill realisationsförlust skall i intet fall anses uppkomma, då aktiebolag övertar tillgångar genom fusion, som avses i första stycket. Har moderbolag avyttrat egendom, som bolaget genom sådan fusion övertagit från dotterbolag, skall vid bedömandet av frågan om skattepliktig realisationsvinst eller avdragsgill realisationsförlust uppkommit så anses, som om moder- och dotterbolag utgjort en skattskyldig. Vad nu sagts gäller också vid sådan fusion mellan föreningar, som avses i första stycket, och vid fusion mellan sparbanker enligt 78 § lagen om sparbanker eller fusion mellan stadshypoteksföreningar samt då ett bankaktiebologs hela bankrörelse övertagits av ett annat bankbolag eller ett försäkringsbolags hela försäkringsbestånd övertagits av ett annat försäkringsbolag.

Överlåts aktie i aktiebolag eller andel i handelsbolag, ekonomisk förening eller utländskt bolag till svenskt företag inom samma koncern, skall – där ej annat följer av bestämmelserna i 35 § 3 mom. åttonde stycket kommunalskattelagen – beskattning av realisationsvinst inte äga rum, om moderföretaget i koncernen är aktiebolag eller ekonomisk förening och den överlåtna aktien eller andelen innehas som ett led i annan koncernens verksamhet än förvaltning av fastighet, värdepapper eller annan därmed likartad lös egendom. I fall som nu avses skall den överlåtna aktien eller andelen anses förvärvad av det övertagande företaget vid den tidpunkt och för den anskaffningskostnad som gällt för det överlåtande företaget. Om överlåtelserna sker till utländskt företag, kan regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer medge befrielse från realisationsvinstbe-

skattningen. Bestämmelserna i detta stycke om beskattning av realisationsvinst tillämpas även i fråga om avdrag för realisationsförlust. Avdrag för realisationsförlust får dock inte i något fall göras på grund av avyttring av aktier eller andelar till utländskt koncernföretag.

Utskiftar svenskt aktiebolag eller svensk ekonomisk förening tillgång på annat sätt än genom sådan fusion som avses i första stycket och skulle vid en försäljning av tillgången köpeskillingen ha varit skattepliktig i förvärvskällan, anses bolaget eller föreningen ha åtnjutit skattepliktig inkomst som om tillgången sålts. Som köpeskillning gäller därvid tillgångens verkliga värde vid utskiftningen.

5 mom. Har aktiebolag eller ekonomisk förening (företag) helt eller till huvudsaklig del överlåtit sin verksamhet eller sina tillgångar till staten, kommun eller landstingskommun eller till ett av dem helt eller till övervägande del direkt eller indirekt innehaft bolag, får förlust eller underskott som uppkommit före eller i samband med överlåtelsen inte avräknas från inkomst som tillfallit företaget efter överlåtelsen. Vad nu har sagts gäller inte om överlåtelsen framstår som ett normalt led i företagets verksamhet och ej heller i fråga om överlåtelser inom en koncern.

Vad som är att hänföra till huvudsaklig del skall bedömas med hänsyn till omfattningen av hela den verksamhet som bolaget eller föreningen bedrivit vid beskattningsårets ingång, förhållandena efter överlåtelsen samt till verksamhetens allmänna art och inriktning.

Företagets inkomst under det beskattningsår då överlåtelsen ägt rum skall fördelas på tiden före och efter överlåtelsen enligt motsvaran-

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

de grunder som enligt 41 § kommunalskattelagen (1928:370) tillämpas vid beräkning av inkomst av förvärvskällor av det slag som är i fråga. Härvid får värdet av återstående tillgångar vid tiden för överlåtelsen inte tas upp till högre belopp än som motsvarar det allmänna saluvärdet vid denna tid, uppskattat efter skälig grund.

Bestämmelserna i detta moment gäller endast i fråga om överlåtelser som fullgjorts efter den 18 maj 1979.

6 mom. Med livförsäkringsanstalt förstås i denna lag anstalt vars försäkringsrörelse utslutande eller så gott som utslutande avser personförsäkring (livförsäkring, sjuk- och olycksfallsförsäkring, avgångsbidragsförsäkring samt arbetslöshetsförsäkring). Med skadeförsäkringsanstalt förstås annan försäkringsanstalt än livförsäkringsanstalt. Utländsk försäkringsanstalt, som drivit försäkringsrörelse här i riket, bedöms med hänsyn endast till den rörelse som anstalten drivit här.

Understödsförening, vilken enligt sina stadgar får meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd på högst 1 000 kronor för medlem, anses i denna lag som livförsäkringsanstalt i fråga om verksamhet som är hänförlig till livförsäkring.

Såsom nettointäkt av försäkringsrörelse, som drivits av inländsk livförsäkringsanstalt, anses nettointäkten av anstaltens kapital- och fastighetsförvaltning med undantag för den del av intäkten som belöper på dels pensionsförsäkringar, vilka anstalten meddelat direkt eller meddelat i återförsäkring åt inländsk försäkringsanstalt, dels avgångsbidragsförsäkringar meddelade enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Om värdet av tillgångarna i försäkringsrörelse, som drivits av livförsäkringsanstalt, vid beskattningsårets utgång understiger summan av dels försäkringstekniska skulder ökade med en tjugondel därav, dels beloppet av de skulder som inte grundar sig på meddelade försäkringar, får ett belopp motsvarande fem gånger skillnaden dras av från nettointäkten.

Vid beräkning av nettointäkt av försäkringsrörelse som drivits av livförsäkringsanstalt skall iakttas vad nedan föreskrivs i sjätte-tionde styckena.

Som bruttointäkt upptas intäkt av kapital- och fastighetsförvaltning med undantag av den del av intäkten som belöper på dels pensionsförsäkringar, vilka anstalten meddelat direkt eller meddelat i återförsäkring åt inländsk försäkringsanstalt, dels avgångsbidragsförsäkringar meddelade enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer.

Som bruttointäkt upptas även vinst vid försäljning av eller vid uppskrivning av värdet av annan tillgång än inventarium eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedd fastighet. Vid försäljning av fastighet som utgör omsättnings-tillgång i försäkringsrörelsen skall punkt 1 fjärde stycket av anvisningarna till 28 § kommunalskattelagen (1928:370) tillämpas. I bruttointäkten upptas vidare hyresvärde av fastighet, som använts i försäkringsrörelsen. Har livförsäkringsanstalt hos utländsk försäkringsanstalt återförsäkrat direkt meddelad eller i återförsäkring åt inländsk försäkringsanstalt meddelad annan försäkring än pensionsförsäkring utan att hos sig behålla premie-servern, anses som ränteintäkt ränta på värdet av återförsäkringsgivaransvarighet enligt den räntefot som legat till grund för premieberäkningen.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Från bruttointäkten får dras av dels ränta på gäld, dels i fråga om fastighetsförvaltning annan enligt 25 § kommunalskattelagen avdragsgill omkostnad för fastighet, dels förlust vid försäljning av annan tillgång än inventarium eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedd fastighet, dels belopp varmed värdet av annan tillgång än inventarium eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedd fastighet enligt denna lag nedskrivits enligt kommunalskattelagen, dels fem procent av vad som återstår av bruttointäkten efter avdrag enligt detta stycke.

I fråga om individuell livförsäkring, individuell annan personförsäkring och gruppförsäkring får i varje sådan verksamhet för sig, sedan avdrag åtnjutits enligt föregående stycke, i återstående bruttointäkt göras avdrag med belopp motsvarande för varje direkt tecknad personförsäkring, som inte är pensionsförsäkring eller avgångsbidragsförsäkring som avses i sjätte stycket, tre promille av det basbelopp som enligt 1 kap 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring fastställts för taxeringsåret. Avdraget skall för varje försäkring beräknas till helt kronotal så, att öretal bortfaller. Som en försäkring anses dels alla individuella livförsäkringar, som samtidigt tecknats på samma persons eller samma personers liv, dels alla andra individuella personförsäkringar, som samtidigt tecknats med samma person som försäkrad, dels samma persons alla gruppförsäkringar som han har inom en och samma grupp. Sammanlagt avdrag enligt detta stycke får inte överstiga återstående bruttointäkt av den verksamhet till vilken avdraget hänförs.

Avdrag får inte ske för sådan ränta på återbäringsmedel som tillkommer försäkringstagare.

Såsom nettointäkt av försäkringsrörelse, som drivits av inländsk skadeförsäkringsanstalt, anses överskottet av försäkringsrörelsen. Vid överskottets beräkning får avdrag från bruttointäkten göras för ökning av posten försäkringstekniska skulder för egen räkning och, i den utsträckning som närmare anges nedan, för avsättning till vissa fonder.

Vid beräkning av överskottet av försäkringsrörelse, som drivits av inländsk skadeförsäkringsanstalt, får från bruttointäkten avdrag göras förutom för driftkostnader, som avses i 29 § kommunalskattelagen, för avgifter och bidrag, som utgivits till kommun, förening eller sammanslutning och som avser att understödja verksamhet med syfte att förebygga skador, vilka faller inom ramen för den av anstalten bedrivna rörelsen, för ökning av försäkringstekniska skulder för egen räkning, för ökning av säkerhetsreserv, för utbetald återbäring eller verkställd premieåterbetalning, för avsättning till sådan regleringsfond, som av trafikförsäkringsanstalt bildas enligt gällande villkor och föreskrifter för utövande av trafikförsäkringsrörelse, ävensom för ökning av utjämningsfonderna, i den mån denna ökning inte överstiger vinsten på själva försäkringsrörelsen. Denna vinst skall beräknas enligt trettonde- femtonde styckena.

Vinsten utgör, om ej annat följer av fjortonde och femtonde styckena, skillnaden mellan

å ena sidan summan av följande inkomstposter, nämligen:

- a) försäkringstekniska skulder för egen räkning vid årets ingång,
- b) säkerhetsreserv vid årets ingång,
- c) premieinkomst för egen räkning,
- d) fyra procent ränta på posterna a och b;

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

å andra sidan summan av följande utgiftsposter, nämligen:

e) utbetalningar för egen räkning för försäkringsfall,

f) utgiven vinstandel, återbäring eller premieåterbetalning,

g) förvaltningskostnader för egen räkning oavsett om de är avdragsgilla i skattehänseende,

h) beräknad hyra för fastighet som tillhör anstalten och ingår i rörelsen,

i) försäkringstekniska skulder för egen räkning vid årets utgång,

j) säkerhetsreserv vid årets utgång.

Från sålunda framräknad vinst skall avräknas ökning av föreskriven regleringsfond för trafikförsäkringsrörelse eller, om fonden nedsatts, tilläggas belopp motsvarande nedsättningen.

Driver anstalt försäkringsrörelse även från fast driftställe i annan stat och är inkomst av rörelse som är hänförlig till det fasta driftstället på grund av avtal för undvikande av dubbelbeskattning undantagen från beskattning här i riket, skall vinsten vidare minskas med överskott av den genom driftstället bedrivna verksamheten. Uppkommer underskott i sådan verksamhet får till vinsten läggas ett belopp motsvarande underskottet.

Med försäkringstekniska skulder för egen räkning förstås sådana skulder enligt 7 kap. 1 § första stycket försäkringsrörelselagen (1982:713) (premiereserv, ersättningsreserv, skadebehandlingsreserv och tilldelad återbäring) minskade med värdet av återförsäkringsgivares ansvarighet.

Med säkerhetsreserv förstås den reserv skadeförsäkringsanstalt får redovisa enligt en av regeringen eller efter regeringens bemyndigande av försäkringsinspektionen fastställd normalplan.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Med premieinkomst, förvaltningskostnader m.m. för egen räkning förstås anstaltens premieinkomst, förvaltningskostnader m.m. minskade med återförsäkringsgivares andelar.

Med utjämningsfond förstås fond, som enligt bolagsordningen eller, i fråga om sådant ömsesidigt bolag på vilket försäkringsrörelselagen inte äger tillämpning, stadgarna för bolaget får användas endast till att helt eller delvis täcka förlust på själva försäkringsrörelsen samt efter sådan disposition kvarstående förlust på rörelsen i dess helhet i den mån inte nämnda bolagsordning eller stadgar föreskriver förlusttäckning genom inlämnande av andra till framtida förfogande avsatta medel.

Minskning av försäkringstekniska skulder för egen räkning, av säkerhetsreserv och av särskild reservfond för ömsesidig försäkringsanstalt för husdjursförsäkring och regleringsfond för trafikförsäkringsanstalt ävensom minskning av utjämningsfonderna skall anses som intäkt. Sker ändring av bolagsordningen, varigenom anstalten får rätt att på annat sätt än ovan sagts disponera en den 1 januari 1929 befintlig utjämningsfond, för vilken bestämmelser om inskränkt dispositionsrätt funnits, eller utjämningsfond, som bildats efter nämnda dag, skall fonden anses härigenom undergå minskning med hela det belopp vartill den uppgick före ändringen.

Utöver vad ovan stadgas får avdrag inte ske för avsättning till omedelbar eller framtida vinstutdelning till försäkringstagare.

Bestämmelserna i detta moment om inländsk livförsäkringsanstalt har motsvarande tillämpning på försäkringsrörelse som utländsk livförsäkringsanstalt drivit här i riket.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Beträffande försäkringsrörelse, som här drivits av utländska försäkringsanstalt, anses som här i riket skattepliktig nettointäkt ett belopp motsvarande fem procent av anstaltens premieinkomst av här bedriven transportförsäkrings- och sjökaskoförsäkringsrörelse samt två procent av anstaltens premieinkomst av annan här bedriven försäkringsrörelse. Med premieinkomst förstås bruttobeloppet av årets försäkringspremier, dvs. utan avdrag för återförsäkringspremier.

Bli det på grund av bestämmelserna i detta moment nödvändigt att dela upp intäkt eller avdrag mellan olika delar av en försäkringsanstalts verksamhet, skall fördelningen av intäkten eller avdraget göras på skäligt sätt.

7 m.o.m. Med bostadsförening och bostadsaktiebolag förstås ekonomisk förening och aktiebolag, vars verksamhet uteslutande eller huvudsakligen består i att åt föreningens medlemmar eller bolagets delägare bereda bostäder i hus, som ägs av föreningen eller bolaget. Som bostadsförening eller bostadsaktiebolag anses även ekonomisk förening eller aktiebolag, vars verksamhet uteslutande eller så gott som uteslutande består i att tillhandahålla föreningens medlemmar eller bolagets delägare garage eller annan för deras personliga räkning avsedd gemensam anordning i byggnad som ägs av föreningen eller bolaget.

Har annan fastighet tillhört bostadsförening eller bostadsaktiebolag skall såsom intäkt av fastigheten tas upp ett belopp motsvarande för helt år räknat tre procent av fastighetens taxeringsvärde året näst före taxeringsåret. Är taxeringsvärde inte åsatt för året näst före taxeringsåret, beräknas intäkten på grundval av fastighetens

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

värde, uppskattat enligt de grunder, som gällt för åsättande av taxeringsvärde för året näst före taxeringsåret.

I fråga om fastighet, för vilken intäkten skall beräknas enligt andra stycket, får avdrag inte göras för andra omkostnader än för ränta på lånat, i fastigheten nedlagt kapital samt tomträttsavgäld eller liknande avgäld.

Inkomsten får beräknas enligt bokföringsmässiga grunder på sätt anges i punkt 1 första stycket av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen (1928:370), dock endast i den mån annat inte följer av vad som stadgas angående inkomstberäkningen i andra och tredje styckena. Har skattskyldig för visst beskattningsår beräknat inkomst av annan fastighet enligt bokföringsmässiga grunder, skall den skattskyldige även för nästföljande beskattningsår beräkna inkomsten enligt sådana grunder.

Vad som sägs i detta moment skall även gälla i fråga om fastighet, vilken tillhört bolag, förening eller stiftelse, som av bostadsstyrelsen (statens byggnadslånebyrå) eller länsbostadsnämnden erkänts såsom allmännyttigt bostadsföretag.

Vad som enligt punkt 10 av anvisningarna till 24 §, punkt 2 a andra stycket av anvisningarna till 36 §, punkterna 1, 2 och 4 av anvisningarna till 41 a § kommunalskattelagen gäller för fastighet som avses i 24 § 2 mom. samma lag skall även gälla för fastighet som avses i detta moment.

8 m o m. Har en kooperativ förening av vinsten av sin kooperativa verksamhet lämnat rabatt eller pristillägg i förhållande till gjorda köp eller försäljningar, medges avdrag för denna utdelning.

En kooperativ förening, vars huvudsakliga verksamhet avser rörel-

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

se, har också rätt till avdrag för utdelning som lämnas i förhållande till inbetalda insatser enligt lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar. I fråga om andra insatser än förlagsinsatser medges emellertid inte avdrag till den del det utdelade beloppet tillfaller någon som enligt 7 § 8 mom. inte är skattskyldig för utdelningen. Avser denna del av utdelningen högst 10 procent av utdelningen på annat än förlagsinsatser är dock utdelningen i sin helhet avdragsgill.

Är en ekonomisk förening direkt eller indirekt centralorganisation för kooperativa föreningar, vilkas verksamhet huvudsakligen avser rörelse, har centralorganisationen – även om den inte är kooperativ enligt tionde – tolfte styckena nedan – rätt till avdrag för utdelning på förlagsinsatser. Om centralorganisationens verksamhet huvudsakligen avser rörelse medges avdrag vid beräkning av inkomst härav. I annat fall medges avdrag vid beräkning av inkomst av kapital.

Avdrag för utdelning får göras i endast en förvärvskälla och skall avse det räkenskapsår som utdelningen hänför sig till.

Avdrag medges endast om föreningen visar att förutsättningar för avdrag föreligger. Yrkande om avdrag skall göras på särskild blankett enligt formulär som riksskatteverket fastställer.

Sparbank får göra avdrag för bidrag till sparbankernas säkerhetskassa.

Sparbankernas säkerhetskassa får göra avdrag för utdelning till sparbankerna.

Sveriges allmänna hypoteksbank och Konungariket Sveriges stads- hypotekskassa får göra avdrag för belopp, som avsatts till reservfond, i den mån avsättningen är nödvändig för att uppbringa fonden till ett belopp motsvarande två procent av inrättningens skulder.

Hypoteksförening får göra avdrag för belopp, som avsatts till reserv- eller säkerhetsfond, i den mån avsättningen är nödvändig för att uppbringa fonden till ett belopp motsvarande två och en halv procent av föreningens skulder.

En ekonomisk förening är i beskattningshänseende att anse såsom kooperativ, om den är öppen och i sina angelägenheter tillämpar lika rösträtt.

För att en förening skall anses vara öppen fordras inte bara att den enligt sina stadgar är berättigad att när som helst anta nya medlemmar, utan också att den faktiskt visar sig villig att anta till medlem var och en, som är bosatt inom föreningens verksamhetsområde eller tillhör dess angivna verksamhetskrets, förbinder sig att följa föreningens stadgar och beslut och som därjämte skäligen kan antas komma att som medlem bidra till förverkligandet av föreningens i stadgarna angivna syfte. Den oständigheten, att styrelsen eller annat föreningsorgan üger rätt att pröva inträdesansökningarna och avvisa sådana sökande, som inte besitter nu nämnda kvalifikationer för medlemskap, betar inte föreningen dess egenskap av öppen. I det fall att en förening säljer till utomstående kan den som regel inte utan att förlora sin öppna karaktär vägra att motta som medlem någon som kan visa, att han brukar köpa förnödenheter genom föreningen. Anser föreningens styrelse emellertid, att vederbörande köpare på grund av rent personliga förhållanden inte kan beviljas medlemskap — i en stor förening, som säljer till utomstående, är det omöjligt att i varje fall inskränka försäljningen till personer, som skulle vara önskvärda som medlemmar — så bör föreningen för att anses såsom öppen ha skyldighet att i eko-

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

nomiskt hänseende jämställa honom med medlem, det vill säga ge honom samma återbäring på köpta varor som medlem erhåller.

Kooperativa föreningars centralorganisationer är att anse såsom öppna, även om inträde beviljas blott sådana lokala föreningar, som fyller av centralorganisationen uppställda krav på stadgar, skötsel och ekonomisk soliditet, och även om endast ett enda företag inom varje område antas såsom medlem. Vad angår kravet på lika rösträtt så berövas en centralorganisation inte dess kooperativa karaktär, om rösträtten bland dess förstahandsmedlemmar, föreningarna, utövas efter föreningarnas medlemsantal.

9 mom. Har svenskt aktiebolag eller svensk ekonomisk förening upptagit lån som löper med ränta vars storlek är helt eller delvis beroende av företagets utdelning eller av dess vinst (vinstandelslån), medges avdrag för räntan i den utsträckning som anges nedan.

För sådan ränta på vinstandelslån som inte är beroende av det låntagande företagets utdelning eller vinst får företaget avdrag enligt bestämmelserna i 22, 25, 29, 36 och 39 §§ kommunalskattelagen (1928:370).

Ränta, vars storlek är beroende av företagets utdelning eller vinst (rörlig ränta), anses som avdragsgill omkostnad för företaget i den förvärvskälla vari det lånade kapitalet har nedlagts endast under förutsättning att

- a) lånet har utbudits till teckning på den allmänna marknaden eller*
- b) ensamrätt eller företrädesrätt till teckning av lånet har lämnats någon som inte äger aktier eller andelar i det låntagande företaget och inte har sådan intressegemenskap med företaget som avses i punkt 1 av anvisningarna till 43 § el-*

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

ler i 57 § 3 mom. kommunalskattelagen samt – såvitt gäller fåmansföretag som avses i 35 § 1 a mom. kommunalskattelagen – inte heller är företagsledare i företaget eller närstående till sådan företagsledare eller till aktie- eller andelsägare i företaget eller

c) aktierna eller andelarna i det låntagande företaget är noterade på svensk börs eller föremål för liknande notering här i riket och företrädesrätt till teckning av lånet har lämnats aktie- eller andelsägarna i företaget i förhållande till deras innehav av aktier eller andelar.

I fall som avses i tredje stycket c skall det låntagande företaget dock som intäkt i den förvärvskälla vari det lånade kapitalet har nedlagts uppta ett belopp motsvarande det sammanlagda värde som genom företrädesrätterna kan anses ha tillförts aktie- eller andelsägarna. Beloppet tas till beskattning vid taxeringen för det beskattningsår under vilket teckningen av lånet har avslutats.

På ansökan av låntagande företag får riksskatteverket, under förutsättning att lånevillkoren med hänsyn till omständigheterna vid lånets upptagande får antas ha bestämts på affärsmässig grund, besluta att rörlig ränta skall anses som avdragsgill omkostnad för företaget utan hinder av att rätt till teckning av lånet har förbehållits person eller personer som äger aktier eller andelar i företaget. Beslut av riksskatteverket i fråga som här avses får inte överklagas.

Är det låntagande företaget sådant fåmansföretag som avses i 35 § 1 a mom. kommunalskattelagen, gäller – oberoende av bestämmelserna i tredje och fjärde styckena – att rörlig ränta, som utbetalas till aktie- eller andelsägare eller företagsledare i företaget eller dem närstående personer

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

eller någon som på annan grund har intressegemenskap med företaget, inte är avdragsgill.

Uttrycken företagsledare och närstående personer har den innebörd som anges i 35 § 1 a mom. kommunalskattelagen.

10 mom. Avkastning av tillgångar ingående i aktiefond utgör inkomst av kapital för fonden.

Aktiefond får göra avdrag för utdelning på andel i fonden såsom för ränta på gäld. Avdraget skall anses belöpa på det räkenskapsår vartill utdelningen hänför sig även om utdelningen utbetalas till andelsägarna först under därpå följande räkenskapsår.

11 mom. Vid beräkning av inkomst i sådan samfällighet som avses i 6 § 1 mom. första stycket b får avdrag göras för utdelning till delägare, oavsett om utdelningen utgått in natura eller i penningar. Avdraget skall anses belöpa på det beskattningsår vartill utdelningen hänför sig även om utdelningen utbetalas till delägarna först under det därpå följande beskattningsåret.

Har sambruksförening med hänsyn till rörelsens resultat lämnat medlem eller annan lönetillägg eller annan sådan gottgörelse, må föreningen njuta avdrag för nämnda gottgörelse.

3 §³

Bestämmelserna i 3 och 4 §§ samt 64 – 66 §§ kommunalskattelagen skola äga motsvarande tillämpning vid taxering till statlig inkomstskatt.

I den mån bestämmelserna i kommunalskattelagen eller i denna lag meddelade, med stadganden i kommunalskattelagen likartade bestämmelser äga tillämpning vid tax-

Bestämmelserna i 3 och 4 §§ samt 64 – 66 §§ kommunalskattelagen (1928:370) äger motsvarande tillämpning vid taxering till statlig inkomstskatt.

I den mån bestämmelserna i kommunalskattelagen eller i denna lag meddelade, med stadganden i kommunalskattelagen likartade bestämmelser äga tillämpning vid tax-

³ Senaste lydelse 1974: 770.

Nuvarande lydelse

eringen till statlig inkomstskatt, skola likaledes anvisningarna till kommunalskattelagen i motsvarande delar lända till efterrättelse.

Föreslagen lydelse

eringen till statlig inkomstskatt, skall likaledes anvisningarna till kommunalskattelagen i motsvarande delar lända till efterrättelse.

Har bolag eller annan juridisk person för ekonomisk verksamhet sitt säte i utlandet, men utövas den verkliga ledningen av företaget här i riket, skall företaget enligt denna lag betraktas som svensk ekonomisk förening, såvida företaget, direkt eller genom förmedling av juridisk person, huvudsakligen ägs eller på annat därmed jämförligt sätt innehas av svenska fysiska personer och företagets verksamhet väsentligen består i förvaltning av eller handel med värdepapper eller annan därmed likartad lös egendom.

4 §

*1 mom.*⁴ Från sammanlagda beloppet av den skattskyldiges inkomster från olika förvärvskällor får, med iakttagande av föreskriften i 22 §, avdrag göras för underskott i förvärvskälla. Vidare får annan skattskyldig än fysisk person, dödsbo och familjestiftelse avdrag för allmän kommunalskatt och vinstdelningsskatt som har påförts den skattskyldige under året före taxeringsåret. I fråga om underskott i förvärvskälla iakttas att

Från sammanlagda beloppet av den skattskyldiges inkomster från olika förvärvskällor får, med iakttagande av föreskriften i 22 §, avdrag göras för underskott i förvärvskälla. Vidare medges avdrag för vinstdelningsskatt som har påförts den skattskyldige under året före taxeringsåret. I fråga om underskott i förvärvskälla iakttas att

1) avdrag för realisationsförlust får göras endast från realisationsvinst eller lotterivinst,

2) avdrag inte får göras för underskott av fastighet eller rörelse i utlandet,

3) avdrag inte får göras för underskott på grund av avskrivning av skepp eller luftfartyg eller på köpekontrakt, som avser sådan tillgång, i vidare mån än som följer av 46 § 1 mom. kommunalskattelagen (1928: 370),

4) avdrag inte får göras för underskott i den mån hänsyn till det har tagits vid beräkning av sjömansskatt.

Vad i första stycket 3 föreskrivs om begränsning av rätten till avdrag för underskott gäller inte i fråga om svenskt aktiebolag vars ak-

⁴ Senaste lydelse 1983: 1089.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

tier noteras på börs eller är föremål för liknande notering eller i fråga om dotterföretag till sådant bolag.

Skattskyldig, som har varit bosatt här i riket under hela beskattningsåret eller del av detta, får avdrag för periodiskt understöd, egenavgifter, försäkringspremier m.m. i den omfattning som anges i 46 § 2 mom. kommunal-skattelagen.

Har sådan fusion mellan aktiebolag eller föreningar ägt rum, som avses i 28 § 3 mom. kommunal-skattelagen, äger moderbolaget eller den övertagande föreningen åtnjuta avdrag för sådan dotterbolagets eller den överlåtande föreningens skatt, vilken enligt första stycket skulle ha varit avdragsgill för dotterbolaget eller den överlåtande föreningen. Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning vid fusion mellan sparbanker enligt 78 § lagen (1955:416) om sparbanker samt då ett bankaktiebolags hela bankrörelse övertagits av ett annat bankbolag eller ett försäkringsbolags hela försäkringsbestånd övertagits av ett annat försäkringsbolag och det överlåtande bolaget avstår från att yrka avdraget i fråga.

Att avdrag *icke* är medgivet för underskott som uppkommit före eller i samband med vissa företagsöverlåtelser framgår av *punkt 6* av anvisningarna till 20 § kommunal-skattelagen.

Att avdrag *inte* är medgivet för underskott som uppkommit före eller i samband med vissa företagsöverlåtelser framgår av 2 § 5 mom.

6 §

2 mom. Vanliga handelsbolag, kommanditbolag, enkla bolag och rederier taxeras *icke*, utan hänföres deras inkomst till de särskilda delägarnas inkomst med belopp, som för en var motsvarar hans andel av bolagets eller rederiets inkomst. *Ej* heller skall *så kallat* gruvbolag taxeras, utan *skola* dess delägare taxeras en var för den inkomst, han åtnjuter av bolagets verksamhet.

2 mom. Vanliga handelsbolag, kommanditbolag, enkla bolag, rederier och *juridiska personer*, som enligt *författning* eller på *därmed jämförligt sätt bildats* för att förvalta *annan samfällighet än sådan som har taxerats såsom särskild taxeringsenhet och avser marksamfällighet eller regleringssamfällighet*, taxeras *inte*, utan deras inkomst *hänförs* till de särskilda delägarnas inkomst med belopp, som för en var motsvarar hans andel av bolagets, rederiets eller *samfällig-*

Nuvarande lydelse

Från skattskyldighet frikallas:

a) medlem av konungahuset:
för av staten anvisat anslag;

b) i utlandet bosatt fysisk person och utländskt bolag:
för inkomst, som avses i 54 § första stycket c) kommunalskattelagen;

c) staten:
för all inkomst;

d) juridisk person som avses i 53 § 1 mom. första stycket c) kommunalskattelagen:
för all inkomst;

e) understödsförening som enligt sina stadgar icke får meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd på högst 1 000 kronor för medlem och annan juridisk person som avses i 53 § 1 mom. första stycket d) kommunalskattelagen än understödsförening:
för all inkomst;

f) förening som är hänförlig under 53 § 1 mom. första stycket e) kommunalskattelagen:
för all inkomst utom sådan inkomst av rörelse för vilken föreningen icke är frikallad från skattskyldighet enligt punkt 4 av anvisningarna till 54 § nämnda lag;

g) annan juridisk person som avses i 53 § 1 mom. första stycket e) kommunalskattelagen:
för sådan inkomst som ej härflutit av rörelse;

h) 1. här ovan i a) – g) ej upptagen ägare av sådan fastighet, som avses i 3 kap. 2 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152):

Föreslagen lydelse

hetens inkomst. Inte heller skall s. k. gruvbolag taxeras, utan i stället skall en var av dess delägare taxeras för den inkomst han åtnjutit av bolagets verksamhet.

7 §⁵

1 mom. Befrielse från skattskyldighet gäller i den omfattning som anges i 2–12 mom. samt i 18 §.

2 mom. Medlem av konungahuset frikallas från skattskyldighet för anslag som anvisats av staten.

3 mom. Staten, landstingskommuner, kommuner och andra menigheter frikallas från skattskyldighet för all inkomst.

4 mom. Understödsförening som inte bedriver till livförsäkring hänförlig verksamhet eller som enligt sina stadgar inte får meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd på högst 1 000 kronor för medlem,

akademier, allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar är skyldiga att vara medlemmar, samarbetsorgan för sådana sammanslutningar med ändamål att fullgöra uppgifter som enligt nämnda stadgar ankommer på sammanslutningarna,

sjömanshus, företagareförening som erhåller statsbidrag, regional utvecklingsfond som avses i förordningen (1978:504) om överförande av vissa uppgifter från företagareförening till regional utvecklingsfond,

allmänna försäkringskassor, erkända arbetslöshetskassor, pensionsstiftelser som avses i lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m., personalstiftelser som avses i samma lag med

⁵ Senaste lydelse 1980:958.

Nuvarande lydelse

för inkomst av fastigheten i den mån ägarens inkomst härrör från sådan användning som gör att byggnad enligt 2 kap. 2 § fastighetstaxeringslagen skall indelas som specialbyggnad, dock ej kommunikationsbyggnad, distributionsbyggnad eller reningsanläggning;

2. här ovan i a) – g) ej upptagen ägare av sådan fastighet som avses i 3 kap. 3 § fastighetstaxeringslagen:

för inkomst av fastigheten i den mån ägarens inkomst härrör från sådan egendom och sådan användning som avses i nämnda lagrum;

i) svenska aktiebolag och svenska ekonomiska föreningar:

för utdelning från svenska aktiebolag, svenska ekonomiska föreningar och utländska företag i den omfattning som i 54 § kommunal-skattelagen sägs;

j) här i riket bosatt delägare i oskift dödsbo efter person, som vid sitt fränfalle icke var här i riket bosatt:

för av dödsboet åtnjuten, till honom utdelad inkomst, för vilken dödsboet skall utgöra statlig inkomstskatt;

k) understödsföreningar, vilka enligt sina stadgar äga meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd å högst 1 000 kronor för medlem och som bedriva jämväl annan verksamhet än livförsäkringsverksamhet:

för all inkomst, som belöper på annan än till livförsäkring hänförlig verksamhet;

l) här i riket bosatt fysisk person, som under vistelse utomlands åtnjuter avlöning eller annan därmed jämförlig förmån på grund av anställning där annat än hos svenska staten, svensk kommun eller ombord på svenskt fartyg eller svenskt, danskt eller norskt luftfartyg:

Föreslagen lydelse

ändamål uteslutande att lämna understöd vid arbetslöshet, sjukdom eller olycksfall, stiftelser som bildats enligt avtal mellan organisationer av arbetsgivare och arbetstagare med ändamål att utge avgångsersättning till friställd arbetstagare eller främja åtgärder till förmån för arbetstagare som blivit uppsagd eller löper risk att bli uppsagd till följd av driftsinskränkning, företagsnedläggelse eller rationalisering av företags verksamhet, sådana ömsesidiga försäkringsbolag som avses i lagen om yrkesskadeförsäkring,

Allmänna pensionsfonden, Allmänna sjukförsäkringsfonden, Alva och Gunnar Myrdals stiftelse, Apotekarsocietetens stiftelse för främjande av farmacins utveckling m.m., Bokbranschens Finansieringsinstitut Aktiebolag, Bryggeristiftelsen, Dag Hammarskjölds minnesfond, Fonden för industriellt utvecklingsarbete, Fonden för industriellt samarbete med u-länder, Fonden för svenskt-norskt industriellt samarbete, handelsprocedurrådet, Järnkontoret och SIS – Standardiseringskommissionen i Sverige, så länge kontorets respektive kommissionens vinstmedel används till allmänt nyttiga ändamål och utdelning inte lämnas till delägare eller medlemmar, Nobelstiftelsen, Norrlandsfonden, Stiftelsen Industricentra, Stiftelsen Industriellt utvecklingscentrum i övre Norrland, Stiftelsen Institutet för Företagsutveckling, Stiftelsen Landstingens fond för teknikupphandling och produktutveckling, Stiftelsen för produktutvecklingscentrum i Göteborg, Stiftelsen Produktutvecklingscentrum i Östergötland, Stiftelsen för samverkan mellan Lunds universitet och näringslivet – SUN, Stiftelsen Sveriges teknisk-vetenskapliga attachéverksamhet, Svenska bibelsällskapet

Nuvarande lydelse

för inkomst, som avses i 54 § första stycket h) kommunalskattelagen;

m) svensk aktiefond:

för inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet på grund av avyttring av egendom som avses i 35 § 3 mom. kommunalskattelagen, om den avyttrade egendomen innehafts två år eller mera.

Riksskatteverket må, om särskilda skäl därtill äro, efter ansökan förklara, att förening eller stiftelse, som har till huvudsakligt ändamål att främja nordiskt samarbete, i fråga om skattskyldighet eller eljest vid tillämpning av denna lag skall anses jämställd med förening eller stiftelse, som ovan i första stycket vid f) respektive g) angives. Sådant beslut må, när omständigheterna det föranleda, av riksskatteverket återkallas. Över beslut, som riksskatteverket meddelat enligt detta stycke, må klagan icke föras.

Att personer, om vilka i 18 § förmäles, äro frikallade från skattskyldighet för vissa inkomster, framgår av bestämmelserna i samma paragraf.

Föreslagen lydelse

bibelfond, Svenska Penninglotteriet Aktiebolag, Svenska skeppshypotekskassan, Svenska UNICEF-kommittén, Sveriges exportråd, Sveriges turistråd, Aktiebolaget Tipstjänst och Aktiebolaget Trav och Galopp

frikallas från skattskyldighet för all annan inkomst än inkomst av fastighet.

Vad som sägs i 6 mom. tredje och femte styckena har motsvarande tillämpning i fråga om stiftelse som avses i detta moment. Att pensionsstiftelse lägger avkastning till kapitalet medför dock skattskyldighet för all inkomst endast om stiftelsen har överskott på kapitalet enligt 15 § lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.

5 m o m. Ideella föreningar som uppfyller i fjärde stycket angivna villkor frikallas från skattskyldighet för all annan inkomst än inkomst av fastighet och rörelse. Sådana föreningar är också frikallade från skattskyldighet för inkomst av fastighet som tillhör föreningen och som har använts på sätt anges i 3 kap. 4 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) och för sådan inkomst av fastighet och av rörelse som till huvudsaklig del härrör från verksamhet som har naturlig anknytning till föreningens allmännyttiga ändamål eller av hävd utnyttjas som finansieringskälla för ideellt arbete. Övriga inkomster av fastighet, utom inkomster som avses i 7 mom., och av rörelse utgör således i sin helhet skattepliktig inkomst för föreningen.

Inkomst som direkt härrör från föreningens ideella verksamhet, t.ex. hyror som en samlingslokal-ägande förening uppbär på grund av upplåtelse av lokaler för allmännyttigt ändamål, entréavgifter till idrotts- och kulturevenemang o.d., skall anses ha naturlig anknytning till föreningens ändamål. Det-

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

samma gäller inkomst av verksamhet som utgör ett direkt led i det ideella arbetet, t.ex. om en naturskyddsförening säljer affischer, märken och böcker för att öka intresset för föreningens verksamhet eller om en handikappförening säljer varor avsedda för handikappade personer. Kravet på naturlig anknytning skall också anses uppfyllt om en förenings kommersiella verksamhet har karaktär av service till medlemmarna och andra som deltar i den ideella verksamheten. Detta får exempelvis anses vara fallet om en idrottsförening i mindre skala säljer förfriskningar eller idrottsartiklar i sina klubblokaler. Inkomst av verksamhet, som inte har annat samband med det ideella arbetet än att den skall finansiera detta, skall däremot anses sakna naturlig anknytning till en förenings allmännyttiga ändamål.

Till verksamhet som av hävd utnyttjas för att finansiera ideellt arbete räknas anordnande av bingo och andra lotterier, fester, basarer, försäljnings- och insamlingskampanjer samt sådan biografrörelse som bedrivs av nykterhetsförening eller förening med huvudsakligt ändamål att tillhandahålla allmänna samlingslokaler. Detsamma gäller verksamhet som består i att en förening upplåter reklamutrymme på klubbdräkter eller i föreningens samlingslokaler e.d.

En ideell förening är skattebefriad enligt första stycket om

a) föreningen har till huvudsakligt syfte att – utan begränsning till viss familj, vissa familjers, föreningens medlemmars eller andra bestämda personers ekonomiska intressen – främja ändamål som anges i 6 mom. eller andra allmännyttiga ändamål, såsom religiösa, välgörande, sociala, politiska, konstnärliga, idrottsliga eller därmed jämförliga kulturella ändamål,

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

b) föreningen i sin verksamhet uteslutande eller så gott som uteslutande tillgodoser ändamål som anges under punkt a,

c) föreningen inte vägrar någon inträde som medlem, om inte med hänsyn till arten eller omfattningen av föreningens verksamhet eller föreningens syfte eller annan orsak särskilda skäl motiverar det, samt

d) föreningen bedriver en verksamhet som skäligen svarar mot avkastningen av föreningens tillgångar.

Skattechefen eller tjänsteman, som skattechefen förordnar, kan efter ansökan medge att förening, som avser att anskaffa fastighet eller annan anläggning avsedd för den ideella verksamheten, skall kunna anses hänförlig under detta moment utan hinder av att föreningen inte uppfyller under fjärde stycket d angivet villkor. Medgivande av detta slag får avse högst fem beskattningsår i följd och kan förenas med villkor om ställande av säkerhet e.d. för den inkomst- eller förmögenhetsskatt som enligt sjunde stycket kan komma att påföras föreningen på grund av taxering för det eller de beskattningsår medgivandet avser. Beslut i anledning av sådan ansökan får överklagas genom besvär hos riksskatteverket. Besvären skall ha kommit in till riksskatteverket inom en månad från det föreningen fick del av det överklagade beslutet. Beslut av riksskatteverket i fråga som avses här får inte överklagas.

Medgivande enligt föregående stycke får lämnas även då en förening avser att genomföra omfattande byggnads-, reparations- eller anläggningsarbeten på en fastighet som brukas av föreningen.

Har förening inte inom föreskriven tid genomfört den investering för vilken medgivande enligt femte eller sjätte stycket lämnats eller har

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

föreningen underlåtit att iaktta annat i sådant beslut angivet villkor, skall föreningen taxeras för de beskattningsår som medgivandet avsett efter de regler som skulle ha gällt om något medgivande inte hade lämnats. I fråga om sådan taxering gäller bestämmelserna i 115 och 116 §§ taxeringslagen (1956:623) i tillämpliga delar.

Det förhållandet, att en ekonomisk förening med stöd av 4 § 1 mom. lagen (1951:309) angående införande av nya lagen om ekonomiska föreningar fått bestå som registrerad förening, utgör inte hinder mot att föreningen vid tillämpning av denna lag behandlas såsom ideell förening.

Riksskatteverket får, om särskilda skäl föreligger, efter ansökan förklara att förening, som har till huvudsakligt ändamål att främja nordiskt samarbete, i fråga om skattskyldighet eller eljest vid tillämpning av denna lag skall anses jämställd med förening som avses i första stycket. Sådant beslut får, när omständigheterna ger anledning till det, av riksskatteverket återkallas. Beslut, som riksskatteverket meddelat enligt detta stycke, får inte överklagas.

6 mom. Kyrkor, sjukvårdsinrättningar vilkas verksamhet inte bedrivs i vinstsyfte, barmhärtighetsinrättningar, stiftelser som har till huvudsakligt ändamål att under samverkan med militär eller annan myndighet stärka rikets försvar eller att, utan begränsning till viss familj, vissa familjer eller bestämda personer, främja vård och uppfostran av barn eller lämna understöd för beredande av undervisning eller utbildning eller utöva hjälpverksamhet bland behövande eller främja vetenskaplig forskning samt hushållningssällskap med stadgar som har fastställts av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

frikallas från skattskyldighet för all annan inkomst än inkomst av fastighet eller rörelse.

Med kyrka avses en till svenska kyrkan hörande lokalkyrka, domkyrka e.d. i dess egenskap av ägare till viss för svenska kyrkans verksamhet avsedd egendom.

Frågan om skattskyldigheten för stiftelse skall bedömas med hänsyn till det ändamål som tillgodoses i den bedrivna verksamheten.

Stiftelse som i sin verksamhet främjar flera ändamål anses hänförlig under detta moment, om verksamheten huvudsakligen avser att tillgodose ändamål av sådan beskaffenhet som sägs i första stycket. Detta anses vara fallet, om i verksamheten endast i ringa omfattning främjas ändamål av annan art.

Om stiftelse under längre tid inte bedrivit eller inte kan väntas komma att bedriva verksamhet i en omfattning som skäligen svarar mot avkastningen på stiftelsens tillgångar, är stiftelsen oavsett dess ändamål skattskyldig för all inkomst.

Vad som sägs i 5 mom. nionde stycket har motsvarande tillämpning i fråga om stiftelse.

7 mom. Ägare av sådan fastighet, som avses i 3 kap 2 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152), frikallas från skattskyldighet för inkomst av fastigheten i den mån ägarens inkomst härrör från sådan användning som gör att byggnad enligt 2 kap. 2 § fastighetstaxeringslagen skall indelas som specialbyggnad, dock ej kommunikationsbyggnad, distributionsbyggnad eller reningsanläggning.

Ägare av sådan fastighet som avses i 3 kap. 3 § fastighetstaxeringslagen frikallas från skattskyldighet för inkomst av fastigheten i den mån ägarens inkomst härrör från sådan egendom och sådan an-

vändning som avses i nämnda lagrum.

Ägare av sådan fastighet som avses i 3 kap. 4 § fastighetstaxeringslagen, dock ej ideell förening som är hänförlig under 5 mom., frikallas från skattskyldighet för inkomst av fastigheten i den mån den används för ändamål som avses i 3 kap. 4 § fastighetstaxeringslagen.

8 m o m. Svenska aktiebolag och svenska ekonomiska föreningar frikallas från skattskyldighet för utdelning från svenska aktiebolag, svenska ekonomiska föreningar och utländska företag i den omfattning som anges nedan.

I det följande förstås med företag svenskt aktiebolag och svensk ekonomisk förening. Med utdelning förstås sådan utdelning på aktie i svenskt aktiebolag eller andel i svensk ekonomisk förening som har uppburits i förhållande till innehavda aktier eller andelar eller som har uppburits efter annan grund men inte är avdragsgill för det utdelande företaget enligt 2 § 8 mom. första stycket. Bestämmelserna i fjärde—sjätte styckena nedan gäller inte sådan utdelning för förlagsinsatser, som är avdragsgill för det utdelande företaget.

Företag, som uteslutande eller så gott som uteslutande förvaltar värdepapper eller likartad lös egendom (förvaltningsföretag), är frikallat från skattskyldighet för utdelning i den mån sammanlagda beloppet av den utdelning som företaget har uppburit under beskattningsåret motsvaras av utdelning som företaget har beslutat för samma beskattningsår eller, i fråga om investmentföretag, av beslutad utdelning ökad med en fjärdedel. Med investmentföretag förstås förvaltningsföretag, vars uppgift väsentligen är att genom ett välfördelat värdepappersinnehav erbjuda aktie- eller andelsägare riskfördel-

ning och vars aktier eller andelar ägs av ett stort antal fysiska personer.

Företag, som bedriver bank- eller annan penningrörelse eller sådan rörelse vid sidan av annan verksamhet, är frikallat från skattskyldighet för utdelning på sådan aktie eller andel som innehas som ett led i organisationen av företagets verksamhet till den del denna avser annat än förvaltning av fastighet, värdepapper eller därmed likartad lös egendom.

Företag som bedriver försäkringsrörelse är frikallat från skattskyldighet för utdelning under förutsättning att företaget är skadeförsäkringsanstalt och utdelningen belöper på sådan aktie eller andel som innehas som ett led i organisationen av företagets försäkringsrörelse.

Företag som inte avses i tredje – femte styckena är frikallat från skattskyldighet för utdelning på sådan aktie eller andel som inte utgör omsättningstillgång i företagets verksamhet under förutsättning att

a) det sammanlagda röstetalet för företagets aktier eller andelar i det utdelande företaget vid beskattningsårets utgång motsvarade en fjärdedel eller mer av röstetalet för samtliga aktier eller andelar i det utdelande företaget, eller

b) det görs sannolikt att innehavet av aktien eller andelen betingas av jordbruk, skogsbruk eller rörelse som bedrivs av företaget eller av företag som med hänsyn till äganderättsförhållanden eller organisatoriska förhållanden kan anses stå det nära.

Skattefrihet enligt sjätte stycket föreligger dock inte för utdelning på aktie eller andel i förvaltningsföretag, om förvaltningsföretaget äger mer än enstaka aktier eller andelar på vilka utdelning skulle ha varit skattepliktig om aktierna eller

andelarna hade ägts direkt av det företag som äger aktien eller andelen i förvaltningsföretaget.

Om särskilda skäl föreligger, kan riksskatteverket medge dels att företag, som inte är förvaltningsföretag enligt tredje stycket men vars verksamhet till inte oväsentlig del består i förvaltning av värdepapper eller därmed likartad lös egendom, skall i beskattningsavseende behandlas som sådant förvaltningsföretag, dels att förvaltningsföretag, som är moderföretag i en koncern och som ombesörjer vissa gemensamma uppgifter för koncernens räkning, inte skall i beskattningshänseende behandlas som förvaltningsföretag. Riksskatteverkets beslut i fråga som här avses får inte överklagas.

Förvärvar företag aktie eller andel i annat företag och är det inte uppenbart att det företag som gör förvärvet därigenom erhåller tillgång av verkligt och särskilt värde med hänsyn till ägarföretagets rörelse eller kapitalförvaltning, föreligger inte skattefrihet enligt detta moment för utdelning på aktien eller andelen av sådana medel som vid förvärvet fanns hos det utdelande företaget och som inte motsvarar tillskjutet belopp eller inbetald insats. Utdelning anses i första hand gälla andra medel än sådana som motsvarar tillskjutet belopp eller inbetald insats.

Riksskatteverket kan på ansökan förklara att svenskt företag skall vara frikallat från skattskyldighet för utdelning på aktie eller andel i utländskt företag. Med utländskt företag förstås utländskt aktiebolag och annat utländskt bolag som i den stat där det är hemmahörande behandlas som skattskyldig vid inkomstbeskattningen.

Som förutsättning för att en sådan förklaring skall lämnas gäller

a) att utdelningen skulle ha varit

Nuvärande lydelse

Föreslagen lydelse

skattefri enligt vad som ovan i detta moment sagts för det fall det utdelande företaget hade varit svenskt och

b) att den inkomstbeskattning som det utländska företaget är underkastat i den stat där det är hemmahörande är jämförlig med den inkomstbeskattning som skulle ha skett enligt denna lag, om inkomsten hade förvärvats i Sverige av svenskt företag.

Förklaring som nyss sagts får inte lämnas i de fall då skattebefrielse eller nedsättning av skatt kan följa av bestämmelse i överenskommelse enligt 20 §.

Riksskatteverkets beslut i fråga som här avses får överklagas hos regeringen genom besvär.

9 m o m. Här i riket bosatt delägare i dödsbo efter person, som vid sitt fränfälle inte var bosatt här i riket frikallas från skattskyldighet för av dödsboet åtnjuten, till honom utdelad inkomst, för vilken dödsboet skall betala inkomstskatt.

10 m o m. Understödsföreningar, vilka enligt sina stadgar äger meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd på högst 1000 kronor för medlem och som bedriver även annan verksamhet än livförsäkringsverksamhet, frikallas från skattskyldighet för all inkomst utom sådan som är hänförlig till livförsäkringsverksamhet eller utgör inkomst av fastighet.

11 m o m. Här i riket bosatt fysisk person, som under vistelse utomlands åtnjuter avlöning eller annan därmed jämförlig förmån på grund av anställning där annat än hos svenska staten, svensk kommun eller ombord på svenskt fartyg eller svenskt, danskt eller norskt luftfartyg, frikallas från skattskyldighet för inkomst som avses i 54 § första stycket i kommunalskattelagen (1928:370).

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

I utlandet bosatt fysisk person och utländskt bolag frikallas från skattskyldighet för inkomst som avses i 54 § första stycket b kommunalskattelagen.

12 m.o.m. Svensk aktiefond frikallas från skattskyldighet för inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet på grund av avyttring av egendom som avses i 35 § 3 mom. kommunalskattelagen (1928:370), om den avyttrade egendomen innehafts två år eller mera.

8 §⁶

Förening, som är hänförlig under 53 § 1 mom. första stycket e) kommunalskattelagen, äger att från den taxerade inkomsten åtnjuta statligt grundavdrag med 15 000 kronor.

Ideell förening, som uppfyller villkoren i 7 § 5 mom. fjärde stycket, äger att från den taxerade inkomsten åtnjuta statligt grundavdrag med 15 000 kronor.

10 §

1 mom.⁷ För fysiska personer, dödsbon och familjestiftelser beräknas grundbelopp och tilläggsbelopp enligt följande skalor.

1 mom. För fysiska personer och dödsbon beräknas grundbelopp och tilläggsbelopp enligt följande skalor.

Grundbeloppet utgör:

när beskattningsbar inkomst inte överstiger 9 basenheter enligt lagen (1977: 1071) om basenhet:

4 procent av den del av den beskattningsbara inkomsten som överstiger 1 basenhet;

när beskattningsbar inkomst överstiger

9 men inte 10 basenheter:	grundbeloppet för	9 basenheter och 15 % av återstoden;
10 " " 18 " :	" "	" 10 " " 20 % " " ;
18 " " 21 " :	" "	" 18 " " 24 % " " ;
21 basenheter :	" "	" 21 " " 20 % " " .

Tilläggsbeloppet utgör:

när underlaget för tilläggsbelopp enligt 3 mom. inte överstiger 19 basenheter:

5 procent av den del av underlaget som överstiger 16 basenheter;

när underlaget överstiger

19 men inte 21 basenheter:	tilläggsbeloppet för	19 basenheter och 10 % av återstoden;
21 " " 23 " :	" "	" 21 " " 15 % " " ;
23 " " 26 " :	" "	" 23 " " 20 % " " ;
26 " " 45 " :	" "	" 26 " " 25 % " " ;
45 basenheter :	" "	" 45 " " 30 % " " .

⁶ Lydelse enligt prop. 1984/85: 8.

⁷ Senaste lydelse 1984: 345.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 a §⁸

För nedan angivna skattskyldiga utgör grundbeloppet:

a) för svenska aktiebolag, sparbanker, sparbankernas säkerhetskassa, andra ekonomiska föreningar än sambruksföreningar, svenska aktiefonder, svenska försäkringsanstalter som inte är aktiebolag, sådana utländska juridiska personer som inte beskattas enligt 10 § 1 mom., Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, hypoteksföreningar samt sådana juridiska personer som enligt författning eller på därmed jämförligt sätt bildats för att förvalta samfällighet och som skall erlägga skatt för inkomst:

32 procent av den beskattningsbara inkomsten, i den mån skatten inte skall beräknas enligt b);

b) för livförsäkringsanstalter såvitt angår försäkringsrörelsen:

10 procent av den beskattningsbara inkomsten; samt

c) för andra skattskyldiga än dem som avses i 10 § 1 mom. eller under a) eller b) här ovan:

15 procent av den beskattningsbara inkomsten.

För svenska aktiebolag, sparbanker, sparbankernas säkerhetskassa, andra ekonomiska föreningar än sambruksföreningar, familjestiftelser, svenska aktiefonder, svenska försäkringsanstalter som inte är aktiebolag, utländska juridiska personer, Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, hypoteksföreningar samt sådana juridiska personer som enligt författning eller på därmed jämförligt sätt bildats för att förvalta samfällighet och som skall erlägga skatt för inkomst utgör grundbeloppet, om inte annat föreskrivs i andra stycket, 52 procent av den beskattningsbara inkomsten.

För skattskyldiga som avses i 7 § 4 mom., livförsäkringsanstalter såvitt angår försäkringsrörelsen och andra skattskyldiga än dem som avses i 10 § 1 mom. eller i första stycket här ovan utgör grundbeloppet 40 procent av den beskattningsbara inkomsten.

Med familjestiftelse avses i denna lag stiftelse, som enligt de för densamma gällande stadgar har till huvudsakligt ändamål att tillgodose viss familjs, vissa familjers eller bestämda personers ekonomiska intressen.

14 §

1 mom.⁹ Skattskyldig taxeras enligt denna lag i hemortskommunen. Saknar skattskyldig hemortskommun, skall han taxeras i Stockholm.

Vad som förstås med hemortskommun för fysisk person och dödsbo följer av 3 § jämförd med 66 § kommunalskattelagen (1928:370). För bolag eller annan sammanslutning, som enligt 3 §

⁸ Senaste lydelse 1983: 984.

⁹ Senaste lydelse 1974: 770.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

tredje stycket skall betraktas som svensk ekonomisk förening, gäller som hemortskommun den kommun, inom vilken den verkliga ledningen av företaget utövades den 1 november näst före det år som närmast föregått taxeringsåret.

För annan juridisk person än som nyss sagts gäller som hemortskommun den kommun, där vederbörande styrelse eller förvaltning den 1 november näst före det år, som närmast föregått taxeringsåret, hade sitt säte eller där sysselman eller ombud vid nämnda tid var bosatt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering. Äldre bestämmelser skall dock fortfarande tillämpas vid nämnda taxering i fråga om skattskyldiga som då taxeras för beskattningsår som har påbörjats före den 1 januari 1985.

Vid tillämpning av de nya bestämmelserna skall följande iakttas.

1. Skattskyldig som avses i 10 a § första stycket har vid den taxering, då de nya bestämmelserna första gången skall tillämpas för denne, rätt till avdrag för allmän kommunalskatt, som påförts året före taxeringsåret, med 50 procent av det belopp med vilket skatten överstiger 30 procent av den beräknade beskattningsbara inkomsten före sådant avdrag. Avdraget medges som allmänt avdrag enligt 4 §.

Motsvarande gäller för skattskyldig som avses i 10 a § andra stycket och som enligt äldre bestämmelser varit skattskyldig enligt denna lag för det beskattningsår vartill den påförda kommunalskatten hänför sig, dock att avdraget utgör 25 procent av det belopp med vilket skatten överstiger 30 procent av den beräknade beskattningsbara inkomsten före sådant avdrag.

2. Har skattskyldig som avses i 10 a § första stycket vid en senare taxering än som avses i 1 första stycket påförts allmän kommunalskatt året före taxeringsåret, medges avdrag med ett belopp motsvarande 50 procent av den påförda skatten. Motsvarande gäller skattskyldig som avses i 1 andra stycket, dock att avdraget utgör 25 procent av den påförda skatten.

3. Skattskyldig som avses i 10 a § första stycket skall som intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet redovisa 50 procent av restituerad, avkortad eller avskrivnen allmän kommunalskatt för vilken avdrag åtnjutits vid tidigare års taxeringar. Motsvarande gäller för skattskyldig som avses i 10 a § andra stycket, dock att intäkten utgör 25 procent av skattebeloppet.

4. Skattskyldig som avses i 10 a § första stycket har rätt till avdrag för förlust eller underskott som avses i 4 § första stycket 1 och 3 och som hänför sig till beskattningsår, för vilket taxering har skett enligt äldre bestämmelser, med 50 procent av det belopp med vilket avdrag skulle ha kunnat medges vid taxering till statlig inkomstskatt enligt äldre bestämmelser och med 50 procent av det belopp med vilket avdrag skulle ha kunnat medges i någon kommun vid taxering till kommunal inkomstskatt enligt äldre bestämmelser. Motsvarande gäller skattskyldig som avses i 10 a §

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

andra stycket, dock att avdraget utgör 25 procent av det belopp med vilket avdrag skulle ha kunnat medges vid taxering till statlig inkomstskatt enligt äldre bestämmelser och 75 procent av det belopp med vilket avdrag skulle ha kunnat medges i någon kommun vid taxering till kommunal inkomstskatt enligt äldre bestämmelser.

5. Skattskyldig som avses i 10 a § första stycket har rätt till avdrag enligt lagen (1960:63) om förlustavdrag för förlust hänförlig till beskattningsår, för vilket taxering har skett enligt äldre bestämmelser, med 50 procent av det belopp med vilket förlustavdrag skulle ha kunnat medges vid taxering till statlig inkomstskatt enligt äldre bestämmelser och med 50 procent av det belopp med vilket förlustavdrag skulle ha kunnat medges i någon kommun vid taxering till kommunal inkomstskatt enligt äldre bestämmelser.

6. Skattskyldig som avses i 10 a § andra stycket har rätt till avdrag enligt lagen (1960:63) om förlustavdrag för förlust hänförlig till beskattningsår, för vilket taxering har skett enligt äldre bestämmelser, med 25 procent av det belopp med vilket förlustavdrag skulle ha kunnat medges vid taxering till statlig inkomstskatt enligt äldre bestämmelser och med 75 procent av det belopp med vilket förlustavdrag skulle ha kunnat medges i någon kommun vid taxering till kommunal inkomstskatt enligt äldre bestämmelser. Skattskyldig som avses i 7 § 4 mom. har dock rätt till avdrag med hela det belopp med vilket förlustavdrag hade kunnat medges vid taxering till kommunal inkomstskatt.

7. Vid beräkning enligt 2 § 6 mom. av inkomst av försäkringsrörelse som drivits av livförsäkringsanstalt tillämpas vad som anges i punkterna 3 och 4 av övergångsbestämmelserna till lagen (1950:308) om ändring i kommunalskattelagen.

8. Vid beräkning enligt 2 § 6 mom. av inkomst av försäkringsrörelse som drivits av skadeförsäkringsanstalt skall i fråga om sådan reserv som avses i 17 § lagen (1982:728) om införande av försäkringsrörelselagen (1982:713) tillämpas vad som i punkt 2 av anvisningarna till 30 § kommunalskattelagen (1928:370) i dess lydelse före den 1 januari 1983 föreskrevs om säkerhetsfond.

9. I fråga om de nya bestämmelserna skall, i den mån dessa motsvarar föreskrifter i kommunalskattelagen (1928:370) vilka upphävts genom lagen (1984:000) om ändring i kommunalskattelagen (1928:370) och för vilka gällt övergångsbestämmelser som alljämt skulle kunna ha betydelse, dessa övergångsbestämmelser tillämpas även i andra fall än som avses i punkterna 7 och 8.

3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1951:763) om beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1951:763) om beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

Har fysisk person, dödsbo eller familjestiftelse under visst beskattningsår åtnjutit inkomst, som hänför sig till minst två beskattningsår (ackumulerad inkomst), skall under de förutsättningar, som anges i denna lag, statlig inkomstskatt på denna inkomst beräknas enligt följande. Inkomsten antas ha åtnjutits med lika belopp under de år, dock högst tio, till vilka den hänför sig. Skatten på ettvarvt av dessa belopp utgörs av den skatt som skulle ha utgått för beloppet om det lagts till den genomsnittliga beskattningsbara inkomsten och det genomsnittliga underlaget för tilläggsbelopp för de tre senaste taxeringsåren eller, om inkomsten hänför sig bara till två år, de två senaste taxeringsåren och därvid det tillagda beloppet utgjort den högst beskattade delen. Vid genomsnittsberäkningen bortses från den ackumulerade inkomsten. Skatten beräknas enligt de skatteskalor som gäller för det taxeringsår då den ackumulerade inkomsten tas upp till beskattning.

Har fysisk person eller dödsbo under visst beskattningsår åtnjutit inkomst, som hänför sig till minst två beskattningsår, (ackumulerad inkomst), skall under de förutsättningar, som anges i denna lag, statlig inkomstskatt på denna inkomst beräknas enligt följande. Inkomsten antas ha åtnjutits med lika belopp under de år, dock högst tio, till vilka den hänför sig. Skatten på ettvarvt av dessa belopp utgörs av den skatt som skulle ha utgått för beloppet om det lagts till den genomsnittliga beskattningsbara inkomsten och det genomsnittliga underlaget för tilläggsbelopp för de tre senaste taxeringsåren eller, om inkomsten hänför sig bara till två år, de två senaste taxeringsåren och därvid det tillagda beloppet utgjort den högst beskattade delen. Vid genomsnittsberäkningen bortses från den ackumulerade inkomsten. Skatten beräknas enligt de skatteskalor som gäller för det taxeringsår då den ackumulerade inkomsten tas upp till beskattning.

Kan tillförlitlig utredning inte förebringas om det antal år, vartill ackumulerad inkomst hänför sig, skall skatteberäkningen ske, om inte särskilda omständigheter föranleder annat, som om inkomsten hänfört sig till tre år.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 860.

² Senaste lydelse 1983: 445.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Föreligger förutsättningar för såväl skatteberäkning enligt denna lag som nedsättning av skatt enligt lagen (1970: 172) om begränsning av skatt i vissa fall tillämpas den av lagarna som leder till lägst skatt.

(Se vidare anvisningarna.)

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering; 1 § i dess äldre lydelse skall dock fortfarande tillämpas vid nämnda taxering i fråga om familjestiftelse som då taxeras för beskattningsår som har påbörjats före den 1 januari 1985.

4 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1960:63) om förlustavdrag

Härigenom föreskrivs att 3 och 10 §§ lagen (1960:63) om förlustavdrag¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §²

Förlustavdrag må utnyttjas senast det beskattningsår, för vilket taxering sker sjätte eller – såvitt gäller förlustavdrag som yrkas av aktiebolag eller ekonomisk förening – tionde kalenderåret efter det, då taxering för förluståret ägt rum. Förlustavdraget må, om den skattskyldige så önskar, fördelas på två eller flera år inom den nyss angivna tidsperioden. Hinder möter ej att med olika belopp erhålla förlustavdrag vid taxering till statlig och till kommunal inkomstskatt.

Rätten till förlustavdrag bortfaller, om den skattskyldige för förluståret åsatts taxering, vid vilken beskattningsbar inkomst fastställts. Vad nu sagts har dock ej avseende å fall, där fastställandet av den beskattningsbara inkomsten berott på att investeringsfond, särskild nyanskaffningsfond eller fond för återanskaffning av fastighet återförts till beskattning eller, såvitt fråga är om taxering till kommunal inkomstskatt, garantibelopp för fastighet upptagits såsom skattepliktig inkomst.

Har skattskyldig försatts i konkurs och har konkursen icke blivit nedlagd på grund av att borgenärerna erhållit full betalning, må den skattskyldige vid taxering för det beskattningsår, varunder beslut om konkursen meddelats, och för senare år icke åtnjuta avdrag enligt denna lag för förlust, som uppkommit under konkursen eller tidigare.

Har skattskyldig eller vanligt handelsbolag eller kommanditbolag, vari han är delägare, erhållit ackord utan konkurs, må i förlustavdrag, som enligt denna lag medgives vid taxering för det beskattningsår, varunder ackordet beviljats, eller för senare år, icke inräknas under förstnämnda beskattningsår eller tidigare uppkommet underskott i sådan förvärvskälla, till vilken efterskänt skuld varit att hänföra.

Avdrag enligt denna lag är icke medgivet för förlust som uppkommit före eller i samband med sådana företagsöverlåtelser som avses i punkt 6 av anvisningarna til 20 § kommunalskattelagen (1928:370).

Avdrag enligt denna lag är *inte* medgivet för förlust som uppkommit före eller i samband med sådana företagsöverlåtelser som avses i 2 § 5 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

10 §³

Har ett bolag (dotterbolag) genom fusion enligt 14 kap. 8 § lagen (1975:1385) om aktiebolag upplösts och uppgått i ett annat bolag (moderbolag), äger moderbolaget samma rätt till förlustavdrag som – om fusionen ej skett – skulle ha tillkommit dotterbolaget.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1983:987.

² Senaste lydelse 1979:1147.

³ Senaste lydelse 1983:987.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Om moderbolaget vid utgången av beskattningsåret eller om dotterbolaget vid ingången av förluståret var ett fåmansföretag, skall vad i första stycket sagts om moderbolagets rätt att utnyttja dotterbolagets förlustavdrag gälla endast för det fall att moderbolaget vid ingången av förluståret ägde mer än nio tiondelar av aktierna i dotterbolaget.

Har genom fusion enligt 96 § lagen (1951: 308) om ekonomiska föreningar en kooperativ förening (överlåtande förening) upplösts och uppgått i en annan sådan förening (övertagande förening), äger den övertagande föreningen samma rätt till förlustavdrag som – om fusionen ej skett – skulle ha tillkommit den överlåtande föreningen.

Vad i tredje stycket sagts gäller även vid fusion enligt 78 § lagen (1955: 416) om sparbanker samt vid fusion enligt 87 § lagen (1956: 216) om jordbrukskasserörelsen.

Beteckningarna kooperativ förening och fåmansföretag har den betydelse som anges i *punkt 12 av anvisningarna till 29 §* respektive 35 § 1 a mom. sjunde stycket *a*) kommunalskattelagen (1928: 370).

Beteckningarna kooperativ förening och fåmansföretag har den betydelse som anges i 2 § 8 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt respektive 35 § 1 a mom. sjunde stycket *a*) kommunalskattelagen (1928: 370).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985.

Att särskilda bestämmelser i vissa fall gäller i fråga om avdrag för förlust hänförlig till beskattningsår, som påbörjats före den 1 januari 1985, framgår av andra stycket 5 och 6 av övergångsbestämmelserna till lagen (1984: 000) om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt.

5 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1982:336) om avdrag för utdelning på icke börsnoterade aktier

Härigenom föreskrivs att 1 och 2 §§ lagen (1982:336) om avdrag för utdelning på icke börsnoterade aktier skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Vid beräkning av nettointäkt av jordbruksfastighet eller av rörelse enligt *kommunalskattelagen (1928:370)* och lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt har svenska aktiebolag rätt till avdrag för utdelning på aktier i enlighet med bestämmelserna i denna lag.

Vid beräkning av nettointäkt av jordbruksfastighet eller av rörelse enligt lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt har svenska aktiebolag rätt till avdrag för utdelning på aktier i enlighet med bestämmelserna i denna lag.

Avdrag för ett och samma beskattningsår får göras i endast en förvärvskälla.

Som förutsättning för avdragsrätten gäller

1. att aktiebolagets huvudsakliga verksamhet avser jordbruk, skogsbruk eller rörelse samt
2. att aktierna inte är inregistrerade vid Stockholms fondbörs då utdelningen förfaller till betalning.

Ett förvaltningsföretag, som fått dispens enligt *punkt 1 sjunde stycket av anvisningarna till 54 § kommunalskattelagen*, skall anses uppfylla villkoret i tredje stycket 1 ovan. Har ett företag, som inte är förvaltningsföretag, fått dispens enligt samma lagrum skall företaget inte anses uppfylla nämnda villkor.

Ett förvaltningsföretag, som fått dispens enligt *7 § 8 mom. åttonde stycket lagen om statlig inkomstskatt*, skall anses uppfylla villkoret i tredje stycket 1 ovan. Har ett företag, som inte är förvaltningsföretag, fått dispens enligt samma lagrum skall företaget inte anses uppfylla nämnda villkor.

2 §

Avdrag medges med 70 procent av den utdelning i pengar som har förfallit till betalning under beskattningsåret.

Vid beräkning av avdraget får hänsyn inte tas till utdelning på aktier som vid utdelningstillfället ägs av

1. svenskt företag som är frikallat från skattskyldighet för utdelningen enligt bestämmelserna i *punkt 1 tredje – femte styckena av anvisningarna till 54 § kommunalskattelagen (1928:370)*,

1. svenskt företag som är frikallat från skattskyldighet för utdelningen enligt bestämmelserna i *7 § 8 mom. fjärde – sjätte styckena lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt*

2. svenskt förvaltningsföretag

a) vars aktier är inregistrerade vid Stockholms fondbörs eller

Nuvarande lydelse

b) vars aktier eller andelar till minst tio procent ägs – direkt eller indirekt – av ett svenskt förvaltningsföretag, vars aktier är inregistrerade vid Stockholms fondbörs, eller av ett företag som enligt *punkt 1 tredje – femte styckena av anvisningarna till 54 § kommunalskattelagen* är frikallat från skattskyldighet för utdelning från förvaltningsföretaget eller

3. utländskt företag såvida företaget – om det hade haft hemvist i Sverige – skulle ha varit sådant företag som anges i detta stycke 1.

Med förvaltningsföretag förstås sådant företag som vid tillämpning av *punkt 1 av anvisningarna till 54 § kommunalskattelagen* skall i beskattningshänseende behandlas som förvaltningsföretag.

Har bolaget för beskattningsåret yrkat avdrag enligt lagen (1967: 94) om avdrag vid inkomsttaxeringen för viss aktieutdelning skall utdelningsbeloppet enligt första stycket – i förekommande fall minskat med utdelning som avses i andra stycket – minskas med det utdelningsbelopp som legat till grund för nyssnämnda avdragsyrkande.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering. Äldre bestämmelser skall dock fortfarande tillämpas vid nämnda taxering i fråga om skattskyldiga som då taxeras för beskattningsår som har påbörjats före den 1 januari 1985.

Föreslagen lydelse

b) vars aktier eller andelar till minst tio procent ägs – direkt eller indirekt – av ett svenskt förvaltningsföretag, vars aktier är inregistrerade vid Stockholms fondbörs, eller av ett företag som enligt 7 § 8 mom. *fjärde – sjätte styckena lagen om statlig inkomstskatt* är frikallat från skattskyldighet för utdelning från förvaltningsföretaget eller

Med förvaltningsföretag förstås sådant företag som vid tillämpning av 7 § 8 mom. *lagen om statlig inkomstskatt* skall i beskattningshänseende behandlas som förvaltningsföretag.

6 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1969:630) om viss skattefrihet för utdelning på aktie i Svensk interkontinental lufttrafik aktiebolag (SILA)

Härigenom föreskrivs att lagen (1969:630) om viss skattefrihet för utdelning på aktie i Svensk interkontinental lufttrafik aktiebolag (SILA) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

För svenskt aktiebolag och svensk ekonomisk förening, som i kapitalplaceringssyfte innehar aktie i Svensk interkontinental lufttrafik aktiebolag (SILA) och som ej är sådant företag som avses i 54 § fjärde eller femte stycket kommunalskattelagen (1928:370), skall utdelning på aktie i SILA icke utgöra skattepliktig inkomst vid taxering till statlig och kommunal inkomstskatt i den mån sammanlagda beloppet av utdelning, som SILA utbetalat för ett beskattningsår, motsvaras av utdelning som detta bolag under samma beskattningsår uppburit på aktier i Aktiebolaget Aerotransport (ABA). Vid bedömningen härav skall av SILA verkställd utdelning anses i första hand motsvara utdelning från ABA.

Föreslagen lydelse

För svenskt aktiebolag och svensk ekonomisk förening, som i kapitalplaceringssyfte innehar aktie i Svensk interkontinental lufttrafik aktiebolag (SILA) och som ej är sådant företag som avses i 7 § 8 mom. tredje stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, skall utdelning på aktie i SILA icke utgöra skattepliktig inkomst vid taxering till statlig inkomstskatt i den mån sammanlagda beloppet av utdelning, som SILA utbetalat för ett beskattningsår, motsvaras av utdelning som detta bolag under samma beskattningsår uppburit på aktier i Aktiebolaget Aerotransport (ABA). Vid bedömningen härav skall av SILA verkställd utdelning anses i första hand motsvara utdelning från ABA.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering. Lagen i dess äldre lydelse skall dock fortfarande tillämpas vid nämnda taxering i fråga om skattskyldiga som då taxeras för beskattningsår som har påbörjats före den 1 januari 1985.

7 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1967:94) om avdrag vid inkomsttaxeringen för viss aktieutdelning

Härigenom föreskrivs att 1 och 7 §§ lagen (1967:94) om avdrag vid inkomsttaxeringen för viss aktieutdelning¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

Vid beräkning av nettointäkt av rörelse eller jordbruksfastighet enligt *kommunalskattelagen (1928:370)* och lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt äger svenskt aktiebolag erhålla avdrag för utdelning på aktie i enlighet med bestämmelserna i denna lag. Som förutsättning för avdrag gäller att, om aktien utgivits i samband med bolagets bildande, bolaget anmälts för registrering efter den 31 december 1978 och, om aktien utgivits i samband med ökning av aktiekapitalet, att beslut om ökningen anmälts för registrering efter nämnda dag.

Vid beräkning av nettointäkt av rörelse eller jordbruksfastighet enligt lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt äger svenskt aktiebolag erhålla avdrag för utdelning på aktie i enlighet med bestämmelserna i denna lag. Som förutsättning för avdrag gäller att, om aktien utgivits i samband med bolagets bildande, bolaget anmälts för registrering efter den 31 december 1978 och, om aktien utgivits i samband med ökning av aktiekapitalet, att beslut om ökningen anmälts för registrering efter nämnda dag.

7 §³

Avdrag medges inte för utdelning på aktier som vid utdelningstillfället ägs av

a) svenskt förvaltningsföretag, om det sammanlagda röstetalet för företagets aktier i det utdelande bolaget – i förekommande fall tillsammans med aktier tillhöriga bolag och förening som med hänsyn till äganderättsförhållanden eller organisatoriska förhållanden kan anses stå företaget nära – motsvarar mer än hälften av röstetalet för samtliga aktier i bolaget, eller

b) svenskt aktiebolag eller svensk ekonomisk förening som inte avses under a), om det sammanlagda röstetalet för företagets aktier i det utdelande bolaget motsvarar en fjärdedel eller mer av röstetalet för samtliga aktier i bolaget och företaget inte visas vara skattskyldigt för utdelning på aktierna.

Avdrag för utdelning på sådana aktier i det utdelande bolaget som inte avses i första stycket medges under förutsättning att minst hälften av dessa aktier ägs av ett eller flera av följande slag av aktieägare:

a) annan än svenskt aktiebolag, svensk ekonomisk förening eller utländskt bolag,

b) förvaltningsföretag som inte omfattas av första stycket a),

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1978:955.

² Senaste lydelse 1978:955.

³ Senaste lydelse 1979:618.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

c) svenskt aktiebolag eller svensk ekonomisk förening som visas vara skattskyldig för utdelning på aktierna, och

d) utländskt bolag som skall erlägga skatt enligt kupongskattelagen (1970:624) för utdelning på aktierna med helt eller nedsatt belopp.

Vid tillämpning av denna paragraf anses aktie, som ägs av en av bolag eller förening bildad pensions- eller personalstiftelse, innehavd av bolaget eller föreningen. Med förvaltningsföretag förstås sådant företag som avses i *punkt 1 andra stycket av anvisningarna till 54 § kommunalskattelagen (1928:370)*.

Vid tillämpning av denna paragraf anses aktie, som ägs av en av bolag eller förening bildad pensions- eller personalstiftelse, innehavd av bolaget eller föreningen. Med förvaltningsföretag förstås sådant företag som avses i *7 § 8 mom. tredje stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering. Äldre bestämmelser skall dock fortfarande tillämpas vid nämnda taxering i fråga om skattskyldiga som då taxeras för beskattningsår som har påbörjats före den 1 januari 1985.

8 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1970:599) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avgifter till Värdepapperscentralen VPC Aktiebolag

Härigenom föreskrivs att lagen (1970:599) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avgifter till Värdepapperscentralen VPC Aktiebolag skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Avgifter som aktiebolag erlägger till Värdepapperscentralen VPC Aktiebolag för uppgifter enligt 2 § lagen (1970:596) om förenklad aktiehantering eller enligt särskilt uppdrag utgör avdragsgill kostnad vid beräkning enligt *kommunalskattelagen (1928:370)* och lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt av nettointäkt av den förvärvskälla som utgör det utbetalande bolagets huvudsakliga verksamhet.

Föreslagen lydelse

Avgifter som aktiebolag erlägger till Värdepapperscentralen VPC Aktiebolag för uppgifter enligt 2 § lagen (1970:596) om förenklad aktiehantering eller enligt särskilt uppdrag utgör avdragsgill kostnad vid beräkning enligt lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt av nettointäkt av den förvärvskälla som utgör det utbetalande bolagets huvudsakliga verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering. Lagen i dess äldre lydelse skall dock fortfarande tillämpas vid nämnda taxering i fråga om skattskyldiga som då taxeras för beskattningsår som har påbörjats före den 1 januari 1985.

9 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1973:278) om avdrag vid inkomsttaxeringen för bidrag till Stiftelsen Bostadskooperationens garantifond, m.m.

Häriigenom föreskrivs att 1 och 3 §§ lagen (1973:278) om avdrag vid inkomsttaxeringen för bidrag till Stiftelsen Bostadskooperationens garantifond, m.m. skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Bidrag, som lämnas till Stiftelsen Bostadskooperationens garantifond, utgör avdragsgill kostnad vid beräkning enligt kommunalskattelagen (1928:370) och lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt av nettointäkt av den förvärvskälla som utgör givarens huvudsakliga verksamhet. Vad nu sagts gäller icke bidrag, som lämnas av sådan bostadsförening eller sådant bostadsaktiebolag som avses i *punkt 3 av anvisningarna till 24 § kommunalskattelagen (1928:370)*.

Bidrag, som lämnas till Stiftelsen Bostadskooperationens garantifond, utgör avdragsgill kostnad vid beräkning enligt kommunalskattelagen (1928:370) och lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt av nettointäkt av den förvärvskälla som utgör givarens huvudsakliga verksamhet. Vad nu sagts gäller icke bidrag, som lämnas av sådan bostadsförening eller sådant bostadsaktiebolag som avses i *2 § 7 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt*.

Skattskyldig, som vill erhålla avdrag enligt första stycket, skall vid självdeklaration foga intyg från stiftelsen om bidragsbeloppets storlek.

3 §

Medel, som utbetalas från stiftelsen för att täcka kostnader för uthyrda lägenheter, skall hos mottagaren upptagas som skattepliktig intäkt för det beskattningsår då medlen kommit honom till godo. Bidrag, som lämnas till sådan bostadsförening eller sådant bostadsaktiebolag som avses i *punkt 3 av anvisningarna till 24 § kommunalskattelagen (1928:370)*, utgör dock icke skattepliktig intäkt.

Medel, som utbetalas från stiftelsen för att täcka kostnader för uthyrda lägenheter, skall hos mottagaren upptagas som skattepliktig intäkt för det beskattningsår då medlen kommit honom till godo. Bidrag, som lämnas till sådan bostadsförening eller sådant bostadsaktiebolag som avses i *2 § 7 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt*, utgör dock inte skattepliktig intäkt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985.

10 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1963:173) om avdrag för avgifter till stiftelsen Svenska Filminstitutet, m.m.

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1963: 173) om avdrag för avgifter till stiftelsen Svenska Filminstitutet, m. m.¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Stiftelsen är *icke* skyldig att erlagga skatt för inkomst eller förmögenhet i vidare mån än vad avser *kommunal* inkomstskatt för inkomst av fastighet.

Stiftelsen är *inte* skyldig att erlagga skatt för inkomst eller förmögenhet i vidare mån än vad avser inkomstskatt för inkomst av fastighet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering; 2 § i dess äldre lydelse skall dock fortfarande tillämpas vid nämnda taxering om stiftelsen då taxeras för beskattningsår som har påbörjats före den 1 januari 1985.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1982: 444.

8 Riksdagen 1984/85. 1 saml. Nr 70

Rättelse: S. 127, rad 36, högra spalten Står: 30 § 2 mom. Rättat till: 2 § 6 mom. tredje stycket

11 Förslag till Lag om ändring i skogskontolagen (1954:142)

Häri genom föreskrivs att 1 och 2 §§ skogskontolagen (1954: 142)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Vid taxering till kommunal och statlig inkomstskatt kan fysisk person, dödsbo och *familjestiftelse*, på de villkor och i den omfattning som anges i denna lag, få uppskov med beskattning av intäkt av skogsbruk för medel som sätts in på ett särskilt bankkonto (skogskonto eller skogsskadekonto). Uppskov medges inte delägare i handelsbolag eller i dödsbo, för vilket reglerna om handelsbolag skall tillämpas, för inkomst av bolagets eller dödsboets verksamhet.

Föreslagen lydelse

1 §²

Vid taxering till kommunal och statlig inkomstskatt kan fysisk person och dödsbo *som avses i 10 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt*, på de villkor och i den omfattning som anges i denna lag, få uppskov med beskattning av intäkt av skogsbruk för medel som sätts in på ett särskilt bankkonto (skogskonto eller skogsskadekonto). Uppskov medges inte delägare i handelsbolag eller i dödsbo, för vilket reglerna om handelsbolag skall tillämpas, för inkomst av bolagets eller dödsboets verksamhet.

Uppskov för insättning på skogsskadekonto medges endast om stormfällning, brand, insektsangrepp eller liknande händelse har medfört att mer än en tredjedel av förvärvskällans skog bör avverkas tidigare än vad som annars skulle ha varit fallet och om den skattskyldige med intyg från skogsvårdsstyrelsen i länet eller på annat sätt visar att den huvudsakliga delen av beskattningsårets skogsintäkter hänför sig till avverkning som nu har sagts.

Uppskov för insättning på skogsskadekonto medges inte om den skattskyldige för det beskattningsår och den förvärvskälla som uppskovet avser också yrkar uppskov för insättning på skogskonto.

Har uppskov för insättning på skogsskadekonto vägrats på grund av att de i andra stycket angivna villkoren inte varit uppfyllda får den skattskyldige, när taxeringen har vunnit laga kraft, anföra besvär med yrkande om uppskov för insättning på skogskonto i särskild ordning. Besvären skall ha inkommit senast sex månader efter det att taxeringen har vunnit laga kraft.

Med bank avses i denna lag riksbanken, affärsbank, sparbank samt föreningsbank.

En skattskyldig får för ett visst beskattningsår och en viss förvärvskälla göra insättning på endast ett skogskonto eller skogsskadekonto. Har den skattskyldige i strid mot denna bestämmelse gjort insättning på skogskonto eller skogsskadekonto i mer än en bank medges uppskov endast för insättning på det först öppnade kontot.

¹ Lagen omtryckt 1982: 325.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1975: 263.

² Senaste lydelse 1982: 325.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §³

Beträffande viss förvärvskälla får uppskovet för ett och samma beskattningsår, om annat ej följer av andra och tredje styckena, avse högst ett belopp motsvarande summan av

a) sextio procent av den på beskattningsåret belöpande köpeskillingen för skog, som har avyttrats genom upplåtelse av avverkningsrätt,

b) fyrtio procent av den på beskattningsåret belöpande köpeskillingen för avyttrade skogsprodukter samt

c) fyrtio procent av saluvärdet av skogsprodukter, som under beskattningsåret har tagits ut för förädling i egen rörelse.

Medför stormfällning, brand, insektsangrepp eller liknande händelse att en betydande del av förvärvskällans skog bör avverkas tidigare än vad som annars skulle ha varit fallet, får skattskyldig, om och i den mån han med intyg från skogsvårdsstyrelsen i länet eller på annat sätt visar att intäkt hänför sig till avverkning som nu har sagts, uppskov med högst ett belopp motsvarande summan av

a) åttio procent av den på beskattningsåret belöpande köpeskillingen för skog, som har avyttrats genom upplåtelse av avverkningsrätt,

b) femtio procent av den på beskattningsåret belöpande köpeskillingen för avyttrade skogsprodukter samt

c) femtio procent av saluvärdet av skogsprodukter, som under beskattningsåret har tagits ut för förädling i egen rörelse.

Uppskov med belopp som anges i andra stycket medges också i fråga om sådan ersättning för skog eller skogsprodukter som avses i punkt 4 tredje stycket av anvisningarna till 35 § kommunalskattelagen (1928:370).

Vid tillämpningen av första – tredje styckena avses med köpeskillning även försäkringsersättning för skog och skogsprodukter.

Uppskov medges inte med så stort belopp att underskott i förvärvskällan uppkommer vid beräkning av nettointäkt enligt kommunalskattelagen.

Har i förvärvskällan redovisats utdelning från samfällighet, som avses i 53 § 1 mom. första stycket f) kommunalskattelagen, medges uppskov för den del av utdelningen som härrör från intäkt av skogsbruk i samfälligheten under det beskattningsår som utdelningen hänför sig till på samma sätt som om denna del utgjort intäkt av skogsbruk, som den skattskyldige drivit själv.

Har i förvärvskällan redovisats utdelning från samfällighet, som avses i 6 § 1 mom. b lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, medges uppskov för den del av utdelningen som härrör från intäkt av skogsbruk i samfälligheten under det beskattningsår som utdelningen hänför sig till på samma sätt som om denna del utgjort intäkt av skogsbruk, som den skattskyldige drivit själv.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering. Äldre bestämmelser skall dock fortfarande tillämpas vid nämnda taxering i fråga om skattskyldiga som då taxeras för beskattningsår som har påbörjats före den 1 januari 1985.

³ Senaste lydelse 1982: 325.

12 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1979:609) om allmän investeringsfond**

Härigenom föreskrivs att 1 och 11 §§ lagen (1979:609) om allmän investeringsfond skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*1 §¹

Vid beräkning av nettointäkt av fastighet eller av rörelse enligt *kommunalskattelagen (1928:370)* och lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt har svenskt aktiebolag, svensk ekonomisk förening, svensk sparbank och svensk ömsesidig skadeförsäkringsanstalt rätt till avdrag enligt denna lag för belopp som i räkenskaperna har avsatts till allmän investeringsfond. Sparbank får i balansräkningen ta upp allmän investeringsfond under benämningen investeringskonto.

Bostadsföretag som avses i 24 § 3 mom. *kommunalskattelagen* kan inte få avdrag för avsättning till investeringsfond.

Ett företag kan för visst beskattningsår inte få avdrag för avsättning till allmän investeringsfond i mer än en förvärvskälla.

Vid beräkning av nettointäkt av fastighet eller av rörelse enligt lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt har svenskt aktiebolag, svensk ekonomisk förening, svensk sparbank och svensk ömsesidig skadeförsäkringsanstalt rätt till avdrag enligt denna lag för belopp som i räkenskaperna har avsatts till allmän investeringsfond. Sparbank får i balansräkningen ta upp allmän investeringsfond under benämningen investeringskonto.

Bostadsföretag som avses i 2 § 7 mom. *lagen om statlig inkomstskatt* kan inte få avdrag för avsättning till investeringsfond.

11 §²

Allmän investeringsfond skall återföras till beskattning om

a) fonden har tagits i anspråk utan tillstånd och det inte är fråga om fall som avses i 9 § andra stycket,

b) medel har tagits ut från konto för investering med stöd av beslut enligt 4 § och en mot de utbetalade medlen svarande del av fonden inte har tagits i anspråk i enlighet med beslutet,

c) medel har tagits ut från konto för investering med stöd av 9 § första stycket och fonden inte har tagits i anspråk i enlighet med 9 § andra stycket,

d) företaget har träffat avtal om överlåtelse eller pantsättning av medel på konto för investering,

e) företaget vid beskattningsårets utgång inte driver jordbruk, skogsbruk, fastighetsförvaltning eller rörelse,

f) företaget genom fusion enligt 14 kap. aktiebolagslagen (1975:1385), 96 § 1 mom. lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar eller 78 § lagen

¹ Senaste lydelse 1983: 1087.

² Senaste lydelse 1983: 1087.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

(1955: 416) om sparbanker skall anses upplöst och fonden inte enligt fjärde stycket har övertagits av det övertagande företaget,

g) beslut har fattats att företaget skall träda i likvidation eller

h) beslut har meddelats att företaget skall försättas i konkurs.

Återföringen till beskattning skall göras i den förvärvskälla vari avsättningen har gjorts.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, statens industriverk kan, om särskilda skäl föreligger, medge att allmän investeringsfond, som skall återföras till beskattning enligt första stycket e), får behållas under viss tid. Efter utgången av denna tid skall den kvarstående fonden återföras till beskattning i enlighet med vad nyss sagts.

Vid sådan fusion, som avses i 28 § 3 mom. kommunalskattelagen (1928:370), får moderbolaget eller den övertagande föreningen i beskattningsavseende överta allmän investeringsfond. Har fonden övertagits skall det anses som om moderbolaget eller den övertagande föreningen gjort inbetalning till riksbanken den dag då dotterbolaget eller den överlåtande föreningen gjorde inbetalningen. Vad som har sagts nu gäller även i fråga om fusion enligt 78 § lagen om sparbanker.

Vid sådan fusion, som avses i 2 § 4 mom. första stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, får moderbolaget eller den övertagande föreningen i beskattningsavseende överta allmän investeringsfond. Har fonden övertagits skall det anses som om moderbolaget eller den övertagande föreningen gjort inbetalning till riksbanken den dag då dotterbolaget eller den överlåtande föreningen gjorde inbetalningen. Vad som har sagts nu gäller även i fråga om fusion enligt 78 § lagen om sparbanker.

Vad i första – fjärde styckena sägs om allmän investeringsfond skall i förekommande fall gälla del av sådan fond.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering. Äldre bestämmelser skall dock fortfarande tillämpas vid nämnda taxering i fråga om skattskyldiga som då taxeras för beskattningsår som har påbörjats före den 1 januari 1985.

13 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1981:296) om eldsvådefonder

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (1981:296) om eldsvådefonder skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Eldsvådefond skall återföras till beskattning om

- 1) fonden har tagits i anspråk i strid med 4 och 5 §§,
- 2) hela eller den huvudsakliga delen av den förvärvskälla, där avsättningen till fonden har gjorts, under beskattningsåret har överlåtit eller verksamheten har upphört,
- 3) det företag som innehar fonden skall anses upplöst genom fusion enligt 14 kap. aktiebolagslagen (1975:1385) eller 96 § 1 mom. lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar eller 78 § lagen (1955:416) om sparbanker och fonden inte enligt femte stycket har övertagits av det övertagande företaget,
- 4) beslut har fattats om att det företag som innehar fonden skall träda i likvidation,
- 5) beslut har meddelats om att den skattskyldige skall försättas i konkurs, eller
- 6) fonden inte har tagits i anspråk senast under det beskattningsår, för vilket taxering sker under tredje taxeringsåret efter det då avdrag för avsättningen har medgetts.

Med överlåtelse som avses i första stycket 2) likställs att hela eller en del av den förvärvskälla där avsättningen har gjorts tillfallit en ny ägare genom bodelning eller genom arv eller på grund av förordnande i testamente. Riksskatteverket får dock, om det finns särskilda skäl, medge att eldsvådefonden i stället för att återföras till beskattning övertas av förvärvskällans nye ägare. I fråga om sådant medgivande skall bestämmelserna i 10 § tredje och fjärde styckena tillämpas.

Återföring till beskattning skall göras i den förvärvskälla där avsättningen har gjorts.

Riksskatteverket kan, om det finns särskilda skäl, medge att eldsvådefond som skall återföras till beskattning enligt första stycket 6) får behållas under viss tid, dock längst till och med det beskattningsår för vilket taxering sker under sjätte taxeringsåret efter det då avdrag för avsättningen har medgetts.

Vid sådan fusion, som avses i 28 § 3 mom. kommunalskattelagen (1928:370), får moderbolaget eller den övertagande föreningen i beskattningsavseende överta eldsvådefond. Har fonden övertagits skall det anses som om moderbolaget eller den övertagande föreningen har gjort avsättningen under det beskattningsår, då avsättningen skett hos dotterbolaget eller den överlå-

Vid sådan fusion, som avses i 2 § 4 mom. första stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, får moderbolaget eller den övertagande föreningen i beskattningsavseende överta eldsvådefond. Har fonden övertagits skall det anses som om moderbolaget eller den övertagande föreningen har gjort avsättningen under det beskattningsår, då avsättningen skett hos

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

tande föreningen. Vad som har sagts nu gäller även i fråga om fusion enligt 78 § lagen om sparbanker.

dotterbolaget eller den överlåtande föreningen. Vad som har sagts nu gäller även i fråga om fusion enligt 78 § lagen om sparbanker.

Vad i första – femte styckena sägs om eldsvådedefond skall i förekommande fall gälla en del av sådan fond.

Mot riksskatteverkets beslut enligt andra och fjärde styckena får talan inte föras.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985.

14 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1967:752) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avsättning till fond för återanskaffning av fastighet**

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (1967:752) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avsättning till fond för återanskaffning av fastighet¹ skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*8 §²

Har skattskyldig tagit avsatta medel i anspråk i annan ordning än enligt 4 § eller har den skattskyldige trätt i likvidation eller skattskyldigt dödsbo skiftats, återföres de avsatta medlen till beskattning för det beskattningsår, då medlen togs i anspråk eller beslutet om likvidationen fattades eller skiftet ägde rum. Till beloppet lägges därvid ränta enligt de grunder som anges i 7 §. I fall av likvidation eller skifte beräknas dock räntan efter endast två procent.

Uppgår genom fusion aktiebolag eller förening (dotterföretag) i annat aktiebolag respektive annan förening (moderföretag) upptages medel, som dotterföretaget avsatt till återanskaffningsfond, till beskattning hos dotterföretaget för det beskattningsår, då rättens tillstånd till fusionen registreras, i den mån fonden icke övertagits enligt tredje stycket. Till beloppet lägges därvid ränta efter två procent om året enligt de grunder som anges i 7 §.

Vid fusion som avses i 28 § 3 mom. första eller andra stycket kommunalskattelagen får moderföretaget vid tillämpning av denna lag övertaga återanskaffningsfonden hos dotterföretaget. Därvid anses som om fondens medel avsatts hos moderföretaget under det år då dotterföretaget avsatte medlen.

Vid fusion som avses i 2 § 4 mom. första stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt får moderföretaget vid tillämpning av denna lag övertaga återanskaffningsfonden hos dotterföretaget. Därvid anses som om fondens medel avsatts hos moderföretaget under det år då dotterföretaget avsatte medlen.

När medel upptages till beskattning enligt denna paragraf, äger 7 § tredje stycket motsvarande tillämpning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1976: 345.

² Senaste lydelse 1976: 345.

15 Förslag till**Lag om ändring i förordningen (1967:96) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avsättning till särskild nyanskaffningsfond, m.m.**

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (1967:96) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avsättning till särskild nyanskaffningsfond, m. m.

dels att i 1, 3 och 5 §§ ordet "Konungen" skall bytas ut mot "regeringen",

dels att i 4, 7, 8, 10 och 11 §§ ordet "förordning" skall bytas ut mot "lag",

dels att rubriken till förordningen samt 6 § skall ha nedan angivna lydelse.

Lag om särskild nyanskaffningsfond*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

6 §

Har skattskyldig tagit särskild nyanskaffningsfond i anspråk i annan ordning än enligt 3 §, eller har skattskyldig trätt i likvidation eller skattskyldigt dödsbo skiftats, återföres till fonden avsatta medel till beskattning för det beskattningsår, varunder fonden tagits i anspråk eller beslutet om likvidationen fattats eller skiftet ägt rum. Till beloppet lägges därvid ränta enligt de grunder som angivits i 5 §. I fall av likvidation eller skifte beräknas dock räntan efter endast två procent.

Har aktiebolag eller förening genom fusion uppgått i annat företag, återföres särskild nyanskaffningsfond hos det förra företaget, om den icke enligt tredje stycket övertagits av det senare företaget, till beskattning för det beskattningsår, varunder rättens tillstånd till fusionen registrerats. Till beloppet lägges därvid ränta efter två procent om året enligt de grunder som angivits i 5 §.

Vid fusion enligt 28 § 3 mom. första eller andra stycket kommunalskattelagen får moderbolaget eller den övertagande föreningen i beskattningsavseende övertaga särskild nyanskaffningsfond. Därvid anses som om fonden avsatts hos moderbolaget eller den övertagande föreningen under det beskattningsår, då avsättningen skett hos dotterbolaget eller den överlättande föreningen

Vid fusion enligt 2 § 4 mom. första stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt får moderbolaget eller den övertagande föreningen i beskattningsavseende övertaga särskild nyanskaffningsfond. Därvid anses som om fonden avsatts hos moderbolaget eller den övertagande föreningen under det beskattningsår då avsättningen skett hos dotterbolaget eller den överlättande föreningen.

Vid återföring av medel till beskattning enligt denna paragraf äger 5 § tredje stycket motsvarande tillämpning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985.

16 Förslag till

Lag om ändring i förordningen (1954:40) om särskild investeringsfond för avyttrat fartyg m.m.

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (1954:40) om särskild investeringsfond för avyttrat fartyg m. m.¹

dels att i 1–5 och 9–14 §§ ordet "förordning" skall bytas ut mot "lag",
dels att rubriken till förordningen samt 7 § skall ha nedan angivna lydelse.

Lag om särskild fartygsfond

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §²

Har investeringsfond tagits i anspråk i annan ordning än i 4 § sägs eller har den som verkställt fondavsättning trätt i likvidation, skola till fonden avsatta medel återföras till beskattning för det beskattningsår, varunder fonden tagits i anspråk eller beslutet om likvidation fattats.

Har aktiebolag eller förening genom fusion uppgått i annat företag, skall investeringsfond hos det förra företaget, därest den icke enligt tredje stycket övertagits av det senare företaget, återföras till beskattning för det beskattningsår, varunder rättens tillstånd till fusionen registrerats.

Vid sådan fusion, som i 28 § 3 mom. första eller andra stycket kommunalskattelagen avses, må moderbolaget eller den övertagande föreningen i beskattningsavseende övertaga investeringsfond, därest garantiförbindelse avseende dotterbolaget eller den överlåtande föreningen ändras att avse moderbolaget eller den övertagande föreningen. Därvid skall så anses som om fonden avsatts hos moderbolaget eller den övertagande föreningen under det beskattningsår, då avsättningen skett hos dotterbolaget eller den överlåtande föreningen.

Har *oskiftat* dödsbo fondavsättning enligt denna *förordning*, skola fondmedlen återföras till beskattning senast det beskattningsår, under vilket dödsboet skiftas.

Då till investeringsfond avsatta medel återföras till beskattning enligt bestämmelserna i denna paragraf, skall till beloppet läggas ränta, beräknad enligt i 6 § första stycket angivna grunder.

Vid sådan fusion, som i 2 § 4 mom. första stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt avses, må moderbolaget eller den övertagande föreningen i beskattningsavseende övertaga investeringsfond, därest garantiförbindelse avseende dotterbolaget eller den överlåtande föreningen ändras att avse moderbolaget eller den övertagande föreningen. Därvid skall så anses som om fonden avsatts hos moderbolaget eller den övertagande föreningen under det beskattningsår, då avsättningen skett hos dotterbolaget eller den överlåtande föreningen.

Har dödsbo fondavsättning enligt denna *lag*, skall fondmedlen återföras till beskattning senast det beskattningsår, under vilket dödsboet skiftas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985.

¹ Senaste lydelse av

1 § 1969: 632

förordningens rubrik 1969: 632.

² Senaste lydelse 1957: 76.

17 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1983:1086) om vinstdelningsskatt**

Härigenom föreskrivs att 1, 3 och 4 §§ lagen (1983:1086) om vinstdelningsskatt skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***1 §**

Svenska aktiebolag, svenska ekonomiska föreningar, svenska sparbanker och svenska ömsesidiga skadeförsäkringsanstalter skall erlagga vinstdelningsskatt enligt denna lag. Skatt skall dock inte erläggas av livförsäkringsanstalter och inte heller av bostadsföretag som avses i 24 § 3 mom. kommunalskattelagen (1928:370) eller av företag som avses i 53 § 1 mom. första stycket d nämnda lag.

Svenska aktiebolag, svenska ekonomiska föreningar, svenska sparbanker och svenska ömsesidiga skadeförsäkringsanstalter skall erlagga vinstdelningsskatt enligt denna lag. Skatt skall dock inte erläggas av livförsäkringsanstalter och inte heller av bostadsföretag som avses i 2 § 7 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt eller av företag som avses i 7 § 4 mom. nämnda lag.

Skatten tillfaller staten och förs till allmänna pensionsfonden.

3 §

Det nominella resultatet är företagets beskattningsbara inkomst eller beräknade förlust vid taxeringen till statlig inkomstskatt sedan detta belopp minskats med beskattningsårets inkomstskatt samt, i den mån inkomsten eller förlusten påverkats av nedan angivna poster,

1. ökats med påförd kommunalskatt,
2. minskats med restituerad, avkortad eller avskriven kommunalskatt,
3. ökats med avdrag för tidigare års förlust,
4. ökats med avdrag för aktieutdelning,
5. ökats med investeringsavdrag, särskilt forskningsavdrag och exportkreditavdrag,
6. ökats med belopp varmed lagerreserv, resultatutjämningsfond eller annan liknande reserv ökat samt
7. minskats med belopp varmed lagerreserv, resultatutjämningsfond eller annan liknande reserv minskat.

Med beskattningsårets inkomstskatt avses *summan av 32 procent av företagets till statlig inkomstskatt beskattningsbara inkomst och 30 procent av företagets till kommunal inkomstskatt beskattningsbara inkomst.*

Med beskattningsårets inkomstskatt avses 52 procent av företagets till statlig inkomstskatt beskattningsbara inkomst.

4 §

Inflationsavdraget för inventarier är inventariernas skattemässiga restvärde vid beskattningsårets ingång multiplicerat med det enligt 7 § fastställda inflationstalet för beskattningsåret. Med inventarier avses tillgångar som behandlas enligt bestämmelserna punkterna 3 – 6 av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen (1928:370).

Nuvarande lydelse

Inflationsavdraget för byggnader utgör skillnaden mellan reallt beräknade värdeminskings- och utrangeringsavdrag och de avdrag för byggnader som företaget tillgodoräknats enligt punkterna 3 och 6 av anvisningarna till 22 §, punkterna 2 a och 4 av anvisningarna till 25 § och punkt 7 av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen.

Inflationsavdraget för markanläggningar utgör skillnaden mellan reallt beräknade värdeminskings- och utrangeringsavdrag och de avdrag för markanläggningar som företaget tillgodoräknats enligt punkterna 4 och 6 av anvisningarna till 22 § och punkt 16 av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen.

De reala avdragen beräknas genom att tillgodoräknade avdrag multipliceras med det enligt 7 § fastställda omräkningstalet avseende det beskattningsår då byggnaden eller markanläggningen anskaffades.

Inflationsavdrag enligt denna paragraf medges inte i fråga om egendom som utgör omsättningstillgång i rörelse.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas såvitt gäller 4 § första gången vid 1985 års taxering och såvitt gäller 1 och 3 §§ första gången vid 1986 års taxering. Äldre bestämmelser i 1 och 3 §§ skall dock fortfarande tillämpas vid 1986 års taxering i fråga om skattskyldiga som då taxeras för beskattningsår som har påbörjats före den 1 januari 1985.

Föreslagen lydelse

Inflationsavdraget för byggnader utgör skillnaden mellan reallt beräknade värdeminskings- och utrangeringsavdrag och de avdrag för byggnader som företaget tillgodoräknats enligt punkterna 3 och 6 av anvisningarna till 22 §, punkterna 2 a, 2 b och 4 av anvisningarna till 25 § och punkt 7 av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen.

18 Förslag till**Lag om ändring i förordningen (1933:395) om ersättningskatt**

Häri genom föreskrivs i fråga om förordningen (1933:395) om ersättningskatt

dels att i 4 § samt punkterna 1 och 3 av anvisningarna ordet "förordning" i olika böjningsformer skall bytas ut mot "lag" i motsvarande form,

dels att rubriken till förordningen samt 1 och 3 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

Lag om ersättningskatt*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §

Har svenskt aktiebolag eller svensk ekonomisk förening, vars verksamhet väsentligen består i förvaltning av fastighet eller av värdepapper eller annan därmed likartad lös egendom, eller sådant företag, som enligt 64 § 2 mom. *kommunalskattelagen* skall, ändå att dess säte är i utlandet, i beskattningsavseende betraktas såsom svensk ekonomisk förening, vid disponerandet av sin vinst för visst verksamhetsår underlåtit att besluta vinstutdelning, ehuru sådan underlåtenhet icke skäligen kan anses påkallad av företagets ställning, eller ock beslutat vinstutdelning med belopp, som med hänsyn till ställningen må anses mer än skäligt ringa, och göra omständigheterna sannolikt att ett väsentligt syfte härvid varit att bereda fysiska personer, vilka ägt del i företaget, lindring i deras beskattning här i riket, skall av företaget erläggas särskild skatt till staten, benämnd ersättningskatt.

Har svenskt aktiebolag eller svensk ekonomisk förening, vars verksamhet väsentligen består i förvaltning av fastighet eller av värdepapper eller annan därmed likartad lös egendom, eller sådant företag, som enligt 3 § tredje stycket *lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt* skall, ändå att dess säte är i utlandet, i beskattningsavseende betraktas såsom svensk ekonomisk förening, vid disponerandet av sin vinst för visst verksamhetsår underlåtit att besluta vinstutdelning, ehuru sådan underlåtenhet icke skäligen kan anses påkallad av företagets ställning, eller ock beslutat vinstutdelning med belopp, som med hänsyn till ställningen må anses mer än skäligt ringa, och göra omständigheterna sannolikt att ett väsentligt syfte härvid varit att bereda fysiska personer, vilka ägt del i företaget, lindring i deras beskattning här i riket, skall av företaget erläggas särskild skatt till staten, benämnd ersättningskatt.

3 §

Taxering till ersättningskatt skall ske i den kommun, som enligt *kommunalskattelagen* utgör företagets hemortskommun.

Taxering till ersättningskatt skall ske i den kommun, som enligt 14 § 1 mom. *lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt* är företagets hemortskommun.

19 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1984:000) om statlig fastighetsskatt**

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1984:000) om statlig fastighetsskatt

dels att nuvarande 2 – 8 §§ skall betecknas 3 – 9 §§,

dels att 1 §, den nya 3 § och ikraftträdandebestämmelserna skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 2 §, av nedan angivna lydelse.

Lydelse enligt prop. 1984/85:18

Föreslagen lydelse

1 §

Den som vid taxering till kommunal inkomstskatt skall ta upp garantibelopp för fastighet som inkomst skall betala fastighetsskatt för fastigheten om den vid fastighetstaxeringen betecknas som småhusenhet, hyreshusenhet eller lantbruksenhet om på lantbruksenheten finns vad som vid fastighetstaxeringen betecknas som småhus, hyreshus, tomtmark för småhus eller tomtmark för hyreshus.

Till fastighetsskatt skattepliktiga fastigheter är sådana som vid fastighetstaxeringen betecknas som småhusenhet, hyreshusenhet eller lantbruksenhet om på lantbruksenheten finns vad som vid fastighetstaxeringen betecknas som småhus, hyreshus, tomtmark för småhus eller tomtmark för hyreshus. Från skatteplikt undantas fastighet som året före taxeringsåret inte varit skattepliktig enligt fastighetstaxeringslagen (1979:1152).

2 §

Skattskyldig till fastighetsskatt är ägaren till fastigheten eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) skall anses som ägare.

Fastighetsskatt beräknas för beskattningsår. Omfattar beskattningsåret kortare eller längre tid än tolv månader eller har fastigheten förvärvats eller avyttrats under beskattningsåret, skall underlaget för fastighetsskatten jämkas med hänsyn härtill.

3 §

Fastighetsskatten utgör för varje beskattningsår

a) 2 procent av taxeringsvärdet om intäkt av fastigheten beräknas enligt 24 § 1 mom. kommunalskattelagen (1928:370) och fastigheten utgör hyreshusenhet,

b) 2 procent av en tredjedel av taxeringsvärdet om intäkt av fastigheten beräknas enligt 24 § 1 mom. kommunalskattelagen och fastigheten utgör småhusenhet,

Lydelse enligt prop. 1984/85:18

Föreslagen lydelse

c) 1,4 procent av en tredjedel av taxeringsvärdet om intäkt av fastigheten beräknas enligt 24 § 2 mom. kommunalskattelagen,

d) 1,4 procent av taxeringsvärdet om intäkt av fastigheten beräknas enligt 24 § 3 mom. kommunalskattelagen och fastigheten utgör hyreshusenhet,

e) 1,4 procent av en tredjedel av taxeringsvärdet om intäkt av fastigheten beräknas enligt 24 § 3 mom. kommunalskattelagen och fastigheten utgör småhusenhet.

f) 2 procent av bostadsbyggnadsvärde och tomtmarksvärde avseende hyreshus på lantbruksenhet,

g) 2 procent av en tredjedel av bostadsbyggnadsvärde och tomtmarksvärde avseende småhus på lantbruksenhet,

h) 2 procent av taxeringsvärdet om hyreshusenhet enligt 4 kap. 11 § andra stycket fastighetstaxeringslagen (1979:1152) skall ha beskattningsnaturen jordbruksfastighet,

i) 2 procent av en tredjedel av taxeringsvärdet om småhusenhet enligt 4 kap. 11 § andra stycket fastighetstaxeringslagen skall ha beskattningsnaturen jordbruksfastighet,

j) 2 procent av taxeringsvärdet om intäkt av fastigheten utgör intäkt av rörelse enligt kommunalskattelagen och fastigheten utgör hyreshusenhet,

k) 2 procent av en tredjedel av taxeringsvärdet om intäkt av fastigheten utgör intäkt av rörelse enligt kommunalskattelagen och fastigheten utgör småhusenhet.

Till den del taxeringsvärdet av en fastighet, som ägs av *en i 30 § 2 eller 5 mom. kommunalskattelagen angiven livförsäkringsanstalt*, belöper på verksamhet avseende sådana pensionsförsäkringar eller avgångsbidragförsäkringar som nämns i 30 § 2 mom. samma lag, skall dock procenttalet, i stället för vad som därom föreskrivs i första stycket j eller k, utgöra 1,4.

Till den del taxeringsvärdet av en fastighet, som ägs av *sådan inländsk eller utländsk livförsäkringsanstalt som avses i 2 § 6 mom. lagen om statlig inkomstskatt*, belöper på verksamhet avseende sådana pensionsförsäkringar eller avgångsbidragförsäkringar som nämns i 2 § 6 mom. tredje stycket samma lag, skall dock procenttalet, i stället för vad som därom föreskrivs i första stycket j eller k, utgöra 1,4.

Om fastighetsskatt skall beräknas enligt olika grunder för skilda delar av fastigheten skall underlaget för beräkningen av fastighetsskatten för dessa delar utgöras av den del av värdet som belöper på respektive fastighetsdel.

Med taxeringsvärde, bostadsbyggnadsvärde och tomtmarksvärde avses de värden som legat till grund för eller ingått i beräkning av garantibeloppet.

Har garantibeloppet jämkats enligt bestämmelserna i 47 § sjätte

Lydelse enligt prop. 1984/85:18

Föreslagen lydelse

stycket kommunalskattelagen skall också underlaget för beräkning av fastighetsskatten jämkas.

Denna lag¹ träder i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering. Ingår fastighet i förvärvskälla för vilken beskattningsåret har börjat före ikraftträdandet skall skatten vid 1986 års taxering påföras med så stor del som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller efter ikraftträdandet och hela beskattningsåret.

I stället för vad som därom föreskrivs i 2 § första stycket b, f, g, i och k skall procenttalet vid 1986 års taxering utgöra 0,7 och vid 1987 års taxering 1,4. I stället för vad som därom föreskrivs i 2 § första stycket c och e skall procenttalet vid 1986 års taxering utgöra 0,5 och vid 1987 års taxering 1.

I stället för vad som därom föreskrivs i 3 § första stycket b, f, g, i och k skall procenttalet vid 1986 års taxering utgöra 0,7 och vid 1987 års taxering 1,4. I stället för vad som därom föreskrivs i 3 § första stycket c och e skall procenttalet vid 1986 års taxering utgöra 0,5 och vid 1987 års taxering 1.

Denna lag² träder i kraft den 1 januari 1985.

¹ 1984: 000.

² 1984: 000.

20 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift**

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Den, för vilken vid taxering till kommunal inkomstskatt såsom skattepliktig inkomst upptagits garantibelopp för jordbruksfastighet, som vid fastighetstaxering åsatts delvärdet skogsbruksvärde, skall betala skogsvårdsavgift. Avgiften utgör för varje beskattningsår åtta promille av skogsbruksvärdet.

Har garantibeloppet jämkats enligt 47 § sjätte stycket kommunal-skattelagen (1928:370), skall också underlaget för beräkning av skogsvårdsavgift jämkas.

Skogsvårdsavgift utgår i helt antal kronor. Avgiftsbeloppet avrundas vid öretal över femtio uppåt och vid annat öretal nedåt till närmaste hela kronotal.

*Föreslagen lydelse*1 §²

Skogsvårdsavgift skall betalas för jordbruksfastighet som vid fastighetstaxeringen åsatts delvärdet skogsbruksvärde. Avgiften betalas av ägaren till fastigheten eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) skall anses som ägare.

Den som innehar fastighet med äborätt eller eljest med ständig eller ärftlig besittningsrätt och på grund av denna sin rätt inte äger utöver husbehovet tillgodogöra sig avkastning av skog på fastigheten påförs dock inte någon skogsvårdsavgift.

Skogsvårdsavgiften utgör för varje beskattningsår åtta promille av skogsbruksvärdet. Omfattar beskattningsåret kortare eller längre tid än tolv månader eller har fastigheten förvärvats eller avyttrats under beskattningsåret, skall underlaget för avgiften jämkas med hänsyn härtill.

Skogsvårdsavgift utgår i helt antal kronor varvid öretal bortfaller.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering. Äldre bestämmelser skall dock fortfarande tillämpas vid nämnda taxering i fråga om skattskyldiga som då taxeras för beskattningsår som har påbörjats före den 1 januari 1985.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1975: 185.

² Senaste lydelse 1983: 1125.

21 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt

Härigenom föreskrivs att 1 §, 6 § 1 mom., 10 § och 11 § 1 mom. lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

Till staten skall årligen erläggas förmögenhetsskatt enligt i denna lag givna bestämmelser.

Angående taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering till statlig förmögenhetsskatt stadgas i taxeringslagen.

Vid taxeringen till förmögenhetsskatt *skola* bestämmelserna i 3 och 4 §§, 64 § 2 mom. och 65 § kommunalskattelagen (1928: 370) äga motsvarande tillämpning. Beskattningsår är dock alltid det kalenderår som närmast föregått taxeringsåret. I den mån bestämmelserna i kommunalskattelagen eller i denna lag meddelade, med stadganden i kommunalskattelagen likartade bestämmelser äga tillämpning vid taxeringen till förmögenhetsskatt, *skola* likaledes anvisningarna till kommunalskattelagen i motsvarande delar lända till efterrättelse.

Vid taxeringen till förmögenhetsskatt *skall* bestämmelserna i 3, 4 och 65 §§ kommunalskattelagen (1928: 370) *samt 3 § tredje stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt* äga motsvarande tillämpning. Beskattningsår är dock alltid det kalenderår som närmast föregått taxeringsåret. I den mån bestämmelserna i kommunalskattelagen eller i denna lag meddelade, med stadganden i kommunalskattelagen likartade bestämmelser äga tillämpning vid taxeringen till förmögenhetsskatt, *skall* likaledes anvisningarna till kommunalskattelagen i motsvarande delar lända till efterrättelse.

6 §

1 mom.³ Skyldighet att erlagga skatt för förmögenhet åligger, såframt ej annat föreskrives i särskilda bestämmelser, meddelade på grund av överenskommelse eller beslut, varom i 20 och 21 §§ sägs:

a) fysiska personer, vilka *voro här i riket bosatta* vid beskattningsårets utgång, och *oskifta* dödsbon efter personer, som vid dödsfallet *voro här i riket bosatta*, med undantag av dödsbon som vid taxering till statlig inkomstskatt *skola* behandlas såsom handelsbolag, *ävensom i 10 § 1 mom. lagen om statlig inkomstskatt omförmälda familjestiftelser*:

a) fysiska personer, vilka *var bosatta här i riket* vid beskattningsårets utgång, och dödsbon efter personer, som vid dödsfallet *var bosatta här i riket*, med undantag av dödsbon som vid taxering till statlig inkomstskatt *skall* behandlas såsom handelsbolag, *samt sådana familjestiftelser som avses i 10 a § tredje stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt*:

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 859.

² Senaste lydelse 1974: 859.

³ Senaste lydelse 1975: 1176.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

för all den förmögenhet, de vid beskattningsårets utgång ägt vare sig här i riket eller å utländsk ort;

b) föreningar och samfund, vilkas medlemmar *icke* på grund av medlemskapet *äga* del i föreningens eller samfundets förmögenhet, sådan juridisk person som förvaltar samfällighet enligt lagen (1952: 166) om häradsallmänningar eller lagen (1952: 167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna eller förvaltar sockenallmänning, sockensamfällad mark eller mark som av ålder är samfällad *o.dyl.* enligt lagen (1973: 1150) om förvaltning av samfälligheter, ävensom andra stiftelser än familjestiftelser, samtliga dock endast om och i den mån de *äro* skyldiga erlägga skatt för inkomst:

b) föreningar och samfund, vilkas medlemmar *inte* på grund av medlemskapet *äger* del i föreningens eller samfundets förmögenhet, sådan juridisk person som förvaltar samfällighet enligt lagen (1952: 166) om häradsallmänningar eller lagen (1952: 167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna eller förvaltar sockenallmänning, sockensamfällad mark eller mark som av ålder är samfällad *o.d.* enligt lagen (1973: 1150) om förvaltning av samfälligheter, ävensom andra stiftelser än familjestiftelser, samtliga dock endast om och i den mån de *är* skyldiga *att* erlägga skatt för inkomst *och om ej annat följer av femte stycket*:

för den förmögenhet, de vid beskattningsårets utgång ägt vare sig här i riket eller å utländsk ort;

c) fysiska personer, vilka icke voro här i riket bosatta vid beskattningsårets utgång, oskifta dödsbon efter personer, som vid dödsfallet icke voro här i riket bosatta, samt utländska bolag:

för den förmögenhet, de vid beskattningsårets utgång haft här i riket nedlagd, till den del den icke utgjorts av svenska aktier eller andelar i svensk aktiefond, dock att skattskyldighet föreligger för sådana aktier och andelar, som äro nedlagda i rörelse här i riket.

För skattskyldiga, om vilka i 18 § förmäles, bestämmes skyldigheten att erlägga skatt för förmögenhet efter de i samma paragraf meddelade föreskrifter.

Hypoteksföreningar och jordbrukets kreditkassor äro frikallade från skattskyldighet för förmögenhet.

Utländska livförsäkringsanstalter äro frikallade från skattskyldighet för förmögenhet, som hänför sig till här i riket bedriven försäkringsrörelse.

Allmänna pensionsfonden är frikallad från skattskyldighet för förmögenhet.

Skattskyldiga som avses i 7 § 4–6 mom. lagen om statlig inkomstskatt är frikallade från skattskyldighet för förmögenhet. För förmögenhet nedlagd i rörelse föreligger skattefrihet dock endast om den skattskyldige är frikallad från skattskyldighet för inkomst av rörelsen.

10 §⁴

Fysisk person, dödsbo, utländskt bolag eller i 10 § 1 mom. lagen

Fysisk person, dödsbo, utländskt bolag eller i 10 a § tredje stycket

⁴ Senaste lydelse 1980: 1055.

Nuvarande lydelse

(1947:576) om statlig inkomstskatt angiven familjestiftelse skall inte betala statlig förmögenhetsskatt, om den beskattningsbara förmögenheten inte överstiger 400 000 kronor.

Skatteplikt till statlig förmögenhetsskatt föreligger inte heller för juridisk person som avses i 6 § 1 mom. b) denna lag om den beskattningsbara förmögenheten inte överstiger 25 000 kronor.

Föreslagen lydelse

lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt angiven familjestiftelse skall inte betala statlig förmögenhetsskatt, om den beskattningsbara förmögenheten inte överstiger 400 000 kronor.

11 §

1 mom.⁵ Statlig förmögenhetsskatt skall för fysisk person, dödsbo, utländskt bolag samt i 10 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt angiven familjestiftelse utgöra:

när den beskattningsbara förmögenheten inte överstiger 600 000 kronor: en och en halv procent av den del av den beskattningsbara förmögenheten, som överstiger 400 000 kronor;

när den beskattningsbara förmögenheten överstiger 600 000 men inte 800 000 kr.: 3 000 kr. för 600 000 kr. och 2 % av återstoden;
800 000 men inte 1 800 000 kr.: 7 000 kr. för 800 000 kr. och 2,5 % av återstoden;
1 800 000 kr.: 32 000 kr. för 1 800 000 kr. och 3 % av återstoden.

1 mom. Statlig förmögenhetsskatt skall för fysisk person, dödsbo, utländskt bolag samt i 10 a § tredje stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt angiven familjestiftelse utgöra:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering.

⁵ Senaste lydelse 1982: 1190.

22 Förslag till

Lag om ändring i taxeringslagen (1956:623)

Härigenom föreskrivs i fråga om taxeringslagen (1956: 623)¹

dels att 24 och 28 §§ skall upphöra att gälla,

dels att 4 §, 22 § 1 mom., 25, 27, 29 och 33 §§, 42 § 1 och 3 mom., 42 a § 1 mom., 69 § 2 mom. samt 116 j § skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §²

Län indelas i *lokala taxeringsdistrikt* och *särskilda taxeringsdistrikt*.

Lokalt taxeringsdistrikt omfattar kommun eller del av kommun. För varje lokalt taxeringsdistrikt skall finnas en lokal taxeringsnämnd som, om inte annat följer av tredje eller fjärde stycket, verkställer taxering av fysiska personer, dödsbon och *familjestiftelser* som med tillämpning av bestämmelserna om hemortskommun hör till distriktet.

Särskilt taxeringsdistrikt omfattar kommun, del av kommun eller flera kommuner. Kommun eller del av kommun får ingå i två eller flera särskilda taxeringsdistrikt. För varje särskilt taxeringsdistrikt skall finnas en särskild taxeringsnämnd. Denna verkställer taxering av fysiska personer, dödsbon och *familjestiftelser* som med tillämpning av bestämmelserna om hemortskommun hör till distriktet, om inkomstförhållandena är mera invecklade eller om det är påkallat med hänsyn till taxeringsarbetet. Särskild taxeringsnämnd verkställer också taxering av annan skattskyldig än fysisk person, dödsbo och *familjestiftelse*, dels till *statlig inkomstskatt* och *statlig förmögenhetsskatt*, om den skattskyldige med tillämpning av bestäm-

Lokalt taxeringsdistrikt omfattar kommun eller del av kommun. För varje lokalt taxeringsdistrikt skall finnas en lokal taxeringsnämnd som, om inte annat följer av tredje eller fjärde stycket, verkställer taxering av fysiska personer och dödsbon som med tillämpning av bestämmelserna om hemortskommun hör till distriktet.

Särskilt taxeringsdistrikt omfattar kommun, del av kommun eller flera kommuner. Kommun eller del av kommun får ingå i två eller flera särskilda taxeringsdistrikt. För varje särskilt taxeringsdistrikt skall finnas en särskild taxeringsnämnd. Denna verkställer taxering av fysiska personer och dödsbon som med tillämpning av bestämmelserna om hemortskommun hör till distriktet, om inkomstförhållandena är mera invecklade eller om det är påkallat med hänsyn till taxeringsarbetet. Särskild taxeringsnämnd verkställer också taxering av annan skattskyldig än fysisk person och dödsbo, om den skattskyldige med tillämpning av bestämmelserna om hemortskommun hör till distriktet.

¹ Lagen omtryckt 1971: 399.

Senaste lydelse av
24 § 3 mom. 1984: 360
lagens rubrik 1974: 773.

² Senaste lydelse 1984: 360.

Nuvarande lydelse

melserna om hemortskommun hör till distriktet, dels till kommunal inkomstskatt för inkomst, som med tillämpning av bestämmelserna i kommunalskattelagen (1928:370) om beskattningsort är hänförlig till distriktet.

Hela riket utgör ett gemensamt taxeringsdistrikt. I distriktet verkställer gemensam taxeringsnämnd taxering av fysiska personer, dödsbon och familjestiftelser, som saknar hemortskommun i riket. Sådan nämnd verkställer också taxering av annan skattskyldig än fysisk person, dödsbo och familjestiftelse, dels till statlig inkomstskatt och statlig förnöjenhetskatt, om den skattskyldige saknar hemortskommun i riket, dels till kommunal inkomstskatt, om taxeringen skall ske för gemensamt kommunalt ändamål. Taxering för gemensamt kommunalt ändamål anses ske för beskattning i särskild kommun.

Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva om indelning i taxeringsdistrikt och om taxeringsnämnds verksamhetsområde med avvikelse från vad som eljest följer av denna paragraf.

22 §

1 mom.³ Nedannämnda skattskyldiga äro, där ej annat följer av stadgandet i 3 mom., skyldiga att utan anmaning till ledning för egen taxering avlämna deklARATION (*självdeklARATION*), nämligen:

1) aktiebolag, ekonomisk förening, sparbank, ömsesidig skadeförsäkringsanstalt och aktiefond ävensom sådan stiftelse, fond eller inrättning som har till huvudsakligt ändamål att tillgodose viss familjs, vissa familjers eller bestämda personers ekonomiska intressen,

2) annan juridisk person, om dess bruttointäkter av en eller flera förvärvskällor under beskattningsåret uppgått till sammanlagt minst 100 kronor,

3) fysisk person, vilkens bruttointäkter av en eller flera förvärvskällor under beskattningsåret uppgått, om han varit här i riket bosatt under hela beskattningsåret och under denna tid icke erlagt sjömansskatt, till sammanlagt minst 6 000 kronor och eljest till sammanlagt minst 100 kronor,

4) fysisk eller juridisk person, vilkens tillgångar av den art som anges i 3 § 1 mom. lagen (1947: 577)

4) fysisk eller juridisk person, vilkens tillgångar av den art som anges i 3 § 1 mom. lagen (1947: 577)

³ Senaste lydelse 1983: 1091.

Föreslagen lydelse

Hela riket utgör ett gemensamt taxeringsdistrikt. I distriktet verkställer gemensam taxeringsnämnd taxering av skattskyldiga som saknar hemortskommun i riket. Taxering för gemensamt kommunalt ändamål anses ske för beskattning i särskild kommun.

Nuvarande lydelse

om statlig förmögenhetsskatt, vid beskattningsårets utgång haft ett värde överstigande 400 000 kronor eller, såvitt angår sådan juridisk person som avses i 6 § 1 mom. b) nämnda lag, 25 000 kronor, *samt*

5) *fysisk eller juridisk person*, för vilken garantibelopp för fastighet skall *upptagas* såsom skattepliktig inkomst.

Föreslagen lydelse

om statlig förmögenhetsskatt, vid beskattningsårets utgång haft ett värde överstigande 400 000 kronor eller, såvitt angår sådan juridisk person som avses i 6 § 1 mom. b) nämnda lag, 25 000 kronor,

5) *skattskyldig*, för vilken garantibelopp för fastighet skall *tas upp* såsom skattepliktig inkomst,

6) *juridisk person för vilken underlag för skogsvårdsavgift eller statlig fastighetsskatt skall fastställas*.

Vid bedömandet av fysisk eller juridisk persons deklarationsskyldighet enligt punkterna 2) – 4) skall hänsyn icke tagas till sådan inkomst eller förmögenhet, för vilken den fysiska eller juridiska personen icke är skattskyldig enligt kommunalskattelagen (1928: 370), lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt eller lagen om statlig förmögenhetsskatt.

Har makar, som ingått äktenskap före ingången av beskattningsåret och levt tillsammans under större delen därav, var för sig haft inkomst eller förmögenhet, skall vardera makens deklarationsskyldighet bedömas med hänsyn till makarnas sammanlagda inkomst och förmögenhet.

Skall skattskyldig enligt lagen om statlig förmögenhetsskatt taxeras för förmögenhet, som tillhör barn eller annan, skall hänsyn därtill tagas vid deklarationsskyldighetens bedömande.

Vid tillämpning av vad i första stycket vid 3) är stadgat, skall svensk medborgare, som under beskattningsåret tillhört svensk beskickning hos utländsk makt, svensk permanent delegation hos mellanstatlig organisation eller lönat svenskt konsulat eller beskickningens, delegationens eller konsulatets betjäning och som på grund av sin tjänst varit bosatt utomlands, anses ha varit bosatt här i riket. Detsamma skall gälla sådan persons make samt barn under 18 år, om de har varit svenska medborgare och har bott hos honom. Person, som under beskattningsåret tillhört främmande makts härvarande beskickning eller lönade konsulat eller beskickningens eller konsulatets betjäning och som icke varit svensk medborgare, så och sådan persons make, barn under 18 år och enskilda tjänare, om de har bott hos honom och icke har varit svenska medborgare, anses däremot vid tillämpningen av vad i första stycket vid 3) är stadgat icke ha varit här i riket bosatta.

I fråga om deklarationsskyldighet för dödsbo efter skattskyldig, som har avlidit under beskattningsåret, skall tillämpas vad som skulle ha gällt för den avlidne.

25 §⁴

<i>Allmän självdeklaration</i>	<i>Självdeklaration</i>	skall
skall <i>upptaga</i> :	<i>uppta</i> :	

1) den skattskyldiges namn och postadress, hemortskommun, där sådan finnes, och hemvist därstädes, personnummer samt nummer å för honom

⁴ Lydelse enligt prop. 1984/85: 18.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

utfärdad skattsedel å preliminär skatt för året näst före taxeringsåret även-
som beträffande utlänning nationalitet, beträffande utländsk juridisk per-
son det land, där styrelsen haft sitt säte, samt beträffande skattskyldig,
som allenast under någon del av beskattningsåret varit i riket bosatt,
uppgift om den tid, han sålunda haft bostad härstädes,

2) alla förvärvskällor, beträffande vilka skattskyldighet för beskattnings-
året åligger den skattskyldige; och skall därvid i fråga om förvärvskälla, i
vilken skattepliktig fastighet ingått, särskilt angivas dels beskaffenheten av
den skattskyldiges innehav av fastigheten, dels fastighetens taxeringsvärde
året näst före taxeringsåret eller, om sådant värde det året icke varit
fastigheten åsatt, dess eljest antagliga värde vid taxeringsårets ingång, dels
ock, därest fastigheten icke ingått i förvärvskällan under hela beskattnings-
året eller fastigheten ingått däri endast till viss del, huru lång tid eller till
vilken del fastigheten sålunda ingått i förvärvskällan,

3) de intäkter och de avdrag, som äro att hänföra till varje förvärvskälla,
dock att ersättning, som enligt bestämmelserna i 37 § 1 mom. 1.g) icke
behöver upptagas i kontrolluppgift, ej heller behöver upptagas i deklaratio-
nen såsom intäkt,

4) de allmänna avdrag, som den skattskyldige yrkar få tillgodonjuta vid
taxeringen,

5) den skattskyldiges tillgångar och skulder vid slutet av beskattnings-
året, ändå att förmögenheten icke uppgår till skattepliktigt belopp, dock
endast om och i den mån skattskyldighet för förmögenhet åligger honom,

6) beloppet av den preliminära skatt, som genom skatteavdrag erlagts för
året näst före taxeringsåret, ävensom

7) garantibelopp, dock för annan skattskyldig än fysisk person,
dödsbo eller familjestiftelse endast om beloppet skall tas upp som skat-
tepliktig inkomst i den skattskyldi-
ges hemortskommun,

7) garantibelopp,

8) om deklarationen avser fåmansföretag, delägares eller honom när-
stående persons namn, personnummer och adress och i förekommande fall
aktie- eller andelsinnehav tillika med angivande av röstvärde, om olika
röstvärden förekomma, dock att uppgifter icke behöva lämnas för när-
stående person, som ej uppburet ersättning från, träffat avtal eller haft
annat därmed jämförligt förhållande med företaget,

9) räntetillägg som skall beaktas vid fastställande av underlag för
tilläggsbelopp samt grunderna för beräkning av räntetillägget.

Allmän självdeklaration skall
därjämte innehålla de uppgifter,
som för särskilda fall föreskrivas i
denna lag eller som erfordras för
beräkning av pensionsgrundande
inkomst enligt lagen om allmän för-
säkning eller för beräkning av fas-
tighetsskatt enligt lagen (1984:000)
om statlig fastighetsskatt.

Självdeklaration skall därjämte
innehålla de uppgifter, som för sär-
skilda fall föreskrivs i denna lag el-
ler som erfordras för beräkning av
pensionsgrundande inkomst enligt
lagen om allmän försäkning eller för
beräkning av skogsvårdsavgift en-
ligt lagen (1946:324) om skogs-
vårdsavgift eller fastighetsskatt en-
ligt lagen (1984:000) om statlig
fastighetsskatt.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Ha makar, som ingått äktenskap före ingången av beskattningsåret och under detta år levt tillsammans, var för sig inkomst att taxera enligt lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, skall vardera maken uppgiva huruvida inkomst av förvärvskälla är A-inkomst eller B-inkomst enligt 9 § 3 mom. nämnda lag. Vad nu sagts om makar skall i tillämpliga delar jämväl gälla i fråga om skattskyldiga som avses i 65 § sista stycket kommunalskattelagen (1928:370).

Har skattskyldig under beskattningsåret varit gift, skall han jämväl uppgiva sådan boets eller andra makens inkomst och förmögenhet, över vilken förvaltningen rättsligen tillkommit honom. Åligger skattskyldigheten andra maken, skall uppgiften lämnas å särskild blankett. Då skattskyldig skall taxeras för barns eller annans förmögenhet, skall uppgift lämnas jämväl om sådan förmögenhet.

Belopp, som upptagas i självdeklaration, skola utföras i hela krontal, så att överskjutande öretal bortfalla.

27 §⁵

Inländsk försäkringsanstalt, som är skattskyldig för inkomst av försäkringsrörelse, skall i *allmän* självdeklaration jämväl meddela uppgift i de avscenden, som *omförmälas i anvisningarna till 30 § kommunalskattelagen*. Motsvarande gäller beträffande utländsk livförsäkringsanstalt, som här i riket drivit försäkringsrörelse.

Inländsk försäkringsanstalt, som är skattskyldig för inkomst av försäkringsrörelse, skall i självdeklaration jämväl meddela uppgift i de avseenden, som *anges i 2 § 6 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt*. Motsvarande gäller beträffande utländsk livförsäkringsanstalt, som här i riket drivit försäkringsrörelse.

Understödsförening, vilken enligt sina stadgar får meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd på högst 1 000 kronor för medlem, anses i denna lag som livförsäkringsanstalt i fråga om verksamhet som är hänförlig till livförsäkring.

Utländsk skadeförsäkringsanstalt, som här i riket drivit försäkringsrörelse, skall i allmän självdeklaration lämna uppgift å premieinkomsten här i riket, fördelad å dels sjöförsäkring samt land- och lufttransportförsäkring, dels annan försäkring, samt uppgift å den eller de kommuner, där sysslomannen (generalagenten) haft kontor, ävensom, då flera kontor funnits, uppgift å de vid varje kontor influtna premieinkomsterna, fördelade på nämnda olika slag av försäkring.

29 §

Är skattskyldigs inkomst enligt kommunalskattelagens bestämmelser om beskattningsort att hänföra till mer än en kommun, skall i *allmän eller särskild* självdeklaration lämnas de uppgifter, som erfordras för tillämpning av bestämmelserna i 56–59 §§ kommunalskattelagen.

Är skattskyldigs inkomst enligt kommunalskattelagens bestämmelser om beskattningsort att hänföra till mer än en kommun, skall i självdeklaration lämnas de uppgifter, som erfordras för tillämpning av bestämmelserna i 56–59 §§ kommunalskattelagen.

⁵ Senaste lydelse 1974: 773.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Vad i första stycket sägs skall äga motsvarande tillämpning i fall där skattskyldigs inkomst jämlikt 60 § kommunalskattelagen skall fördelas å olika administrativa områden inom samma kommun.

33 §⁶

Är stiftelse eller förening helt eller delvis frikallad från skattskyldighet, skall i fall som nedan *angiv*as särskild uppgift avlämnas rörande inkomst och förmögenhet, som *icke* i självdeklaration uppgivits till beskattning.

Är stiftelse eller förening helt eller delvis frikallad från skattskyldighet, skall i fall som nedan *anges* särskild uppgift avlämnas rörande inkomst och förmögenhet, som *inte* i självdeklaration uppgivits till beskattning.

Uppgiftsskyldighet, som i första stycket sägs, åligger

1) pensionsstiftelse som avses i lagen om tryggande av pensionsutfästelse m.m.,

2) personalstiftelse som avses i lagen om tryggande av pensionsutfästelse m.m. med ändamål uteslutande att lämna understöd vid arbetslöshet, sjukdom eller olycksfall,

3) stiftelse som har till huvudsakligt ändamål att under samverkan med militär eller annan myndighet stärka rikets försvar,

4) stiftelse som har till huvudsakligt ändamål att, utan begränsning till viss familj, vissa familjer eller bestämda personer, främja vård och uppfostran av barn eller lämna understöd för beredande av undervisning eller utbildning eller utöva hjälpverksamhet bland behövande eller främja vetenskaplig forskning.

5) förening, som är hänförlig under 53 § 1 mom. första stycket *e*) kommunalskattelagen, ävensom

6) stiftelse och förening, som avses i 53 § 1 mom. andra stycket kommunalskattelagen eller 7 § andra stycket lagen om statlig inkomstskatt.

5) förening, som är hänförlig under 7 § 5 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, ävensom

6) förening och stiftelse, som avses i 7 § 5 mom. nionde stycket och 6 mom. sjätte stycket lagen om statlig inkomstskatt.

Uppgift avfattas å blankett enligt fastställt formulär. Blanketten eller bilaga till denna skall upptaga inkomster och utgifter under räkenskapsår, som gått till ända närmast före den 1 mars under taxeringsåret, samt tillgångar och skulder vid nämnda räkenskapsårs början och slut, ävensom upplysning om de omständigheter, vilka anses böra föranleda frikallelse från skattskyldighet.

Uppgift avlämnas varje år senast den 31 mars i den ordning som anges i 35 § i fråga om självdeklaration, där icke skattechefen på därom gjord framställning medgivit befrielse för viss tid från nämnda skyldighet. Sådant medgivande får, när omständigheterna det föranleda, återkallas. Över beslut, som skattechefen meddelat enligt detta stycke, får talan icke föras.

Det åligger stiftelse eller förening, som i denna paragraf avses, att efter anmaning meddela de ytterligare upplysningar, som kunna erfordras för bedömandet av stiftelsens eller föreningens skattskyldighet.

⁶ Senaste lydelse 1977: 574.

42 §

*1 mom.*⁷ Har medlem av bostadsförening eller delägare i bostadsaktiebolag under hela eller större delen av beskattningsåret helt eller till övervägande del till annan upplåtit honom i nämnda egenskap tillkommande lägenhet, skall till ledning för medlemmens eller delägarens taxering varje år av föreningen eller bolaget lämnas uppgift om beloppet av medlemmens eller delägarens inbetalningar till föreningen eller bolaget och huru mycket därav som utgör kapitaltillskott.

Bostadsförening och bostadsaktiebolag skall även lämna uppgift angående värdet av varje medlems eller delägares andel i föreningens eller bolagets behållna förmögenhet beräknat på sätt anges i punkt 2 andra stycket av anvisningarna till 38 § kommunalskattelagen (1928: 370).

Motsvarande gäller beträffande sådan ekonomisk förening eller sådant aktiebolag som enligt punkt 3 av anvisningarna till 24 § kommunalskattelagen *likställes* med bostadsförening och bostadsaktiebolag vid inkomstbeskattningen.

Motsvarande gäller beträffande sådan ekonomisk förening eller sådant aktiebolag som enligt punkt 2 *femte stycket* av anvisningarna till 38 § kommunalskattelagen *likställs* med bostadsförening och bostadsaktiebolag vid inkomstbeskattningen.

Uppgift om förmögenhetsvärde behöver inte lämnas om föreningen eller bolaget saknar behållen förmögenhet. Skattechefen i det län där föreningen eller bolaget har sitt säte får i andra fall medge befrielse från att lämna uppgift om förmögenhetsvärde. Beslut som skattechefen meddelat enligt detta stycke får inte överklagas.

*3 mom.*⁸ En bostadsrättsförening skall varje år lämna följande uppgifter om de överlåtelser av bostadsrätter under det föregående kalenderåret som har anmälts till föreningen:

- a) lägenhetens beteckning,
- b) överlåtarens och förvärvarens namn samt personnummer, organisationsnummer eller adress,
- c) tidpunkten för överlåtelserna och köpeskillingens storlek samt tidpunkten för överlåtarens förvärv och vederlaget vid förvärvet,
- d) storleken av sådana kapitaltillskott som överlåtaren enligt punkt 2 c av anvisningarna till 36 § kommunalskattelagen får räkna in i omkostnadsbeloppet,
- e) bostadsrättens andel av inestående medel på inre reparationsfond eller liknande fond vid förvärvs- respektive avyttringstidpunkten samt
- f) om överlåtarens förvärv skett före år 1974, bostadsrättens andel av föreningens behållna förmögenhet den 1 januari 1974 beräknad enligt punkt 2 c av anvisningarna till 36 § kommunalskattelagen.

Efter anmaning skall bostadsrättsföreningen lämna ytterligare upplysningar som är av betydelse för beräkning av realisationsvinsten vid en medlems avyttring av sin bostadsrätt.

Uppgiftsskyldighet enligt detta moment föreligger dock endast om bostadsrättsföreningen vid ingång-

Uppgiftsskyldighet enligt detta moment föreligger dock endast om bostadsrättsföreningen vid ingång-

⁷ Senaste lydelse 1983: 1045.

⁸ Senaste lydelse 1983: 1045.

Nuvarande lydelse

en av det beskattningsår som är i fråga var av det slag som anges i *punkt 3 av anvisningarna till 24 § kommunalskattelagen*.

Vad i detta moment föreskrivs om uppgiftsskyldighet gäller även för annan ekonomisk förening än bostadsrättsförening och för aktiebolag om föreningen eller bolaget är av det slag som anges i *punkt 3 av anvisningarna till 24 § kommunalskattelagen*.

I fråga om uppgifter enligt första stycket c) och e) gäller följande undantag från uppgiftsskyldigheten. Avser överlåtelsen en bostadsrätt som har förvärvats före den 1 juli 1982 behöver uppgift om köpeskillingen vid förvärvet inte lämnas. Avser överlåtelsen en andel eller aktie som avses i fjärde stycket behöver uppgift om köpeskillingen vid förvärvet inte lämnas om förvärvet skett före den 1 januari 1984. Har en bostadsrätt eller en andel eller aktie som nyss nämnts förvärvats före år 1974 behöver uppgift inte lämnas om inestående medel på inre reparationsfond eller liknande fond vid förvärvstidpunkten.

Det åligger förening eller bolag att, utöver vad som följer av 20 §, sörja för att erforderligt underlag för uppgiftslämnande enligt detta moment bevaras.

Föreslagen lydelse

en av det beskattningsår som är i fråga var av det slag som anges i *punkt 2 femte stycket av anvisningarna till 38 § kommunalskattelagen*.

Vad i detta moment föreskrivs om uppgiftsskyldighet gäller även för annan ekonomisk förening än bostadsrättsförening och för aktiebolag om föreningen eller bolaget är av det slag som anges i *punkt 2 femte stycket av anvisningarna till 38 § kommunalskattelagen*.

42 a §

1 mom.⁹ Det åligger juridisk person, som förvaltar samfällighet, att till ledning vid inkomst- och förmögenhetstaxering varje år utan anmaning lämna uppgift enligt följande. Sådan juridisk person som avses i 53 § 1 mom. första stycket f) *kommunalskattelagen* (1928:370) skall lämna uppgift om utdelning till delägare. Uppgiften skall även innehålla upplysning i det avseende som behövs för tillämpning av 2 § sista stycket *skogskontolagen* (1954:142). Annan juridisk person skall lämna uppgift om delägars andel av intäkter och kostnader i samfälligheten. Uppgift behöver dock icke lämnas, om delägars andel av ränteintäkt understiger 100 kronor, och ej heller om andelen av intäkt av annat slag understiger 100 kronor sedan därifrån av-

1 mom. Det åligger juridisk person, som förvaltar samfällighet, att till ledning vid inkomst- och förmögenhetstaxering varje år utan anmaning lämna uppgift enligt följande. Sådan juridisk person som avses i 6 § 1 mom. b lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall lämna uppgift om utdelning till delägare. Uppgiften skall även innehålla upplysning i det avseende som behövs för tillämpning av 2 § sista stycket *skogskontolagen* (1954:142). Annan juridisk person skall lämna uppgift om delägars andel av intäkter och kostnader i samfälligheten. Uppgift behöver dock icke lämnas, om delägars andel av ränteintäkt understiger 100 kronor, och ej heller om andelen av intäkt av annat slag understiger 100 kronor sedan därifrån av-

⁹ Senaste lydelse 1978: 741.

Nuvarande lydelse

dragits andelen av sådana kostnader som är omedelbart avdragsgilla vid taxeringen. Vidare skall annan juridisk person än sådan som avses i 6 § 1 mom. första stycket *b*) lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt lämna uppgift om delägarres andel i samfällighetens behållna förmögenhet. Utgör samfälligheten icke särskild taxeringsenhet, skall vid beräkning av den behållna förmögenheten värde av sådan samfällad egendom som ingår i de delägande fastigheternas taxeringsvärde ej inräknas. Uppgift behöver dock icke lämnas, om den del av samfällighetens behållna förmögenhet som belöper på fastighet understiger 2 000 kronor.

Uppgift skall avfattas på blankett enligt fastställt formulär och avlämnas senast den 31 januari under taxeringsåret i den ordning som gäller för avlämnande av självdeklaration. Senast nämnda dag skall vidare till delägare översändas ett exemplar av uppgiften eller denne eljest underrättas om innehållet i uppgiften.

69 §

2 m o m. Skall i fråga om stiftelse *den statliga inkomstskatten beräknas enligt 10 § 1 mom. lagen om statlig inkomstskatt eller* den statliga förmögenhetsskatten beräknas enligt 11 § 1 mom. lagen om statlig förmögenhetsskatt, skall till stiftelsen sändas underrättelse därom.

2 m o m. Skall i fråga om stiftelse *den statliga förmögenhetsskatten beräknas enligt 11 § 1 mom. lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt, skall till stiftelsen sändas underrättelse därom.*

116 j §¹⁰

För fysisk person, dödsbo och familjestiftelse prövas fråga om särskild avgift, såvitt gäller taxeringsnämndens beslut samt vid rättelse av taxering enligt 72 a eller 72 b §, av den lokala skattemyndigheten i det fögderi där hemortskommunen är belägen. Saknar *en sådan skattskyldig* hemortskommun i riket skall fråga om sådan avgift prövas av den lokala skattemyndigheten i Stockholms fögderi. *För andra*

Fråga om särskild avgift prövas, såvitt gäller taxeringsnämndens beslut samt vid rättelse av taxering enligt 72 a eller 72 b §, av den lokala skattemyndigheten i det fögderi där hemortskommunen är belägen. Saknar *den skattskyldige* hemortskommun i riket skall fråga om sådan avgift prövas av den lokala skattemyndigheten i Stockholms fögderi.

¹⁰ Senaste lydelse 1984: 360.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

skattskyldiga än som angetts i första meningen prövas fråga om särskild avgift av den lokala skattemyndighet som länsstyrelsen bestämmer.

Fråga om undanröjande enligt 116 d § första stycket skall prövas av den lokala skattemyndigheten om taxeringsnämnden har omprövat sitt taxeringsbeslut på grundval av den inkomna självdeklarationen. I annat fall skall frågan prövas av länsrätten. Fråga om nedsättning enligt 116 d § andra stycket skall prövas av länsrätten.

Den lokala skattemyndigheten skall ompröva sitt beslut i fråga om särskild avgift när taxeringsnämnden har ändrat sitt taxeringsbeslut. Omprövning skall också ske om den skattskyldige begär det eller skäl annars föreligger. Beslutet får dock inte omprövas av myndigheten om den skattskyldige har anfört besvär över det och särskilda skäl för omprövning inte föreligger. Den skattskyldige skall underrättas om möjligheten till omprövning.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering.

23 Förslag till

Lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

5 §

Innehavare av fastighet, som enligt 47 § kommunalskattelagen (1928:370) jämställs med ägare eller är skyldig att i ägarens ställe betala skatt för garantibelopp för fastigheten, skall i denna lag anses som ägare.

Som ägare av fastighet skall i fall som avses nedan anses

a) den som innehar fastighet med fideikommissrätt eller i annat fall utan vederlag besitter fastighet på grund av testamentariskt förordnande;

b) den som innehar fastighet med åborätt, tomträtt eller vattenfallsrätt, innehavare av så kallad ofri tomt i stad samt den som eljest innehar fastighet med ständig eller ärftlig besittningsrätt;

c) innehavare av skogsområde som blivit av staten upplåtet till kanalbolag eller till kommun eller annan menighet;

d) innehavare av publikt boställe eller på lön anslagen jord;

e) juridisk person, som förvaltar samfällighet och som enligt 6 § 1 mom. b lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt är skattskyldig för inkomst; samt

f) nyttjanderättshavare till täktmark som avses i 2 kap. 4 §, om nyttjanderätten har förvärvats mot engångsvederlag.

Såsom innehavare av publikt boställe eller på lön anslagen jord skall anses den tjänsteinnehavare eller annan som författningsenligt äger nyttja fastigheten eller tillgodnjuta dess avkastning. Beträffande sådant löneboställe som avses i lagen (1970:939) om förvaltning av kyrklig jord är vederbörande pastorat att anse såsom innehavare.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Skall avkastning utöver husbehovet av skog på fastighet, som avses under b eller d, författningsenligt helt eller delvis tillkomma allmän fond eller inrättning, är denna att anse såsom fastighetens innehavare, såvitt angår fastighetens skogsbruksvärde.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985.

24 Förslag till

Lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Häriigenom föreskrivs att 25 § uppbördslagen (1953: 272)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Vid debitering av preliminär B-skatt med ledning av preliminär taxering skall iakttas:

att egenavgifter uträknas med ledning av bestämmelserna i lagen (1981: 691) om socialavgifter samt

att kommunal inkomstskatt uträknas med ledning av den skattesats, som för inkomståret gäller i beskattningsorten; dock får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer, om det föreligger särskilda omständigheter, förordna att utdebitering i hemortskommunen får läggas till grund vid debitering av preliminär B-skatt för fysisk person eller dödsbo även om beskattningsorten är en annan.

*Föreslagen lydelse*25 §²

Vid debitering av preliminär B-skatt med ledning av preliminär taxering skall iakttas:

att egenavgifter uträknas med ledning av bestämmelserna i lagen (1981: 691) om socialavgifter samt

att kommunal inkomstskatt uträknas med ledning av den skattesats, som för inkomståret gäller i beskattningsorten; dock får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer, om det föreligger särskilda omständigheter, förordna att utdebitering i hemortskommunen får läggas till grund vid debitering av preliminär B-skatt även om beskattningsorten är en annan.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas första gången i fråga om preliminär skatt för år 1985.

¹ Lagen omtryckt 1972: 75.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 771.

² Senaste lydelse 1982: 422.

25 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1984:361) om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Härigenom föreskrivs att 22 § uppbördslagen (1953:272), i den lydelse paragrafen har erhållit genom lagen (1984:361) om ändring i nämnda lag, skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §

Lokal skattemyndighet beslutar i fråga om beräkning av preliminär A-skatt samt debitering av preliminär B-skatt och slutlig, kvarstående och tillkommande skatt. Lokal skattemyndighet fastställer också avgiftsunderlag för egenavgifter.

Beslut som avses i första stycket meddelas av den lokala skattemyndigheten i det fögderi där *beskattningsorten är belägen. I fråga om fysisk person, dödsbo eller familjestiftelse beslutar dock lokala skattemyndigheten i det fögderi där hemortskommunen är belägen. Om sådan skattskyldig saknar hemortskommun beslutar lokala skattemyndigheten i Stockholms fögderi.*

Beslut som avses i första stycket meddelas av den lokala skattemyndigheten i det fögderi där hemortskommunen är belägen. Om *den skattskyldige saknar hemortskommun beslutar lokala skattemyndigheten i Stockholms fögderi.*

Länsstyrelsen medverkar i debiteringsarbetet enligt föreskrifter som meddelas av regeringen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985.

26 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1968:430) om mervärdeskatt

Härigenom föreskrivs att punkt 1 av anvisningarna till 2 § lagen (1968:430) om mervärdeskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Anvisningar

till 2 §

1.² Verksamhet anses som yrkesmässig när inkomsten därav utgör skattepliktig intäkt av jordbruksfastighet, av annan fastighet eller av rörelse enligt kommunalskattelagen (1928:370). Som yrkesmässig verksamhet räknas även omsättning av vara från fastighet som avses i 24 § 2 eller 3 mom. kommunalskattelagen, uthyrning enligt 2 § fjärde stycket av sådan fastighet, upplåtelse av avverkningsrätt och avyttring av skogsprodukter i fall som avses i punkt 4 tredje stycket av anvisningarna till 35 § nämnda lag samt annan verksamhet i vilken varor eller tjänster omsätts under rörelseliknande former.

1. Verksamhet anses som yrkesmässig när inkomsten därav utgör skattepliktig intäkt av jordbruksfastighet, av annan fastighet eller av rörelse enligt kommunalskattelagen (1928:370). Som yrkesmässig verksamhet räknas även omsättning av vara från fastighet som avses i 24 § 2 mom. kommunalskattelagen eller 2 § 7 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, uthyrning enligt 2 § fjärde stycket av sådan fastighet, upplåtelse av avverkningsrätt och avyttring av skogsprodukter i fall som avses i punkt 4 tredje stycket av anvisningarna till 35 § kommunalskattelagen samt annan verksamhet i vilken varor eller tjänster omsätts under rörelseliknande former.

Den som yrkesmässigt omsätter tjänst som avses i 10 § första stycket 2 eller 4 anses bedriva yrkesmässig byggnadsverksamhet. Sådan verksamhet omfattar även tjänst som den skattskyldige utför eller låter utföra på fastighet som för honom utgör lagertillgång i förvärvskällan rörelse enligt kommunalskattelagen. Som lagertillgång i byggnadsverksamhet skall dock enligt denna lag ej räknas fastighet som avses i 24 § 2 mom. kommunalskattelagen och som av den skattskyldige stadigvarande brukas som bostad eller för fritidsändamål.

Försäljning av inventarier, material, avfallsprodukter eller liknande varor i verksamhet som icke medför skattskyldighet anses ej som yrkesmässig. Som yrkesmässig anses dock försäkringsföretags omsättning av vara som övertagits i samband med skadereglering och finansieringsföretags omsättning av vara som enligt köpeavtal återtagits av företaget. Som yrkesmässig anses alltid omsättning av vara som vid förvärvet eller införseln har varit undantagen från skatteplikt enligt 8 § 1. Tillhandahållande av kost åt personal anses som yrkesmässig verksamhet endast när det sker i

¹ Lagen omtryckt 1979: 304.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 885.

² Senaste lydelse 1982: 449.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

serveringsrörelse. Skattskyldigs försäljning av personbil eller motorcykel anses som yrkesmässig, endast om rätt till avdrag för ingående skatt som hänför sig till den skattskyldiges förvärv av fordonet har förelegat.

Utgivning av program eller katalog för verksamhet som ej medför skattskyldighet anses icke som yrkesmässig.

Utländsk företagare anses bedriva yrkesmässig verksamhet här i landet även när han omsätter varor som han lagt i lager eller förvärvat inom eller infört till landet för leverans efter montering, installation eller annan tjänst eller inom landet tillhandahåller byggnadsentreprenad eller annan tjänst.

Föreligger skattskyldighet för utländsk företagare, som icke är bosatt eller icke stadigvarande vistas här i landet eller, om fråga är om juridisk person, icke har fast driftställe här i landet, skall företagaren företrädas av en av länsstyrelsen godkänd representant. Sådan representant skall enligt fullmakt av den utländske företagaren som ombud för företagaren svara för redovisningen av skatt för den verksamhet som skattskyldigheten omfattar och i övrigt företräda den utländske företagaren i frågor som gäller skatt enligt denna lag. Länsstyrelsen kan kräva, att säkerhet skall ställas för skattens betalning. Underlag för kontroll av skatteredovisningen skall finnas tillgängligt hos representanten.

Verksamhet som staten eller kommun bedriver för att uteslutande tillgodose eget behov räknas som yrkesmässig endast när den drives i bolagsform eller liknande. Detta gäller även vid ekonomiskt samgående mellan staten och kommun eller mellan kommuner för verksamhet som avser visst gemensamt ändamål. Med kommun förstås även ländstingskommun.

Bedriver staten, kommun eller kommuner var för sig eller gemensamt verksamhet som icke uteslutande tillgodoser egna behov, räknas verksamheten, när den ej drives i bolagsform eller liknande, som yrkesmässig till den del den avser annat än egna behov. Som yrkesmässig verksamhet anses alltid statens järnvägars befordran av varor, postverkets befordran av varor i diligensrörelsen samt postverkets befordran av postpaket och gruppkursband. Som yrkesmässig verksamhet anses vidare alltid kommuns omsättning av vara som avses i 8 § 4, transport i samband med renhållning eller omhändertagande och förstöring av vara.

Om särskilda skäl föreligger kan regeringen förordna att statlig verksamhet, som avser eget behov och som ej enligt sjunde eller åttonde stycket är att anse som yrkesmässig, tills vidare skall anses utgöra yrkesmässig verksamhet.

Verksamhet som medlem i sameby utför enligt rennäringslagen (1971: 437) för samebyns räkning anses ej som yrkesmässig.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985.

FINANSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1984-10-11

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden Lundkvist, Feldt, Sigurdson, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Andersson, Bodström, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, Holmberg, Hellström, Wickbom

Föredragande: statsrådet Feldt

Lagrådsremiss om slopad kommunal taxering av juridiska personer

1 Inledning

Riksdagen beslöt i våras att den kommunala beskattningen av juridiska personer skall upphöra fr.o.m. inkomståret 1985 (prop. 1983/84: 133, FiU 39, rskr 422, SFS 1984: 504–509). I departementspromemorian (Ds Fi 1984: 9) Slopad kommunal taxering av juridiska personer behandlas de konsekvenser den avskaffade beskattningsrätten bör få på skattesystemet i övrigt. Promemorian, som också innehåller förslag till erforderliga författningsändringar, har remissbehandlats.

Till protokollet i detta ärende bör fogas som *bilaga 1* en förteckning över remissinstanserna och en sammanställning av remissyttrandena.

Jag avser att i det följande ta upp de i promemorian behandlade frågorna.

2 Allmän motivering

2.1 Allmänna utgångspunkter

Principerna för den kommunala beskattningen har inte ändrats sedan kommunalskattelagen (1928: 370, KL) kom till för nära sextio år sedan. Kommunalskatten är sålunda alltjämt proportionell och beräknas på grundval av inkomst och garantibelopp för fastighet. Varje kommun tillförsäkras sitt skatteunderlag. Det är förbjudet att kvitta underskott i en förvärvskälla mot överskott i en annan förvärvskälla om underskottet och överskottet hänför sig till olika kommuner.

Garantibeskattningen som ett medel att tillförsäkra kommunerna ett stabilt skatteunderlag har efterhand minskat i betydelse. Detta sammanhänger bl.a. med att garantibeloppet successivt har sänkts från 6% av taxeringsvärdet på jordbruksfastigheter och 5% av taxeringsvärdet på andra fastigheter till nuvarande 1,5% av taxeringsvärdet. Till detta kommer att grundavdraget (7 500 kr.) sedan länge får göras även från garantibeloppet.

Som jag inledningsvis nämnt beslöt riksdagen att den kommunala beskattningen av juridiska personer skall upphöra fr.o.m. inkomståret 1985. Under år 1984 uppbär kommunerna inkomster motsvarande 40% av skatteunderlaget från juridiska personer och de kyrkliga kommunerna inkomster motsvarande 80%. Landstingskommunerna får inte någon del av skatteunderlaget från juridiska personer. Riksdagen beslöt om kompensation för den förlust av skatteintäkter som görs fr.o.m. år 1985 jämfört med innevarande år. Vidare tillförs kyrkofonden vissa medel för kompensation till kyrkliga kommuner.

En kommunal taxering av juridiska personer framstår som meningslös om kommunerna inte får del av den skatt som betalas av dessa skattesubjekt. Några skattemässiga skäl att behålla denna taxering föreligger uppenbarligen inte. Tvärtom leder ett avskaffande av den kommunala taxeringen av juridiska personer till mycket påtagliga administrativa fördelar för såväl berörda skattskyldiga som taxeringsmyndigheterna. Som allmänt konstaterats vid remissbehandlingen är en sådan reform också önskvärd från regionalpolitisk synpunkt. Slopandet av den kommunala beskattningsrätten bör därför leda till motsvarande åtgärd på taxeringssidan. De nuvarande dubbla taxeringarna bör alltså i princip ersättas med en enda taxering, taxeringen till statlig inkomstskatt. Jag bortser i detta sammanhang från vinstdelningsskatten.

Jag vill betona att övergången till enhetlig inkomsttaxering inte syftar till att ändra skattebelastningen för de juridiska personerna inbördes eller jämfört med andra skattskyldiga. En utgångspunkt bör därför vara att nuvarande regler för beräkning av skatteunderlaget behålls. Skattesatserna bör också vara oförändrade. En annan sak är att reformen ofrånkomligen innebär förändringar i skatteunderlaget och därmed svårigheter vid fastställandet av de nya skattesatserna. Jag återkommer strax till detta.

Mina i det följande redovisade förslag bygger till stor del på innehållet i departementspromemorian. I de fall då förslagen sammanfaller med vad som anförts i promemorian kan jag därför hänvisa även till de motiveringar som lämnas där.

2.2 Kretsen av skattskyldiga

Mitt förslag: Den kommunala taxeringen avskaffas för samtliga juridiska personer utom inhemska dödsbon. Staten och kommunerna skattebefrias helt medan övriga juridiska personer blir skyldiga att erlägga statlig inkomstskatt.

Promemorians förslag: Överensstämmer med mitt.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker promemorians förslag. Delade meningar råder dock om lämpligheten av att stat och kommun blir helt fria från inkomstskatt. I det sammanhanget betonas vikten av att avkastningskravet på offentlig näringsverksamhet skärps. Från kammarkollegiet samt landstings- och kommunförbunden framförs önskemål om att även s.k. kommunalförbund blir skattebefriade. Samma önskemål framförs beträffande Nobelstiftelsen och vissa kyrkliga institutioner (se bil. 1, avsnitt 3).

Skälen för mitt förslag: Det är fullt klart att olägenheterna av den kommunala taxeringen är särskilt uttalade beträffande aktiebolag och ekonomiska föreningar. De dubbla skattesystemen utgör emellertid också en påtaglig administrativ belastning vid taxeringen av livförsäkringsanstalter, olika slags stiftelser och ideella föreningar. Av systematiska och praktiska skäl bör därför den kommunala beskattningen avskaffas även för dessa juridiska personer. Detta gäller också den grupp av juridiska personer som avses i 53 § 1 mom. första stycket d KL och som nu endast betalar kommunal inkomstskatt för fastighet.

Handelsbolag, gruvbolag och partrederier taxeras inte själva utan deras inkomster beskattas hos delägarna i förhållande till vars och ens andelar i vinsten. Sådana juridiska personer kan givetvis inte omfattas av reformen. De speciella problem som denna delägartaxering kan medföra ligger inom ramen för 1980 års företagsskattekommittés (B 1979: 13) utredningsuppdrag.

Ett svenskt dödsbo beskattas enligt de regler som gäller för fysiska personer. Har dödsboet inkomster eller förmögenhet över viss nivå inträder dock delägarbeskattning (handelsbolagsmodell) efter omkring fem år räknat från dödsfallet. Någon anledning att ändra denna ordning föreligger inte. Ett inhemskt dödsbo bör alltså liksom hittills kunna taxeras såväl statligt som kommunalt. Utländska dödsbon, som beskattas på samma sätt som utländska bolag, bör däremot omfattas av reformen. Med bortseende från inhemska dödsbon innebär mitt förslag således att den kommunala taxeringen slopas för samtliga juridiska personer som f.n. är skattesubjekt.

Staten och kommuner taxeras f.n. inte statligt utan endast kommunalt. Denna kommunala taxering tillför inte – till skillnad från beskattningen av

bolag, föreningar och stiftelser – det allmänna totalt sett några medel. Taxeringen av de offentligrättsliga subjekten utgör endast instrument för att fördela medel till de kommuner där den skattepliktiga verksamheten bedrivs. Med hänsyn till detta och av administrativa skäl bör staten och kommunerna helt befrias från skyldighet att betala inkomstskatt. Den fördel i konkurrenshänseende som denna skattelättnad kan innebära gentemot privat bedriven näringsverksamhet får beaktas vid fastställande av avkastningskravet för offentlig verksamhet. Jag är däremot inte beredd att tillmötesgå de vid remissbehandlingen framförda önskemålen om en utvidgning av den skattefria kretsen. Reformen skall ses som en teknisk omläggning av innebörd att den hittillsvarande kommunala beskattningen av vissa inkomster ersätts av statlig beskattning. Enligt min mening bör således övriga juridiska personer i princip beskattas i oförändrad omfattning.

2.3 Skatteunderlaget. Garantibeskattningen av fastigheter m.m.

Mitt förslag: Garantibeskattningen av juridiska personers fastighetsinnehav avskaffas helt.

Promemorians förslag: Överensstämmer med mitt.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser är positiva till att garantibeskattningen av juridiska personer avskaffas. Länsstyrelserna i Stockholms samt Göteborgs och Bohus län pekar på risken för bolagskonstruktioner i syfte att undvika en effektiv garantibeskattnings och föreslår därför att en motsvarande beskattning införs vid den statliga taxeringen. Andra efterlyser regler för beskattningen i de fall då en fastighet ägs gemensamt av fysiska och juridiska personer (se bil. 1, avsnitt 5).

Skälen för mitt förslag: Som jag tidigare nämnt bör en utgångspunkt för reformen vara att den inte skall medföra någon förändring av skatteuttaget hos de juridiska personerna. Någon allmän översyn av reglerna för beräkningen av den skattepliktiga inkomsten bör därför inte ske i detta sammanhang.

Det bör dock konstateras att sloandet av den kommunala taxeringen automatiskt medför att skatteunderlaget förändras i två hänseenden. För det första kommer det eftersläpande kommunalskatteavdraget att försvinna. Den taxerade inkomsten kommer därigenom att bättre avspegla företagets resultat för det aktuella beskattningsåret. Samtidigt försvinner det höga skatteuttaget på inkomstökningar.

Den andra konsekvensen gäller rätten att kvitta ett inom en viss kommun uppkommet överskott mot underskott i en annan kommun. F.n. råder

full kvittningsrätt vid den statliga taxeringen men principiellt kvittningsförbud vid den kommunala taxeringen. En slopad kommunal taxering medför att underskott kan kvittas mot överskott med verkan vid hela inkomsttaxeringen. Frågan om till vilken eller vilka kommuner ett visst underskott är hänförligt kommer således att bli betydelselös. Därigenom blir de nuvarande mycket komplicerade reglerna om kvittning av kommunala underskott obehövlige.

En fråga som inte löses automatiskt utan kräver ett uttryckligt ställningstagande är däremot garantibeskattningen av fastigheter.

Taxeringen till kommunal inkomstskatt skiljer sig från taxeringen till statlig inkomstskatt bl.a. därigenom att den kommunala inkomstskatten beräknas inte enbart på inkomst utan även på garantibelopp för fastighet. Garantibeloppet utgör 1,5% av fastighetens taxeringsvärde och utlöser i princip beskattning endast i den mån det överstiger nettointäkten av den förvärvskälla i vilken fastigheten ingår.

Den kommunala garantibeskattningen infördes för att kommunerna skulle tillförsäkras ett stabilt skatteunderlag. I och med att kommunernas beskattningsrätt över juridiska personer bortfaller föreligger inte längre detta skäl för att behålla denna del av garantibeskattningen. Frågan uppkommer då om det finns anledning att införa någon form av statlig garantibeskattning eller om garantibeskattningen avseende juridiska personers fastigheter bör avskaffas helt. Det senare alternativet förordas i promemorian.

Enligt min mening kan åtskilliga argument anföras mot den nuvarande kombinationen av nettovinstbeskattning och garantibeskattning. Denna ordning ger i synnerhet på företagsbeskattningsområde upphov till improduktiv skatteplanering från de skattskyldigas sida och administrativt merarbete för taxeringsmyndigheterna. I den mån fastigheters taxeringsvärde bedöms vara en lämplig bas för uttag av skatt synes det därför i dessa fall vara mer ändamålsenligt att använda sig av en skatteform som är frikopplad från inkomstbeskattningen (jfr avsnitt 2.4). Med hänsyn till den dubbelbeskattning som i princip träffar aktiebolags och ekonomiska föreningars inkomster är det enligt min uppfattning motiverat att bortse från risken för att en slopad garantibeskattning leder till att fastigheter förs över från fysiska till juridiska personer. Jag föreslår mot denna bakgrund att garantibeskattningen av juridiska personer avskaffas. Inkomsttaxeringen av juridiska personer – utom inhemska dödsbon – bör således baseras enbart på de faktiska inkomsterna av olika förvärvskällor. Den skattelindring som detta innebär för skattskyldiga som i dag träffas av effektiv garantibeskattning får beaktas i andra sammanhang.

2.4 Skogsvårdsavgift och fastighetsskatt

Mitt förslag: Skyldigheten att betala skogsvårdsavgift kopplas direkt till fastighetsinnehavet och inte, som nu, till den som skall ta upp garantibeloppet för fastigheten. Motsvarande skall gälla i fråga om den föreslagna statliga fastighetsskatten. Samtliga kategorier fastighetsägare omfattas av skogsvårdsavgiften och fastighetsskatten.

Promemorians förslag: Överensstämmer i princip med mitt bortsett från att stat och kommun generellt undantagits från skogsvårdsavgift. Hyreshusavgiften/fastighetsskatten behandlas inte.

Remissinstanserna: Endast ett fåtal remissinstanser har kommenterat förslaget rörande skogsvårdsavgifterna. Domänverket och lantbruksstyrelsen tillstyrker med hänvisning till de administrativa vinsterna medan skogsstyrelsen avstyrker förslaget (se bil. 1, avsnitt 5).

Skälen för mitt förslag: Skogsvårdsavgift skall erläggas för jordbruksfastighet som vid fastighetstaxeringen åsatts delvärdet skogsbruksvärde. Avgiften betalas f.n. av den som vid taxeringen till kommunal inkomstskatt har att redovisa garantibelopp för fastigheten. Vid 1986 års taxering är avgiften 0,8% av skogsbruksvärdet.

Regeringen har nyligen lagt fram ett förslag om statlig fastighetsskatt (prop. 1984/85: 18). Fastighetsskatten, som träffar hyreshus, småhus och bostadsbyggnader på lantbruk, ersätter den nuvarande hyreshusavgiften. Fastighetsskatt betalas av den som skall ta upp garantibelopp för fastighet. I likhet med skogsvårdsavgiften avses således fastighetsskatten bli kopplad till garantibesattningen.

Avskaffandet av garantibesattningen av de juridiska personernas fastighetsinnehav bör i princip inte inverka på dessa fastighetsägares skyldighet att betala skogsvårdsavgift och den föreslagna statliga fastighetsskatten. Det kan tvärtom hävdas att denna avgift och skatt växer i betydelse i och med att garantibesattningen bortfaller. Tekniskt sett måste dock skyldigheten att betala skogsvårdsavgift och fastighetsskatt kopplas fri från garantibesattningen och i stället knytas direkt till själva innehavet av en skattepliktig fastighet. Jag föreslår därför att den som innehar jordbruksfastighet som åsatts delvärdet skogsbruksvärde skall betala skogsvårdsavgift. På motsvarande sätt bör skyldigheten att erlægga statlig fastighetsskatt baseras på innehavet av hyreshus, småhus och bostadsbyggnad på lantbruk. Någon ändring i sak innebär detta inte.

Staten och kommunerna betalar f.n. skogsvårdsavgift och hyreshusavgift enligt samma regler som övriga fastighetsägare. I promemorian föreslås att skogsvårdsavgiften skall bortfalla för dessa ägargrupper. Promemorian innehåller däremot inget förslag beträffande hyreshusavgiften.

Som framgått av det föregående anser jag att stat och kommun bör befrias från all inkomstbeskattning. Skäl kan åberopas för att denna befrielse utvidgas till skogsvårdsavgiften och fastighetsskatten. Det är nämligen uppenbart att en del av den administrativa vinst som inkomstskattebefrielsen leder till kommer att gå förlorad om staten och kommunerna skall betala skogsvårdsavgift och fastighetsskatt. Ett antal statliga förvaltningar, exempelvis domänverket och statens vattenfallsverk, skulle därmed liksom flertalet kommuner bli tvungna att årligen lämna uppgifter till taxeringsnämnderna om fastighetsinnehav m.m. Mot detta kan anföras att ett slopande av skogsvårdsavgiften och fastighetsskatten torde snedvrida konkurrensituationen till det offentligas förmån i långt högre grad än friheten från inkomstskatt. Till bilden hör också att ett bortfall av avgifterna från offentliga skogsägare rubbar grunderna för det bidragssystem som finansieras genom skogsvårdsavgifterna. Enligt min mening bör stat och kommun erlägga skogsvårdsavgift i oförändrad omfattning. Något generellt undantag för dessa ägarkategorier bör inte heller göras i den föreslagna statliga fastighetsskatten.

2.5 Skattesatserna

Mitt förslag: De nuvarande statliga skattesatserna höjs så att de motsvarar i stort sett det nuvarande genomsnittliga skatteuttaget. Skattesatsen blir 52% för bl.a. aktiebolag, ekonomiska föreningar och familjestiftelser och 40% för övriga juridiska personer.

Promemorians förslag: För de juridiska personer som f.n. endast är skattskyldiga till kommunal inkomstskatt sätts skattesatsen till 30%. Överensstämmer i övrigt med mitt.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser godtar de föreslagna skattesatserna. Svenska försäkringsbolags riksförbund motsätter sig dock att beskattningen av livförsäkringsbolagen skärps och föreslår en skattesats om 37% vilket motsvarar den nuvarande faktiska skattesatsen för livförsäkringsbolagen. RSV anser skattesatserna om 30 resp. 40% bör ersättas av en skattesats. Lantbruksstyrelsen föreslår att skattesatsen för gemensamhetsskogarna bestäms till 40% i stället för föreslagna 52%. Kammarkollegiet anser att skattesatsen för sådana kyrkor som avses i 53 § 1 mom. första stycket e KL bör bestämmas till 30% eftersom deras inkomster i praktiken endast härrör från fastigheter (se bil. 1, avsnitt 6).

Skälen för mitt förslag: Den nuvarande faktiska skattesatsen för juridiska personer varierar med den kommunala utdebiteringen. Det skulle i och för sig vara möjligt att behålla detta samband genom att dela upp skattesat-

serna på en fast del och en rörlig del. Den rörliga delen skulle t.ex. motsvara den kommunala utdebiteringen i hemortskommunen eller den genomsnittliga utdebiteringen i riket. Med en slopad kommunal beskattningsrätt finns det dock inte något skäl för en koppling mellan skattesatser för juridiska personer och kommunal utdebitering. Skatteuttagets höjd får i ett längre perspektiv bestämmas under beaktande av bl.a. internationella förhållanden och önskemålet att uppnå en rimlig beskattning av olika skattesubjekt och produktionsfaktorer.

På kort sikt bör, som jag tidigare framhållit, den principiella målsättningen vara att skatteuttaget inte skall förändras. Den kommunala utdebiteringen uppgår för år 1984 till i genomsnitt 30,30 % av den beskattningsbara inkomsten. Med beaktande av att kommunalskatten är avdragsgill vid taxeringen till statlig inkomstskatt kan den totala skattesatsen för aktiebolagen, de ekonomiska föreningarna och övriga skattskyldiga som f.n. beskattas statligt efter en skattesats av 32 % beräknas till i genomsnitt 52,6 %. Beroende på olikheter i den kommunala utdebiteringen varierar emellertid skattesatsen mellan omkring 50 och 55 %. Med hänsyn till önskemålet att undvika mer påtagliga skattehöjningar i kommuner med låg utdebitering synes den nya skattesatsen lämpligen kunna bestämmas till 52 %.

En familjestiftelse är en stiftelse som enligt sina stadgar har till huvudsakligt ändamål att tillgodose viss familjs, vissa familjers eller bestämda personers ekonomiska intressen. Familjestiftelser är obegränsat skattskyldiga för inkomst och förmögenhet och betalar statlig inkomst- och förmögenhetsskatt enligt samma tabeller som fysiska personer. För utdelning från stiftelsen är mottagaren skattskyldig såsom för periodiskt understöd medan stiftelsen har rätt till avdrag med motsvarande belopp. Något krav på periodicitet av utbetalningarna anses inte gälla. Däremot får stiftelsen inte avdrag för belopp som betalats ut till någon som genomgår utbildning eller uppfostran. I gengäld torde en sådan utbetalning vara skattefri hos mottagaren.

Jag har i det föregående föreslagit att den kommunala taxeringen skall avskaffas för alla slags stiftelser, dvs. även för familjestiftelser. Fråga uppkommer då om vilken skatteskala som skall gälla för sistnämnda skattesubjekt.

Som framgått av det anförda beskattas en familjestiftelses avkastning ofta inte hos stiftelsen utan hos den som uppstår utdelning från stiftelsen. Stiftelsen själv beskattas endast för inkomster som inte delas ut eller för inkomster som delas ut till någon som genomgår utbildning eller uppfostran.

Syftet med beskattningen av familjestiftelser är främst att förhindra att stiftelsebildningen ger omotiverade fördelar i skattehänseende. Detta syfte tillgodoses enligt min mening i de allra flesta fall bättre genom en proportionell beskattning än en progressiv beskattning. Det skatteuttag som jag i det föregående föreslagit för bl.a. aktiebolag och ekonomiska föreningar

synes därvid utgöra en lämplig nivå. Jag föreslår därför att familjestiftelserna i framtiden beskattas endast statligt och efter en proportionell skattesats på 52 %. Förmögenhetsbeskattningen bör dock inte ändras utan liksom hittills vara progressiv.

Flertalet skattesubjekt vid sidan av aktiebolag, ekonomiska föreningar och familjestiftelser beskattas f.n. statligt efter en skattesats på 15 %. Med en genomsnittlig kommunal utdebitering på 30 % blir – med beaktande av avdraget för påförd kommunalskatt – den sammanlagda skattesatsen drygt 40 %. I enlighet med vad som föreslagits i promemorian bör den nya statliga skattesatsen för dessa skattskyldiga bestämmas till 40 %. Detta gäller också den grupp – huvudsakligen allmännyttiga stiftelser (inkl. kyrkor) och ideella föreningar – som i dag beskattas statligt endast för inkomst av rörelse.

Vad gäller livförsäkringsbolagen skall deras nuvarande statliga skattesats, 10 %, ses mot bakgrund av att de beskattas i försäkringstagarnas ställe och att skattesatsen därför ursprungligen bestämdes så att den motsvarade vad försäkringstagaren skulle ha haft att erlægga om denne varit skattskyldig. En viss höjning av skattesatsen framstår därför som motiverad. Jag föreslår att skattesatsen även för livförsäkringsbolagen bestäms till 40 % och inte till 37 % som en ren matematisk omräkning ger.

Bland de juridiska personerna finns en liten grupp som f.n. är helt befriade från statlig inkomstskatt och som taxeras kommunalt endast för inkomst av jordbruksfastighet och annan fastighet. Jag syftar på akademier och andra i 53 § 1 mom. första stycket d KL uppräknade subjekt. Med oförändrade regler för beräkning av beskattningsunderlaget vore det naturligt att sätta den nya statliga skattesatsen till 30 %. Slopandet av garanti-beskattningen i förening med den fulla kvittningsrätten även om verksamheten bedrivs i olika kommuner torde dock leda till en väsentlig minskning av skatteunderlaget. Med hänsyn till detta och till önskemålet om en enhetlig skattesats i den s.k. C-längden (innehållande andra proportionellt beskattade skattskyldiga än aktiebolag och ekonomiska föreningar) föreslår jag att även denna kategori skattskyldiga beskattas statligt efter 40 %. Jag vill tillägga att endast ett fåtal av de nu behandlade subjekten har sådana inkomster att beskattning över huvud taget kommer i fråga.

Som framhållits vid remissbehandlingen är det inte uteslutet att den nuvarande skattesatsen för gemensamhetsskogar och andra marksamfälligheter minskar intresset för sådana samarbetsformer. Detta talar för att skattesatsen bör jämkas nedåt. Jag är emellertid inte beredd att nu lägga fram ett förslag i den riktningen. Min avsikt är dock att inom kort återkomma i saken.

2.6 Organisatoriska frågor

2.6.1 Beskattningsorten och det kommunala inflytandet

Mitt förslag: En juridisk person skall taxeras av en enda taxeringsnämnd. Taxeringsnämndernas sammansättning ändras inte. De särskilda självdeklarationerna bortfaller.

Promemorians förslag: Överensstämmer med mitt.

Remissinstanserna: Allmänt godtas att den nuvarande hemortskommunen för juridiska personer blir beskattningsort även i det nya systemet. Bland det fåtal remissinstanser som berört frågan om det kommunala inflytandet råder delade meningar. Några anser ett sådant inflytande är omotiverat medan andra pekar på att den skatt som dras in från de juridiska personerna via skatteutjämningsbidragssystemet skall tillgodose även kommunala behov (se bil. 1, avsnitt 7).

Skälen för mitt förslag: Ett avskaffande av den kommunala beskattningen av juridiska personer aktualiserar frågor av bl.a. organisatorisk natur. En sådan fråga är reglerna rörande de juridiska personernas beskattningsort. En annan rör det kommunala inflytandet i arbetet med taxeringen av de juridiska personerna. Den tilltänkta reformen är även betydelsefull för verksamheten hos två myndigheter, nämligen mellankommunala skatterätten, MKSR, och allmänna ombudet för mellankommunala mål, AO.

I detta avsnitt behandlas frågan om beskattningsorten och det kommunala inflytandet. Därefter tas reformens följder för bl.a. MKSR upp (avsnitt 2.6.2).

Juridiska personer taxeras f.n. till både statlig och kommunal inkomstskatt i hemortskommunen. Därutöver taxeras de till kommunal inkomstskatt för inkomst av rörelse i varje kommun där verksamhet från fast driftställe bedrivs och för inkomst av jordbruksfastighet, annan fastighet samt realisationsvinst på fastighet där fastigheten är belägen. För juridiska personer är hemortskommunen i regel den kommun där styrelsen eller förvaltningen har sitt säte den 1 november andra året före taxeringsåret. Aktiebolag, ekonomiska föreningar m.fl. juridiska personer (B- och C-längdens skattskyldiga) skall avge allmän självdeklaration avseende den statliga taxeringen och taxeringen till kommunal inkomstskatt i hemortskommunen. För inkomst i övriga kommuner där sådana företag skall taxeras kommunalt avlämnas särskild självdeklaration.

Taxeringen i första instans bygger på medverkan av både lekmän och tjänstemän. Taxeringsbesluten fattas sålunda av en lekmananämnd, taxeringsnämnden. Granskningen av deklarationerna utförs emellertid i första hand av tjänstemän hos lokal skattemyndighet och länsstyrelse. En kom-

mun får dock förordna en tjänsteman hos kommunen som länsstyrelsen godkänner att granska deklARATIONER och andra handlingar. En bestämmelse om detta finns i 13 § taxeringslagen (1956: 623, TL).

Den taxeringsnämnd som taxerar exempelvis ett aktiebolag till statlig inkomstskatt taxerar också bolaget kommunalt i hemortskommunen och i eventuella utbokommuner inom samma län. Skall bolaget taxeras kommunalt i andra län ombesörjs taxeringen i varje "utbolän" – även om verksamheten bedrivs i flera kommuner – av en särskild taxeringsnämnd.

I taxeringsnämnd skall vid sidan av ordföranden finnas valda ledamöter. Bestämmelser om detta finns i 6 och 7 §§ TL. De innebär i huvudsak följande.

Ordförande i taxeringsnämnd förordnas av länsstyrelsen för ett taxeringsår. Ledamöter och suppleanter i taxeringsnämnd skall väljas för tre taxeringsår. Valet förrättas i fråga om lokal nämnd av fullmäktige i vederbörande kommun. Kommunfullmäktige väljer också ledamöter i särskild nämnd om taxeringsdistriktet omfattar högst en kommun. Landstinget förrättar valet till övriga särskilda nämnder. Antalet valda ledamöter i taxeringsnämnd skall vara minst fem och högst åtta.

Kommuns besvärsmätt i taxeringsfrågor regleras i 74 § TL. Enligt paragrafen får kommun anföra besvär i fråga om taxering till kommunal inkomstskatt.

Som en naturlig konsekvens av den slopade kommunala taxeringen föreslås i promemorian att taxeringsnämnden i hemortskommunen skall pröva taxeringen inte bara i hemortslänet utan även i andra län. Jag delar denna uppfattning. Därmed bortfaller också behovet av särskilda självdeklARATIONER för juridiska personer. Jag vill här erinra om att riksdagen tidigare i år fattat beslut om avskaffande av den särskilda självdeklARATIONEN för fysiska personer (prop. 1983/84: 193, SkU 48, rskr 361, SFS 1984: 360 och 361).

Den slopade kommunala taxeringen väcker vidare frågan om det föreligger skäl att behålla det kommunala inflytandet i arbetet med taxeringen av juridiska personer. Med en rent statlig skatt kan argument anföras för att kommunernas ansvar borde bortfalla. Av vikt i detta sammanhang är dock att granskningen är integrerad i många taxeringsnämnder, dvs. nämnden taxerar såväl ett aktiebolag som dess delägare. Delägarna taxeras både statligt och kommunalt. Med hänsyn bl.a. till detta anser jag att de nuvarande reglerna för utseende av ledamöter i taxeringsnämnd bör behållas. Inte heller i övrigt bör enligt min mening TL:s regler om det kommunala inflytandet ändras. Jag vill dock framhålla att den kommunala besvärsmätten enligt 74 § TL och granskningsrätten enligt 13 § TL givetvis kommer att minska i betydelse.

2.6.2 Mellankommunala skatterätten och allmänna ombudet

Mitt förslag: Taxeringslagens regler om mellankommunala skatterätten och allmänna ombudet lämnas t.v. oförändrade.

Promemorians förslag: Överensstämmer med mitt.

Remissinstanserna: Remissinstanserna betonar över lag vikten av att MKSR:s framtida roll i skatteprocessen ses över med anledning av att de mellankommunala frågorna kommer att minska i betydelse. Några remissinstanser beklagar att en översyn inte har skett redan i det här sammanhanget (se bil. 1, avsnitt 8).

Skälen för mitt förslag: Grundläggande bestämmelser om den mellankommunala skatterätten (MKSR) finns i lagen (1971: 289) om allmänna förvaltningsdomstolar. Domstolen har fram t.o.m. juni 1981 varit administrativt knuten till RSV där den haft sitt kansli. Numera är det en helt fristående domstol med säte i Stockholm. Ordföranden, som utses av regeringen, har uppdraget som bisyssla. Även nämndemännen utses av regeringen. De allmänna behörighetsvillkoren för nämndemän som anges i lagen om allmänna förvaltningsdomstolar gäller.

MKSR prövar vissa mål enligt skatte- och taxeringsförfattningarna. Enligt 73 § TL prövar domstolen bl.a. mål där den skattskyldige har en förvärvskälla som i fråga om beskattningsorten är att hänföra till flera län eller där det råder tvekan om i vilket län en skattskyldig skall taxeras. Vidare prövas skattefrågor i samband med in- och utflyttning i och ur riket och i vissa fall taxering av äkta makar som är bosatta i skilda län. MKSR prövar också sedan år 1971 – då den s.k. koncernbolagsregeln infördes – besvär rörande taxering av ett aktiebolag som tillsammans med annat sådant bolag utgör koncernbolag enligt 1 kap. 2 § aktiebolagslagen (1975: 1385), om bolagen avlämnat eller skulle ha avlämnat självdeklaration inom skilda län. Genom tillkomsten av denna koncernbolagsregel ökade antalet mellankommunala juridiska personer från 1 500 till mellan 11 800 och 12 000. På något undantag när är samtliga börsbolag och deras dotterbolag mellankommunala. Därtill kommer ett stort antal mindre och medelstora företag jämte dotterbolag.

MKSR föregicks av en mellankommunal prövningsnämnd som inrättades år 1928. Tillkomsten av en mellankommunal instans hängde samman med svårigheterna att uppnå en enhetlig taxering i de fall då inkomsten av en förvärvskälla skulle fördelas till beskattning mellan kommuner i skilda län. I sådana fall kunde, om beskattningsnämnderna och i sista hand prövningsnämnderna hade olika uppfattning om inkomstens storlek och fördelning, den skattskyldige tidigare få rättelse och enhetlig taxering först i kammarrätten. Detta innebar inte bara tidsutdräkt utan även ekonomiskt

obchag eftersom de förfallna skatterna skulle betalas i avvaktan på kamrarrättens utslag (prop. 1927: 210 s. 133–135). Det ansågs också olämpligt att en länsprövningsnämnd avgjorde taxeringarna när det förelåg konkurrens om beskattningsunderlaget mellan två eller flera län.

MKSR: s målområde bestäms av besvärreglerna i 73 och 105 §§ TL. På grund av domstolens funktion som en mellankommunal prövningsinstans bygger besvärreglerna på bestämmelserna i KL om beskattningsort.

Ett avskaffande av den kommunala taxeringen av juridiska personer leder – om TL: s regler inte ändras – till att MKSR förlorar den största delen av sina arbetsuppgifter. Det är emellertid i och för sig möjligt att behålla domstolens målområde oförändrat. Nuvarande regler i KL om beskattningsort kan exempelvis överföras till TL och ligga till grund för fastställandet av rätt besvärinstans. Ett annat alternativ är att MKSR: s arbetsuppgifter förs över till de olika länsrätterna. För en sådan lösning talar enligt min mening bl.a. länsrätternas ökade kompetens och att flera typer av komplicerade besvärsfall, exempelvis frågor rörande kommunal återläggning av koncernbidrag, helt försvinner med den slopade kommunala taxeringen.

Som framhållits i promemorian är det inte nödvändigt att nu ta ställning till MKSR: s framtida roll i taxeringsprocessen. Besvär över taxering enligt den nya statliga taxeringen kommer att anföras tidigast i slutet av år 1986. Den tid som står till buds bör utnyttjas för en grundligare översyn av MKSR: s ställning än vad som varit möjligt i detta sammanhang. TL: s regler om MKSR: s behörighet bör därför nu lämnas oförändrade. Jag avser emellertid återkomma i saken sedan riksdagen behandlat mina nu redovisade förslag.

Vad gäller AO kan konstateras att dennes funktion och ställning är direkt kopplad till MKSR. Jag anser att frågorna rörande domstolen och allmänna ombudet bör behandlas i ett sammanhang. Jag lägger därför inte heller fram något förslag till ändrade regler beträffande AO.

2.7 Övergångsbestämmelser

2.7.1 De materiella reglerna

Mitt förslag: De nya bestämmelserna skall tillämpas första gången vid 1986 års taxering. Äldre bestämmelser skall dock tillämpas vid denna taxering om den skattskyldige har ett beskattningsår som påbörjats före den 1 januari 1985.

Promemorians förslag: Överensstämmer med mitt med den skillnaden att äldre regler även skall tillämpas vid 1987 års taxering i de undantagsfall då den skattskyldige på grund av förlängning av räkenskapsår skall taxeras för ett beskattningsår som påbörjats före den 1 januari 1985.

Remissinstanserna: RSV framhåller att de föreslagna reglerna för ikraftträdandet bl.a. kräver dubbla system vid 1986 och 1987 års taxeringar för debitering och uppbörd av skatt. RSV menar att den ökade risk för felaktigheter som detta innebär motiverar att de nya bestämmelserna skall gälla för samtliga skattskyldiga redan vid 1986 års taxering. Om de nya reglerna i något enstaka fall skulle föranleda högre skatt än enligt äldre regler bör detta enligt RSV kunna lösas genom en lämplig övergångsregel eller dispensmöjlighet. AO anser att ikraftträdandet bör förskjutas ett år så att tid ges för att bl.a. utarbeta en bättre lagteknisk lösning och se över AO: s och MKSR: s framtida ställning.

Skälen för mitt förslag: Det är synnerligen angeläget att de administrativa vinster som slopandet av den kommunala taxeringen innebär får genomslagskraft så tidigt som möjligt. Att genomföra en vanlig kommunal taxering av de juridiska personerna trots att den kommunala beskattningsrätten upphört inger sålunda starka betänkligheter. Enligt min mening bör därför den kommunala taxeringen i princip upphävas redan fr.o.m. 1986 års taxering. För skattskyldiga med kalenderår som räkenskapsår, dvs. flertalet skattskyldiga, innebär detta att inkomster fr.o.m. den 1 januari 1985 endast träffas av statlig inkomstskatt. Jag kan således inte ansluta mig till AO: s yrkande om en allmän förskjutning av reformen till 1987 års taxering.

Skattskyldiga med brutet räkenskapsår, t.ex. den 1 maj – den 30 april eller den 1 september – den 31 augusti, taxeras år 1986 för inkomster som till en del hänför sig till år 1984. Att nu besluta om en skärpning av skatteuttaget för år 1984 skulle inte vara förenligt med förbudet mot retroaktiv lagstiftning. Med hänsyn till detta och då reformen kan leda till ökad skattebelastning – detta kan exempelvis bli fallet om verksamheten bedrivs i kommuner med mycket låg utdebitering – är det uteslutet att tillämpa de nya reglerna redan vid 1986 års taxering. Skattskyldiga som har ett räkenskapsår som påbörjats före den 1 januari 1985 måste år 1986 taxeras enligt nuvarande regler. Att, som RSV förordat, införa särskilda dispenserregler för denna kategori skattskyldiga är enligt min mening inte genomförbart.

Vad jag nu anfört innebär sammanfattningsvis att de nya reglerna skall tillämpas första gången vid 1986 års taxering. Skattskyldiga med räkenskapsår som påbörjats före den 1 januari 1985 skall dock taxeras enligt det nya systemet först fr.o.m. år 1987. Fr.o.m. 1987 års taxering kommer alltså de nya reglerna att gälla utan undantag.

Det är teoretiskt möjligt att ett företag skall taxeras år 1987 för ett beskattningsår som inletts före ingången av år 1985. Beskattningsåret kan exempelvis avse tiden den 1 november 1984 – den 30 april 1986. Detta kräver dock att den skattskyldige senare beslutar att förlänga sitt räkenskapsår. På grund härav kan den omständigheten att beskattningsåret till

en mindre del omfattar år 1984 inte utgöra något hinder mot att de nya reglerna tillämpas vid 1987 års taxering.

2.7.2 Avdrag för kommunalskatt och tidigare förluster

Mitt förslag: Företag med vikande inkomstnivå får ett särskilt avdrag för en del av den sist påförda kommunalskatten.

Skattskyldiga med gamla förlustavdrag avseende både statlig och kommunal taxering får fulla förlustavdrag i det nya systemet. Avser det gamla förlustavdraget bara den statliga taxeringen eller bara den kommunala taxeringen reduceras avdragsbeloppet till hälften såvitt gäller skattskyldiga vars nya skattesats är 52 %. Är den nya skattesatsen 40 % reduceras gamla statliga förlustavdrag till 25 % och gamla kommunala förlustavdrag till 75 %. På motsvarande sätt behandlas gamla realisationsförluster enligt punkt 4 av anvisningarna till 36 § KL och underskott i rederi-, luftfarts- eller varvsrörelse enligt 46 § 1 mom. KL.

Promemorians förslag: Överensstämmer med mitt.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser godtar promemorians förslag. Några remissinstanser efterlyser ett klargörande om det särskilda kommunalskatteavdraget skall utgå som allmänt avdrag och om förlustavdrag hänförliga till utbokommun får utnyttjas i det nya systemet.

Skälen för mitt förslag: Andra skattskyldiga än fysiska personer, dödsbon och familjestiftelser har vid den statliga taxeringen rätt till avdrag för den allmänna kommunalskatt som påförts året före taxeringsåret. Avdraget medges som allmänt avdrag enligt 4 § 1 mom. första stycket lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt (SIL).

Som framgår av det föregående har rätten till avdrag för påford kommunalskatt beaktats vid bestämmandet av skattesatserna. De skattskyldiga skulle därför få dubbel kompensation under reformens första år om de nya skattesatserna fick tillämpas samtidigt med eftersläpande avdrag för kommunalskatt. Något kommunalskatteavdrag bör alltså i princip inte förekomma vid taxering enligt det nya systemet.

För skattskyldiga med sjunkande inkomstnivå kan det emellertid vara befogat att övergångsvis medge ett visst avdrag för påford kommunalskatt. Detta sammanhänger med att de nya skattesatserna, 52 % och 40 %, fastställts med utgångspunkt i det kommunalskatteavdrag som medges om inkomsterna är ungefär lika stora år efter år. För skattskyldiga med oförändrad eller höjd inkomstnivå innebär de nya reglerna normalt att skatteuttaget minskar. Är inkomsten under reformens första år väsentligt lägre än året innan kan däremot det nya systemet leda till ökad skatt.

Vad nu sagts kan belysas med ett exempel. Antag att den kommunala utdebiteringen är 30% och att ett aktiebolags kommunalt beskattningsbara inkomst är 150 år 1 och 100 år 2 (sjunkande inkomstnivå). Om den statliga inkomsten år 2 (före kommunalskatteavdraget) också är 100 blir – med tillämpning av nuvarande regler – kommunalskatten för år 2 ($100 \times 30\% =$) 30 och statsskatten för år 2 ($100 \cdot 45) \times 32\% = 17,6$. Enligt dagens regler blir alltså det sammanlagda skatteuttaget 47,6. Utan något som helst avdrag för den påförda kommunalskatten för år 1 (45) blir skatteuttaget för år 2 enligt de nya reglerna ($100 \times 52\% =$) 52, dvs. en ökning med 4,4 i förhållande till nuvarande regler.

Mot denna bakgrund föreslår jag att skattskyldiga med sjunkande inkomster övergångsvis skall få ett särskilt avdrag som kompensation för den del av kommunalskatteavdraget som inte kompenseras genom de nya skattesatserna. För skattskyldiga som skall beskattas efter en skattesats om 52% bör avdraget bestämmas till hälften av det belopp med vilket den påförda kommunalskatten överstiger 30% av årets beskattningsbara inkomst (före avdraget). I det nyss beskrivna exemplet blir således det särskilda avdraget $1/2 \times (45 \cdot 30) = 7,5$. Skatteuttaget för år 2 blir därmed $52\% \times (100 \cdot 7,5) = 48,1$. För skattskyldiga som i det nya systemet får skattesatsen 40% bör det särskilda avdraget bestämmas till 25% av skillnaden mellan den påförda kommunalskatten och 30% av årets beskattningsbara inkomst (före avdraget).

Som anförts i promemorian uppkommer ett liknande spörsmål i fråga om förlustavdrag enligt lagen (1960:63) om förlustavdrag. Förlustavdrag kan enligt nuvarande regler medges vid både taxeringen till statlig och kommunal inkomstskatt. Enligt min uppfattning bör sloandet av den kommunala beskattningen av juridiska personer i princip inte påverka värdet av gamla förlustavdrag. Skillnader i kommunal utdebitering och det förhållandet att ett kommunalt förlustavdrag är låst till förlustkommunen gör det dock mycket svårt att åstadkomma exakt likabehandling. Av främst praktiska skäl bör gamla kommunala förlustavdrag få samma värde oavsett till vilken kommun de hör. Jag anser det vidare rimligt att skattskyldiga med skattesatsen 52% i det nya systemet får avdrag med hälften av förlustbelopp som uppkommit vid den statliga taxeringen och med lika stor andel av förlustbelopp som uppkommit vid den kommunala taxeringen. Förlust som omfattar båda taxeringarna blir således i sin helhet avdragsgill. Är den nya skattesatsen 40% bör förlustbelopp vid den statliga taxeringen vara avdragsgilla till 25% och kommunala förlustbelopp vara avdragsgilla till 75%.

Vid beräkning av inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet gäller bl.a. den begränsningen att realisationsförluster endast får dras av mot realisationsvinster och skattepliktiga lotterivinster. En realisationsförlust som inte har kunnat kvittas bort det beskattningsår då den uppkommit får enligt punkt 4 av anvisningarna till 36 § KL utnyttjas under något av de påföl-

jande sex beskattningsåren. En motsvarande rätt att utnyttja avdragsrätten senare år föreligger i vissa fall för underskott i rederi-, luftfarts- och varvsrörelse (46 § 1 mom. tredje stycket KL). Rätt till avdrag föreligger i båda fallen vid såväl den statliga som den kommunala taxeringen (jfr 4 § 1 mom. SIL). För dessa fall bör enligt min mening införas övergångsbestämmelser av samma slag som dem beträffande förlustavdragen.

2.7.3 Uppbörds- och taxeringsfrågor

Mitt förslag: Lokala skattemyndigheten i hemortskommunen svarar för debiteringen av de juridiska personernas preliminära skatt för år 1985 i såväl hemortskommunen som eventuella utbokkommuner. Utbotaxeringen och de särskilda självdeklarationerna avskaffas vid 1986 års taxering även för skattskyldiga som då fortfarande skall taxeras kommunalt.

Promemorians förslag: Inga särskilda övergångsregler på uppbörds- eller taxeringsområdet.

Remissinstanserna: Några remissinstanser pekar på att bl.a. uppbördsfrågorna i samband med övergången till det nya systemet måste övervägas ytterligare.

Skälen för mitt förslag: Skattsedel för preliminär skatt, slutlig skatt och tillkommande skatt för fysiska personer och dödsbon utfärdas av den lokala skattemyndigheten i det fögderi där den skattskyldiges hemortskommun är belägen. Fr.o.m. år 1985 gäller denna ordning även för familjestiftelser. För övriga skattskyldiga utfärdas skattsedel av den lokala skattemyndigheten i det fögderi där beskattningsorten finns (22 § UBL). Det innebär att skattsedel för sådana skattskyldiga kan utfärdas förutom i hemortskommunen även i annan kommun, där beskattning skall ske (s.k. utbokkommun).

Enligt 13 § UBL skall preliminär B-skatt debiteras antingen enligt en schablonmässig beräkning motsvarande 120% av den slutliga skatt som har påförts den skattskyldige året före inkomståret eller enligt preliminär taxering.

Det nya systemet för taxering av juridiska personer skall, som jag tidigare nämnt, tillämpas första gången vid 1986 års taxering. De nuvarande bestämmelserna skall dock tillämpas vid denna taxering i fråga om skattskyldiga som taxeras för beskattningsår som påbörjats före den 1 januari 1985. I princip alla skattskyldiga med brutet räkenskapsår skall därför taxeras enligt nuvarande system vid 1986 års taxering.

Det är inte möjligt att på förhand peka ut de skattskyldiga som år 1986 skall taxeras enligt äldre resp. nya regler. En gemensam regel vid debite-

ring av preliminär skatt för år 1985 bör därför användas för samtliga kategorier skattskyldiga. Den lämpligaste metoden torde vara att låta den lokala skattemyndigheten i det fögderi där hemortskommunen är belägen svara för all debitering av preliminärskatt. Uppgifter om den skattskyldiges taxeringar i utbokommuner kan överföras till denna myndighet. Dessa uppgifter kan utgöra underlag för en schablonmässig debitering enligt 13 § UBL. De skattskyldiga som anser sig ha skäl att ansöka om annan grund för beräkning av B-skatten kan dock i sedvanlig ordning göra detta.

Har preliminär självdeklaration getts in till lokal skattemyndighet i utbokommun enligt 18 § UBL bör deklarationen snarast möjligt överlämnas till den lokala skattemyndigheten i hemortskommunen. Denna skattemyndighet utfärdar sedan skattsedel.

Den lösning av debiteringen av preliminär skatt som jag nu har förordat bör kombineras med en omläggning av den kommunala taxeringen år 1986. Denna omläggning bör ske enligt den metod som fr.o.m. 1985 års taxering tillämpas för fysiska personer. För dessa gäller att taxeringsnämnden i hemortskommunen taxerar den skattskyldige förutom för inkomster i hemortskommunen även för eventuella inkomster i andra kommuner. På samma sätt bör utbotaxeringen år 1986 slopas för de juridiska personer som då fortfarande skall taxeras kommunalt.

3 Upprättade lagförslag

I enlighet med vad jag nu anfört har inom finansdepartementet upprättats förslag till

1. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370),
2. lag om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt,
3. lag om ändring i lagen (1951: 763) om beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst,
4. lag om ändring i lagen (1960: 63) om förlustavdrag,
5. lag om ändring i lagen (1982: 336) om avdrag för utdelning på icke börsnoterade aktier,
6. lag om ändring i lagen (1969: 630) om viss skattefrihet för utdelning på aktie i Svensk interkontinental lufttrafik aktiebolag (SILA),
7. lag om ändring i lagen (1967: 94) om avdrag vid inkomsttaxeringen för viss aktieutdelning,
8. lag om ändring i lagen (1970: 599) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avgifter till Värdepapperscentralen VPC Aktiebolag,
9. lag om ändring i lagen (1973: 278) om avdrag vid inkomsttaxeringen för bidrag till Stiftelsen Bostadskooperationens garantifond, m.m.,
10. lag om ändring i lagen (1963: 173) om avdrag för avgifter till stiftelsen Svenska Filminstitutet, m.m.,

11. lag om ändring i skogskontolagen (1954: 142),
 12. lag om ändring i lagen (1979: 609) om allmän investeringsfond,
 13. lag om ändring i lagen (1981: 296) om eldsvådefonder,
 14. lag om ändring i lagen (1967: 752) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avsättning till fond för återanskaffning av fastighet,
 15. lag om ändring i förordningen (1967: 96) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avsättning till särskild nyanskaffningsfond, m.m.,
 16. lag om ändring i förordningen (1954: 40) om särskild investeringsfond för avyttrat fartyg m.m.,
 17. lag om ändring i lagen (1983: 1086) om vinstdelningsskatt,
 18. lag om ändring i förordningen (1933: 395) om ersättningsskatt,
 19. lag om ändring i lagen (1984: 000) om statlig fastighetsskatt,
 20. lag om ändring i lagen (1946: 324) om skogsvårdsavgift,
 21. lag om ändring i lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt,
 22. lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623),
 23. lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979: 1152),
 24. lag om ändring i uppbördslagen (1953: 272),
 25. lag om ändring i lagen (1984: 361) om ändring i uppbördslagen (1953: 272),
 26. lag om ändring i lagen (1968: 430) om mervärdesskatt.
- Förslagen bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 2*¹.

4 Specialmotivering

4.1 Allmänt om den lagtekniska lösningen

Mitt förslag: De bestämmelser i kommunalskattelagen som uteslutande gäller beskattningen av juridiska personer flyttas till lagen om statlig inkomstskatt där de bildar nya moment i 2 §.

Promemorians förslag: Överensstämmer med mitt.

Remissinstanserna: Bara ett fåtal remissinstanser har lämnat synpunkter på den valda lagtekniska lösningen. Några anser dock att en redan krånglig skattelagstiftning blir än mer oöverskådlig men kan acceptera lösningen som ett provisorium (se bil. 1, avsnitt 10.1).

¹ Av bilagan har här endast tagits med punkt 5 av anvisningarna till 38 § kommunalskattelagen, 2 § 5 mom. och övergångsbestämmelserna till lagen om statlig inkomstskatt, övergångsbestämmelserna till lagen om förlustavdrag samt 6 § 1 mom. lagen om statlig förmögenhetsskatt. I övrigt är lagförslagen frånsett redaktionella ändringar likalydande med dem som är fogade till propositionen.

Skälen för mitt förslag: KL har hittills utgjort den systematiska utgångspunkten för den svenska skattelagstiftningen. Det är där som de grundläggande reglerna om skattskyldighet, skatteunderlag o.d. finns. I dessa frågor hänvisar SIL till KL. Ett avskaffande av den kommunala taxeringen innebär därför lagtekniskt sett en helt ny situation för de juridiska personerna. Från rent logiska utgångspunkter borde samtliga regler som rör dessa skattesubjekt flyttas över från KL till SIL. En sådan total omläggning av regelsystemets uppbyggnad kan emellertid inte komma till stånd i detta sammanhang. Till saken hör också att företagsstattekommittén nyligen har lagt fram förslag om en radikal omläggning av beskattningen av enskilt bedriven näringsverksamhet (SOU 1984: 70). Kommitténs förslag remissbehandlas f.n. Först när ställning tagits till om förslaget bör leda till lagstiftning föreligger enligt min uppfattning förutsättningar för en övergripande översyn av KL:s och SIL:s systematik.

Jag delar alltså uppfattningen i promemorian att inriktningen bör vara att t.v. bevara den nuvarande lagtekniska strukturen. Vad som föreslagits i promemorian utgör enligt min mening den bästa lösningen. Jag föreslår därför att de regler i KL som uteslutande tar sikte på juridiska personer förs över till SIL, där de bildar nya moment i 2 §. Detta gäller reglerna om kommissionärsförhållande (2 § 2 mom. SIL), behandlingen av koncernbidrag (2 § 3 mom. SIL), fusionsreglerna och reglerna om interna aktieförsäljningar (2 § 4 mom. SIL), den s.k. lex Kockum (2 § 5 mom. SIL), reglerna angående försäkringsföretagens beskattning (2 § 6 mom. SIL), bestämmelserna om "äkta" bostadsföretag (2 § 7 mom. SIL), reglerna om kooperativa föreningars rätt till avdrag för utdelning (2 § 8 mom. SIL), bestämmelserna om vinstandelslån (2 § 9 mom. SIL) samt reglerna om aktiefonder och samfälligheters beskattning (2 § 10 mom. resp. 2 § 11 mom. SIL). De regler som berör såväl juridiska som fysiska personer bör inte flyttas över utan fortfarande finnas i KL. En uppställning över motsvarigheten i nuvarande lagstiftning till olika lagrum i förslaget och omvänt bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 3*.

Förutom ändringar i KL och SIL behövs ett stort antal ändringar i andra skatteförfattningar. Några remissinstanser har framställt önskemål om lagändringar som inte är direkt betingade av den aktuella omläggningen av de juridiska personernas beskattning. Dessa förslag har jag främst av tidsskäl inte behandlat i detta sammanhang.

4.2 Kommunalskattelagen

1 §

I paragrafen har tagits in en grundläggande bestämmelse om att kommunal inkomstskatt skall betalas av fysiska personer och dödsbon.

20 §

Koncernbidrag kan bara komma i fråga mellan sådana skattskyldiga som enligt förslaget inte skall taxeras till kommunal inkomstskatt. Regeln om rätt till koncernbidrag har därför flyttats över till 2 § 3 mom. SIL.

22 §

Bestämmelsen i *andra stycket* om sambruksföreningars avdragsrätt i vissa fall har flyttats till 2 § 11 mom. *andra stycket* SIL.

24 §

1 mom. Hänvisningen till reglerna i KL om försäkringsbolagens beskattning utgår.

3 mom. Bestämmelserna om schablontaxering av bostadsföreningar och bostadsaktiebolag har flyttats över till 2 § 7 mom. SIL. Som konsekvens av detta har den i punkt 3 av anvisningarna till 24 § angivna definitionen på "äkta" bostadsförening och "äkta" bostadsaktiebolag tagits in i dels punkt 2 av anvisningarna till 38 § och dels 2 § 7 mom. SIL.

25 §

3 mom. Ändringarna beror på att bestämmelserna om schablontaxering av bostadsföretag har flyttats över till 2 § 7 mom. SIL (jfr kommentaren till 24 § 3 mom. KL).

28 §

1, 3 och 4 mom. Bestämmelserna om fusion har flyttats över till 2 § 4 mom. SIL. I nämnda moment har samtliga bestämmelser som f.n. finns i KL om fusion sammanförts. Efter överföring av bestämmelserna i 3 och 4 mom. kvarstår i 28 § endast 1 mom., varför momentindelningen slopats.

29 §

1 mom. Ändringen beror på att reglerna om fusion har samlats i 2 § 4 mom. SIL.

2 och 3 mom. Bestämmelserna rörande avdragsberäkningen i kooperativa föreningar och sparbanker m.fl. har överförts till 2 § 8 mom. SIL.

30 §

2–5 mom. Bestämmelserna som rör försäkringsbolagens beskattning har flyttats över till 2 § 6 mom. SIL.

6 mom. Bestämmelserna i *första och andra styckena* rör beskattningen av Vin- och Spritcentralen AB och Systembolaget AB. Maximiregeln för beräkningen av nettointäkt har tillkommit med anledning av att företagen har statligt monopol på sin verksamhet och att kommunernas beskattningsunderlag inte bör motsvara mer av företagets vinster än som härrör från annat än monopolvinsterna. Med anledning av att den kommunala beskatt-

ningen avskaffas behövs inte längre denna begränsningsregel. Företagen föreslås i framtiden bli beskattade på samma sätt som andra aktiebolag. Vad gäller bestämmelsen i *tredje stycket* så avvecklades statens tobaksmonopol redan i början av 1960-talet. Regeln som alltså sedan länge varit inaktuell kan utgå.

35 §

1 mom. Bestämmelsen som rör beskattning av restituerad, avkortad eller avskriven vinstdelningsskatt har flyttats över till 2 § 1 mom. SIL. Bestämmelserna om fusion har överförts till 2 § 4 mom. SIL.

3 och 3 a mom. Bestämmelserna rörande koncernföretag har överförts till 2 § 4 mom. SIL. Vad gäller de redaktionella ändringarna i 3 mom. *sjunde stycket* och i 3 a mom. hänvisas till kommentaren under 24 § 3 mom.

38 §

1 mom. Ändringen är av redaktionell natur (jfr kommentaren till 28 §).

41 a §

Ändringen är av redaktionell natur.

41 c §

Reglerna om vinstandelslån har flyttats över till 2 § 9 mom. SIL. Bestämmelsen skall därför upphävas.

43 §

2 mom. Reglerna om kommissionärs- och kommittentföretag har förts över till 2 § 2 mom. SIL.

3 mom. Reglerna om koncernbidrag har överförts till 2 § 3 mom. SIL. Bestämmelserna i de två sista styckena (den s.k. lex ASEA-Atom) har flyttats till punkt 10 av anvisningarna till 29 §.

45 §

Den som enligt 47 § KL har att ta upp garantibelopp för fastighet har enligt denna bestämmelse rätt till procentavdrag med motsvarande belopp. I andra stycket finns ett undantag från den regel som säger att delägare i regleringssamfällighet får åtnjuta procentavdraget trots att samfälligheten enligt 47 § KL jämförd med 53 § 1 mom. första stycket f) skall ta upp garantibelopp för samfälligheten tillhörig regleringsdamm. Denna specialregel behövs inte när garantibeskattningen slopas för samfälligheter och andra juridiska personer.

46 §

1 mom. Bestämmelserna i *fjärde stycket* om koncernbidrag och i *femte stycket* om börsnoterade företag m.fl. har flyttats över till 2 § 3 mom. sjätte

stycket resp. 4 § andra stycket SIL. Någon motsvarighet till den särskilda erinringen om den s.k. lex Kockum i *sista stycket* har inte införts i SIL.

5 mom. Bestämmelsen i *första stycket* som gäller avdragsrätt för vinstdelningsskatt vid den kommunala taxeringen upphävs som konsekvens av reformen. Reglerna om fusion i *andra stycket* har flyttats till 2 § 4 mom. SIL.

47 §

Bestämmelsen har omredigerats som en följd av att garantibeskattningen av juridiska personer avskaffas. Reglerna om vem som vid taxeringen för garantibelopp är att jämställa med ägare har flyttats till 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979: 1152). Hänvisning till sistnämnda bestämmelse görs därefter från 47 § KL. En liknande omredigering föreslås i lagstiftningen om skogsvårdsavgift och fastighetsskatt som – i likhet med vad som nu gäller enligt fastighetstaxeringslagen – knyter an till 47 § KL.

I det fall då en fastighet ägs gemensamt av en juridisk och en fysisk person kommer inte den fysiska personens garantibeskattning att ändras i något avseende. Om den fysiska personen exempelvis äger 1/3 av fastigheten och den juridiska personen 2/3 skall den fysiska personen således även i framtiden redovisa garantibelopp beräknat på 1/3 av taxeringsvärdet men har å andra sidan rätt till procentavdrag med motsvarande belopp.

47 a §

Avrundningsregeln beträffande andra skattskyldiga än fysiska personer m.fl. behövs inte sedan den kommunala beskattningen av dessa avskaffats. En motsvarande bestämmelse för den statliga taxeringen finns i 5 § andra stycket SIL.

48 §

1 mom. Eftersom ideella föreningar inte längre skall taxeras till kommunal inkomstskatt saknar bestämmelsen betydelse. Motsvarande bestämmelse finns i 8 § SIL.

50 §

2 mom. Bestämmelsens sista stycke upphävs som en konsekvens av att de ideella föreningarna inte längre skall betala kommunal inkomstskatt.

3 mom. Ändringarna är en konsekvens av att familjestiftelser inte längre skall taxeras till kommunal inkomstskatt.

53 §

1–3 mom. De gjorda uteslutningarna är en konsekvens av att aktiebolag och ekonomiska föreningar m.fl. inte längre skall taxeras till kommunal inkomstskatt. (Jfr kommentaren till 7 § SIL.) Övriga ändringar är av redaktionell natur.

5 mom. Bestämmelsen har upphävts som en följd av att aktiefonder inte skall taxeras kommunalt (jfr 6 § 5 mom. SIL).

54 §

Reglerna om skattefrihet för vissa inkomster som uppbärs av juridiska personer har överförts till 7 § SIL.

57 §

1 och 3 mom. Utländska bolag skall enligt förslaget taxeras endast till statlig inkomstskatt. Bestämmelsen i 1 mom. c om taxering för gemensamt kommunalt ändamål upphör därför att gälla. Bestämmelserna i 3 mom. om beskattningsort för mottagare vid vinstöverföring genom felaktig prissättning gäller i princip för alla skattskyldiga och kvarstår därför i oförändrat skick.

58 §

F.n. finns i paragrafen mycket detaljerade regler för uppdelning av inkomst av rörelse mellan flera kommuner. Flertalet av reglerna tar sikte på verksamheter som nästan uteslutande bedrivs av aktiebolag eller ekonomiska föreningar varför bestämmelserna i framtiden torde komma att tillämpas i ytterst få fall. Det har därför ansetts motiverat att utmönstra alla specialbestämmelserna och låta endast huvudregeln i nuvarande 58 § sista stycket stå kvar.

59 §

1 mom. Ändringen motiveras av att den enda inländska juridiska personen som efter reformen är skattskyldig till kommunal inkomstskatt är dödsbo.

3 mom. Ändringen betingas av att utländska juridiska personer inte längre är skattskyldiga till kommunal inkomstskatt.

64 §

2 mom. Bestämmelsen om att s.k. luxemburgbolag skall anses som svensk ekonomisk förening har flyttats över till 3 § tredje stycket SIL.

66 §

Bestämmelsen i fjärde stycket om s.k. luxemburgbolags hemortskommun har flyttats till 14 § 1 mom. SIL. Upphävandet av sista stycket föranleds av att den kommunala taxeringen för aktiebolag m.fl. avskaffas.

67 §

Eftersom bestämmelsen efter reformen saknar betydelse kan den upphävas. Motsvarande bestämmelse finns i 16 § 2 mom. SIL.

Anvisningarna

till 18 §

punkt 4. Bestämmelsen har upphävts som en konsekvens av att Vin- och Spritcentralen AB och Systembolaget AB enligt förslaget inte skall betala kommunal inkomstskatt i framtiden (jfr vidare kommentaren till 30 § 6 mom.).

till 19 §

punkt 2. Ändringen är av redaktionell natur.

till 20 §

punkt 6. Bestämmelsen, som gäller förbud för avdrag för underskott i samband med vissa företagsöverlåtelser (lex Kockum), tar sikte endast på aktiebolag och ekonomiska föreningar. Regeln har oförändrad flyttats över till 2 § 5 mom. SIL.

till 22 §

punkt 3 och 4. Begreppet investeringsfond har i skattelagstiftningen genomgående använts för reserveringar hos aktiebolag och andra juridiska personer. Eftersom kommunalskattelagen efter reformen i första hand kommer att ta sikte på enskilda personers beskattning bör begreppet "investeringsfond o.d." bytas ut mot "investeringsreserv o.d.". Detta innebär inte någon ändring i sak. Övriga ändringar motiveras av att bestämmelserna om fusion sammanförts i 2 § 4 mom. SIL.

punkt 9. Ändringen är betingad av att 47 § fått ändrad lydelse och bestämmelsen i fråga har flyttats över till 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen.

till 24 §

punkt 1. Ändringen är av redaktionell art.

punkt 3. Definitionen av "äkta" bostadsföretag har flyttats över dels till punkt 2 av anvisningarna till 38 § KL, dels till 2 § 7 mom. SIL (jfr kommentaren till 24 § 3 mom. KL).

punkt 10. Ändringen är betingad av att 24 § 3 mom. upphör genom reformen. Bestämmelsen flyttas över till 2 § 7 mom. SIL.

till 25 §

punkt 2 a. Ändringen är av samma karaktär som ändringarna i punkterna 3 och 4 av anvisningarna till 22 §.

punkt 9. Ändringen hänger samman med att bestämmelserna i 24 § 3 mom. KL flyttas över till 2 § 7 mom. SIL.

till 28 §

punkt 1. Bestämmelser om utskiftning av tillgångar i visst fall från aktiebolag och ekonomiska föreningar har flyttats till 2 § 4 mom. SIL.

punkt 7 och 8. Bestämmelser som rör försäkringsbolagens beskattning och fusion har flyttats till 2 § 6 mom. resp. 2 § 4 mom. SIL.

till 29 §

punkt 4. Ändringen är av samma karaktär som ändringarna i punkterna 3 och 4 av anvisningarna till 22 §.

punkt 5. Ändringen är av redaktionell natur.

punkt 7. Reglerna om avdrag för avsättningar till investeringsfond o.d. har omredigerats (jfr vad som sagts ovan om ändringarna i anvisningarna till 22 §). Vidare har regeln om fusion flyttats till 2 § 4 mom. SIL.

punkt 10. Bestämmelserna (den s.k. lex ASEA-Atom) motsvarar de två sista styckena i 43 § 3 mom. KL i dess nuvarande lydelse.

punkt 12 och 13. Skattereglerna för kooperativa föreningar har överförts till 2 § 8 mom. SIL.

punkt 14. De särskilda avdragsbestämmelserna för försäkringsföretagens avgifter och bidrag till kommuner m.fl. har flyttats till 2 § 6 mom. SIL där bestämmelserna om beskattning av försäkringsanstalter har samlats.

punkt 16. Ändringen är av samma karaktär som ändringarna i punkterna 3 och 4 av anvisningarna till 22 §.

till 30 §

punkt 1–4. Bestämmelserna som rör beskattning av försäkringsbolagen har sammanförts i 2 § 6 mom. SIL.

punkt 5. Bestämmelsen som rör beskattningen av Vin- och Spritcentralen AB och Systembolaget AB, är inaktuell och har därför slopats (jfr kommentaren till 30 § 6 mom.).

till 31 §

punkt 2. Bestämmelsen har omredigerats som en följd av att reglerna om beskattning av stiftelser och ideella föreningar föreslås överflyttade till 7 § 5 och 6 mom. SIL.

till 35 §

punkt 5. Bestämmelsen om skattepliktig realisationsvinst och avdragsgill realisationsförlust vid fusion har överförts till 2 § 4 mom. SIL.

till 36 §

punkt 2 a. Ändringen är av redaktionell natur.

punkt 3. Ändringen är motiverad av att bestämmelserna i punkt 6 av anvisningarna till 20 § (lex Kockum) har flyttats till 2 § 5 mom. SIL.

till 38 §

punkt 2. Definitionen i sista stycket på "äkta" bostadsföretag har hämtats från punkt 3 av anvisningarna till 24 § KL (jfr kommentaren till 24 § 3 mom. KL).

punkt 5. Ändringen är av redaktionell art.

punkt 7. Bestämmelsen om att avkastning av tillgångar i aktiefond utgör inkomst av kapital för fonden har flyttats till 2 § 10 mom. SIL.

punkt 8. Ändringen är av redaktionell natur.

till 39 §

punkt 4. Reglerna om aktiefondernas beskattning har flyttats till 2 § 10 mom. SIL.

till 41 §

punkt 1 och 4 a. Ändringarna är en konsekvens av att bestämmelserna om schablontaxering av bostadsföretag inkl. rätten till bokföringsmässig redovisning flyttats över till 2 § 7 mom. SIL (jfr kommentaren till 24 § 3 mom.).

till 41 a §

punkt 1 och 2. Se kommentaren till punkt 1 av anvisningarna till 41 § och 2 § 7 mom. sista stycket SIL.

punkt 4. Ändringarna är en följd av att den bestämmelse som avser samfälligheternas egna taxeringar förts över till 2 § 11 mom. SIL.

till 41 c §

Bestämmelserna om vinstandelslån har flyttats till 2 § 9 mom. SIL.

till 43 §

punkt 2. Bestämmelserna om kommissionärsföretag har förts över till 2 § 2 mom. SIL.

punkt 3. Bestämmelserna om koncernbidrag har sammanförts i 2 § 3 mom. SIL.

till 53 §

punkt 5. Då staten inte skall beskattas kommunalt saknar bestämmelserna betydelse.

punkt 7 och 8. Bestämmelser av motsvarande innehåll har tagits in i 7 § 6 mom. SIL.

punkt 9. Bestämmelser av motsvarande innehåll har tagits in i 7 § 5 mom. SIL.

till 54 §

punkt 1–5. Bestämmelser med innehåll motsvarande punkterna 1 och 5 resp. 4 har förts över till 7 § 8 mom. resp. 7 § 5 mom. SIL. Ändringen i punkterna 2 och 3 är av redaktionell art.

till 58 §

punkt 1–4. Som framgår av kommentaren till 58 § har de särskilda bestämmelserna om kommunal fördelning av vissa rörelseinkomster slopats.

till 60 §

Exemplet har omarbetats som en följd av att aktiebolag inte längre skall åsättas taxering till kommunal inkomstskatt. Inkomstbeloppen har vidare justerats eftersom garantibeloppet numera utgör 1,5% av taxeringsvärdet.

till 66 §

punkt 2. Sista meningen har utmönstrats som en konsekvens av att utländska dödsbon i likhet med övriga juridiska personer i framtiden endast skall taxeras statligt.

4.3 Lagen om statlig inkomstskatt

2 §

I denna paragraf tas huvuddelen av de för aktiebolagen m.fl. specifika beskattningsreglerna in.

1 mom. I första stycket har en hänvisning gjorts till de nyinförda 2 – 11 momenten. Övriga ändringar är av redaktionell art.

2 mom. Till detta moment har de nuvarande bestämmelserna i 43 § 2 mom. och punkt 2 av anvisningarna till 43 § KL om behandlingen av kommissionärs- och kommittentföretag överförts.

3 mom. Reglerna om koncernbidrag i 43 § 3 mom. och punkt 3 av anvisningarna till 43 § KL har överförts till detta moment. Bestämmelserna är utformade med den målsättningen att skattebelastningen för en koncern skall vara densamma som om verksamheten hade bedrivits av ett enda bolag. Av denna anledning finns f.n. speciella regler i syfte att förhindra en längre gående resultatutjämning inom en koncern än vad som på grund av kvittningsförbudet mellan förvärvskällor inom olika kommuner hade varit möjligt om verksamheten bedrivits av ett enda företag. Dessa regler om s.k. kommunal återläggning för koncernbidrag i punkt 3 sjätte stycket av anvisningarna till 43 § och 57 § 3 mom. andra stycket KL har utmönstrats som en konsekvens av att den kommunala taxeringen av bolagen avskaffats. Detsamma gäller förbudet för ett företag att samma beskattningsår ge och ta emot koncernbidrag (punkt 3 femte stycket av anvisningarna till 43 § KL). Detta förbud mot s.k. faktisk rullning av koncernbidrag har tillkom-

mit för att undvika svårigheter med att avgöra i vilken kommun ett koncernbidrag skall beskattas.

Genom att bestämmelserna om kommunal återläggning upphävs har det ansetts motiverat att låta det mottagande bolaget fritt välja i vilken förvärvskälla inom inkomstlagen jordbruksfastighet, annan fastighet eller rörelse det skall redovisa bidraget som intäkt. Från denna princip har dock ett undantag behållits. Det gäller den nuvarande bestämmelsen i 46 § 1 mom. KL om att koncernbidrag får redovisas som intäkt i rederi-, luftfarts- eller varvsrörelse endast om det dras av i rörelse av samma slag. Dessa begränsningsregler har flyttats över till 2 § 3 mom. SIL.

4 mom. I de sju första styckena har flertalet av beskattningsreglerna i samband med fusion samlats. I viss omfattning har ordalydelsena omredigerats för att uppreningar skall undvikas. Någon ändring i sak är inte avsedd. *Första stycket* motsvarar bestämmelserna i 28 § 3 mom. och fusionsbestämmelserna i 29 § 1 mom. KL.

Andra stycket motsvarar bestämmelserna i 28 § 4 mom. *Tredje stycket* motsvarar nuvarande 2 § andra stycket och 4 § 1 mom. tredje stycket SIL samt 35 § 1 mom. andra stycket och 46 § 5 mom. andra stycket KL. *Fjärde stycket* motsvarar bestämmelserna i punkt 8 av anvisningarna till 28 § KL.

I femte stycket har reglerna om den skattemässiga behandlingen av avskrivningsbara tillgångar sammanförts.

Sjätte stycket motsvarar den nuvarande bestämmelsen i punkt 4 sista stycket av anvisningarna till 29 § KL.

I sjunde stycket har införts en bestämmelse som gäller den skatterättsliga behandlingen av skogstillgångar i samband med fusion. Bestämmelsen innebär inte någon ändring i sak utan följer av vad som nu gäller enligt punkt 8 första och tredje styckena av anvisningarna till 22 § KL.

Åttonde och nionde styckena motsvaras av punkt 5 av anvisningarna till 35 § KL resp. 35 § 3 mom. sjätte stycket KL.

Tionde stycket som gäller utskiftning av tillgångar i aktiebolag och ekonomiska föreningar motsvarar nuvarande punkt 1 femte stycket av anvisningarna till 28 § KL.

5 mom. Momentet innehåller den s.k. lex Kockum som oförändrad överflyttats från punkt 6 av anvisningarna till 20 § KL.

6 mom. Bestämmelserna som rör försäkringsbolagens beskattning har med vissa redaktionella ändringar överflyttats från 30 § 2 – 5 mom. KL och punkterna 1 – 5 av anvisningarna till samma paragraf. Någon ändring i sak har inte skett.

7 mom. Bestämmelserna om "äkta" bostadsföretag har utan sakliga ändringar överförts från 24 och 25 §§ KL. Med anledning härav har vissa redaktionella följdändringar gjorts i bl.a. punkterna 1 och 2 av anvisningarna till 41 a § KL.

8 mom. Detta moment innehåller de bestämmelser om avdrag för återbäring m.m. i kooperativ förening som nyligen har införts i 29 § 2 mom. och

punkt 13 av anvisningarna till 29 § KL. Även de särskilda avdragsreglerna i 29 § 3 mom. KL för sparbanker och hypoteksföretag har tagits in i detta moment liksom den skatterättsliga definitionen på en kooperativ förening (nuvarande punkt 12 av anvisningarna till 29 § KL).

9 mom. Detta moment innehåller de bestämmelser om avdrag för ränta på s.k. vinstandelslån som f.n. finns i 41 c § KL och anvisningarna till samma lagrum.

10 mom. Bestämmelserna som rör beskattningen av aktiefonder motsvarar nuvarande punkten 7 av anvisningarna till 38 § KL och punkt 4 av anvisningarna till 39 § KL.

11 mom. Till momentet har överförts de delar av punkt 4 av anvisningarna till 41 a § KL som avser samfälligheters beskattning. I *andra stycket* har de nuvarande bestämmelserna i 22 § andra stycket KL om sambruksföreningars avdragsrätt för lönetillägg m.m. intagits.

3 §

Till det nya tredje stycket har överförts den nuvarande bestämmelsen i 64 § 2 mom. KL om att s.k. luxemburgbolag skall betraktas som en svensk ekonomisk förening.

4 §

För att förhindra kringgående av spärregeln i 46 § 1 mom. tredje stycket KL finns i fjärde stycket av nämnda moment en regel om att koncernbidrag endast under vissa förutsättningar skall beskattas som intäkt av rederi-, varvs- eller luftfartsrörelse. Regeln i 46 § 1 mom. fjärde stycket har, som påpekats i det föregående, överförts till 2 § 3 mom. SIL.

Av 46 § 1 mom. femte stycket KL i dess nuvarande lydelse framgår att spärregeln inte är tillämplig i fråga om svenskt aktiebolag vars aktier noteras på börs eller är föremål för liknande notering eller i fråga om dotterföretag till sådant bolag. Denna bestämmelse har placerats in som ett nytt andra stycke i 4 § SIL.

Övriga ändringar är av redaktionell natur. Momentindelningen har slopats, eftersom endast 1 mom. kvarstår i paragrafen.

6 §

2 mom. I lagrummet, som i övrigt motsvarar 53 § 2 mom. KL, saknas de där intagna bestämmelserna om vissa samfälligheter. En komplettering har skett med dessa.

7 §

1 mom. I första momentet finns ett allmänt stadgande med en beskrivning av paragrafens innehåll och uppbyggnad.

2 mom. Bestämmelsen som rör konungahusets beskattning innebär inte någon ändring i sak.

3 mom. I momentet klargörs att stat, kommun och vissa menigheter inte skall betala statlig inkomstskatt.

4 mom. I första stycket regleras skattskyldighetens omfattning för understödsföreningar som inte bedriver till livförsäkring hänförlig verksamhet eller som lämnar understöd med obetydliga belopp. Dessa skattesubjekt är – liksom de akademier m.fl. som tas upp i momentets följande stycken – f.n. endast skattskyldiga för inkomst av fastighet till kommunal inkomstskatt (jfr 53 § 1 mom. första stycket d och 54 § första stycket g KL). Av skäl som redovisats tidigare (avsnitt 2.2) har denna skattskyldighet lagts över till den statliga inkomstbeskattningen.

Vad gäller understödsföreningar kan här tilläggas att om dessa bedriver livförsäkringsverksamhet som skall beskattas enligt 2 § 6 mom. SIL är dessa föreningar oinskränkt skattskyldiga enligt 6 §. Beträffande understödsföreningar med blandad verksamhet hänvisas till 10 mom.

5 mom. I detta moment har reglerna om inskränkningarna i ideella föreningars skattskyldighet samlats. De nuvarande reglerna innebär i stark sammanfattning att allmännyttiga ideella föreningar endast är skattskyldiga till kommunal inkomstskatt för sådana fastighets- och rörelseinkomster som saknar närmare anknytning till den ideella verksamheten. Vid den statliga beskattningen är dessa ideella föreningar dessutom befriade för inkomst av fastighet (jfr nuvarande 53 § 1 mom. första stycket e och andra stycket, punkt 9 av anvisningarna till 53 §, 54 § första stycket i, punkt 4 av anvisningarna till 54 § KL samt 7 § första stycket f och andra stycket SIL).

Lagförslaget innebär att de ideella föreningarna i framtiden endast skall vara skattskyldiga till statlig inkomstskatt och då i samma omfattning som de nu är skattskyldiga till kommunal inkomstskatt. I övrigt är inte någon ändring i sak avsedd vad gäller beskattningen av de ideella föreningarna. Bestämmelserna har därför i huvudsak med oförändrat innehåll kunnat flyttas över från KL till SIL.

6 mom. Utmärkande för de skattskyldiga som tas upp i detta moment är att de bedriver en kvalificerat allmännyttig verksamhet. Dessa är f.n. skattskyldiga till kommunal inkomstskatt för fastighet och rörelse och till statlig inkomstskatt endast för rörelse (jfr 7 § första stycket g SIL). Enligt lagförslaget skall dessa juridiska personer endast vara skattskyldiga till statlig inkomstskatt och då i den omfattning som de nu är skattskyldiga till kommunal inkomstskatt. I momentet har vidare tagits in hushållningssällskap med stadgar som fastställts av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer, vilka f.n. är skattskyldiga till kommunal inkomstskatt för inkomst av fastighet och rörelse men inte skattskyldiga till statlig inkomstskatt (jfr 7 § första stycket d SIL).

7 mom. Bestämmelsen gäller skattefrihet för inkomst av vissa typer av fastigheter och motsvarar nuvarande bestämmelser i 54 § första stycket d 1 – 3 KL samt 7 § första stycket h SIL. Någon ändring i sak medför detta inte.

8 mom. Till momentet har reglerna rörande kedjebeskattning i 54 § KL överförts med oförändrat innehåll.

9 mom. Bestämmelsen motsvarar nuvarande 7 § första stycket j. Den ändring som har gjorts i bestämmelsen är en konsekvens av att utländska dödsbon enligt förslaget endast är skattskyldiga till statlig inkomstskatt.

10 mom. Bestämmelsen rör beskattningen av understödsföreningar med blandad verksamhet, dvs. föreningar som bedriver både sådan livförsäkringsverksamhet som skall beskattas enligt 2 § 6 mom. och annan verksamhet som är skattepliktig i vad den avser inkomst av annan fastighet. Bestämmelsen har överflyttats från 54 § första stycket g KL och 7 § första stycket k SIL.

11 mom. Bestämmelserna som motsvarar 7 § första stycket l och b är i sak oförändrade.

12 mom. Bestämmelsen motsvarar 7 § första stycket m.

8 §

Ändringen är av redaktionell natur.

10 §

1 mom. Ändringen beror på att familjestiftelser och utländska dödsbon föreslås bli proportionellt beskattade enligt 10 a §.

10 a §

I första och andra styckena anges de nya skattesatserna för juridiska personer.

Definitionen i det nya tredje stycket av begreppet familjestiftelse har flyttats över från 10 § 2 mom. med anledning av att dessa föreslås bli proportionellt beskattade i framtiden.

14 §

1 mom. Begreppet hemortskommun har behållits för juridiska personer av taxeringstekniska skäl. Regler därom har tagits in i andra och tredje styckena.

4.4 Taxeringslagen

4 §

Ändringarna är en direkt följd av att den kommunala beskattningen av familjestiftelser och andra juridiska personer än inhemska dödsbon föreslås avskaffad.

22 §

Ändringen beror på att garantibeskattningen av fastigheter föreslås avskaffad för samtliga juridiska personer med undantag för inhemska döds-

bon. Eftersom staten och kommunerna endast skall betala skogsvårdsavgift och statlig fastighetsskatt har som en särskild grund för deklarationskyldighet för juridisk person införts att underlag för sådan avgift eller skatt skall fastställas.

24 §

Som ett led i strävandena att förenkla deklarations- och taxeringsförfarandet har beslutats att den *särskilda* självdeklarationen skall slopas fr.o.m. 1985 års taxering för fysiska personer, dödsbon och familjestiftelser. I och med att den kommunala beskattningen av juridiska personer avskaffas kommer samtliga skattskyldiga i framtiden endast att behöva avge en självdeklaration. Begreppen *allmän* och *särskild* behövs därför inte längre. Som en konsekvens härav kan 24 och 28 §§ upphävas.

25 §

Begreppet *allmän självdeklaration* har bytts ut mot *självdeklaration* (jfr kommentaren till 24 §). Lagrummet har vidare kompletterats med en bestämmelse om skyldighet att lämna uppgift för beräkning av skogsvårdsavgift.

27 §

Ändringen är av redaktionell natur.

28 och 29 §§

Jfr kommentaren till 24 §.

33 §

Ändringarna är av redaktionell natur.

42 §

1 och 3 mom. Ändringarna är av redaktionell art.

42 a §

Ändringen är av redaktionell art.

69 §

2 mom. Ändringen motiveras av att den kommunala beskattningen av familjestiftelser föreslås bli avskaffad.

116 j §

Ändringen beror på att den kommunala beskattningen av familjestiftelser föreslås avskaffad.

4.5 Övriga författningar

Förslag till lag om fastighetsskatt (prop. 1984/85:18)

I 1 § förslaget till lag om fastighetsskatt har skattskyldigheten bl.a. knutits till skyldigheten att vid taxeringen till kommunal inkomstskatt ta upp garantibelopp för fastighet. Med anledning av att garantibeskattningen av juridiska personers fastigheter föreslås avskaffad har 1 § delats upp på två paragrafer. I nya 1 § regleras vilka fastigheter som är skattepliktiga till fastighetsskatt. Skattskyldigheten regleras i 2 § som hänvisar till 1 kap 5 § fastighetstaxeringslagen dit de nuvarande bestämmelserna i 47 § KL om vem som vid taxering för garantibelopp är att jämställa med ägare har flyttats. Ändringarna i 3 § är av redaktionell art.

Lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift

Se kommentaren till 47 § KL.

Fastighetstaxeringslagen (1979:1152)

Jfr kommentaren till 47 § KL.

Lagen (1969:630) om viss skattebefrielse för utdelning på aktie i Svensk interkontinental lufttrafik aktiebolag (SILA)

I samband med att koncernbeskattningen sågs över med anledning av företagsskatteberedningens slutbetänkande (SOU 1977: 86) Beskattning av företag upphävdes de särskilda reglerna i 54 § femte stycket KL om kedjebeskattning av s.k. svarta fåmansbolag (prop. 1978/79: 210. SkU 57, rskr 389, SFS 1979: 612). I övrigt motsvarar 54 § fjärde stycket KL i dess äldre lydelse de föreslagna bestämmelserna i 7 § 8 mom. tredje stycket SIL angående kedjebeskattning av förvaltnings- och investmentbolag.

Lagen (1963:173) om avdrag för avgifter till stiftelsen Svenska Filminstitutet, m.m.

Enligt gällande rätt behandlas Svenska Filminstitutet på samma sätt som de i 53 § 1 mom. första stycket e upptagna institutionerna och stiftelserna vilket innebär att institutet endast är skattskyldigt till kommunal inkomstskatt för fastighet. Efter reformen bör det i likhet med övriga jämförbara stiftelser betala statlig inkomstskatt i motsvarande omfattning.

5 Hemställan

Jag hemställer att lagrådets yttrande inhämtas över förslagen till

1. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370),
2. lag om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt,
3. lag om ändring i lagen (1951: 763) om beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst,

4. lag om ändring i lagen (1960: 63) om förlustavdrag,
5. lag om ändring i lagen (1982: 336) om avdrag för utdelning på icke börsnoterade aktier,
6. lag om ändring i lagen (1969: 630) om viss skattefrihet för utdelning på aktie i Svensk interkontinental lufttrafik aktiebolag (SILA),
7. lag om ändring i lagen (1967: 94) om avdrag vid inkomsttaxeringen för viss aktieutdelning,
8. lag om ändring i lagen (1970: 599) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avgifter till Värdepapperscentralen VPC Aktiebolag,
9. lag om ändring i lagen (1973: 278) om avdrag vid inkomsttaxeringen för bidrag till Stiftelsen Bostadskooperationens garantifond, m.m.,
10. lag om ändring i lagen (1963: 173) om avdrag för avgifter till stiftelsen Svenska Filminstitutet, m.m.,
11. lag om ändring i skogskontolagen (1954: 142),
12. lag om ändring i lagen (1979: 609) om allmän investeringsfond,
13. lag om ändring i lagen (1981: 296) om eldsvådefonder,
14. lag om ändring i lagen (1967: 752) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avsättning till fond för återanskaffning av fastighet,
15. lag om ändring i förordningen (1967: 96) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avsättning till särskild nyanskaffningsfond, m.m.,
16. lag om ändring i förordningen (1954: 40) om särskild investeringsfond för avyttrat fartyg m.m.,
17. lag om ändring i lagen (1983: 1086) om vinstdelningsskatt,
18. lag om ändring i förordningen (1933: 395) om ersättningsskatt,
19. lag om ändring i lagen (1984: 000) om statlig fastighetsskatt,
20. lag om ändring i lagen (1946: 324) om skogsvårdsavgift,
21. lag om ändring i lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt,
22. lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623),
23. lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979: 1152),
24. lag om ändring i uppbördslagen (1953: 272),
25. lag om ändring i lagen (1984: 361) om ändring i uppbördslagen (1953: 272),
26. lag om ändring i lagen (1968: 430) om mervärdeskatt.

6 Beslut

Regeringen beslutar i enlighet med föredragandens hemställan.

REMISSAMMANSTÄLLNING

1 Remissinstanserna

Efter remiss har yttranden över betänkandet (Ds Fi 1984:9) Slopåd kommunal taxering av juridiska personer avgetts av kammarrätten i Stockholm, länsrätten i Stockholms län, länsrätten i Göteborgs och Bohus län, mellankommunala skatterätten (MKS), domstolsverket, försäkringsinspektionen, riksskatteverket (RSV), allmänna ombudet för mellankommunala mål (AO), lantbruksstyrelsen, skogsstyrelsen, bostadsstyrelsen, statens industriverk, statens vattenfallsverk, domänverket, kammarkollegiet, statskontoret, riksrevisionsverket, statistiska centralbyrån och länsstyrelserna i Stockholms, Malmöhus, Göteborgs och Bohus, Kopparbergs samt Norrbottens län. Vidare har yttranden kommit in från Företagareförbundet SFR, HSB:s riksförbund ek.för., Kooperativa förbundet (KF), Landsorganisationen i Sverige (LO), Landstingsförbundet, Lantbrukarnas riksförbund (LRF), Svensk industriförening, Svenska arbetsgivareföreningen (SAF), Svenska bankföreningen, Svenska byggnadsentreprenörföreningen (SBEF), Svenska företagares riksförbund, Svenska försäkringsbolags riksförbund, Svenska handelskammarförbundet, Svenska kommunförbundet, Svenska kraftverksföreningen, Svenska revisorsamfundet SRS, Svenska riksbyggen, Svenska Tobaks AB, Sveriges advokatsamfund, Sveriges fastighetsägareförbund, Sveriges föreningsbankers förbund, Sveriges grossistförbund, Sveriges hantverks- och industriorganisation – Familjeföretagen (SHIO-Familjeföretagen), Sveriges häradssällmanningsförbund, Sveriges industriförbund, Sveriges köpmannaförbund, Sveriges redareförening, Sveriges redovisningskonsulters förbund, Systembolaget AB, Vin- & Spritcentralen AB, Taxeringsnämndsordförandenas riksförbund samt Tjänstemännens centralorganisation (TCO).

LRF har åberopat ett inom Lantbrukarnas skattedelegation upprättat yttrande. Till nämnda yttrande har även Sveriges föreningsbankers förbund anslutit sig. SAF har åberopat yttrandet från Sveriges industriförbund. I yttrandet från Svenska bankföreningen anges att Post- och Kreditbanken instämmer i föreningens yttrande. Nobelstiftelsen har kommit in med skrivelse i ärendet.

2 Remissinstansernas huvudsakliga inställning

Remissinstanserna är med något enstaka undantag mycket positiva till förslaget att den kommunala taxeringen av juridiska personer avskaffas

fr. o. m. 1986 års taxering. Flertalet remissinstanser accepterar att beskattningen av kommunal och statlig verksamhet i förvaltningsform avskaffas helt men man poängterar samtidigt behovet av att det försteg i konkurrens-hänseende som detta innebär kompenseras genom att avkastningskravet på offentlig verksamhet verkligen skärps. Skattesatsernas höjd, sloandet av garantibeskattningen av juridiska personer och den lagtekniska lösningen godtas av flertalet remissinstanser. Några remissinstanser föreslår dock att garantibeskattningen slopas även för fysiska personer. Många pekar också på behovet av en allmän översyn av KL och SIL för att göra skattelagstiftningen mer överskådlig.

Kammarrätten i Stockholm anför att förslaget att slopa kommunal taxering av juridiska personer ligger i linje med den förenkling av skattesystemet som bör eftersträvas då detta kommer att underlätta såväl de skattskyldigas uppgiftsskyldighet som myndigheternas granskningsarbete. Genom att de nu existerande skillnaderna i kommunal utdebitering och förbudet mot kvittning mellan kommuner kommer att försvinna bör, som utredningen har funnit, reformen även få betydelse från regionalpolitisk synpunkt. Kammarrätten ställer sig därför i huvudsak positiv till de allmänna riktlinjerna i förslaget och anser att de bör genomföras.

Beträffande kretsen av de juridiska personer som omfattas av förslaget har kammarrätten inget att invända. Inte heller förslaget avseende skattesatserna, bestämmandet av beskattningsorten eller att slopa garantibeskattningen föranleder någon erinran från kammarrätten.

Länsrätten i Stockholms län ansluter sig till den i promemorian redovisade uppfattningen om vilka juridiska personer som skall befrias från den kommunala beskattningen. Likaså har länsrätten i allt väsentligt inte något att erinra mot de överväganden som har gjorts beträffande garantibeskattningen, kommunalskatteunderlaget och kvittningsförbudet över kommungränserna. Länsrätten anser dock att en mindre komplicerad lagteknisk lösning borde ha valts.

Länsrätten i Göteborgs och Bohus län anser att de förslag som har lagts i promemorian är ändamålsenliga och att de bidrar till att förenkla deklara-tions- och taxeringsarbetet och tillstyrker därför i allt väsentligt framlagda förslag.

MKSR (majoriteten) anser att den lagtekniska lösning som valts ytterligare komplicerar ett redan krångligt regelsystem men kan acceptera lösningen som ett provisorium. Vidare poängterar domstolen behovet av att upprätthålla konkurrensneutraliteten mellan privat och offentlig verksamhet.

Domstolsverket menar att den valda lagstiftningstekniken minskar överskådligheten av skattelagstiftningen och ifrågasätter om det inte vore lämpligare att hålla samman reglerna om de juridiska personernas beskattning i en författning. Verket framhåller också att reformen påkallar att *MKSR*:s ställning i organisatoriskt hänseende ägnas fortsatt uppmärksamhet.

Försäkringsinspektionen har från de synpunkter ämbetsverket har att beakta inget att erinra mot att de i promemorian framlagda förslagen genomförs.

RSV tillstyrker förslaget att slopa den kommunala taxeringen för alla juridiska personer. *RSV* framhåller det önskvärda i att antalet skattesatser ytterligare begränsas för att underlätta debiteringsarbetet och informationen gentemot de skattskyldiga. Vidare anser verket att övergången till det nya systemet avsevärt skulle underlättas om de nya reglerna gällde för samtliga skattskyldiga redan vid 1986 års taxering. *RSV* pekar också på en del problem rörande debiteringen av preliminär B-skatt för inkomståret 1985.

AO anser att förslaget att den kommunala taxeringen av juridiska personer skall upphöra är välmotiverat och ett genomförande av detsamma tveklöst kommer att leda till stora administrativa vinster för såväl de skattskyldiga som beskattningsmyndigheterna. *AO* anser dock av flera skäl att reformen bör träda i kraft först den 1 januari 1986.

Lantbruksstyrelsen tillstyrker förslaget att staten befrias från skyldighet att betala kommunal inkomstskatt och skogsvårdsavgift. Styrelsen föreslår bl. a. att skattesatsen för samfälligheter för gemensamhetsskog bestäms till 40% i stället för föreslagna 52%.

Skogsstyrelsen, som begränsat sitt yttrande till förslaget om slopandet av skogsvårdsavgift för stat och kommun, avstyrker förslaget i denna del. *Skogsstyrelsen* framhåller att en sådan åtgärd skulle – om man inte samtidigt ändrar bidragsreglerna för bl. a. skogsvårdande åtgärder – innebära en fördel i konkurrenshänseende för stat och kommun jämfört med det privata skogsbruket. Det är enligt styrelsen skäligt att alla skogsägare bidrar till vissa för skogsbruket gemensamma kostnader.

Bostadsstyrelsen anför att eventuella kompensationsåtgärder för det skattebortfall som följer av slopandet av den kommunala garantibeskattningen bör vidtas inom ramen för renodlade fastighetsskatter och inte i räntebidragssystemet.

Statens industriverk anser att reformen leder till förenklingar och är positiv ur regionalpolitisk synpunkt. Industriverket framhåller att en hög kommunal utdebitering i förening med förbudet att kvitta förluster över kommungränsen kan vara ett hinder för företagsetableringen i glesbygd.

Statens vattenfallsverk finner förslaget att slopa såväl den kommunala inkomstbeskattningen som garantibeskattningen för juridiska personer ur effektivitetssynpunkt vara väl motiverat mot bakgrund av det alltmer komplicerade regelsystem som kommit att gälla på företagsbeskattnings område. *Vattenfall* anser att förslaget för deras del innebär en väsentlig förenkling av det administrativa arbetet och därmed minskade kostnader för verksamheten. *Vattenfall* framhåller att verkets skatter till kommunerna har stor betydelse för dessa kommuners ekonomi och att det därför är angeläget, att de regler för kommunernas årliga kompensation som fram-

deles tillämpas, ger kraftverkskommunerna tillfredsställande ersättning. Verket framhåller också vikten av att avkastningskravet på dess verksamhet får en sådan utformning att konkurrensneutraliteten gentemot de privata kraftproducenterna upprätthålls.

Domänverket delar den i promemorian redovisade uppfattningen att administrativa och regionalpolitiska skäl talar för att den kommunala företagsbeskattningen bör slopas och staten helt bör befrias från skattskyldighet. Domänverket anser samtidigt att den uppkomna skattelättnaden för staten skall beaktas vid fastställandet av avkastningskravet så att inga konkurrensfördelar uppnås gentemot privata näringsidkare.

Kammarkollegiet anför att den nuvarande kommunala garantiskatten för fastigheter – enligt flera stiftsnämnder – används som argument mot inköp av prästlönefondsfastigheter. Ett avskaffande av denna skatt hälsas därför med tillfredsställelse. Mindre tillfredsställande finner stiftsnämnderna den olikhet i beskattningen av skilda kyrkliga rättssubjekt som förslaget innebär. För kyrkor medför förslaget ett förhöjt skatteuttag medan de kyrkliga kommunerna blir skattefria. Med hänvisning till ett yttrande av stiftsnämnden i Linköping föreslås därför skattefrihet för alla de kyrkliga rättssubjekt som räknas upp i 2 § lagen (1970:939) om förvaltning av kyrklig jord. Kollegiet anför vidare att promemorians förslag behöver kompletteras och/eller förtydligas beträffande det kyrkliga rättsområdet. Såvitt framgår av promemorian har konsekvenserna på detta område inte övervägts vid utarbetandet av de framlagda förslagen.

Statskontoret anser sig sakna anledning att ta ställning till de föreslagna lagändringarna och till övriga skattemässiga överväganden som redovisas. Statskontoret framhåller att det i promemorian inte närmare belysts vilka konsekvenser förslaget medför för skatteadministrationen och för företagen, de administrativa vinsterna och möjliga besparingar i taxeringsarbetet. Det hade enligt statskontoret varit önskvärt att också dessa förhållanden behandlats i promemorian på samma sätt som regeringen förutsätter att kommittéerna redovisar kalkyler och effekter av sina förslag. Då så inte skett bör lämpligen uppdras åt riksskatteverket att närmare redovisa konsekvenserna av förslaget i här berörda avseenden.

Riksrevisionsverket har inget att invända mot promemorians förslag till lagändringar avseende materiella och formella skattebestämmelser. Enligt verket medför förslaget, tillsammans med riksdagens beslut om att den kommunala beskattningen av juridiska personer skall upphöra, viktiga förenklingar i det skattesystem företagen möter. Enligt riksrevisionsverket ger riksdagsbeslutet och förslagen underlag för ökad effektivitet och besparingar inom skatteförvaltningen.

Statistiska centralbyrån (SCB) anför att uppgifter om skatteunderlaget används av SCB för beräkning av medelskattekraften. Därutöver används uppgifter avseende olika kategorier skattskyldiga inom enskilda landsting, kommuner och kyrkokommuner för beräkning av den garanterade skatte-

kraften för kommuner och landsting, resp. för beräkning av kyrkokommunernas avräkning med kyrkofonden. De författningsändringar som föreslås i departementspromemorian, medför såvitt SCB kan bedöma inga komplikationer vid SCBs fullgörande av dessa uppgifter. SCB har därför ingenting att erinra mot förslaget.

Länsstyrelsen i Stockholms län anför att den föreslagna reformen har förutom taxeringstekniska fördelar även uppenbara regionalpolitiska förtjänster. Länsstyrelsen anser dock att med hänsyn till konkurrensneutraliteten bör garantibeskattningen inte helt avskaffas för de juridiska personerna.

Länsstyrelsen i Malmöhus län (majoriteten) välkomnar den förenkling av taxerings- och uppbördsarbetet som lagförslaget innebär och anser att det i det stora hela kan fungera väl i praktiken. För att åstadkomma rättvisa mellan olika företagsformer anser länsstyrelsen att det i 46 § 1 mom. kommunalskattelagen inskrivna förbudet mot kvittning mellan olika kommuner måste upphävas beträffande inkomster från rörelse, jordbruk och annan fastighet.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län framhåller att övergången till ett system med slopad kommunal beskattning av juridiska personer kan ha vissa nackdelar från kommunalekonomisk synpunkt. Det förhållandet att en kommun kan räkna med vissa intäkter som en direkt följd av en byggnation och industrilokalisering gör givetvis kommunen mera benägen att stimulera nyetableringar. Denna stimulans kommer att försvagas när den kommunala beskattningen faller bort. Länsstyrelsen delar den i promemorian redovisade uppfattningen att skillnaderna i kommunal utdebitering och förbudet mot kvittning över kommungränserna har påverkat företagens val av lokaliseringsort på ett sätt som är olämpligt. Länsstyrelsen anser också att den föreslagna reformen har så stora taxeringstekniska fördelar att det framstår som angeläget att den genomförs. Länsstyrelsen understryker samtidigt vikten av att kommuner som drabbas negativt av utebliven företagsskatt, kompenseras så långt som möjligt.

Länsstyrelsen i Kopparbergs län anser att de taxeringstekniska fördelarna är sådana att det är angeläget att reformen genomförs.

Länsstyrelsen i Norrbottens län har inte funnit skäl erinra mot de föreslagna lagändringarna som anses vara en naturlig konsekvens av beslutet att den kommunala beskattningsrätten av juridiska personer upphör fr. o. m. inkomståret 1985. Länsstyrelsen anser vidare att de arbetskraftsresurser som frigörs genom den ändrade lagstiftningen i stället kan inriktas på fördjupad kontroll av mera komplicerade deklarerationer.

Företagareförbundet SFR välkomnar förslagen i promemorian och tillstyrker att de läggs till grund för en snar lagstiftning.

HSB:s Riksförbund ek.för., som anser att fördelarna med slopandet av kommunal taxering av juridiska personer är stora, tillstyrker förslaget.

KF erinrar om att *KF* tidigare tillstyrkt företagsskatteberedningens – mindre långt gående – förslag om slopande av den kommunala beskattningen av juridiska personer. När förslaget nu återkommer redovisar *KF* samma inställning som tidigare. Eftersom företagsbeskattningen väsentligt komplicerats under tiden genom tillkomsten av vinstdelningsskatten är det nu enligt *KF* än mer angeläget att vidta förenklingar. *KF* framhåller att en avsevärd fördel från förenklingssynpunkt, jämfört med det tidigare förslaget, är att beskattning av garantibelopp för fastigheter föreslås helt slopad.

LO anför att man på grundval av främst skatteadministrativa skäl tillstyrker huvudförslaget att avskaffa den kommunala beskattningen av juridiska personer. Det är emellertid, enligt *LO*, av största vikt inte minst utifrån sysselsättningspolitiska motiv att någon reell försämring inte sker av kommunsektorns finansiella ställning till följd av reformen. Det uppkomna inkomstbortfallet bör därför till fullo kompenseras i enlighet med vad som redovisas i propositionen 1983/84: 133 rörande vissa kommunal-ekonomiska frågor. *LO* finner att höjningen av den statliga skattesatsen är väl avvägd med hänsyn till det nuvarande totala skatteuttaget och de övriga faktorer som bör beaktas i sammanhanget. De föreslagna ändringarna i avdragssystemet och sloandet av garantibeskattningen biträds också av *LO* eftersom dessa innebär regelrätta följdändringar med anledning av huvudförslaget. Några principiella anmärkningar kan enligt *LO* ej heller riktas mot de olika förslagens lagtekniska utformning.

Landstingsförbundet (majoriteten), som tillstyrker förslaget, ser särskilt positivt på att kommunal verksamhet som bedrivs i förvaltningsform helt befrias från inkomstbeskattning. Landstingsförbundet föreslår att också kommunalförbund och stiftelser för allmännyttiga ändamål med kommuner som huvudmän generellt undantas från skattskyldighet.

Lantbrukarnas skattedelegation framhåller att grundtanken i det presenterade förslaget medför omfattande förenklingar för berörda skattskyldiga. I förhållande till andra skattskyldiga kan enligt delegationen den upphävda kommunala anknytningen i vissa fall befaras ge de juridiska personerna fördelar. Emellertid torde dessa fördelar vara så temporära att man kan bortse från dem. Delegationen tillstyrker därför att den kommunala taxeringen slopas på sätt som föreslås i promemorian. Om den kommunala garantibeskattningen avskaffas anser delegationen att inte endast juridiska personer skall beröras av denna förändring. I dagens läge torde garantibeskattningen praktiskt taget sakna betydelse för kommunerna. Delegationen anser därför att ett totalt avskaffande av garantibeskattningen bör utredas.

Svensk industriförening tillstyrker förslagen i promemorian.

Svenska bankföreningen instämmer i tanken att juridiska personer skall undergå en enhetlig skatt. Den tekniska anpassningen av lagstiftningen – med en höjning av den statliga inkomstskatten till följd av att den kommunala taxeringen slopas – synes från bankernas utgångspunkt invändningsfri. Bankföreningen har därför ingen erinran mot förslaget.

SBEF anser att förslaget att juridiska personer skall vara skattskyldiga endast till statlig inkomstskatt medför att deklaraionsarbetet för företagen avsevärt förenklas. Vidare undanröjs genom förslaget åtskilliga tillämpningssvårigheter som inryms i de nuvarande beskattningsreglerna, t. ex. när det gäller behandlingen av koncernbidrag vid den kommunala taxeringen. *SBEF* tillstyrker därför förslaget att slopa den kommunala taxeringen för juridiska personer. *SBEF* anser också att utformningen av förslagen såsom när det gäller kretsen av skattskyldiga som omfattas av förslaget, skattesatser, övergångsregler m. m. är godtagbar.

Svenska försäkringsbolags riksförbund anser det från arbetsteknisk synpunkt fördelaktigt för de skattskyldiga att den kommunala taxeringen av juridiska personer slopas. Riksförbundet anser dock att skattesatsen för livförsäkringsbolagen bör vara 37% och inte 40% som föreslagits.

Svenska handelskammarförbundet tillstyrker förslaget.

Svenska kommunförbundet (majoriteten) har samma inställning till förslaget som landstingsförbundet.

Svenska kraftverksföreningen anför att för kraftföretagen, vilka ofta bedriver verksamhet i ett flertal kommuner, innebär förslaget betydande förenklingar. Föreningen tillstyrker därför slopad kommunal taxering av juridiska personer. Föreningen anser dock att det är nödvändigt att avkastningskravet på offentlig kraftproduktion utformas så att konkurrens sker på lika villkor.

Svenska revisorsamfundet SRS instämmer i utredningens bedömning att det nuvarande systemet för kommunal beskattning av juridiska personer medför en rad negativa effekter, bl. a. från regionalpolitisk synpunkt. Även från administrativa synpunkter är systemet tungrott och komplicerat. Förslaget att slopa den kommunala taxeringen av juridiska personer på sätt som anvisas i promemorian tillstyrks därför av samfundet i huvudsak.

Svenska riksbyggen förening u. p. a., som förklarar att förslaget innebär avsevärda administrativa fördelar i föreningens verksamhet, tillstyrker förslaget.

Svenska Tobaks AB är positivt inställd till förslaget i dess helhet.

Sveriges advokatsamfund tillstyrker att den kommunala taxeringen av juridiska personer slopas. Samfundet kan dock inte biträda förslaget om skatteskärpning för familjestiftelser. I övrigt godtar samfundet i allt väsentligt promemorians förslag.

Sveriges fastighetsägareförbund anser att en slopad kommunal taxering av vissa juridiska personer skulle medföra betydande administrativa fördelar. Med hänsyn till att kravet på konkurrensneutralitet på hyresmarknaden inte beaktats i tillräcklig omfattning avstyrker dock förbundet förslaget.

Sveriges grossistförbund anför att förslaget överensstämmer med önskemål som redan tidigare framförts från näringslivets sida. Förbundet tillstyr-

ker att förändringen genomförs med den uppläggning som redovisas i betänkandet med undantag för att näringsverksamhet i offentlig regi allttjämt bör beskattas av hänsyn till konkurrensneutraliteten.

SHIO-Familjeföretagen tillstyrker förslaget att slopa den kommunala beskattningen av juridiska personer. Det är önskemål som organisationen tidigare framfört bl. a. i sitt näringspolitiska program. SHIO-Familjeföretagen tror att reformen kommer att underlätta företagens skatteredovisning samt medföra större flexibilitet i deras lokaliseringsplaner. Organisationen godtar även de föreslagna skattesatserna förutsatt att det deklarerade målet om oförändrat skattetryck verkligen uppfylls.

Sveriges häradsallmänningsförbund anser att förslaget har så påtagliga fördelar för såväl de skattskyldiga som för taxeringsmyndigheterna att förslaget bör genomföras med giltighet fr. o. m. beskattningsåret 1985.

Sveriges industriförbund tillstyrker förslaget att den kommunala beskattningen slopas för alla juridiska personer utom inhemska dödsbon. Förbundet föreslår dock att skattesatsen för aktiebolagen och de ekonomiska föreningarna bestäms till 50% i stället för till 52% som föreslagits i promemorian.

Sveriges redovisningskonsulters förbund tillstyrker förslaget med undantag för att offentlig näringsverksamhet allttjämt bör beskattas.

Systembolaget AB accepterar att maximeringsregeln i 30 § 6 mom. kommunalskattelagen slopas.

AB Vin- & Spritcentralen har inget att erinra mot förslaget.

Taxeringsnämndsordförändenas riksförbund tillstyrker i allt väsentligt förslaget.

TCO anser att det är väl grundat att slopa taxeringen av juridiska personer eftersom det leder till stora administrativa vinster och är fördelaktigt från regionalpolitisk synpunkt. TCO anser vidare att av särskilt intresse är den utformning man ger det statsbidrag som skall kompensera kommunerna för inkomstbortfallet reformen innebär. För att stabilisera kommunernas ekonomiska situation och ge kommunerna rimliga planeringsförutsättningar är det enligt TCO nödvändigt ge kommunerna en värdebeständig kompensation för förlorade intäkter på grund av den slopade beskattningsrätten.

3 Kretsen av skattskyldiga

I promemorian föreslås att den kommunala taxeringen avskaffas för samtliga juridiska personer. Remissinstanserna är med något enstaka undantag mycket positiva till förslaget. Delade meningar råder dock om stat och kommun bör bli helt skattebefriade.

MKSR anför:

MKSR har inget att erinra mot att den kommunala beskattningen, såvitt avser skattesubjekt som är juridiska personer, i fortsättningen endast kommer att omfattas av inhemska dödsbon. I detta sammanhang finner skatterätten det emellertid angeläget att starkt understryka vikten av det i promemorian (sid. 18) kortfattat berörda förhållandet att slopanhet av skattskyldigheten för staten, landsting och kommuner inte får leda till konkurrensfördelar för den typ av tidigare skattepliktig verksamhet som bedrivs av offentligrättsliga subjekt.

RSV anför:

RSV tillstyrker förslaget att slopa den kommunala taxeringen för alla juridiska personer utom inhemska dödsbon. Förslaget kommer – utom i övergångsskedet – att leda till förenklingar för såväl de skattskyldiga som för skatteförvaltningen.

Lantbruksstyrelsen anför:

I lantbruksverkets arbetsuppgifter ingår att verka för jord- och skogsbrukets rationalisering. Som ett led i denna verksamhet sker inköp av jord- och skogsbruksfastigheter som sedan genom försäljningar eller byten används för strukturrationalisering. Denna verksamhet finansieras genom jordfonden.

Omfattningen av denna för strukturrationaliseringen mycket viktiga verksamhet har efter en nedgång under 1970-talet stigit under senare år. Antalet inköp uppgår numera årligen till ca 1 000 och försäljningarna till ca 2 000. Den inköpta arealen är ungefär lika stor som den försålda eller ungefär 5 000 ha åker och 40 000 ha skogsmark per år. Lantbruksnämndernas markinnehav har under de senaste åren legat på ungefär 12 000 ha åker och 120 000–130 000 ha skogsmark, fördelat på 3 000–4 000 fastigheter.

Lantbruksnämnderna strävar efter att sälja ut de förvärvade fastigheterna så snabbt som möjligt efter förvärvet och innehavstiderna blir därför oftast mindre än ett år. Avverkningar sker endast i obetydlig omfattning och i den mån åkermarken arrenderas ut, sker det på kort tid mot låga arrenden. Inkomsterna överstiger därför inte garantibeloppen annat än för enstaka fastigheter, och för helt län gör de det praktiskt taget aldrig.

Taxeringsvärdena och garantibeloppen för samtliga lantbruksnämnder uppgår till ca 340 milj. kr. respektive ca 5 milj. kr. Kommunalskatten på det senare beloppet är ca 1,5 milj. kr. Skogsvårdsavgiften torde vara något större än skattebeloppet.

Arbetet med deklarationer och beräkning av inkomsterna för dessa fastigheter är liksom taxeringsarbetet för dem mycket omfattande. I län med stort fastighetsinnehav som underlag för planerade omarronderingsprojekt är upprättandet av inkomstdeklarationerna särskilt betungande. Slopade deklarationsplikter medför alltså betydande administrativa fördelar.

Mot denna bakgrund tillstyrker lantbruksstyrelsen förslaget att staten befrias från skyldighet att betala kommunal skatt och skogsvårdsavgift.

Statens vattenfallsverk anför:

Slopandet av den kommunala beskattningen för juridiska personer innebär stort inkomstbortfall för många kommuner. Framhållas bör, att kraftindustrins verksamhet i hög grad är knuten till glesbygdskommuner och att kraftindustrins produktionsanläggningar åsatts mycket höga taxeringsvärden. Taxeringsvärdena ligger till grund för fördelning på produktionskommunerna av inkomst av kraftverksrörelsen och för garantibeskattningen. Vattenfalls skatter till kommunerna har stor betydelse för dessa kommuners ekonomi. Därför är det angeläget, att de regler för kommunernas årliga kompensation, som framdeles tillämpas, kommer att ge kraftverkskommunerna tillfredsställande ersättning.

Skattebortfallet för statlig verksamhet föreslås bli kompenserat genom en höjning av avkastningskravet för denna. Det kapital, som ett avkastningskrav om det uttryckes i procent relateras till, är emellertid föränderligt över tiden. Olika verksamheter har också olika kapitalbehov. En för alla verksamheter generell höjning av avkastningskravet är därför icke tillämplig. För att anpassa det skärpta avkastningskravet till den skattehindringen som ett borttagande av den kommunala beskattningen medför, bör kravet uttryckas i fasta årsbelopp för olika verksamheter. Det förutsättes, att dessa fasta belopp fastställs i samråd med berörda verk. Vattenfall önskar i detta sammanhang understryka vad promemorian framhåller, nämligen att nu existerande konkurrensförhållande mellan privat och statlig verksamhet inte rubbas vid fastställande av nytt avkastningskrav. För det ändamålet är en jämförelse mellan statlig och privat kraftindustri av betydelse även framdeles. För att en sådan jämförelse skall vara möjlig måste ökningen av avkastningskravet p. g. a. den slopade kommunala beskattningen redovisas öppet. Detta önskemål uppfylls också om tillkommande krav uttrycks i ett fast belopp.

Vattenfall anser, att avkastningskravets storlek bör bestämmas under beaktande av eventuell fastighetsskatt för att den sammanlagda belastningen skall hållas på godtagbar nivå.

Domänverket anför:

Fastighetsdeklaration m. m.

Utredningen föreslår att staten befrias från skattskyldighet. Detta innebär bl. a. att någon kommunal garantibeskattning ej kommer att ske varför taxeringsvärdena får en begränsad funktion.

Vid sidan av den kommunala garantibeskattningen utgör delar av taxeringsvärdena underlag för två andra skatter, nämligen hyreshusavgift och skogsvårdsavgift. Vad beträffar skogsvårdsavgiften framgår av lagförslaget att staten ej skall erlägga sådan avgift i framtiden. Ej heller synes en hyreshusavgift behöva erläggas fortsättningsvis.

DV konstaterar att det omfattande arbetet med fastighetsdeklarationer kvarstår.

Deklarationsskyldighet

DV föreslår att kungörelsen med föreskrifter angående fullgörande av bl. a. statens deklarationsskyldighet m. m. upphör att gälla efter det att deklarationsskyldigheten för beskattningsåret 1984 fullgjorts istället för i betänkandet föreslagna 1 januari 1985. DV:s förslag skall ses mot bakgrund av att statens skattskyldighet upphör sistnämnda datum.

Kammarkollegiet anför:

De kyrkliga rättssubjekten och skattskyldigheten

Först bör konstateras att enligt övergångsbestämmelserna till regeringsformen tillämpas vad som är föreskrivet om primärkommuner även i fråga om kyrkliga kommuner, dvs. församlingar, pastorat och andra kyrkliga samfundligheter. Detta innebär således bl. a. att kyrkliga kommuner är skattskyldiga i samma mån som borgerliga kommuner. Kommunalskatt för församlingskommunalt ägd fastighet skall utgå enligt reglerna för fastighet som tillhör borgerlig kommun.

Den föreslagna skattefriheten för kommuner innebär bl. a. en administrativ förenkling, och kollegiet tillstyrker förslaget.

Emellertid finns enligt speciallagstiftningen på det kyrkliga området en rad andra kyrkliga rättssubjekt som är skattskyldiga i större eller mindre omfattning. Kollegiet har funnit det lämpligt att i det följande kommentera promemorian med utgångspunkt i den inledningsvis nämnda 2 § lagen om förvaltning av kyrklig jord, där de olika slagen av kyrklig jord är angivna. Under en rubrik för varje rättssubjekt anges nuvarande beskattning och vad som – såvitt kollegiet kunnat utläsa av promemorian – blir följden av de där framlagda förslagen.

Löneboställe

Löneboställe förvaltas av pastoratet med undantag för löneboställets skog som förvaltas av stiftsnämnden. Pastoratet svarar för all skatt (47 § e) andra stycket kommunalskattelagen, KL). Skattskyldighet till kommunalskatt föreligger enligt 53 § 1 mom. c) KL för inkomst av fastighet och av rörelse samt enligt 47 § KL för garantibelopp. På grund av frikallelse enligt 7 § d) lagen om statlig inkomstskatt, SIL, erläggs inte någon statlig skatt.

Promemorians förslag leder till att ingen skatt skall erläggas för löneboställe, eftersom pastoratet har status av kommun och som sådan befrias från all skattskyldighet.

Prästgård

Prästgård är kyrklig jord på vilken tjänstebostad är anvisad åt ordinarie församlingspräst.

För närvarande taxeras inte prästgård, och följaktligen betalar pastoratet som förvaltare inte heller någon skatt. Grunden härtill torde vara att prästgård anses vara sådan icke skattepliktig specialbyggnad som avses i 3 kap. 2 § första stycket fastighetstaxeringslagen.

Förslaget innehåller ingenting som skulle medföra en förändring av nuvarande förhållande. Sådan ändring är heller inte påkallad enligt kollegiets mening.

Församlingskyrkas fastighet

Församlingskyrkor kan som självständiga stiftelser vara ägare till fast egendom vars avkastning skall gå till kyrkans underhåll. Enligt punkten 7 i anvisningarna till 53 § KL avses med kyrka en till svenska kyrkan hörande lokalkyrka, domkyrka e. d. i dess egenskap av ägare till viss för svenska kyrkan avsedd egendom. Församlingskyrkas fastighet förvaltas enligt 9 § kyrkliga förvaltningslagen av församlingen. F. n. föreligger skattskyldighet för inkomst av fastighet och av rörelse enligt 53 § 1 mom. e) KL. Vidare är kyrkor skattskyldiga till staten för inkomst av rörelse enligt 7 § g) SIL.

För församlingskyrka tillhörande svenska kyrkan torde skatt för inkomst av rörelse inte vara aktuell.

Enligt promemorieförslaget upphör skattskyldigheten till kommunal inkomstskatt. I stället skall skatt erläggas till staten för inkomst av fastighet och av rörelse. Skattesatsen föreslås bli 40% av den beskattningsbara inkomsten. Detta innebär en skärpning, eftersom kommunalskatten genomsnittligt uppgår till ca 30% av den beskattningsbara inkomsten och någon statlig skatt inte torde förekomma. Församlingskyrkorna har i vissa fall stora fastighetsinnehav – i Lunds stift beräknas församlingskyrkojordarnas antal till ca 500 – medan någon skattepliktig rörelse inte alls bedrivs. Även om garantibeskattningen för fastighet avskaffas, synes förslaget kunna leda till en skatteskarvning. Kollegiet anser att motiv saknas för en sådan. Om skatt till staten skall utgå, bör den maximeras till 30% av den beskattningsbara inkomsten.

Kollegiet vill emellertid göra gällande att som en konsekvens av förslaget om total skattebefrielse för kommuner total skattefrihet bör inträda även för församlingskyrkas fastighet, eftersom avkastningen av sådan egendom kommer uteslutande församlingen till godo. Beskattning av församlingskyrkas egendom drabbar alltså enbart församlingen trots att den i princip skall vara befriad från skatt. Den skillnad i beskattning som uppstår om de kyrkliga kommunerna befrias från skattskyldighet medan församlingskyrkor (och domkyrkor) alltjämt skall betala inkomstskatt framstår som omotiverad och ologisk. Kollegiet ansluter sig till det inledningsvis refererade förslaget från Linköpings stiftsnämnd att samtliga i 2 § kyrkliga förvaltningslagen angivna rättssubjekt bör vara befriade från all inkomstskatt inklusive garantibelopp för fastighet.

Ytterligare ett skäl för en sådan behandling av de kyrkliga rättssubjekten är den utjämning av skattebördorna som i sista hand sker över kyrkofonden och statsbudgeten.

Prästlönefondsfastighet

Prästlönefondsfastighet är kyrklig jord som förvärvats för medel från prästlönefonder från flera pastorat och vars avkastning är avsedd till avlöning åt församlingspräster i dessa pastorat. Pastoraten äger andelar i fastigheten i förhållande till insatt kapital. Fastigheten förvaltas av stiftsnämnden. F. n. betalas enligt uppgift från stiftsnämnderna kommunalskatt för inkomst av fastighet samt för garantibelopp. Grunden torde – förutom 47 § KL – vara 53 § 1 mom. c) KL, vilket innebär skattskyldighet för inkomst av fastighet och av rörelse. Statlig inkomstskatt utgår ej.

Promemorieförslaget bör enligt kollegiets mening leda till fullständig skattebefrielse även för dessa rättssubjekt. Skattefriheten för fastigheternas ägare, pastoraten, bör leda till skattefrihet också för prästlönefondsfastigheterna.

Kyrkofondsfastighet

Kyrkofondsfastighet är kyrklig jord vars avkastning tillförs kyrkofonden. Kyrkofonden skall bestrida kostnader angivna i lagen (1970:940) om kyrkliga kostnader. Fastigheterna förvaltas av stiftsnämnden medan kyrkofonden förvaltas av kammarkollegiet genom dess fondbyrå. Vid försäljning av kyrkofondsfastighet tillförs kyrkofonden köpeskillingen. Kyrkofondsfastigheterna förtecknas numera bland kyrkofondens tillgångar.

F. n. erlägger stiftsnämnden kommunalskatt för kyrkofondsfastigheterna, dvs. skatt för inkomst av fastighet och för garantibelopp enligt reglerna härom. Statlig inkomstskatt erläggs inte. Som grund för beskattningen anses ligga 53 § 1 mom b) och 47 § KL. Enligt förstnämnda lagrum

är staten skattskyldig för inkomst av jordbruksdomäner, skogar samt ut-
hyrda eller med tomträtt eller vattenfallsrätt upplåtna fastigheter samt för
inkomst av viss rörelse. I skattehänseende jämföras alltså kyrkofondsfas-
tigheterna med statens fastigheter.

Enligt promemoriaförslagen kommer skattskyldigheten att helt försvin-
na beträffande kyrkofondsfastigheterna, eftersom staten befrias från kom-
munal skattskyldighet. Detta måste ses som en naturlig konsekvens av
kyrkofondens ställning såsom främst en med tillskott av statsmedel funge-
rande skatteutjämningsfond mellan de kyrkliga kommunerna. — (Som ett
exempel på förekommande belopp kan nämnas att sammanlagda senaste
taxeringsvärdet för kyrkofondsfastigheterna i Lunds stift var nära 34
milj. kr. medan kommunalskatt och skogsvårdsavgift uppgick till 339 781
kr.)

Domkyrkas fastighet

Domkyrkas fastighet är kyrklig jord vars avkastning är avsedd till dom-
kyrkas behov. Sådan fastighet förvaltas av stiftsnämnden. Lunds domkyr-
kas fastigheter förvaltas dock av ett särskilt domkyrkoråd (9 § kyrkliga
förvaltningslagen).

För närvarande gäller samma beskattningsregler för dessa rättssubjekt
som för församlingskyrkas fastigheter. Skattskyldighet till kommunalskatt
föreligger således enligt 53 § 1 mom e) KL för inkomst av fastighet och av
rörelse och enligt 47 § KL för garantibelopp. Skattskyldighet till staten
föreligger beträffande inkomst av rörelse. Sådan torde dock ej förekomma
i praktiken, varför någon statlig skatt inte erläggs.

Enligt promemorians förslag inträder här samma skatteskärpning som
kollegiet påtalat här ovan under rubriken församlingskyrkas fastighet.
Lunds domkyrka, som av historiska skäl har det största egendomsinnehavet,
har sin ekonomi integrerad inte bara i församlingens utan också i
kyrkofondens genom att domkyrkan i första hand svarar för biskopsgården
för vilken annars enligt allmänna regler kyrkofonden svarar. Kollegiet
intar av angivna skäl samma ståndpunkt och föreslår total skattebefrielse
även här.

Biskopsgård

Biskopsgård är kyrklig jord på vilken tjänstebostad är anvisad åt biskop.
I Kungl. Maj:t cirkulär 1965-12-17 angående vissa bestämmelser i anled-
ning av prästlönerglementets upphävande m. m. föreskrivs att tjänstebo-
stad för biskop upplåts i "publik fastighet, som (KM:t) anvisar". För
biskopen i Visby stift gäller särskilda regler. Biskopsgård förvaltas av
stiftsnämnden (9 § kyrkliga förvaltningslagen).

Kollegiet har förhört sig hos ett antal stiftsnämnder om nuvarande
beskattning av biskopsgård. Det visar sig att praxis varierar. I vissa stift
erläggs garantiskatt för fastighet, i andra inte. I ett fall (Luleå) har lokala
skattemyndigheten ändrat ett beslut om skatteplikt och förklarat biskops-
gården vara skattefri allmän byggnad.

Frågan om skattskyldighet eller inte för biskopsgård bör enligt kollegiets
mening bedömas efter samma grunder som när det gäller prästgård. Att
systemet med prästgård över huvud taget förekommer beror väsentligen
på att prästgården anses ha betydelse för kyrkans verksamhet. Detsamma
torde gälla om biskopsgården. Kollegiet anser därför att biskopsgård redan
enligt nu gällande regler bör som specialbyggnad vara undantagen från
taxering och beskattning. Vad som föreslås i promemorian föranleder
ingen annan bedömning.

Statligt och kyrkligt förvaltade fonder

Fonder som förvaltas av staten och svenska kyrkan synes i praxis skatterettsligt behandlas på i princip samma sätt som det förvaltande organet. Detta torde gälla oavsett om den aktuella fonden uppfattas som ett eget rättssubjekt eller ej.

Grunden för det offentliga engagemanget i denna typ av förvaltning är fondernas uppgift att tillgodose olika statliga och kyrkliga ändamål. Mot bakgrund härav framstår synsättet att fonden får förvaltarens skattestatus som naturligt. Särskilt gäller detta den kategori av fonder till vilken kyrkofonden, allmänna arvsfonden och samefonden hör. Dessa fonder inte bara förvaltas av statliga organ utan har också tillkommit genom beslut av statsmakterna och verksamheten är på skilda sätt offentligt reglerad.

Även statligt och kyrkligt förvaldade donationsfonder synes vid beskattningen behandlas med samma skattestatus som förvaltaren äger. En förutsättning för detta torde dock vara att fondändamålen ligger inom ramen för det förvaltande organets verksamhet.

Kollegiet utgår från att någon ändring i det här diskuterade hänseendet inte åsyftas genom de olika promemorieförslagen. Vid sådant förhållande kommer de fonder som förvaltas av kammarkollegiet och de kyrkliga rättssubjekten inte att bli skattskyldiga till vare sig kommunal eller statlig inkomstskatt. Ett sådant resultat är enligt kollegiet väl motiverat.

Kommunalförbund

Kommuner är i dag skattskyldiga för inkomst av fastighet och rörelse enligt 53 § 1 mom första stycket c) KL. Från statlig inkomstskatt är kommuner emellertid befriade, 7 § första stycket d) SIL. Enligt promemorieförslaget skall kommuner frikallas från skattskyldighet för all inkomst.

Kommunalförbund är enligt lagen (1957:281) om kommunalförbund en sammanslutning av kommuner med syfte att fullgöra en eller flera kommunala angelägenheter. Även landstingskommuner kan ingå i en sådan sammanslutning. Kommunalförbundet är en juridisk person som i vissa hänseenden liknar kommuner och landstingskommuner.

Kommunalförbund omnämns inte i promemorian. De torde inte utan vidare kunna hänföras till de rättssubjekt som enligt förslaget till 7 § 3 mom SIL skall vara frikallade från skatt. I stället torde kommunalförbund inbegripas i gruppen övriga juridiska personer för vilka föreslås en skattesats om 40 % av den beskattningsbara inkomsten.

Med hänsyn till att kommunalförbund fullgör kommunala uppgifter bör de i beskattningshänseende jämsställas med kommuner. Kollegiet föreslår därför att kommunalförbund frikallas från skattskyldighet för all inkomst.

Dödsbon

Kollegiet har ingenting att erinra mot förslaget att den kommunala beskattningen kvarstår för dödsbon. I de fall arvsfonden under en begränsad övergångstid jämte annan är delägare i ett dödsbo följer arvsfonden de allmänna reglerna.

Landstingsförbundet (majoriteten) anför:

Styrelsen ser särskilt positivt på att kommunal verksamhet som bedrivs i förvaltningsform enligt förslaget helt befrias från inkomstbeskattning.

I promemorian behandlas inte kommunalförbund. Kommunalförbund bildas för att lösa för flera kommuner gemensamma uppgifter. Samman-

slutning mellan kommuner för sådana ändamål kan också ske i form av stiftelse. Kommunalförbund och stiftelser med kommunala huvudmän kommer att behandlas som övriga juridiska personer trots att verksamheten kan jämföras med sådan som bedrivs i förvaltningsform. Enligt styrelsens mening tillgodoser dessa organisationer sådana allmännyttiga ändamål att frikallande från skattskyldighet är väl motiverad. Styrelsen föreslår att kommunalförbund och stiftelser för allmännyttiga ändamål med kommuner som huvudmän undantas från skattskyldighet.

SBEF anför:

Enligt förslaget skall stat och kommun helt befrias från skattskyldighet. I promemorian sägs att denna skattelättnad skall beaktas vid fastställandet av avkastningskravet för offentlig verksamhet men någon närmare precisering av hur detta skall ske anges inte.

Enligt SBEF är det av stor vikt att konkurrensneutraliteten mellan enskild och offentlig verksamhet upprätthålls. Om de offentligrättsliga subjekten skall befrias från skattskyldighet bör det klart anges hur detta skall påverka avkastningskravet.

Svenska handelskammarförbundet anför:

Reformen får inte tillåtas snedvrída konkurrensneutraliteten mellan olika verksamheter. Vissa juridiska personer är för närvarande skattskyldiga endast till kommunal inkomstskatt. Enligt förslaget skall dessa personer helt befrias från skattskyldighet. Detta innebar enligt Handelskammarförbundet en klar fördel i konkurrenshänseende gentemot privat bedriven näringsverksamhet. Även om denna fördel kan begränsas genom att avkastningskravet skärps för den offentliga verksamheten, innebär förslaget en oacceptabel snedvridning av konkurrensförhållandena.

Svenska kommunförbundet (majoriteten) anför:

Som särskilt positivt anser styrelsen att kommunal verksamhet som bedrivs i förvaltningsform enligt förslaget helt befrias från inkomstbeskattning.

I promemorian behandlas inte kommunalförbund. Kommunalförbund bildas för att lösa för flera kommuner gemensamma uppgifter. Kommunalförbund kommer att behandlas som övriga juridiska personer dvs. enligt förslaget beskattas statligt med 40 procent av den beskattningsbara inkomsten. Enligt styrelsens mening tillgodoser kommunalförbund sådana allmännyttiga ändamål att frikallande från skattskyldighet är väl motiverad. Styrelsen föreslår att kommunalförbund undantas från skattskyldighet.

Sveriges advokatsamfund anför:

Förslaget att den kommunala beskattningen av stat, landsting och kommun upphör kan i sin helhet tillstyrkas. Den fördel i konkurrenshänseende som ett slopande av den kommunala beskattningen för nämnda skattesubjekt innebär måste emellertid neutraliseras.

Sveriges grossistförbund anför:

Enligt förslaget skall – bl. a. med hänsyn till de administrativa fördelarna – stat och kommun helt befrias från skattskyldighet. Det innebär att näringsverksamhet som bedrivs inom ett offentligrättsligt subjekt – t. ex. Televerket och Vattenfall – skulle befrias från skattskyldighet. Den fördel i konkurrenshänseende som denna skattelättnad kan innebära gentemot privat bedriven näringsverksamhet skall enligt förslaget beaktas vid fastställande av avkastningskravet för offentlig verksamhet. Enligt vår mening kan det ifrågasättas om en sådan ordning ger önskvärd konkurrensneutralitet. Vi menar att all näringsverksamhet skall beskattas efter samma grunder och med samma skattesats. Vi avstyrker därför förslaget i denna del och hemställer att förslaget omarbetas, så att i princip nuvarande ordning bibehålls.

Sveriges industriförbund anför:

I promemorian föreslås att staten och kommunerna befrias från den begränsade skattskyldighet de i dag har. I samband därmed framhålls att den konkurrensfördel en sådan skattelättnad innebär gentemot privat näringsverksamhet bör beaktas då avkastningskravet för den offentliga verksamheten fastställs. Med anledning därav vill vi framhålla att vi med hänsyn till vikten av konkurrensneutralitet mellan företag som driver näringsverksamhet av samma slag i princip anser att samma inkomstberäkningsregler och samma skattesats bör gälla för de offentliga företagen som för de privata. I vart fall tillgodoses inte neutralitetskravet på ett tillfredsställande sätt genom en allmän hänvisning till att beaktande av skattefriheten får ske vid fastställandet av avkastningskravet för de offentliga företagen. Detta beaktande måste noga preciseras för att inte konkurrensneutraliteten skall framstå som en allmänt välmenande fras utan som ett verkligt mål för näringspolitiken.

Sveriges redovisningskonsulters förbund SRF anför:

Förslaget innebär att stat och kommun helt befrias från skattskyldighet. Även om detta skulle medföra administrativa fördelar motsätter vi oss denna del av förslaget. Vi anser att det föreligger stor risk för att den minskade skatten ej kommer till uttryck i höjt avkastningskrav för den offentliga verksamheten och därigenom medför förändring av konkurrensförhållandena gentemot privat bedriven näringsverksamhet.

Svenska kraftverksföreningen anför:

När det gäller förslagets inverkan på konkurrensneutraliteten mellan offentlig och privat verksamhet vill föreningen framhålla följande. I Sverige produceras och distribueras elkraft av statliga, kommunala och privata företag som konkurrerar och samverkar. Staten svarar för ca 50% av elproduktionen, till viss del genom delägda aktiebolag, medan kommuner samt frivilliga associationer, främst industriaktiebolag och aktiebolag ägda av kommuner och industriföretag, i huvudsak svarar för resterande 50%. Systemet är internationellt känt och kallas allmänt "det svenska systemet". Denna blandade struktur har bl. a. medfört att en av tekniska skäl relativt monopoliserad verksamhet kunnat tillföras ett inslag av konkur-

rens. Mellan de olika kraftföretagen göres också regelmässigt effektivitetsjämförelser. För att även framgent få detta väl fungerande system att verka optimalt krävs bl. a. att skatter och avgifter till staten utformas konkurrensneutralt mellan de olika ägarkategorierna. Det är därför av synnerlig vikt, att kraftproduktion i statlig och kommunal regi belastas med avgifter eller andra pålagor som motsvarar den statliga inkomstskatten för aktiebolag och övriga frivilliga associationer inom branschen.

I promemorian föreslås att den fördel i konkurrenshänseende, som skattefriheten för stat, landsting och kommuner innebär, skall beaktas vid fastställandet av avkastningskravet på den offentliga verksamheten. Föreningen kan inte biträda förslaget i denna del. För att även fortsättningsvis möjliggöra konkurrens på lika villkor och ovan nämnda effektivitetsjämförelser mellan kraftföretag med olika ägarförhållanden bör omfattningen av sådana pålagor redovisas öppet och inte endast som ett "utökat avkastningskrav".

Föreningen är beredd att medverka till förslag på hur sådana pålagor eller avgifter skulle kunna konstrueras för att den åsyftade konkurrensneutraliteten skall kunna bibehållas.

Taxeringsnämndsordförandens riksförbund anför:

I promemorian redovisas de lagändringar som bör göras i skatte- och taxeringsförfattningarna för att den kommunala beskattningen av juridiska personer skall upphöra. Handelsbolag m. fl. vilka beskattas direkt hos delägarna berörs inte av förslaget. Inte heller inhemska dödsbon omfattas av de nya reglerna. Övriga juridiska personer skall enligt förslaget vara skattskyldiga endast till statlig inkomstskatt. Stat och kommun föreslås dock befrias helt från skattskyldighet, eftersom den beskattning som sker i dag endast är till för att fördela medel till de kommuner där den skattskyldiga verksamheten bedrivs. TOR tillstyrker förslaget. Ett slopande av den kommunala taxeringen bör medföra påtagliga administrativa vinster och även innebära fördelar för de skattskyldiga.

4 Allmänt om skatteunderlaget

I promemorian föreslås i princip inte några andra ändringar i reglerna för beräkning av skattepliktig inkomst än vad som direkt följer av den slojade kommunala taxeringen av juridiska personer. Flertalet remissinstanser har inte haft något att erinra mot detta.

Länsstyrelsen i Malmöhus län anför:

I förslaget, 3.2 Skatteunderlaget, behandlas bl. a. kommunalskatteavdrag och kvittningsförbud och det poängteras att det är en fördel att "företagen vid beräkningen av sin skattepliktiga inkomst får dra av sina kostnader för en förlustbringande verksamhet oavsett var den bedrivs i riket". Det sägs vidare i förslaget att kvittningsförbudet har inneburit olägenheter genom att det kan ha förhindrat nyetableringar.

Det är sannolikt riktigt att det hittillsvarande kvittningsförbudet haft en hämmande effekt på nyetableringar men förslaget medför en avsevärd

snedvridning av konkurrensen mellan företag, som driver verksamheten i form av aktiebolag eller ekonomisk förening och företag, som drivs som enskild firma eller handelsbolag. För den senare gruppen där företagaren personligen är skattskyldig för resultatet kvarstår kvittningsförbudet.

Ett resultat av denna belastning av de fysiska personerna måste bli en ökning av antalet aktiebolag, en utveckling, som går stick i stäv med de senare årens politik på detta område.

För att åstadkomma rättvisa mellan olika företagsformer måste det i 46 § 1 mom kommunalskattelagen inskrivna förbudet mot kvittning mellan olika kommuner, upphävas beträffande inkomster från rörelse, jordbruk och annan fastighet.

Lantbrukarnas skattedelegation anför:

Enligt gällande regler kan icke yrkesmässig försäljning av fast och lös egendom hänföras till en eller flera förvärvskällor inom inkomstslaget tillfällig förvärvsverksamhet. Vid taxeringen till statlig inkomstskatt saknar bestämmelsen emellertid betydelse eftersom man vid beräkning av inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet får göra avdrag för realisationsförlust från realisationsvinst eller lotterivinst oberoende av om en eller flera förvärvskällor föreligger. Enligt delegationens uppfattning bör reglerna i lagen om statlig inkomstskatt ändras så att alla realisationsvinster och realisationsförluster för icke bara juridiska utan även fysiska personer får redovisas i en och samma förvärvskälla.

SBEF anför:

Enligt 46 § 5 mom KL får skattskyldig göra avdrag för vinstdelningsskatt som påförts den skattskyldige under året före taxeringsåret. Bestämmelsen föreslås för övrigt bli flyttad till 4 § lagen om statlig inkomstskatt. Avdrag för vinstdelningsskatten medges alltså först i samband med taxeringen för året efter det beskattningsår skatten hänför sig till. I ett företags resultaträkning måste emellertid vinstdelningsskatten redovisas som kostnad det år på vilket skatten belöper. Detta innebär exempelvis att den i resultaträkningen för 1984 redovisade vinstdelningsskattekostnaden måste tilläggas i deklarationen vid inkomsttaxeringen 1985. Genom förskjutningen av avdraget uppkommer för många företag en omotiverad ökad skattebelastning taxeringsåret 1985. Vinstdelningsskatten kommer alltså i princip att belastas med inkomstskatt. I proposition 1983/84:50 motiverades den förskjutna avdragsrätten med praktiska skäl. När den kommunala taxeringen slopas är skälen för den förskjutna avdragsrätten inte längre lika starka. SBEF anser därför att bestämmelsen om avdragsrätt för vinstdelningsskatten bör ändras så att avdrag medges det beskattningsår på vilket skatten belöper.

Sveriges fastighetsägareförbund anför:

Den möjlighet som bl. a. aktiebolag får att kvitta ett underskott i en kommun mot ett överskott i en annan kommun är nödvändig för de fastighetsförvaltningar som bedrivs i aktiebolagsform. Underskott på en fastighetsförvaltning är särskilt markant första tiden efter ett förvärv av en fastighet. Kvittningsmöjlighet kommer inte att föreligga för fysisk person. Vi får då ytterligare ett exempel på situationer där skattelagstiftningen styr förutsättningarna för verksamheten på ett sätt som inte bör vara fallet.

Förbundet anser att möjligheten till underskottsavdrag bör vara densamma oavsett ägarform. Kravet på konkurrensneutralitet måste upprätthållas även här.

Förbundet har noterat att 1980 års företagsskattekommittés förslag till s. k. staketmodell, SOU 1984:70 skulle medge en sådan kvittningsrätt. Utan att nu ta ställning till detta förslag i övrigt kan förbundet konstatera att genomförande av förslaget, i vart fall i denna del, i princip skulle skapa lika förutsättningar avseende rätten till underskottsavdrag oberoende av ägarform.

5 Garantibesattningen och skogsvårdsavgiften m. m.

I promemorian föreslås att garantibesattningen av juridiska personers fastighetsinnehav slopas helt. Flertalet remissinstanser är positiva till förslaget.

I promemorian föreslås vidare att stat och kommun befrias inte bara från inkomstskatt utan även från skogsvårdsavgift. Endast ett fåtal remissinstanser har kommenterat förslaget rörande skogsvårdsavgiften. Domänverket och lantbruksstyrelsen tillstyrker med hänvisning till de administrativa fördelarna medan skogsstyrelsen avstyrker förslaget.

Länsrätten i Göteborgs och Bohus län anför:

I promemorian läggs inte något förslag om hur inkomstbortfallet för kommunerna till följd av den slopade garantibesattningen skall kompenseras. En höjning av skattesatsen för den statliga inkomstskatten avvisas med hänsyn till att den skulle slå ojämnt. Länsrätten delar denna uppfattning. I promemorian sägs i stället att denna fråga bör beaktas vid utformningen av renodlade fastighetsskatter – exempelvis den aviserade fastighetsskatten – eller i räntebidragssystemet. Det ter sig naturligt att kommunerna tillförsäkras intäkter som står i viss relation till fastighetsbeståndet inom kommunen. Om det skulle visa sig svårt att konstruera ett enkelt och rättvist system inom ramen för en fastighetsskatt eller i räntebidragssystemet, vill länsrätten peka på möjligheten att i någon form behålla garantibesattningen inom ramen för den statliga taxeringen. Det torde vara tekniskt möjligt att utan allt för komplicerade regler fördela den statliga inkomstskatten i denna del på de kommuner som är berörda. Om någon form av garantibesattning behålls undgår man också den effekten att slopandet av garantibelopp i sig kan påverka valet av företagsform.

MKSR anför:

Ett slopande av den kommunala taxeringen av juridiska personer hindrar i och för sig inte att garantibesattningen behålls i någon form. Skatterätten finner emellertid garantibesattningen vara så sammankopplad med den kommunala beskattningen att slopandet av denna även bör medföra slopande av garantibesattningen. Slopande av garantibesattningen och därmed följande minskat skatteuttag bör inte kompenseras med justering av den statliga skattesatsen. I likhet med vad som anføres i promemorian finner skatterätten att höjning av skattesatsen ensidigt skulle träffa företag

utan fastighetsinnehav samt företag med vinster överstigande garantibeloppet.

RSV anför:

I och med att garantibeskattningen tas bort för juridiska personer kan skälen för att fastställa taxeringsvärden för exempelvis industrifastigheter komma att minska i styrka. RSV avser att återkomma till denna fråga i sitt yttrande över fastighetstaxeringskommitténs betänkande "Rullande fastighetstaxering m. m." (SOU 1984: 37-38).

Lantbruksnämnden i Kopparbergs län anför:

Nämndens markreserv omfattar ca 1 600 ha åker och 22 000 ha skogsmark fördelade på över 300 HJW-titlar. Markerna är koncentrerade till länets storskiftesbygd med dess ofta kaotiska ägar- och ägoförhållanden. Förvaltningen kräver i förhållande till fastigheternas arealer ibland orimligt stora arbetsinsatser. Däremot är de i bokföringen direkt synliga kostnaderna ej så höga. Intäkterna är låga då arrendavgifter ofta ej förekommer och inkomstbringande skogsavverkningar utöver samverkansavverkningar ej är så vanliga.

Nettointäkterna av jordbruksfastighet blir därför för nämndens del lägre än det s. k. procentavdraget, varför nämnden för åren 1981 och 1982 betalat kommunalskatt i länets samtliga femton kommuner beräknad på garantibeloppen vartill kommer skogsvårdsavgifter.

För år 1983 torde till kommunal inkomstskatt taxerad inkomst i två kommuner överstiga garantibeloppen, beroende på samverkansavverkningar. Totala taxerade inkomsten för nämnden beräknas till 1,02 mkr., varav garantibelopp 0,82 mkr. och skattepliktig inkomst av jordbruksfastighet 0,20 mkr. Kommunalskatten torde uppgå till minst 0,31 mkr. och skogsvårdsavgiften till 0,25 mkr.

På samma fastighetsunderlag blir skogsvårdsavgiften för år 1984 0,33 mkr. och för år 1985 0,40 mkr.

Någon fördel i konkurrenshänseende på grund av att staten befrias från skogsvårdsavgift torde inte vara aktuellt för nämndens del.

Uppskattningsvis tar förberedelser och upprättandet av inkomstdeklaration sammantaget ca två månaders arbete.

Skogsstyrelsen anför:

Enligt nu gällande regler skall skogsvårdsavgift erläggas för jordbruksfastighet som vid fastighetstaxeringen åsatts delvärdet skogsbruksvärde. Avgiftsmedlen skall enligt principer som är godkända av riksdagen, användas för sådana ändamål som är till nytta för skogsbruket som sådant eller på ett sätt som innebär att alla skogsbrukare kan få ta del av dem. Som exempel på användningsområden har angetts (prop. 1978/79: 110) forsknings- och utvecklingsarbete, information, utredningsarbete, översiktliga skogsinventeringar, bidrag som är tillgängliga för alla skogsägare m. m. Även om det inte görs någon formell avräkning mot avgiftsmedlen har flera olika bidrag under senare år direkt angetts vara finansierade av skogsvårdsavgiftsmedel t. ex. vissa särskilda skogsvårdsbidrag i Norrlands inland, s. k. klenvirkesbidrag och stöd till avveckling av glesa skogar. I prop. 1983/84: 40 motiveras den senaste höjningen av skogsvårdsavgiften med att

vissa delar av de statliga bidragen till skogsbruket fortfarande inte finansieras med skogsvårdsavgiftsmedel. Höjningen av avgiften med 3 promille av skogsbruksvärdet, motsvarande brutto knappt 170 milj. kr., angavs i propositionen svara mot ungefär den del av bidragen till skogsbruket som inte var avgiftsfinansierade.

Om de i promemorian föreslagna lagändringarna rörande skogsvårdsavgiften genomförs skulle detta innebära att den som är befriad från skyldighet att erlägga statlig inkomstskatt också är befriad från skyldighet att erlägga skogsvårdsavgift. Enligt förslaget om ändring i lagen om statlig inkomstskatt skulle staten, landstingen, kommunerna och andra menigheter samt hushållningssällskapen frikallas från statlig inkomstskatt. Därav följer att de inte heller skulle behöva erlägga skogsvårdsavgift. Enligt skogsstyrelsens beräkningar innebär nuvarande skogsvårdsavgift om 8 promille ett avgiftsuttag om ca 51 milj. kr. för skogar som ägs av staten och ca 10 milj. kr. för skogar som ägs av kommunerna.

Anledningen till den föreslagna ändringen av reglerna för skogsvårdsavgift framgår inte av promemorian. Huruvida överväganden har gjorts beträffande sambandet mellan skogsvårdsavgiften och det statliga stödet till skogsbruket eller andra konsekvenser av förslaget framgår inte heller. Förslaget kommenteras överhuvudtaget inte. Det ligger dock nära till hands att tro att förslaget har lagts både i en allmän strävan efter att förenkla och därför att den som är befriad från skatt inte kan göra avdrag för avgiften. I princip kompenseras dock den mistade möjligheten till avdrag genom att erhållna bidrag inte kommer att beskattas. Det kan därför hävdas att förslaget strider mot en av de allmänna utgångspunkterna i promemorian att avsikten inte är att skattebelastningen på de juridiska personerna skall ändras inbördes eller i förhållande till andra skattskyldiga.

Skogsstyrelsen vill med hänvisning till vad som ovan sagts erinra om att det med hänsyn till såväl fattade beslut som debatten i frågan under senare år finns skäl att göra en stark koppling mellan skyldigheten att erlägga skogsvårdsavgift och möjligheten att erhålla bidrag till skogsvård. Det ingår också som en del i det skogspolitiska beslutet från 1979 att alla skogsägarekategorier skall behandlas lika när det gäller möjligheterna att få bidrag. Beslutet fattades i överensstämmelse med skogsutredningens förslag, vilket framfördes med hänvisning till bidragens positiva effekter för produktion och sysselsättning. Skogsstyrelsen anser att ett slopande av skogsvårdsavgiften för vissa ägarkategorier bör kombineras med motsvarande ändringar av reglerna för det statliga stödet. Enligt skogsstyrelsens mening är dock en sådan lösning ytterst olämplig. Detta främst med hänsyn till den positiva effekt på skogsvården som stödet utan tvekan har — oavsett ägarkategori. Bidragen till domänverket för skogsvård på statens skogar utgår dessutom till mycket stor del inom stödområdet där bidragen är av särskilt stor betydelse av regionalpolitiska skäl.

Att slopa skogsvårdsavgiften för staten och kommunerna m. fl. utan att ändra bidragsreglerna skulle innebära en fördel i konkurrenshänseende för dessa skogsägarkategorier jämfört med det privata skogsbruket. Det är också skäligt att alla skogsägare bidrar till vissa för skogsbruket gemensamma kostnader.

Bostadsstyrelsen anför:

Styrelsen får dock framhålla att eventuella kompensationsåtgärder (promemorian s. 24 f) för det skattebortfall som ett slopande av den kommunala garantibeskattningen skulle innebära för bl. a. bostadsrättsföreningar i första hand bör ifrågakomma inom ramen för renodlade fastighetsskatter. Ytterligare ingrepp i t. ex. räntebidragssystemet som övervägts i promemorian bör undvikas av främst administrativa skäl. Vidare träffar ändringar i räntebidragssystemet endast ägare av fastigheter med statliga ny- eller ombyggnadslån där räntebidrag fortfarande utgår. Vad avser andra fastighetsförvaltande företag än bostadsrättsföreningar torde det för övrigt vara mycket svårt att åstadkomma en från kostnadssynpunkt rättvis differentiering inom ramen för räntebidragssystemet.

Länsstyrelsen i Stockholms län anför:

Den föreslagna reformen har förutom taxeringstekniska fördelar även uppenbara regionalekonomiska förtjänster.

I ett – ganska väsentligt – hänseende har emellertid länsstyrelsen annan mening än den i förslaget framförda. Det gäller avskaffandet av garantibeskattningen för juridiska personer, utan motsvarande höjning av skatteskalorna men med hänvisning till synbarligen generellt verkande åtgärder vid utformningen av bestämmelserna för fastighetsskatt eller räntebidrag.

Garantibeskattningen har betydelse endast under förutsättning att den är effektiv, dvs. om garantibeloppet överstiger nettointäkten i förvärvskällan. Som angivits i departementspromemorian är den effektiva garantibeskattningen mycket ojämnt fördelad bland de juridiska personerna.

Enligt länsstyrelsens mening skulle ett avskaffande av garantibeskattningen – utan andra än generella korrigeringar – avsevärt ändra de juridiska personernas skattebelastning inbördes.

Vidare skulle – och det är naturligtvis det viktigaste – ett avskaffande av garantibeskattningen för de juridiska personerna utan samtidigt avskaffande av garantibeskattningen för de fysiska personerna ändra de juridiska personernas skattebelastning gentemot andra skattskyldiga. Det kan förväntas att ett sådant beslut skulle medföra ett stort antal "konstruktioner" genom vilka fysiska personer försöker undvika effektiv garantibeskattnings.

En sådan särskild komplikation är det förhållandet att aktiebolag ofta är komplementär i kommanditbolag medan fysiska personer är kommanditdelägare.

Länsstyrelsen anser således att det inte är tillrådligt att helt avskaffa garantibeskattningen för juridiska personer, i vart fall om inte garantibeskattningen även avskaffas för de fysiska personerna.

Även om det skulle medföra visst administrativt merarbete är det vidare, enligt länsstyrelsens mening, fullt möjligt att till den statliga skatten för juridiska personer lägga förslagsvis 30% av den effektiva garantibeskattningen.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län anför:

I promemorian föreslås att garantibeskattningen för de juridiska personerna slopas. Någon motsvarande höjning av skatteskalorna föreslås däremot inte. Detta innebär ett avsteg från en av grundtankarna i förslaget

nämligen att skattebelastningen på de juridiska personerna varken skall ändras inbördes eller i förhållande till andra skattskyldiga. De som idag träffas hårdast av garantibeskattningen kommer, såsom framhålles i promemorian, att gynnas i hög grad. I stället förutsätts att den uppkomna skattelindringen skall beaktas i en från inkomstbeskattningen fristående skatteform – den aviserade fastighetsskatten. För fysiska personer skall garantibeskattningen även i fortsättningen ske på hittillsvarande sätt. Detta innebär att garantibeskattningen för fysiska personer liksom hittills kommer att ske inom den kommunala inkomstbeskattningsens ram medan motsvarande beskattning för juridiska personer sker utanför som en särskild statlig inkomstskatt. Fastighetsskatten skulle i en sådan utformning behöva differentieras beroende på ägarförhållandena vilket får anses vara en komplicerande faktor. Länsstyrelsen ser inga fördelar med en sådan utformning av garantibeskattningen och fastighetsbeskattningen.

Ett slopande av garantibeskattningen för juridiska personer kommer enligt länsstyrelsens bedömning att påverka valet av företagsform. En rörelsedrivande fysisk person träffas av garantibeskattning på sin rörelsefastighet. Genom att övergå till aktiebolagsform kan han undgå denna garantibeskattning.

Genom att handelsbolag och gruvbolag lämnas utanför reformen kan delägare i sådana bolag även i fortsättningen träffas av garantibeskattning. I princip sker beskattningen i förhållande till andelsinnehavet.

Ett särskilt problem uppkommer när det gäller kommanditbolag. Det är mycket vanligt att fastighet ägs av kommanditbolag i vilket ett aktiebolag är komplementär, medan fysiska personer är kommanditdelägare. En följd av reformen blir att komplementären/aktiebolaget inte garantibeskattnas för sin andel. Detta kommer givetvis att innebära att kommanditdelägaren vill lägga beskattningen hos aktiebolaget. Några fasta regler för fördelningen av inkomst och garantibelopp mellan komplementären och övriga delägare finns inte.

Den kommunala garantibeskattningsens syfte har varit att tillförsäkra kommunerna ett säkert skatteunderlag. Enligt länsstyrelsens mening bör även i framtiden kommunerna tillförsäkras skatt från juridiska personers fastighetsinnehav. Att ha kvar garantibeskattningen i sin nuvarande form skulle emellertid medföra att de fördelar som ur taxeringsteknisk synpunkt kan vinnas med en slopad kommunal beskattning av juridiska personer till stor del går förlorade. Enligt länsstyrelsens uppfattning är det fullt möjligt införa garantibeskattning inom ramen för den statliga taxeringen och att låta den skatt denna inbringar gå till respektive kommun. Ett sådant system skulle medföra att varje kommun tillföres den skatt som belöper på i kommunen befintliga fastigheter utan att fördelarna med en slopad kommunal beskattning går förlorade.

Ideella föreningar och stiftelser skall enligt förslaget inte garantibeskattnas. Detta kan medföra att skattskyldiga fysiska personer försöker undgå garantibeskattning genom att låta exempelvis ideella föreningar ta över den privata villan eller sommarstugan. Genom det av länsstyrelsen skisserade systemet med garantibeskattning inom ramen för den statliga taxeringen elimineras denna fara.

Länsstyrelsen i Kopparbergs län anför:

Det har likaledes ansetts angeläget att finansieringen av den avskaffade garantibeskattningen sker på ett sådant sätt att fördelarna med slopad

kommunal taxering inte förts. Så kan befaras bli fallet om nettovinstbeskattningen kombineras med en garantibeskattning (fastighetstillägg). För att kompensera den skattelindring som för vissa juridiska personer blir resultatet av slopad garantibeskattning synes ändringar i räntebidragssystemet vara det mest tilltalande alternativet. Visserligen är det tänkbart att avskaffad garantibeskattning av juridiska personer skulle kunna medföra att fysiska personer som bedriver rörelse vari ingår rörelsefastighet för över sin rörelse till aktiebolag för att undgå skatt på garantibelopp, men detta torde bli en marginell företeelse. Då den föreslagna reformen även omfattar ideella föreningar och stiftelser kan av samma skäl fastigheter komma att överföras till sådana personer. Eventuellt finns behov av lagstiftning mot dessa och andra former av missbruk. Länsstyrelsen har dock inte tagit ställning till utformningen av sådan lag.

KF anför:

I promemorian diskuteras (s. 24) hur den slopade garantibeskattningen lämpligast bör kompenseras. En generell höjning av skattesatsen avfärdas av det skälet att en sådan omläggning av skatteuttaget skulle slå mycket ojämnt. De skattesubjekt som f. n. träffas hårdast av garantibeskattningen skulle gynnas och vice versa. Det anses därför mera ändamålsenligt att beakta skattelindringen vid utformningen av renodlade fastighetsskatter – exempelvis den aviserade fastighetsskatten – eller i räntebidragssystemet. *KF* delar dessa synpunkter men vill passa på att framhålla att fastighetsskatten, som är tänkt att vara avdragsgill, får olika effekt beroende på företagets resultat. Kan avdraget inte utnyttjas blir fastighetsskatten i sin helhet en extra kostnad. Effekterna blir alltså här, jämfört med det först diskuterade alternativet, de motsatta. Det är angeläget att detta fullt ut beaktas vid en eventuell kompensation via fastighetsskatten. Med detta påpekande av mera teknisk art har *KF* inte ställt sig bakom en höjning av fastighetsskatten på den grund som anges i promemorian. Fastighetsskatten bör enligt *KF*:s mening inte leda till större skatteuttag än det garantibeskattningen nu medför.

SBEF anför:

Utredningens slutsats att ett slopande av garantibeskattningen innebär skattelindring är något missvisande. Som utredningen själv konstaterar på sid. 22 saknar garantibeskattningen betydelse i de fall nettointäkten vid den statliga taxeringen överstiger procentavdraget. Eftersom även procentavdraget försvinner i det nya regelsystemet innebär slopandet av garantibeskattningen inte någon skattelindring för många konventionellt beskattade fastighetsägare. För schablontaxerade fastighetsägare, t. ex. allmännyttiga bostadsföretag, som regelmässigt uppvisar underskott vid den statliga taxeringen, kommer däremot slopandet av garantibeskattningen att leda till minskad skattebelastning. Om ett slopande av garantibeskattningen skall beaktas i räntebidragssystemet eller vid utformningen av en fastighetsskatt kan detta enligt *SBEF*:s mening inte ske med den utgångspunkt som utredningen synes ha haft. Snarare måste i detta hänseende skillnaden mellan konventionellt beskattade och schablonbeskattade fastighetsägare beaktas eftersom det är för den senare kategorin den slopade garantibeskattningen generellt kan sägas innebära en skattelindring.

SBEF anser för övrigt att det finns anledning i detta sammanhang att överväga ett slopande av garantibesattningen för samtliga skattskyldiga.

— — —

Handelsbolag omfattas inte av den krets juridiska personer för vilka den kommunala taxeringen föreslås slopad. SBEF har som tidigare sagts i principiellt hänseende inget att invända mot förslaget i denna del. SBEF vill däremot peka på vissa frågor som uppkommer då handelsbolag ägs gemensamt av fysisk person och juridisk person. I ett sådant fall skall — såvitt SBEF kan förstå — den juridiska personen endast beskattas vid den statliga taxeringen för inkomst som härrör från handelsbolaget medan den fysiska personen skall beskattas både statligt och kommunalt. Om handelsbolaget äger en fastighet torde garantibesattning bli aktuell endast för den fysiska personen. Procentavdraget torde på motsvarande sätt få utnyttjas endast av den fysiska personen.

Dessa frågor har inte alls berörts i promemorian. SBEF anser att det vore önskvärt med ett förtydligande av hur reglerna skall tillämpas när ett handelsbolag ägs gemensamt av fysisk och juridisk person.

Svenska försäkringsbolags riksförbund anför:

Riksförbundet vänder sig även mot den i förslaget redovisade ambitionen att ersätta garantibesattningen av fastigheter med en renodlad fastighetsskatt. En sådan förändring skulle leda till en väsentlig höjning av skatten för försäkringsbolagen, vilket också strider mot den grundläggande principen att den aktuella omläggningen inte skall medföra ökad total skattebelastning.

Svenska revisorsamfundet SRS anför:

Ett borttagande av garantibesattningen för de juridiska personerna innebär en särställning för dessa i förhållande till företag som bedriver verksamheten i annan företagsform. Samfundet föreslår därför att det av neutralitetsskäl överväges att slopa garantibesattningen för företag oavsett i vilken företagsform en viss verksamhet bedrivs.

Sveriges advokatsamfund ifrågasätter om det är möjligt att inom ramen för den planerade lagstiftningen om fastighetsskatt lösa de problem, som sammanhänger med att garantibesattningen avskaffas.

Sveriges fastighetsägareförbund anför:

Fastighetsägareförbundet anser inte att förslaget tillgodoser det krav på konkurrensneutralitet mellan kommunala bostadsföretag och privata fastighetsägare som är en förutsättning för att vårt hyressättningssystem skall fungera.

Kommunala bostadsföretag har redan idag en låg beskattning. Den skattemässiga intäkten är endast 3% av taxeringsvärdet. Efter avdrag för erlagd ränta och tomträttsavgäld redovisar dessa företag så gott som undantagslöst ett underskott i inkomstslaget annan fastighet. Underskottet kan sedan kvittas mot t. ex. kapitalinkomster som härrör från företagets finansförvaltning. De kommunala bostadsföretagen betalar därför i princip

endast den inkomstskatt som utgår enligt den kommunala garantibeskattningen. Detta förhållande framgår av t. ex. Sabos rapport nr 24 som avser förhållandena år 1982. Kommunala bostadsföretag betalade detta år ca 4,20 kr./m² i skatt. Som jämförelse kan nämnas att taxeringsvärdet per m² var ungefär 950 kr., vilket ger en garantibesättning om (950 kr. × 1,5 % × 30 % =) 4,27 kr./m².

Privata fastighetsbolag, som beskattas enligt konventionell metod redovisar ofta ett överskott vid beskattningen. För dessa bolag är alltså inte garantibesättning "effektiv" på samma sätt som för de kommunala bostadsföretagen. En slopad garantibesättning kommer i och för sig att medföra en viss skattelindring för de privata fastighetsbolagen, men skattelättnaden blir inte alls lika stor som för de kommunala bostadsföretagen.

En slopad garantibesättning ger alltså till resultat att de kommunala bostadsföretagen reducerar sina kostnader med ca 4,20 kr./m². Eftersom hyressättningen för dessa företag bygger på självkostnadskalkyler får denna lägre kostnad ett direkt genomslag på hyressättningen. Genom bruksvärdesystemet påverkas även de privatägda fastigheterna härav. Hyran i dessa fastigheter fastställs utifrån hyresnivån hos de kommunala bostadsföretagen. De senare företagen får en lägre kostnad och kan därför tåla en lägre hyresintäkt. De privata fastighetsbolagen får inte på samma sätt en lägre kostnad men tvingas ändå acceptera en lägre intäkt.

Detta förhållande gäller i än högre grad i de fall där fastighetsförvaltning bedrivs i direktägd form eller genom ett handelsbolag. Dessa ägarformer berörs överhuvudtaget inte av förslaget. Garantibesättningen behålls för dessa typer av fastighetsförvaltningar. Dessa ofta mycket små förvaltningar lever idag i en mycket pressad ekonomisk situation. Avkastningen är i regel mycket låg och i många fall redovisas en ren förlust på mindre förvaltningsenheter. Som en följd av den låga avkastningen drabbas dessa mindre förvaltningsenheter i förhållandevis många fall av den kommunala garantibesättningen.

I en rapport "Privata hyresfastigheter – likviditet, soliditet och lönsamhet" av Stellan Lundström, Mikael Forsberg och Leif Garph, R 139: 1983, Bygghöjningsrådet, har mindre förvaltningsenheters ekonomi analyserats. Av rapporten framgår att den reala direktavkastningen på dessa förvaltningsenheter under åren 1976–1981 var -9,3 %. Betalningsnettot – likviditetstillskottet före skatt – var under samma period i genomsnitt 10 kr./m² mätt i 1981 års penningvärde. Rapporten visar också att betalningsnettot minskade mellan åren 1979 och 1981. Mot bakgrund av de låga hyreshöjningar som genomförts de senaste åren är det mycket sannolikt att denna tendens förstärkts. Betalningsnettot bör därför vara lägre idag. Förutom att förslaget uppenbart strider mot kravet på konkurrensneutralitet kan också konstateras att de mindre förvaltningsenheter som i första hand skulle drabbas av förslaget saknar ekonomiska förutsättningar att tåla lägre intäkter.

I betänkandet anges att avsikten med förslaget inte är att skattebelastningen på de juridiska personerna skall ändras inbördes eller i förhållande till andra skattskyldiga. Ett genomförande av förslaget i den nuvarande formen skulle emellertid, som nyss anförts, medföra en sådan förändring och därmed skulle ytterligare ett avsteg göras från den konkurrensneutralitet mellan kommunal och privat fastighetsförvaltning samt mellan olika ägarformer som från statsmakternas sida framhålls som en bostadspolitisk målsättning.

För det första kommer de kommunala bostadsföretagen att gynnas. Effekten blir att de helt kommer att undgå inkomstbeskattning. Dessutom blir fastighetsförvaltning som bedrivs som enskild firma eller genom ett handelsbolag särskilt drabbad. Avsikten sägs vara att skattelindringen skall beaktas i andra sammanhang såsom vid en eventuell fastighetsskatt eller i räntebidragssystemet. Hur detta mer konkret skall ske sägs emellertid inte. Hittills redovisade förslag till ny fastighetsskatt har inte alls beaktat angivna synpunkter.

Mot bakgrund av vad förbundet anfört ovan måste enligt förbundets uppfattning dessa justeringar beträffande finansieringssystemet och aviserad fastighetsskatt i första hand innebära skärpningar för de kommunala bostadsföretagen och lättnader för privata fastighetsägare.

Det är förbundets bestämda uppfattning att konkurrensneutralitet måste uppnås inom beskattningen. Ett genomförande av förslaget i dess nuvarande form kommer att medföra stora ekonomiska påfrestningar på de förvaltningar som inte omfattas av förslaget. Ett system där vissa nya beskattningsregler införs för endast en del ägarformer medan samtidigt förändringar genomförs inom andra områden för övriga ägarkategorier kan enligt förbundets åsikt endast öka den osäkerhet och oklarhet som idag gäller när det skall avgöras vilka förutsättningar som i olika avseenden gäller för olika ägarformer vid fastighetsförvaltning. Enligt förbundet måste därför slutsatsen bli att den likartade behandlingen av olika fastighetsförvaltningsar måste uppnås inom inkomstbeskattningens ram. Förslaget måste därför få en mer konkurrensneutral inriktning.

Sveriges häradsallmäningsförbund anför:

Garantiskatten är en ålderdomlig kvarleva från de tider i det svenska samhället, då allenast innehav av fast egendom bedömdes medföra skattekraft. Det torde numera råda enighet om, att grunden för ett objekts inkomstbeskattning bör vara objektets avkastning. Det har därför sedan lång tid tillbaka varit en uttalad målsättning, att garantiskatten skulle försvinna. Såsom ett led i denna strävan har garantiskatten successivt sänkts från 6 % till nuvarande 1,5 % av taxeringsvärdet. Om man vill uppnå de förenklingar, som förslaget om slopad kommunal taxering av juridiska personer syftar till, är det enligt vår uppfattning angeläget, att garantiskatten samtidigt slopas. Om så icke sker, kvarstår för såväl skattskyldig som taxeringsmyndighet olägenheterna av att fördela de beskattningsbara beloppen i de kommuner där fastigheterna är belägna. Ett slopande av nuvarande garantiskatt får emellertid icke innebära att man inför en ny objektskatt där beskattningsunderlaget utgöres av någonting annat än objektets faktiska avkastning. Med den reservationen biträder vi förslaget att slopa nuvarande garantiskatt.

Sveriges industriförbund anför:

Vi tillstyrker också förslaget om att garantibeskattningen avskaffas för de juridiska personerna. Utöver de motiv härför som framförts i promemorian vill vi understryka vad vi många gånger tidigare framhållit, nämligen att en objektbeskattning av detta slag inte utgör någon lämplig form för beskattning av näringsverksamhet. Därmed är också sagt att vi inte kan godta att skattebortfallet, som till den del det belöper på industrin f. ö. är obetydligt, kompenseras genom att någon ny objektbeskattning införs.

Taxeringsnämndsordförandenas riksförbund anför:

I och med att den kommunala beskattningen slopas försvinner argumentet för den kommunala garantibeskattningen. En statlig garantibesättning övervägs i promemorian men man anser att en sådan ordning inte bör införas. I stället anvisas en möjlighet att beakta den skattelindring som ett avskaffande av garantibeskattningen innebär i annat sammanhang, exempelvis vid utformningen av den aviserade fastighetsskatten eller i räntebidragssystemet. TOR delar uppfattningen att en statlig garantibesättning bör undvikas.

6 Skattesatserna

I promemorian föreslås att de nuvarande statliga skattesatserna höjs så att de i stort sett motsvarar det nuvarande genomsnittliga skatteuttaget. Skattesatsen föreslås bli 52 % för aktiebolag och ekonomiska föreningar, 40 % för livförsäkringsbolag, flertalet stiftelser och ideella föreningar samt 30 % för dem som nu endast är skattskyldiga till kommunal inkomstskatt. – Flertalet remissinstanser godtar de föreslagna skattesatserna.

MKSR anför:

Enligt vad som uppges i förslaget, sidan 13, "är inte avsikten med reformen att skattebelastningen på de juridiska personerna skall ändras inbördes eller i förhållande till andra skattskyldiga". Enligt vad som redan ovan anförts kommer emellertid bl. a. sloandet av garantibeskattningen att medföra ändringar i skattebelastningen på vissa skattskyldiga.

I förslaget har de olika skattesatserna bestämts till 52 %, 40 % samt 30 %. Skattesatserna har, såvitt framkommit, bestämts genom en framräkning av det matematiska genomsnittet för det effektiva skatteuttaget enligt nu rådande regler. Det effektiva skatteuttaget för exempelvis aktiebolag beräknas enligt gällande regler till genomsnittliga 52,6 %. Beroende på olikheter i den kommunala utdebiteringen varierar emellertid skattesatsen mellan omkring 50 och 55 %. Med den föreslagna skattesatsen på 52 % kommer det att ske en ändring i skattebelastningen på de skattskyldiga som för närvarande har ett skatteuttag understigande eller överstigande 52 %. Likartade problem uppstår även för de skattskyldiga som får skattesatsen 40 % respektive 30 %. Skatterätten är icke omedveten om de problem som uppstår när man skall försöka erhålla en lämplig skattesats vid en reform som den föreslagna. Skäl kan anföras såväl mot som för det beräkningssätt som använts för att bestämma de föreslagna skattesatserna. Skatterätten saknar dock anledning att föreslå någon ändring i de föreslagna skattesatserna.

RSV anför:

Enligt 34 § 1 mom. taxeringskungörelsen (1957: 513), TK, består skattelängden av tre delar, A-längden, B-längden och C-längden. Indelningen av de skattskyldiga såsom hänförliga till en viss del av skattelängden överensstämmer med bestämmelserna om skattesats (förutom för livförsäkringsanstalter såvitt angår försäkringsrörelsen) i 10 § 1 mom. och 10 § a lagen

(1947: 576) om statlig inkomstskatt, SIL. Det är således de som beskattas enligt 10 § 1 mom. SIL som ingår i A-längden, de som beskattas enligt 10 a § a) och b) som ingår i B-längden och de som beskattas enligt 10 a § c) SIL som ingår i C-längden.

I promemorian föreslås att familjestiftelser och utländska dödsbon skall beskattas enligt samma skattesats som aktiebolag m. fl. RSV har inget att invända mot detta, men vill framhålla att det i så fall är lämpligt att dessa typer av skattskyldiga längdförs i B-längden i stället för i A-längden.

Promemorians förslag innebär att skattesatserna 52 % skall gälla för aktiebolag m. fl., 30 % för dem som har räknats upp i den föreslagna lydelsen av 7 § 4 mom. SIL och 40 % för övriga juridiska personer, inklusive livförsäkringsanstalter såvitt angår försäkringsrörelsen. Detta innebär att olika skattesatser kommer att gälla för de skattskyldiga i C-längden. Härigenom medför förslaget en komplikation i förhållande till de nuvarande bestämmelserna.

Med nuvarande rutiner går det inte att göra en maskinell debitering av statlig inkomstskatt för C-längdens skattskyldiga om förslaget om skilda skattesatser genomförs. En uppdelning av dessa skattskyldiga i olika grupper måste ske manuellt och är relativt resurskrävande om arbetet skall utföras före debiteringen av preliminär B-skatt för 1985. Vid 1983 års taxering blev ca 65 000 skattskyldiga längdförda i C-längden. Av dessa var det 20 845 som påfördes slutlig skatt. Med hänsyn till att de skattskyldiga i C-längden även i fortsättningen kommer att betala statlig inkomstskatt i ganska få fall, anser RSV att det kan ifrågasättas om resurser bör tas i anspråk för ett sådant arbete. Enligt RSVs mening är inte de i promemorian angivna skälen för skilda skattesatser tillräckligt bärande. Det vore dessutom enklare att införa en gemensam skattesats för C-längdens skattskyldiga.

Om man accepterar att uppdelningen av de skattskyldiga i C-längden inte är klar vid debiteringen av preliminär skatt, bör den kunna göras av respektive taxeringsnämnd vid 1986 års taxering. Detta torde inte kräva något resurstillskott.

En gemensam skattesats för C-längdens skattskyldiga skulle emellertid underlätta för RSV att lämna begriplig information till de skattskyldiga om vilka skattesatser som gäller för juridiska personer.

Lantbruksstyrelsen anför:

2 Gemensamhetsskogar

I arbetet med jord- och skogsbrukets rationalisering ingår strukturrationalisering i skogsmark till mycket stor del. Ett i vissa områden t. ex. Kopparbergs län betydelsefullt medel är därvid bildande av samfälligheter i form av gemensamhetsskog.

Strukturutredningen, har i sitt betänkande "Bättre struktur i jord- och skogsbruket" SOU 1983: 71, behandlat frågan om gemensamhetsskog som rationaliseringsinstrument och föreslår att bildande av gemensamhetsskog positivt bör understödjas.

Markägarna har dock under senare år inte accepterat gemensamhetsskog som en lösning på ägosplittringen. Den huvudsakliga orsaken härtill är skattereglernas utformning. Utredningen har därför i princip föreslagit en återgång till tidigare gällande beskattningsregler för marksamfälligheter och därvid accepterat en total skattenivå på ca 52 %.

Lantbruksstyrelsen har för sin del tillstyrkt utredningsförslaget. Enligt styrelsens mening bör man dock vid genomförandet av promemorieförslaget sätta skattesatsen för samfälligheter av aktuell typ till 40 % i stället för föreslagna 52 %.

Skälen härför är två. Det första är behovet att minska motviljan hos markägarna att gå in som delägare i gemensamhetsskog. Det andra skälet är detsamma som anförts för att beskatta livförsäkringsbolagen med 40 %. Särskilt om strukturutredningens förslag genomförs, kommer gemensamhetsskogarna att beskattas i delägarnas ställe och skattesatsen bör därvid motsvara vad delägarna skulle haft att erlægga om de varit skattskyldiga. Beskattningssituationen torde vara ungefär densamma för gruppen delägare i gemensamhetsskog som för gruppen livförsäkringstagare.

3 Sambruksföreningar och samebyar

Skattesatsen för statlig inkomstskatt föreslås för sambruksföreningar och samebyar bli 40 % av den beskattningsbara inkomsten. Den totala skattebelastningen ändras inte härigenom och styrelsen har inget att invända mot förslaget i denna del.

Lantbruksnämnden i Kopparbergs län anför:

För gemensamhetsskogar föreslås en skattesats om 52 % mot nuvarande 32 %. Det är ett välkänt faktum att det idag är svårt att intressera ägare av mindre skogsfastigheter för gemensamhetsskogsalternativet t. ex. vid de i länet pågående genomgripande omarronderingarna. Förändringen i skattesatsen och taxeringsförfarandet torde inte förändra den allmänna negativa attityden till gemensamhetsskogar från dessa skogsägare.

Det är viktigt för omarronderingars genomförande att fördelaktiga alternativ finns för de markägare som inte uppnår egen ägolott. Härför krävs en genomgripande översyn av principerna för beskattning av gemensamhetsskogar.

Svenska försäkringsbolags riksförbund anför:

För försäkringsbolagen innebär förslaget att sakförsäkringsbolagen skall beskattas efter en skattesats av 52 %. Riksförbundet har ingen invändning mot omräkningen i denna del. Livförsäkringsbolagen skulle med tillämpning av samma omräkningsmetod beskattas med skattesatsen 37 %. I förslaget har man dock i detta fall gått ifrån principen oförändrad skattebelastning och stannat för en skattesats på 40 % utan närmare motivering. Riksförbundet avvisar bestämt detta förslag som skulle innebära en mycket betydande ökning av skattebelastningen för livbolagen, närmare 10 %. Riksförbundet anser att även ändringen av skattesatsen för livbolag strikt bör följa den princip som legat till grund för förslaget i övrigt och att skattesatsen således bör fastställas till 37 %.

Svenska handelskammarförbundet anför:

En utgångspunkt för den föreslagna reformen är att skattesatsen skall vara oförändrad. För att detta skall kunna uppnås måste enligt Handelskammarförbundet den nya skattesatsen bestämmas till 50 % och inte till 52 %, som föreslås i promemorian.

Sveriges advokatsamfund, som i huvudsak godtar de i promemorian föreslagna skattesatserna, anför:

Samfundet kan inte biträda förslaget om skatteskärpning för familjestiftelser. Förslaget strider mot tanken att en slopad kommunal taxering skall leda till oförändrat skatteuttag. Är avsikten att faktiskt skärpa beskattningen av familjestiftelser bör följderna av en sådan skatteskärpning redovisas klarare.

Sveriges industriförbund anför:

Som en rent teknisk omräkning från nuvarande kommunala och statliga skattesatser till ett enhetligt skatteuttag är i och för sig föreslagna 52 % för aktiebolag och ekonomiska föreningar godtagbart. Önskvärt är emellertid att inte något företag drabbas av skatteskärpning i samband med omläggningen. Vi föreslår därför att skattesatsen för dessa juridiska personer fastställs till 50 %.

Sveriges redovisningskonsulters förbund SRF anför:

Detta skall ske med beaktande av att den totala skatten skall vara oförändrad varför de statliga skattesatserna förändras i motsvarande grad. Föreslagna skattesatser innebär inte millimeterrättvisa i skattekostnad jämfört med nuvarande regler men kan accepteras.

7 Beskattningsorten och det kommunala inflytandet

I promemorian föreslås bl. a. att en juridisk person skall taxeras av en enda taxeringsnämnd i den nuvarande hemortskommunen. Taxeringsnämndens sammansättning ändras inte och den särskilda självdeklarationen bortfaller. Remissinstanserna lämnar i stort sett förslagen utan erinran.

Kammarrätten i Stockholm anför:

I promemorian (s. 30) har kommunernas besvärsmätt enligt 74 § taxeringslagen berörts utan att närmare kommenteras. Om förslaget genomförs kommer denna besvärsmätt att sakna aktualitet i fråga om de berörda juridiska personerna. Den kompensation som skall utgå till kommunerna är kopplad till bortfallet av skatteunderlaget för dessa juridiska personer. Vid sådant förhållande kan besvärsmätt för kommunerna i fråga om den statliga taxeringen synas motiverad. Kammarrätten vill därför framhålla angelägenheten av att denna fråga tas upp i det fortsatta behandlingsarbetet.

Länsrätten i Stockholms län anför:

Länsrätten godtar de anförda argumenten för att bibehålla det kommunala inflytandet i taxeringsnämnderna och finner det naturligt att lekmännen i taxeringsnämnderna utses av kommunerna även efter ett avskaffande av den kommunala beskattningen av juridiska personer. Det är inte något

uniket med kommunalt utsedda förtroendemän i statlig verksamhet. Alla nämndemän i domstolarna utses t. ex. av kommuner och landstingskommuner.

Enligt 74 § TL får kommun anföra besvär i fråga om taxering till kommunal inkomstskatt. Såsom bestämmelsen är utformad kommer kommuns besvärsmålsrätt efter reformens ikraftträdande att sakna aktualitet beträffande juridiska personers taxering. Antalet överklaganden från kommunens sida med stöd av detta lagrum är idag obetydligt. I länsrätten i Stockholm har i vart fall sedan 1979 inte förekommit något sådant mål. Redan nu och i synnerhet efter reformen är det därför inte praktiskt motiverat att bibehålla kommuns besvärsmålsrätt. Även behovet av sådan kommunal tjänsteman som enligt 13 § TL får förordnas för att granska deklARATIONER och andra handlingar, kan starkt ifrågasättas. Bestämmelsen torde framförallt avse kommunalt anställda taxeringsrevisorer som kan anlitas såsom sakkunnig hjälp. Några skäl att bibehålla ett kommunalt inflytande av detta slag kan inte anses föreligga med hänsyn till den ringa betydelse kommuns besvärsmålsrätt redan nu har i praktiken.

MKSR anför:

I likhet med vad som anförs i promemorian anser MKSR att det kan ifrågasättas om det finns tillräckligt starka skäl för att behålla det kommunala inflytandet i arbetet med taxeringen av de juridiska personerna. I och med att den kommunala beskattningen slopas försvinner den kommunala anknytningen. Det förhållandet att bolagsnämnderna även i framtiden kommer att handha både fåmansbolagen och dess ägare finner skatterätten inte ensamt utgöra ett tillräckligt tungt argument för att behålla den nu gällande ordningen. Det kan därför ifrågasättas om inte ledamöterna i framtiden i stället borde förordnas av länsstyrelsen.

Länsstyrelsen i Kopparbergs län anför:

Av organisatoriska skäl finns i flera län taxeringsnämnder (regionala) som enbart handlägger taxeringar för juridiska personer. Då dessa fortsättningsvis inte skall taxeras kommunalt saknas grund att behålla kommunalt inflytande i dessa nämnder. Länsstyrelsen anser därför att reglerna för utseende av ledamöter i taxeringsnämnd bör ses över.

Sveriges advokatsamfund anför att om förslaget genomförs torde kommunernas rätt att föra talan i skattemål beträffande juridiska personer böra avskaffas.

Taxeringsnämndsordföranden anför:

I promemorian diskuteras om det kommunala inflytandet i arbetet med taxeringen av de juridiska personerna – genom valet av ledamöter och suppleanter i taxeringsnämnden m. m. – bör behållas när den kommunala beskattningen upphör. Något sådant förslag läggs emellertid inte fram. Man pekar på att fåmansbolagen och deras ägare i princip skall taxeras av samma nämnd och att bolagsnämnderna således ofta kommer att få ta ställning till både statliga och kommunala taxeringar. TOR anser inte heller att det finns skäl att ändra den nuvarande ordningen. Den i organisatoriskt hänseende mest betydelsefulla effekten av förslaget rör mellankommunala

skatterättens och därmed allmänna ombudets funktion. Ett avskaffande av den kommunala taxeringen av juridiska personer leder till – om inte TL:s regler ändras – att domstolen förlorar en stor del av sina mål. Frågan om skatterättens framtida roll lämnas tills vidare öppen.

TOR vill framhålla att det är av mycket stor vikt att mellankommunala skatterätten även i fortsättningen kan handlägga de mål som man hanterar i dag. Man bör inte riskera att förlora den särskilda kompetens i företagsbeskattningsfrågor som kännetecknar både skatterättens och allmänna ombudets arbete och som är en följd av den nuvarande organisationen.

8 Mellankommunala skatterätten och allmänna ombudet

I promemorian föreslås att taxeringslagens regler om mellankommunala skatterätten och allmänna ombudet t. v. lämnas oförändrade. Ganska få remissinstanser berör frågan. Några beklagar dock att domstolens roll i den framtida skatteprocessen inte behandlas redan i det här sammanhanget.

Kammarrätten i Stockholm anför:

Enligt förslaget kommer en stor del av de mål som nu handläggs hos MKSR att avgöras av länsrätterna. Detta innebär att länsrätterna kommer att få en ökad arbetsbelastning, vilket kommer att medföra krav på större resurser. Detta problem bör särskilt utredas. Kammarrätten vill i detta sammanhang framhålla det angelägna i att den speciella erfarenhet och de kunskaper som finns representerade i MKSR tas till vara. Formerna för detta finns inte tillräckligt underlag att bedöma men kammarrätten hyser viss sympati för tanken som uttalas i promemorian (s. 33) att behålla domstolens målområde oförändrat. Vad som har sagts om MKSR gäller också i fråga om de allmänna ombuden vid MKSR.

Länsrätten i Stockholms län anför:

Promemrieförfattarna har funnit övervägande skäl tala för att tills vidare lämna taxeringslagens regler om mellankommunala skatterättens kompetens oförändrade. Det konstateras att ett avskaffande av den kommunala taxeringen av juridiska personer – om taxeringslagens regler inte ändras – leder till att skatterätten förlorar en stor del av sina målgrupper. Man framkastar möjligheten att i framtiden bibehålla domstolens målområde oförändrat men finner samtidigt att detta skulle kräva en komplicerad lagteknisk lösning.

Länsrätten anser det otillfredsställande att frågan om mellankommunala skatterättens ställning har lämnats olöst. Det hade varit naturligt att i det här sammanhanget utreda skatterättens framtida funktion. Utan att gå in på hur frågan skall lösas vill länsrätten emellertid lägga fram följande synpunkter. Majoriteten av de mellankommunala målen kommer att försvinna. Sker inte någon ändring av reglerna om skatterättens kompetens saknas bärande skäl att upprätthålla en specialdomstol för de få kvarvarande mellankommunala målen. Även för det fall man beslutar sig för att bibehålla målområdet oförändrad synes det svårt att motivera en särskild domstol för de juridiska personer som genom reformen inte längre kan anses mellankommunala. Enligt länsrättens bedömning finns det förutsätt-

ningar att inom länsrättsorganisationen behandla såväl de kvarvarande mellankommunala målen som de mål som genom reformen kan komma att undandras mellankommunala skatterättens målområde.

Länsrätten i Göteborg och Bohus län anför:

I promemorian slås fast att en stor del av den mellankommunala skatterättens arbetsuppgifter försvinner om förslagen genomförs och om reglerna för domstolens kompetens inte samtidigt ändras. Fråga uppkommer då om domstolens framtida uppgifter. Enligt länsrättens mening bör denna fråga inte skjutas på framtiden. En stor del av domstolens mål torde komma att avse besvär över taxering av aktiebolag, som tillsammans med annat sådant bolag utgör koncernbolag, och bolagen avlämnat eller skulle ha avlämnat självdeklaration inom skilda län. Om det från allmän synpunkt bedöms mycket angeläget att dessa mål prövas av en mellankommunal instans och inte av en länsrätt är det ett starkt skäl för att domstolen bör vara kvar. I annat fall är det enligt länsrättens uppfattning naturligare att överväga om de uppgifter som återstår för domstolen kan föras över till länsrätterna än att ändra reglerna för domstolens kompetens på ett sådant sätt att de mål som enligt promemorians förslag skall försvinna från domstolen ändå blir kvar där. Efter länsrättsreformen kan det inte finnas några avgörande hinder mot att en länsrätt avgör vissa frågor som berör två län. Förslag i den riktningen har också lagts fram i en promemoria (Ds Ju 1984: 4) om vidgat samarbete mellan myndigheter på skatte- och avgiftsområdet.

MKSR anför:

Mellankommunala skatterätten

Någon ändring i reglerna om MKSR:s kompetensområde, 73 § och 105 § taxeringslagen, föreslås inte i den framlagda promemorian. Dock uttalas att frågan om MKSR:s framtid kan tas upp på nytt sedan riksdagen fattat beslut om den kommunala taxeringen av juridiska personer. Trots att frågan om MKSR:s framtid således inte berörs i promemorian finner skatterätten det angeläget att redan i denna remisskrivelse något kommentera de uttalanden som görs i promemorian.

På sidan 32 i promemorian anges att avskaffande av den kommunala taxeringen av juridiska personer leder till att MKSR förlorar en stor del av sina målgrupper. Av de mål som kommer in till och avgörs av MKSR avser cirka 30 procent fysiska och cirka 70 procent juridiska personer. Den kommunala taxeringen för fysiska personer kommer att kvarstå. Någon ändring i målgruppen avseende fysiska personer kommer därför icke att ske. Beträffande de juridiska personerna avgörs frågan om MKSR:s kompetensområde genom bestämmelserna i 73 § och 105 § taxeringslagen. I ett mycket stort antal fall, någon statistik föreligger dock inte, är MKSR behörig att handlägga en skattskyldigs taxering både enligt bestämmelserna om koncernbolag (73 § fjärde stycket taxeringslagen) och enligt bestämmelserna om förvärvskällor i skilda län (73 § andra stycket taxeringslagen). Genom koncernbolagsreglerna sorterar vidare under MKSR nästan samtliga börsnoterade aktiebolag, banker och försäkringsbolag, ett mycket stort antal andra aktiebolag samt flertalet större sparbanker och föreningsbanker. Skatterätten finner därför att påståendet om att MKSR skulle förlora en stor del av sina målgrupper vara missvisande.

På sidan 33 i promemorian anges följande: "Det skulle i och för sig vara möjligt att behålla domstolens målområde oförändrat. Nuvarande regler i kommunalskattelagen om beskattningsort skulle då överföras till taxeringslagen och ligga till grund vid fastställandet av rätt besvärinstans. En sådan ordning framstår dock som komplicerad."

Det angivna påståendets innebörd bör klargöras genom en exemplifiering för att bli förståeligt.

När frågan om MKSR:s framtida roll ånyo upptas till diskussion anhåller skatterätten om att redan på ett tidigt stadium få komma med synpunkter på eventuella förändringar.

Allmänna ombudet

Allmänna ombudets funktion och ställning är kopplad till MKSR. Skatterätten finner därför inte anledning att utöver vad som sagts ovan under rubriken "Mellankommunala skatterätten" anföra något i denna del.

Domstolsverket anför:

I promemorian sägs att ställning inte tagits till mellankommunala skatterättens (MKRS) eller allmänna ombudets för mellankommunala mål framtida roll. Den slojade kommunala beskattningen kommer som antyds i promemorian att begränsa arbetsunderlaget för MKSR genom att ett antal, för såväl sekreterare som kansli, betungande mål försvinner från domstolen. Även de kvarvarande målen angående koncernbolag kommer att föranleda mindre arbete i den mån de f. n. innefattar frågor om kommunal fördelning. Dessa förhållanden påkallar att MKSRs ställning i organisatoriskt hänseende ägnas fortsatt uppmärksamhet.

RSV anför:

RSV anser det väsentligt att den speciella kompetens som finns hos den mellankommunala skatterätten (MKSR) och allmänna ombudet för mellankommunala mål (AO) tas tillvara i framtiden. I sitt yttrande över kommissionens mot ekonomisk brottslighet delbetänkande "Vidgat samarbete mellan myndigheter på skatte- och avgiftsområdet – förbättrad information till företag" (Ds Ju 1984: 4) har RSV föreslagit att sådana mål från skilda länsrätter, som enligt kommissionens förslag skall kunna sammanföras till en domstol, bör handläggas av MKSR.

För att bevara MKSR som en särskild domstol är det troligen nödvändigt att dess behörighet får vara ungefär lika vidsträckt som i nuläget. Enligt RSVs mening bör det därför övervägas om det på något lämpligt sätt går att avgränsa den krets av skattskyldiga, vars taxeringsbesvär nu skall prövas i MKSR, och låta detta ske även i fortsättningen. Då det får anses vara en brist att endast aktiebolag men inte ekonomiska föreningar i koncerngemenskap omfattas av koncernbolagsbestämmelserna i 73 § taxeringslagen (1956: 623), bör det samtidigt övervägas om inte MKSRs kompetensområde bör utvidgas till att gälla även ekonomiska föreningar i koncernförhållande.

AO anför:

5. I betänkandet (avsnitt 4.2) tas vissa frågor rörande mellankommunala skatterätten (MKSR) upp. Det anges där, att MKSR:s kompetensområde skall lämnas oförändrat tills vidare, men att det kan tas upp, då riksdagen

fattar beslut om slopad kommunal taxering av juridiska personer. Förslaget att slopa kommunaltaxeringen av juridiska personer innebär dock att MKSR:s kompetensområde *måste* tas upp när riksdagen tagit ställning till beslutet. De framtida reglerna för MKSR:s kompetensområde är dock, enligt min mening, inte endast beroende av att juridiska personer inte längre skall taxeras för kommunal inkomstskatt. Därtill kommer nämligen att RSV nyligen i ett yttrande över kommissionens mot ekonomisk brottslighet betänkande (Ds Ju 1984: 4) om vidgat samarbete mellan myndigheter på skatte- och avgiftsområdet föreslagit, att sammanföring av vissa skattemål bör ske i MKSR. Vidare torde andra processekonomiska fördelar erhållas genom att utnyttja den särskilda kompetens som finns i MKSR samt domstolens stora möjlighet till flexibilitet i fråga om resurser. Samtliga dessa aspekter bör, som jag ser det, tas upp i ett sammanhang och bli föremål för närmare överväganden. Genom att skjuta på reformen erhålls möjlighet till detta.

6. På samma sätt som MKSR berörs av förslaget, berörs den verksamhet, som jag är ansvarig för i egenskap av allmänt ombud för mellankommunala mål (avsnitt 4.3). Förutom den rent processuella verksamheten tillkommer dock andra frågor, som hänger samman med taxering och kontroll av s. k. mellankommunalt skattskyldiga – dit räknas främst de största svenska industriföretagen, försäkringsbolagen och affärsbankerna. Hur denna verksamhet skall bedrivas efter genomförandet av den slopade kommunaltaxeringen av juridiska personer har inte belysts. Som anføres i betänkandet, bör emellertid dessa frågor och de som hänger ihop med MKSR, behandlas i ett sammanhang. Som anføres ovan under punkt 5 möjliggör en framflyttning av den föreslagna reformen detta.

Riksrevisionsverket anför:

De organisatoriska konsekvenserna för mellankommunala skatterätten och allmänna ombudet förutsätter kommittén bli behandlade i annan ordning. RRV utgår ifrån att frågan behandlas inom ramen för skatteförenklingsskommitténs uppdrag att se över taxeringsprocessen.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län anför:

När det gäller taxeringsförfarandet har promemoriaförfattaren kommit fram till att de inte finns tillräckliga skäl att ändra reglerna om utseende av ledamöter i taxeringsnämnd. Ett skäl som talar härför är att fåmansbolagen och dess ägare i princip skall taxeras av samma nämnd. Även bolagsnämnderna kommer därför ofta att få ta ställning till både statliga och kommunala taxeringar. Det finns dock ett relativt stort antal taxeringsnämnder i landet som enbart handlägger taxeringar av aktiebolag och/eller andra juridiska personer. Någon taxering till kommunal inkomstskatt åsätts då inte i dessa nämnder. Enligt länsstyrelsens uppfattning är det tveksamt om man i ett sådant läge bör bibehålla systemet med kommunalvalda ledamöter i en sådan taxeringsnämnd. Kommunerna har inte något intresse av att delta i arbetet i en sådan nämnd eller att svara för arvoden till ledamöterna och andra utgifter i samband med taxeringsarbetet. Länsstyrelsen anser att frågan om utseende av ledamöter i taxeringsnämnd som enbart handlägger taxeringar för juridiska personer bör utredas ytterligare.

Länsstyrelsen vill även peka på de problem som uppkommer beträffande frågan om medlemskap i kommun om den kommunala beskattningen

och garantibesattningen av juridiska personer avskaffas. Medlem av kommun är den som är kyrkobokförd i kommunen, äger fast egendom där eller är taxerad till kommunalskatt där. Juridisk person som äger fastighet i kommun är således medlem i kommunen. Sådan person har de rättigheter som tillkommer medlem i kommun. Personen ifråga kan exempelvis anföra besvär över kommunala beslut trots att någon skattskyldighet inte föreligger. Juridisk person, som inte äger fastighet, kommer däremot inte längre att vara medlem och kommer således inte i åtnjutande av de rättigheter som tillkommer kommunmedlem. På detta sätt kommer åtskillnad att göras mellan olika juridiska personer beroende på om de äger fastighet i kommunen eller inte. Den av Göteborgs kommun i sitt yttrande ställda frågan om juridiska personer som äger fastighet skall behålla rättigheterna som kommunmedlem utan åtföljande skattskyldighet får anses berättigad.

Länsstyrelsen har inte något eget förslag i frågan utan har här endast velat peka på en kanske inte beaktad konsekvens av reformen.

Länsstyrelsen i Malmöhus län anför:

Statsmakterna har i den s. k. RS-reformen klart uttalat att granskningen av de komplicerade deklARATIONERNA, av vilka aktiebolagen utgör merparten, ska ske genom revision. För det ändamålet har skattemyndigheterna tilldelats utökade revisionsresurser. En särskilt svår del av revisionsverksamheten är granskningen av koncerner, både äkta och falska (med falska koncerner menas att flera fristående företag ägs av samma fysiska person). I den nuvarande lagstiftningen taxeras koncerner vanligtvis i s. k. mellankommunala taxeringsdistrikt. DeklARATIONERNA i dessa distrikt eftergranskas i viss utsträckning av det allmänna ombudet vid den mellankommunala skatterätten. Denna eftergranskning har tillkommit för att utgöra en opartisk översyn av de kommunala taxeringar, som de olika taxeringsnämnderna ute i landet beslutat. Genom avskaffandet av den kommunala taxeringen för juridiska personer försvinner den delen av kontrollbehovet. Behovet av deklARATIONSKONTROLL vid den statliga taxeringen försvinner självfallet inte för denna typ av skattskyldiga och som grupp betraktad har den i alltför liten utsträckning varit föremål för revision.

Reglerna om beslut om taxeringsrevision finns i 57 § taxeringslagen, som också innehåller bestämmelser för det fall att taxeringsmyndigheterna i ett län vill ha till stånd revision i ett annat län. Enligt den gällande lagstiftningen skall skattechefen i det ena länet begära hos skattechefen i det andra länet att få revisionen utförd.

I praktiken förfar man i dag på olika sätt när man vill ha en revision gjord i ett annat län. I vissa fall följer man lagen och då är det kutym att en begäran om revision från ett annat län behandlas med förtur vilket kan medföra störningar i den egna revisionsplaneringen. I andra fall löses problemet genom att skattechefen i det tillfrågade länet förordnar en tjänsteman i det andra länet att utföra revisionen. Slutligen förekommer det att man i det län där en koncern har sin redovisning gör revisioner hos de olika bolagen utan att ta hänsyn till var de har säte.

För att få en korrekt och likformig behandling av dessa frågor bör reglerna om revisionsförordnande utvidgas i den riktningen att skattechefen i ett län skall kunna förordna om revision för samtliga företag, som står i ett visst intresseförhållande till varandra. En lagändring av det här slaget bör föregås av en utredning med representanter från länsstyrelserna och riksskatteverket.

Svenska handelskammarförbundet anför:

Ett avskaffande av den kommunala taxeringen av juridiska personer leder till att mellankommunala skatterätten förlorar en stor del av sina målgrupper. Osäkerheten ökar därmed om denna skatterätts framtida roll. Enligt Handelskammarförbundet är det till skada för såväl fiscus som de skattskyldiga om denna kvalificerade domstol försvinner.

Svenska revisorsamfundet SRS anför:

I det nya systemet kommer mellankommunala skatterätts ställning att väsentligt förändras vad gäller målgrupperna. Samfundet föreslår därför att rättsens framtida status och arbetsuppgifter blir föremål för överväganden samtidigt som förslaget om den slojade taxeringen av de juridiska personerna läggs fram.

9 Ikraftträdandet och övergångsbestämmelserna

I promemorian föreslås det nya systemet träda i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering. Övergångsregler föreslås för bl. a. förlustavdragen. Flertalet remissinstanser godtar förslagen.

Kammarrätten i Stockholm anför:

Kammarrätten delar uppfattningen, som uttalas i promemorian (s. 36) att skattskyldig som har en negativ vinstutveckling och vars kommunala utdebitering överstigit 30,3 procent skall medges ett extra avdrag. Hur detta avdrag skall tillgodoföras dessa skattskyldiga bör bli föremål för överväganden.

Länsrätten i Göteborgs och Bohus län anför:

På sid. 36 överst i promemorian behandlas övergångssituationen för juridiska personer med en negativ vinstutveckling. Effekten av dessa regler torde vara av så begränsad betydelse att länsrätten ifrågasätter om övergångsbestämmelsen, med de tillämpningssvårigheter den kan medföra, är erforderlig.

MKSR anför:

Enligt punkt 2 av övergångsreglerna till lagen om statlig inkomstskatt skall avdrag för allmän kommunalskatt som påförts året före taxeringsåret få åtnjutas med belopp som motsvarar hälften av skillnaden mellan den påförda kommunalskatten och 30 procent av årets beskattningsbara inkomst. Enligt nu gällande regler behandlas kommunalskatteavdraget såsom ett allmänt avdrag. Avdraget påverkar således den beskattningsbara inkomsten. Skatterätten tolkar bestämmelsen på så sätt att avdraget skall utgå efter det att årets beskattningsbara inkomst fastställts. För det fall att avdraget skall utgå som allmänt avdrag kan den beskattningsbara inkomsten inte framräknas, eftersom avdraget som tidigare nämnts påverkar den beskattningsbara inkomsten.

I samma punkt anges även att avdraget skall åtnjutas vid den taxering då den skattskyldige för första gången taxeras med tillämpning av de nya reglerna. I den situationen då avdraget inte kan utnyttjas fullt ut uppkom-

mer frågan om det kvarvarande avdraget alternativt hela avdraget får tillgodogöras den skattskyldige såsom förlustavdrag vid efterföljande års taxeringar. Skatterätten anser att ett klargörande av de påpekade oklarheterna bör göras i lagtexten.

RSV anför:

Kommunalskatteavdraget är ett allmänt avdrag vilket bl. a. innebär att det – om det inte kan helt utnyttjas ett visst år – får utnyttjas som förlustavdrag enligt de särskilda bestämmelserna härom. Av ordalydelsen av den föreslagna punkten 2 av övergångsbestämmelserna till SIL framgår inte om också detta speciella, reducerade, kommunalskatteavdrag skall få föranleda förlustavdrag. *RSV* vill dessutom framhålla att "ett belopp som motsvarar hälften av skillnaden mellan den påförda kommunalskatten och 30 procent av årets beskattningsbara inkomst" är komplicerat att beräkna. För att den beskattningsbara inkomsten skall kunna bestämmas erfordras det nämligen att kommunalskatteavdraget är känt.

Övergångsbestämmelserna i övrigt till SIL och till kommunalskattelagen (KL) innebär att äldre bestämmelser skall tillämpas vid 1986 och 1987 års taxeringar i fråga om skattskyldiga som då taxeras för beskattningsår som har påbörjats före den 1 januari 1985. De föreslagna bestämmelserna medför att det vid 1986 och 1987 års taxeringar antingen måste finnas kvar en sammanställning för kommunal inkomstskatt i deklarationsblanketten, trots att denna taxering då har avskaffats för de flesta skattskyldiga, eller att det måste finnas två deklarationsblanketter. Till detta kommer att man måste ha två system för debitering av preliminär och slutlig skatt under de aktuella åren. Även för omräkning av skatt för dessa år måste det finnas två system. Risken för felaktigheter ökar om det finns två skilda system.

RSV föreslår därför att den kommunala taxeringen bör slopas för alla berörda redan från dagen för ikraftträdandet. Med hänsyn till att förslaget innebär i stort sett oförändrade skattesatser, bör en sådan ordning inte innebära några avsevärda olägenheter. Om det i något enstaka fall skulle föranleda en högre skatt än enligt äldre regler, bör detta kunna lösas genom en lämplig övergångsregel eller dispensmöjlighet.

— — —

Promemorian behandlar inte de problem som övergångsvis uppstår på uppbördsområdet. Enligt 13 § uppbördslagen (1953: 272), UBL, skall preliminär B-skatt debiteras antingen schablonmässigt med 120 % av den slutliga skatt, som har påförts den skattskyldige året före inkomståret, eller med ledning av en preliminär taxering.

Lokala skattemyndigheten (LSM) i hemortskommunen har för närvarande inga uppgifter om de juridiska personernas slutliga debiteringar i utbokommunerna. För att debiteringen av preliminär B-skatt för 1985 enligt de nya reglerna skall kunna klaras av planerar *RSV* därför att göra ett ADB-program som kan ge LSM i hemortskommunen tillgång till dessa uppgifter. Härigenom skulle schablonregeln i 13 § UBL kunna tillämpas. Särskilda preliminära självdeklarationer som kommer in till LSM i utbokommuner, bör så snart som möjligt överlämnas till LSM i den skattskyldiges hemortskommun så att debiteringen kan ske där.

Det nu sagda gäller enbart för dem som skall tillämpa de nya reglerna redan vid 1986 års taxering. För sådana skattskyldiga som skall taxeras enligt äldre regler vid 1986 års taxering måste givetvis även den preliminära taxeringen ske enligt äldre regler. *RSV* befarar att det kan bli svårt för

LSM att redan vid debiteringen av preliminär skatt kunna ta ställning till om de nya reglerna skall tillämpas. I detta sammanhang hade det varit av värde om uppgift om skattskyldigs räkenskapsår hade funnits i det centrala skatteregistret.

AO, som anser att reformen skall uppskjutas ett år, anför som skäl härför bl. a. följande.

Det framlagda förslaget innebär att två olika beskattningssystem kommer att föreligga vid 1986 och 1987 års taxeringar. Detta innebär stora komplikationer för skattskyldiga och beskattningsmyndigheter. Det torde finnas risk att olägenheterna förtar mycket av de administrativa fördelar reformen i sig innebär. Det bör därför undersökas om reformen kan tillåtas träda i kraft ett visst taxeringsår för samtliga nu berörda skattskyldiga i stället för visst datum. En förutsättning härför är att ikraftträdandet flyttas fram.

— — —

Förslaget innebär enligt min mening, att det finns stor anledning att låta juridiska personer få deklarerera kapitalinkomster och realisationsvinster per räkenskapsår och enligt bokföringsmässiga grunder i stället för per kalenderår och enligt kontantprincipen, vilket nu gäller. Överensstämmer inte räkenskapsåret med kalenderåret, kan följden bli att ett bolag vid en och samma taxering regelmässigt måste taxeras för två beskattningsår; ett avseende själva rörelsen (räkenskapsåret) och ett avseende kapitalinkomster och realisationsvinster (kalenderåret). En sådan ordning innebär praktiska olägenheter och den följs, enligt min erfarenhet, långt ifrån alltid i praktiken, ty bolagen deklarerar ofta de inkomster som skall följa kalenderåret efter vad som framgår av deras bokföring, dvs. per räkenskapsår. Något reellt skäl för nuvarande ordning torde inte finnas. För att erhålla en mer företagsanpassad lagstiftning beträffande bolagens inkomster i olika inkomstslag, föreslår jag, att kapitalinkomster och realisationsvinster alltid skall deklareraras per bolagens räkenskapsår och att de dessutom skall deklareraras enligt bokföringsmässiga grunder. Förutsättningarna härför kan närmare undersökas om genomförandet av den slopade kommunaltaxeringen flyttas fram ett år. Genom att införa en sådan ordning torde vissa övergångsproblem kunna undvikas.

— — —

En framflyttning av genomförandet torde formellt inte behöva innebära annat än att kommunaltaxering av juridiska personer får kvarstå rent lagtekniskt. Faktiskt torde den skatt kommunaltaxeringen av juridiska personer ger upphov till genom särskild lagstiftning kunna tillföras staten genom en fullständig indragning av det kommunala skatteunderlaget avseende dessa personer. Därigenom åstadkoms i praktiken en rent statlig beskattning. Kommunernas rätt till särskilt statsbidrag enligt prop 1983/84:133 behöver sålunda inte ändras.

Om reformens genomförande skjuts ett år på framtiden uppkommer förvisso en del merarbete för vissa skattskyldiga och för beskattningsmyndigheterna. Merarbetet behöver dock inte överbetonas — antalet skattskyldiga som bedriver rörelse i ett flertal kommuner är ju inte så stort — och beskattningsmyndigheterna torde utan större olägenhet kunna taxera de berörda juridiska personerna kommunalt ytterligare ett år. Det merarbete som uppkommer torde dock väl uppvägas av att det framlagda lagförslaget hinner omarbetas och kompletteras på sätt jag ovan angivit innan det träder ikraft.

— — —

AO anför vidare:

Ikraftträdandet – övergångsbestämmelserna.

Ändringarna i SIL föreslås träda i kraft den 1 januari 1985 (s. 224). Äldre bestämmelser skall dock alltjämt tillämpas vid 1986 och 1987 års taxeringar i fråga om skattskyldiga som då taxeras för beskattningsår som påbörjats före den 1 januari 1985. Det är tveksamt hur ett företag skall beskattas åren 1986 och 1987 med räkenskapsår för rörelse som påbörjats före den 1 januari 1985 men som har inkomster av andra inkomstslag som skall redovisas per kalenderåren 1985 eller 1986 (kapital, tillfällig förvärvsverksamhet). Samma problem uppkommer i dessa fall med förlustavdragen samt i fråga om avdrag för och restitution av allmän kommunalskatt – jfr med punkterna 2 och 3 i övergångsbestämmelserna. Ett förtydligande i dessa avseenden bör ske.

Vidare föreslås särskilda övergångsregler beträffande kommunalskatteavdraget. Sålunda anføres att skattskyldig som har en negativ vinstutveckling mellan åren närmast före och efter tidpunkten för reformens ikraftträdande inte alltid kommer att få full kompensation för sina förlorade kommunalskatteavdrag. Dessa skattskyldiga bör därför vid första årets taxering efter ikraftträdandet medges ett extra avdrag, som bör bestämmas till hälften av skillnaden mellan den kommunalskatt som har påförts den skattskyldige under året före taxeringsåret och 30 % av årets beskattningsbara inkomst. Avdraget påverkar således den beskattningsbara inkomsten. För att få fram denna måste man känna till det extra avdraget och för att få fram det extra avdraget måste man i sin tur känna till den beskattningsbara inkomsten. Övergångsbestämmelsen synes därför inte uppfylla rimliga krav på praktisk lämplig utformning. Det bör också klarläggas om det extra avdraget är att betrakta som ett allmänt avdrag eller som ett avdrag hänförligt till förvärvskälla. Enligt min mening bör det konstrueras som ett allmänt avdrag.

Enligt nuvarande lydelse av punkt 4 sista stycket av anvisningarna till 36 § KL finns rätt att åtnjuta avdrag för realisationsförlust ett senare år än det under vilken förlusten uppkommit. Motsvarande bestämmelse bör alltjämt gälla för realisationsförluster som uppkommit före ikraftträdandet av reformen. Bestämmelse härom saknas men bör lämpligen tas in i övergångsbestämmelserna till SIL.

I fråga om förlustavdragen kan ytterligare ett problem uppstå. Om ett företag har ett gammalt underskott i en kommun där verksamhet för närvarande inte bedrivs, kan avdraget enligt nuvarande regler inte utnyttjas. Övergångsreglerna på sidan 230–231 kan tolkas så att även sådana förlustavdrag kan utnyttjas i det nya systemet. Ett förtydligande i detta avseende bör ske. Skulle avsikten vara den att även sådana underskott skall få utnyttjas som förlustavdrag, anser jag att reglerna i stället bör få det innehållet, att endast statliga underskott får utnyttjas, men då till sina fulla belopp. Därvid skulle mycket administrativt arbete besparas. Det måste härvid observeras, att avsikten inte är att värdet av gamla förlustavdrag skall påverkas (sid. 36). Över huvud taget anser jag, att konsekvenserna i detta hänseende bör utredas närmare. Detta är ytterligare ett skäl till att uppskjuta reformen.

Svenska försäkringsbolags riksförbund anför:

Den slojade kommunala taxeringen medför att vissa övergångsregler behövs t. ex när det gäller förlustavdrag. I förslaget uttalas att värdet av

gamla förlustavdrag i princip inte bör påverkas av omläggningen av beskattningen. Riksförbundet delar uppfattningen att rätt till fullt avdrag för alla gamla förluster måste garanteras. Principen bör enligt riksförbundets mening vara att avdragen skall få göras som om förvärvskällan legat i hemortskommunen. Den avrundning av den rent matematiska omräkningen som görs i förslaget till övergångsregler i lagen om förlustavdrag synes dock innebära en viss begränsning av värdet av förlustavdrag.

Riksförbundet vill också framhålla att motsvarande rätt till avdrag för gamla realisationsförluster vid försäljning av fastighet måste tillvaratas vid omläggningen. Det krävs även i detta sammanhang en övergångsbestämelse så att möjlighet skapas att dra av gamla realisationsförluster mot realisationsvinster oavsett i vilken kommun de berörda fastigheterna ligger.

Sveriges industriförbund anför:

De övergångsregler som föreslås med anledning av att kommunalskatteavdraget bortfaller och i fråga om rätten att utnyttja äldre förlustavdrag anser vi godtagbara. I fråga om förlustavdragen sägs att avdrag skall medges med hälften av det belopp som den skattskyldige skulle haft rätt till avdrag med enligt äldre bestämmelser om förlustavdrag vid taxering till kommunal inkomstskatt. Vi utgår från att därmed avses att avdrag får åtnjutas även om avdraget med hänsyn till de inkomstförhållanden som råder då avdraget yrkas inte enligt äldre bestämmelser skulle ha kunnat utnyttjas i just den kommun i vilken förlusten uppkommit. Ett förtydligande motivuttalande på denna punkt är dock önskvärt.

10 Lagtekniska frågor

10.1 Allmänt om den lagtekniska lösningen

I promemorian föreslås att regler i KL som uteslutande tar sikte på juridiska personers beskattning flyttas över till 2 § SIL där de bildar nya moment. – Flertalet remissinstanser har inte haft något att erinra mot den föreslagna lagstiftningstekniken. Några anser dock att SIL blir oöverskådlig och efterlyser en mer systematisk översyn av SIL och KL.

Kammarrätten i Stockholm anför:

De lagtekniska ändringar som reformen kommer att medföra har kammarrätten av inledningsvis anförda skäl endast summariskt kunnat behandla.

Kammarrätten godtar förslaget att de grundläggande reglerna om skattskyldighet, skatteunderlag o. d., skall bibehållas i kommunalskattelagen. Förslaget (s. 34) att överföra samtliga de bestämmelser som uteslutande avser juridiska personer till lagen om statlig inkomstskatt framstår också i och för sig som genomförbart. Även om den föreslagna 2 § i lagen om statlig inkomstskatt ter sig otymplig, måste man av de skäl som anförts på sid. 33–34 i promemorian acceptera den valda lösningen. Självfallet kommer den emellertid att medföra betydande svårigheter i det praktiska arbetet. Ett sammanförande av reglerna i kommunalskattelagen och lagen

om statlig inkomstskatt till en enda lag synes därför vara en bättre och mer ändamålsenlig lösning. En sådan reform ligger emellertid såsom utredningens uttalat utanför ramen för det nu framlagda förslaget.

Länsrätten i Stockholms län anför:

Länsrätten anser att den lagtekniska lösning som föreslagits i och för sig är hållbar och genomförbar. SIL, som i huvudsak endast hänvisar till reglerna i KL kommer emellertid enligt förslaget att få egna materiella bestämmelser i långt större omfattning än som nu är fallet. Lämpligheten härav ifrågasätts särskilt med hänsyn till olägenheterna i det praktiska arbetet där man kommer att nödgas slå fram och tillbaka mellan KL och SIL. Åtskilligt av den systematik som promemorieförfattarna värnar om synes gå förlorad. Länsrätten delar helt uppfattningen om det olämpliga i att göra SIL till huvudförfattning framför KL. Däremot efterlyses ett resonemang kring andra tänkbara alternativ till lagteknisk lösning. Så t. ex. framstår möjligheten att sammanföra KL och SIL till en lag avseende såväl kommunal som statlig inkomstskatt som en både ändamålsenlig och enkel modell. Det är en stor brist att man inte har undersökt och redovisat ett sådant alternativ. Några principiella och praktiska hinder mot att SIL i sin helhet inarbetas i KL torde inte föreligga. Den systematiska uppbyggnaden av skattelagarna kommer inte heller att nämnvärt rubbas härigenom. För det praktiska arbetet skulle det vara en stor fördel att ha grundreglerna om beskattning av rörelse och specialreglerna om beskattning av juridiska personer i en och samma lag. Den föreslagna lösningen leder till att skattelagstiftningen blir ännu mer komplicerad och svårtillgänglig.

Länsrätten i Göteborgs och Bohus län anför:

Länsrätten, som inte ansett sig kunna granska samtliga författningsförslag i detalj, ifrågasätter om det inte är möjligt att göra författningstexten mera överskådlig i vissa avseenden. Exempelvis föreslås 2 och 7 § lagen om statlig inkomstskatt bli mycket omfattande med 11 resp 12 mom. Ett sätt skulle kunna vara att införa nya paragrafer, betecknade 2a §, 2b § etc.

MKSR anför:

Kommunalskattelagen är till sin utformning den grundläggande inkomstskattelagen. I denna lag finns utförliga regler om skatteplikt, förvärvskällor, skattskyldighet m.m. I lagen om statlig inkomstskatt finns i huvudsak endast hänvisningar till reglerna i kommunalskattelagen.

Den förhållandevis strikta uppdelningen av förvärvskällor i kommunalskattelagen underlättar många gånger rättstillämpningen. Genom slopandet av den kommunala beskattningen av juridiska personer upphör visserligen ett av syftena med förvärvskälleuppdelningen, nämligen att åstadkomma en grund för fördelningen av beskattningsrätten mellan olika kommuner när den skattskyldige bedriver verksamhet i flera kommuner. Förvärvskälleuppdelningen underlättar dock fastställandet av vad som anses som skattepliktig intäkt. Vidare ger uppdelningen ett praktiskt sätt att sortera intäkter och kostnader för att därigenom få klarhet i vilka intäkter och kostnader som hör ihop.

De angivna kvarvarande fördelarna med förvärvskälleuppdelningen försvinner till viss del då de bestämmelser som enbart rör juridiska personers

taxering överflyttas till lagen om statlig inkomstskatt. Bestämmelser om fusion återfinns i den nuvarande kommunalskattelagen under inkomstslagen inkomst av annan fastighet, 25 § anvisningspunkt 2 a stycke 5, inkomst av rörelse, 28 § 3 mom. och anvisningspunkt 8, samt inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet, 35 § anvisningspunkt 5. Bestämmelserna skall enligt förslaget sammanföras under ett moment (4 mom.) i 2 § av lagen om statlig inkomstskatt. Det kan visserligen hävdas att det är en fördel att reglerna om fusion sammanförs under ett lagrum. Skatterätten är dock av den uppfattningen att reglernas innebörd framstår klarare med den gamla uppdelningen. Regler om bostadsföretag och bostadsrättsföreningar har även de flyttats över till lagen om statlig inkomstskatt. Reglerna återfanns tidigare under inkomst av annan fastighet (24 § 3 mom.) Regler rörande kooperativa företag m. m. har likaledes lyfts ur kommunalskattelagen (29 §) och förts in under ett självständigt moment i 2 § lagen om statlig inkomstskatt.

Den föreslagna lydelsen av lagen om statlig inkomstskatt medför att det i lagen kommer att finnas dels regler som rör speciellt angivna skattesubjekt såsom exempelvis bostadsföretag och kooperativa föreningar, dels regler som rör flera skattesubjekt såsom exempelvis stadgandet om fusion. Regleringen i lagen om statlig inkomstskatt är dock inte uttömmande för de juridiska personernas taxering. Även i framtiden kommer således reglerna i kommunalskattelagen om inkomst av rörelse att ligga till grund för bestämmandet av juridiska personers taxering till statlig inkomstskatt.

Skälet till att inte en mera genomgripande lagändring har genomförts har angivits vara att reglerna om beskattning av näringsverksamhet även i fortsättningen kommer att behövas vid den kommunala taxeringen av fysiska personers inkomst av rörelse och fastighet. Skatterätten är visserligen inte helt oförstående till att man inte i detta sammanhang har ansett det möjligt att genomföra en genomgripande ändring av inkomstskattelagstiftningen. Skatterätten nödgas dock konstatera att man genom den nu föreslagna reformen ytterligare komplicerar en redan tidigare i stora stycken oöverskådlig lagstiftning. Rent lagtekniskt framstår det också som oformligt att priset för att bibehålla nu gällande systematik är att man nödgas *dels* ändra i det närmaste hälften av paragraferna i kommunalskattelagen, *dels* ge 2 och 7 §§ i lagen om statlig inkomstskatt ytterst omfattande och svåröverskådligt innehåll. Till detta kan läggas den inte helt oväsentliga synpunkten att kommunalskattelagen efter otaliga ändringar under en snart 60-årig tillvaro rent språkligt framstår som en oformlig blandning av olika stilarter.

Skatterätten beklagar därför att man inte begagnar det nu föreliggande tillfället att genomföra en systematisk ändring av inkomstskattelagstiftningen som skulle innebära att kommunalskattelagen och lagen om statlig inkomstskatt sammanfogas till en enhetlig lag. Med hänsyn till den knappa tid som återstår fram till ikraftträdandet torde emellertid en sådan lösning inte vara genomförbar med avseende på 1986 års taxering. Skatterätten förordar därför att man i allt fall övergångsvis ändrar inkomstskattelagstiftningen på sådant sätt att alla grundläggande regler återfinns i en lag om statlig inkomstskatt.

Ett särskilt yttrande har lämnats av ordföranden i MKSR, lagmannen Bertil Wennergren, som anför:

Den svenska inkomstskattelagstiftningen är av hävd baserad på KL. I SIL finns specialreglerna om beräkningen av statlig inkomstskatt samt ett antal regler som samordnar den statliga inkomstbeskattningen med den

kommunala och anger skillnaderna där sådana finns. Nu nämnda förhållanden innebär att man i det praktiska arbetet ytterst sällan behöver slå upp något i SIL. Man kan koncentrera uppmärksamheten på bestämmelserna i KL.

I promemorian Slopad kommunal taxering av juridiska personer (Ds Fi 1984: 9) framkastas först förslaget att det vid ett avskaffande av den kommunala beskattningen för juridiska personer av lagtekniska skäl är motiverat att göra SIL till huvudförfattning framför KL. I medvetande om att detta är praktiskt ogörligt låter promemorieförfattarna dock förslaget falla. Härefter gör de givetvis helt rätt. Men de föreslår i stället att de regler i KL som uteslutande tar sikte på juridiska personer förs över till SIL och där bildar nya moment i 2 §. En sådan lösning skulle emellertid leda till svåra olägenheter för alla som har med beskattningen av juridiska personer att göra. De skulle nödgas att ständigt slå fram och tillbaka mellan KL, där grundreglerna för t. ex. rörelsebeskattning kvarstår, och SIL, där specialreglerna för juridiska personer skulle stå. Detta skulle inte bara bli mycket opraktiskt utan också vålla risker för missar av olika slag på grund av den svåröverskådlighet som skulle bli följden. Lösningen framstår som allt annat än funktionell. Det är så mycket mindre anledning att välja en så dålig lösning som det finns en annan lösning som är lika enkel men som leder till en ändamålsenlig ordning. Denna lösning, som inte alls diskuteras i promemorian, innebär att KL och SIL slås ihop till en lag om kommunal och statlig inkomstskatt. De första fem kapitlen kan då utgöras av de nuvarande fem kapitlen i KL. Som ett nytt 6 kap. tilläggs de regler om beräkning av statlig inkomstskatt som nu finns i 8–12 §§ SIL. Vissa redaktionella ändringar kommer givetvis att krävas i 1 kap. så att där tas upp också det som nu står i 1 § SIL.

Bestämmelserna i 8 kap. 5 § regeringsformen kan inte anses lägga hinder i vägen för att kommunal och statlig inkomstskatt regleras i samma lag. Jag föreslår därför att så sker.

AO, som anser att reformen bör uppskjutas ett år, anför som skäl härför bl. a. följande.

1. Genom att föra över ett antal bestämmelser från kommunalskattelagen (KL) till lagen om statlig inkomstskatt (SIL) skapas ett komplicerat och svåröverskådligt regelsystem. Komplexiteten och svåröverskådligheten blir, enligt min uppfattning, av sådant slag, att endast personer som dagligen har att tillämpa lagarna, kommer att kunna överblicka innehållet i dessa. Ett sådant komplext system av bestämmelser uppfyller, som jag ser det, inte de rimliga krav som skattskyldiga och rättstillämpande myndigheter måste ställa på lagars utformning. I stället bör, innan den kommunala taxeringen av juridiska personer upphör, lagarna innehållsmässigt redigeras så att innehållet blir mer tillgängligt och överblickbart. Vidare bör någon form av innehållsförteckning utformas. Genom att skjuta på ikraftträdandet ett år erhålls möjlighet att vidta de föreslagna åtgärderna.

3. En ny metod för beskattning av enskild näringsverksamhet har nyligen föreslagits av 1980 års företagsskattekommitté (SOU 1984: 70). Förslaget benämns "Staketmetoden" och det innehåller en mängd förslag till ändringar i KL. Förslaget är nu på remiss. Enligt min mening kan det – i vart fall om avsikten är att förslaget skall leda till en proposition under 1985 – finnas anledning att redigeringsmässigt samordna de ändringar som detta förslag innebär i KL med förslaget om slopad kommunal taxering.

Införs "Staketmetoden" utan en redigeringsmässig samordning med förslaget som slopad kommunal taxering, föreligger det stor risk för att möjligheterna att överblicka innehållet i KL och SIL försvåras i än högre grad än den som anges ovan i punkt 1.

Länsstyrelsen i Stockholms län anför:

Den föreslagna reformen medför överflyttning av ett stort antal bestämmelser från kommunalskattelagen till lagen om statlig inkomstskatt. Materiella bestämmelser kommer således att återfinnas inte bara i kommunalskattelagen, och för den delen i anvisningarna till kommunalskattelagen, utan även i lagen om statlig inkomstskatt vilket blir svåröverskådligt. På sikt bör således en omarbetning av skattebestämmelserna ske. Därvid är det, som anges i promemorian, säkerligen lämpligt att samla alla materiella bestämmelser i lagen om statlig inkomstskatt.

HSB anför:

Den föreslagna överföringen av lagtext från kommunalskattelagen till lagen om statlig inkomstskatt förefaller öka skattelagstiftningens tillgänglighet, eftersom bestämmelserna för juridiska personer avgränsas bättre.

Svenska revisorsamfundet SRS anför:

De grundläggande reglerna för såväl fysiska som juridiska personers beskattning har hitintills haft sin plats i kommunalskattelagen. I lagen om statlig inkomstskatt har därefter hänvisning skett till bestämmelserna i kommunalskattelagen. På grund av de föreslagna ändringarna i taxeringen av juridiska personer föreslås i promemorian att de regler som uteslutande tar sikte på juridiska personer förs över till lagen om statlig inkomstskatt. Samfundet har förståelse för att detta kan synas vara ett enkelt sätt att lagtekniskt hantera de materiella skattefrågor, som enbart berör dessa skattskyldiga. Det är emellertid enligt samfundets uppfattning olämpligt att ha materiella regler gällande samma område på flera ställen. Detta är ett steg i komplicerande riktning samtidigt som alla andra ansträngningar på beskattningsrättens område tar sikte på förenklingar. Samfundet föreslår därför att förslaget i denna del erhåller en annan lösning. Eventuellt kan det övervägas samla de materiella reglerna som berör alla skattskyldiga till en lag.

Sveriges advokatsamfund anför:

Utredningens förslag att de regler i kommunalskattelagen som uteslutande tar sikte på juridiska personer skall överföras till lagen om statlig inkomstskatt leder emellertid till att de regler som gäller för inkomstbeskattning av juridiska personer blir än mer svåröverskådliga än de är idag. Endast under förutsättning att på sikt en mer genomgripande omarbetning av lagstiftningen om inkomstbeskattning sker kan därför förslaget tillstyrkas.

Samfundet vill slutligen framhålla att de förhållandevis magra kommentarerna i förslaget till författningsändringarna kan komma att leda till

tillämpningsproblem; det förhållandet att kommentarerna upptar något tiotal sidor medan författningsförslagen upptar närmare 230 sidor visar enligt samfundets uppfattning att ett redan komplext skattesystem tenderar att bli än mera ogripbart för de skattskyldiga.

10.2 De särskilda frågorna

Kammarrätten i Stockholm anför:

I lagen om ändring i lagen (1983:1086) om vinstdelningsskatt (s. 260) skall skattesatsen i 3 § andra stycket vara 52 procent.

I lag om ändring i förordningen (1933:395) om ersättningsskatt (s. 262) skall hänvisningen i 1 § vara till 3 § tredje stycket lagen om statlig inkomstskatt.

Länsrätten i Stockholms län anför:

I Förslag till lag om ändring i lagen om vinstdelningsskatt 3 § (s. 260) skall procentsatsen i enlighet med vad som anges om skattesatsens storlek (s. 27) utgöra 52 procent istället för 54 procent. Vidare skall beträffande Förslag till Lag om ändring i förordningen om ersättningsskatt i 1 § (s. 262) hänvisas till 3 § tredje stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt istället för till 3 § andra stycket samma lag.

MKSR anför:

24 § 1 mom. andra stycket kommunalskattelagen

I styckets sista mening behandlas intäkt av fastighet som ägts av försäkringsanstalt samt sker hänvisning till 30 § 2 mom. kommunalskattelagen.

Reglerna om beräkning av nettointäkt av försäkringsrörelse som drivits av försäkringsanstalter har i sin helhet överflyttats till 2 § 6 mom. lagen om statlig inkomstskatt. Bestämmelsen i 24 § 1 mom. bör antingen utgå eller bör hänvisning ske till gällande lagrum i lagen om statlig inkomstskatt.

Punkt 2 första stycket av anvisningarna till 18 § kommunalskattelagen

I stycket regleras bl. a. fastighetsbolags fastighetsinnehav. I konsekvens med föresatsen att bestämmelser som endast rör juridiska personer bör överflyttas till lagen om statlig inkomstskatt bör även denna bestämmelse överflyttas till lagen om statlig inkomstskatt.

Punkt 8 tredje stycket av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen

I sista meningen av stycket behandlas förvärv av fastighet inom koncern. Fråga uppkommer om bestämmelsen bör överflyttas till lagen om statlig inkomstskatt.

Punkt 3 av anvisningarna till 44 § kommunalskattelagen

I punkten ges exempel som endast avser aktiebolag. Fråga uppkommer om bestämmelsen bör överflyttas till lagen om statlig inkomstskatt.

Punkt 4 av anvisningarna till 44 § kommunalskattelagen

I sista meningen ges exempel som endast avser aktiebolag. Fråga uppkommer om bestämmelsen bör överflyttas till lagen om statlig inkomstskatt.

Genom de tre sistnämnda påpekandena om innehållet i vissa anvisningspunkter åskådliggörs, enligt skatterättens uppfattning, svårigheten med att konsekvent genomföra föresatsen att till lagen om statlig inkomstskatt överflytta bestämmelser som endast avser juridiska personers beskattning.

3 § andra stycket i lagen om vinstdelningsskatt

I förslaget har beskattningsårets inkomstskatt angivits till 54 procent. Den riktiga procentsatsen bör – om remissförslaget genomförs såvitt gäller 10 a § lagen om statlig inkomstskatt – vara 52 procent.

RSV anför:

Kommunalskattelagen

28 §

Med hänsyn till att 3 och 4 mom. nu föreslås upphäva och 2 mom. redan tidigare har upphävts, bör beteckningen 1 mom. på vad som återstår tas bort.

35 § 1 mom.

I den nya punkten 4) har hänvisning skett till 2 och 3 mom. RSV utgår från att detta är en felskrivning och att det även i fortsättningen skall stå 2–4 mom.

50 § 3 mom.

I sista stycket kan orden "för fysisk person och dödsbo" tas bort.

57 § 1 mom.

I åtskilliga av de paragrafer som berörs av förslaget har det gjorts språkliga moderniseringar. I första och andra styckena av detta moment har dock ordet "utgöras" fått stå kvar. I den nya punkten d) i 54 § har "utgöra" bytts ut mot "betala". RSV anser att sådana utbyten bör ske konsekvent. I annat fall kan det i framtiden ifrågasättas om det har skett några speciella överväganden, vilka lett till att ett omodernt ord har fått vara kvar på ett ställe och inte på ett annat, trots att båda ställena har berörts av ett och samma lagstiftningsärende.

57 § 3 mom.

RSV ifrågasätter om första stycket i praktiken tillämpas beträffande andra skattskyldiga än juridiska personer. Skulle en felaktig prissättning mellan enskilda näringsidkare uppdagas, torde detta rättas till genom uttagsbeskattning.

Om stycket skulle stå kvar kan det emellertid ifrågasättas om inte parentesens i första meningen bör formuleras om eller slopas. Parentesens ordalydelse leder nämligen tankarna i första hand till aktiebolag och ekonomiska föreningar.

58 §

Den föreslagna ändringen innebär en väsentlig förenkling och bör därför genomföras. RSV anser dock att orden "efter ty" på elfte raden i den nya lydelsen bör ändras till "enligt vad".

punkt 10 av anvisningarna till 29 §

Punktens beteckning har fallit bort, varför det ser ut som om de två styckena utgör ett tillägg till punkt 7.

I det andra stycket har språkliga inkonsekvenser smugit sig in. Således bör den sista bokstaven i ordet "stycket" på andra raden tas bort och ordet "äga" på samma rad bytas ut mot "äger". På näst sista raden på s. 134 används ordet "åtnjutit", trots att den nuvarande lagtexten innehåller ordet "fått". På s. 135 används ordet "upptagas" i stället för "tas upp".

punkt 5 av anvisningarna till 38 §

Hänvisningen i parentes till 53 § 3 mom. är inte längre adekvat och bör därför tas bort.

punkt 8 av anvisningarna till 38 §

I specialmotiveringen på s. 46 har angetts att punkten hör till 39 §. Detta är emellertid felaktigt.

anvisningarna till 60 §

Enligt RSVs mening vore det av värde om den nuvarande lydelsen ersattes med ett exempel som rör exempelvis en fysisk person.

Lagen om statlig inkomstskatt

RSV vill starkt betona vikten av att det i propositionen i detta lagstiftningsärende tas in en förteckning som åskådliggör vilka av de nya lagrummen i SIL som motsvaras av en tidigare bestämmelse i KL. En sådan förteckning skulle avsevärt underlätta tillämpningen av de nya reglerna för alla inblandade parter, bl. a. med hänsyn till att tillgängliga författningskommentarer m. m. hänvisar till KL.

2 § 2 mom.

I tredje stycket görs en hänvisning till de förutsättningar som anges i första stycket. I den gamla lydelsen (punkten 2 av anvisningarna till 43 § KL) har en av förutsättningarna uteslutits i hänvisningen. RSV anser att så bör ske också i den nya lydelsen, eftersom det aktuella villkoret (att kommissionärsföretaget inte under beskattningsåret har bedrivit verksamhet i nämnvärd omfattning vid sidan av ifrågavarande rörelse) ersätts av ett motsvarande rekvisit senare i tredje stycket.

2 § 4 mom.

I specialmotiveringen anges att åttonde stycket motsvarar punkt I femte stycket av anvisningarna till 28 § KL. En omkastning synes ha skett här, eftersom det nämnda lagrummet i KL har sin motsvarighet i det föreslagna tionde stycket. De hänvisningar till KL som i specialmotiveringen görs beträffande nionde och tionde styckena skall i stället avse åttonde respektive nionde styckena.

2 § 6 mom.

Hänvisningen i nionde stycket till åttonde stycket är felaktig. Det torde vara sjätte stycket som avses.

Momentet omfattar 23 stycken och är därför mycket svåröverskådligt. Som exempel kan nämnas att det knappast är uppenbart för varje läsare att det tjugoförsta stycket hänvisar till det som har sagts i tolfte-tjugonde styckena. RSV anser att lagtexten skulle bli mer överskådlig om momentet delas upp i mindre avsnitt, t. ex. så att livförsäkrings- respektive skadeförsäkringsanstalter behandlas i skilda moment.

7 § 8 mom.

Hänvisningen i sjunde stycket till femte stycket torde i stället böra avse sjätte stycket. Hänvisningen i åttonde stycket till andra stycket synes böra ändras till att avse tredje stycket.

I nionde stycket bör orden "denna anvisningspunkt" bytas ut mot "detta moment". I det tolfte stycket hänvisas till 72 § KL. Det synes naturligare att hänvisa till 20 § (dvs. i SIL).

10 § 1 mom.

RSV anser att det vore tydligare att här tala om *inhemska* dödsbon.

10 a §

I första stycket a) anges skattesatsen till 52% i den mån skatten inte skall beräknas enligt b). RSV ifrågasätter om inte de sista orden bör vara "enligt c)".

Lagen (1960:63) om förlustavdrag

RSV anser att de föreslagna övergångsbestämmelserna till denna lag är något krångliga. Dessutom medför de vissa kontrollsvårigheter.

Lagen (1983:1086) om vinstdelningsskatt

§ 3

I andra stycket anges skattesatsen till 54%. RSV utgår från att detta är en felskrivning och att det rätteligen skall vara 52%.

Den i promemorian föreslagna konstruktionen av övergångsbestämmelserna till SIL rörande kommunalskatteavdrag synes böra beaktas även när man räknar fram det nominella resultatet vid beräkning av underlag för vinstdelningsskatt. Ändring bör i så fall ske av punkterna 1 och 2 i första stycket.

Förordningen (1933:395) om ersättningsskatt

1 §

Hänvisningen till 3 § SIL synes böra avse tredje stycket och inte andra stycket.

Lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift

1 §

Eftersom paragrafen föreslås bli nästan helt omskriven, ifrågasätter RSV om det inte vore lämpligt att ändra avrundningsregeln i sista stycket. Öretalen bör bortfalla i likhet med vad som gäller för bl. a. egenavgifter (27 § UBL).

I första stycket nämns "5 § fastighetstaxeringslagen". Rätteligen skall det vara "1 kap. 5 §". Läsförståelsen av stycket skulle enligt RSVs mening öka om ordet "som" på andra raden byts ut mot "vilken".

Lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt

1 §

Hänvisningen till 3 § SIL synes böra avse tredje stycket och inte andra stycket.

Taxeringslagen (1956:623)

42 §

I 1 mom. hänvisas till punkt 2 *sista stycket* av anvisningarna till 38 § KL. I 3 mom. hänvisas till *femte stycket* av samma anvisningspunkt. Eftersom hänvisningarna avser samma stycke, bör det också vara likalydande.

Uppbördslagen

22 §

Om den kommunala taxeringen slopas för juridiska personer blir det LSM i hemortskommunen som beslutar om bl. a. deibitering av preliminär B-skatt och slutlig, kvarstående och tillkommande skatt för såväl fysiska som juridiska personer.

25 §

”för fysisk person eller dödsbo” kan strykas.

40 § 1 mom.

”påförd i hemortskommunen” kan strykas.

Lagen (1982:1194) om hyreshusavgift

3 §

I enlighet med vad som föreslagits ovan om skogsvårdsavgift bör öretalen även här bortfalla.

AO anför:

57 § 3 mom. KL (sid. 100)

Enligt förslaget skall det första stycket kvarstå oförändrat. Vilken praktisk betydelse stycket får har dock inte klargjorts. Sannolikt torde den bli försumbar. Skälen härför är följande. Mig veterligen har stycket aldrig tillämpats på affärer mellan fysiska personer, exempelvis makar eller andra närstående, som bedriver rörelse; korrigering av felaktig prissättning vid affärer dem emellan torde i stället, om korrigering överhuvudtaget äger rum, ske genom s. k. uttagsbeskattning. Lagtextens utformning – särskilt att inom parentes hänvisas till ”moder- och dotterföretag eller företag under i huvudsak gemensam ledning” – talar vidare för att korrigeringsregeln inte tar sikte på fysiska personer (jfr sid. 53 i 1974 års bolagskommittés slutbetänkande SOU 1979:46 Koncernbegreppet m. m.). Vidare torde erfordras, att fråga är om affärer mellan två olika näringsidkare: en fysisk person, som bedriver två rörelser (= två förvärvskällor) och som tillämpat en felaktig prissättning vid affärer mellan rörelserna, omfattas således inte av korrigeringsregeln. Ej heller torde affärer mellan handelsbolag, som ägs av samma fysiska personer omfattas av regeln. Slutligen gäller att korrigeringsregeln inte kan tillämpas på affärer mellan juridiska personer som är skattesubjekt och som ej har att erlægga kommunal inkomstskatt eller på affärer mellan fysiska personer och sådana juridiska personer som nyss nämnts. Sannolikt är stycket endast tillämplbart på inhemska dödsbon. Mot den här anförda bakgrunden anser jag att innehållet bör justeras så att det klart framgår vilka fall av korrigering som åsyftas.

58 § KL (sid. 41 och 101)

Specialbestämmelserna i 58 § KL avseende fördelning av rörelseinkomst föreslås ersättas med nuvarande huvudregel. Som skäl härför anföres att specialbestämmelserna tar sikte på verksamheter som nästan uteslutande kan antas bedrivas av aktiebolag eller ekonomiska föreningar. Detta torde i och för sig vara korrekt. Det måste dock observeras, att ett slopande av specialbestämmelserna torde innebära att vissa skattskyldiga har att byta grund för fördelning av rörelseinkomst mellan olika kommuner. Detta gäller exempelvis linjetrafik med omnibus. Vidare gäller att

ett icke obetydligt antal fysiska personer bedriver tomtrörelse. För dessa rörelser uppkommer tveksamhet hur beskattning skall ske enligt huvudregeln. Det finns således anledning att överväga om inte specialbestämmelserna bör få vara kvar i vart fall under en övergångsperiod så att effekterna av slopandet av specialbestämmelserna kan undersökas närmare. Ett annat alternativ vore att helt slopa den kommunala fördelningsregeln avseende rörelseinkomst och i stället, oavsett var driftställe funnits, taxera rörelseinkomsten i den skattskyldiges hemortskommun. Därigenom skulle erhållas en större likformighet när det gäller att beskatta inkomst av rörelse – själva företagsformen, aktiebolag eller enskild näringsverksamhet, får då mindre taxeringsmässig betydelse.

2 § 3 mom. SIL (sid. 48–49 och 163 f)

Koncernbolag skall enligt förslaget – med bortseende från en begränsning – fritt få välja i vilken förvärvskälla det vill redovisa ett mottaget koncernbidrag som intäkt. Förslaget är enligt min mening för generellt utformat i detta hänseende. Sålunda skulle exempelvis ett underskott av tillfällig förvärvsverksamhet hos ett moderbolag kunna kvittas mot ett koncernbidrag hänförligt till inkomstslaget rörelse hos ett dotterbolag. Koncernbidrag bör, enligt min uppfattning, emellertid endast komma ifråga som intäkt i inkomstslagen jordbruksfastighet, annan fastighet eller annan rörelse än försäkringsrörelse som bedrivs av livförsäkringsanstalt – jfr föreslagen lydelse av 2 § 3 mom. första stycket a) SIL. Ett alternativ härtill vore att erhållna koncernbidrag alltid skall redovisas såsom särskild förvärvskälla.

14 § SIL (sid. 55 och 223–224)

I förslaget har begreppet hemortskommun behållits för juridiska personer av lagtekniska skäl. Den föreslagna lagtexten innehåller dock ingen reglering av var ”nya” bolag skall taxeras (första stycket i lagrummet synes endast ta sikte på fysiska personer och utländska bolag). Lagtexten bör därför kompletteras med en bestämmelse av innehåll att taxering av bolag, som saknar hemort enligt andra stycket, skall ske på den ort där den verkliga ledningen av företaget först utövats under beskattningsåret, dvs. på den ort där registrering först skett.

3 § lagen (1983:1086) om vinstdelningsskatt (sid. 260)

Skall sannolikt vara 52, ej 54 procent.

67 § taxeringslagen (1956:623)

Beträffande tillämpning av lagrummet, se vad som ovan anförts rörande 57 § 3 mom. KL. För att skyldigheterna skall kunna fullgöras erfordras att betydelsen av 57 § 3 mom. klargörs.

SIND anför:

Slopade kommunal taxering av juridiska personer innebär att handläggningen av vissa investeringsfondsärenden kan förenklas. Det torde också vara möjligt att tillåta övertagande av investeringsfond mellan koncernföretag utan särskild prövning. Detta erfordrar emellertid lagändring i 13 § lagen om allmän investeringsfond och motsvarande bestämmelser.

Svenska försäkringsbolags riksförbund anför:

Riksförbundet ställer sig tveksamt till att reglerna om vem som är att jämställa med ägare till fastighet flyttas från kommunalskattelagen till fastighetaxeringslagen. Enligt riksförbundets mening hör dessa regler naturligt hemma i kommunalskattelagen (64 §?). Vid fastighetstaxeringen fastställs ej vem som är ägare till viss fastighet.

Förslaget om en slopad garantibesättning bör vidare medföra en justering av 60 § kommunalskattelagen där fördelning av inkomst på församlingar föreskrivs när det gäller garantibelopp för fastighet.

En viktig följdändring som ej berörs i förslaget är ändring av uppbördslagen. Det är viktigt att även denna lag justeras snarast så att preliminärskatteuttaget blir riktigt när de nya reglerna trätt i kraft.

Bilaga 2
De remitterade förslagen
(delar av)

1 Förslag till

Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370)

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Anvisningar

till 38 §

5. Vad som gäller om utdelning från utländskt bolag skall enligt bestämmelsen i 67 § tillämpas jämväl å utdelning från annan här i riket icke hemmahörande juridisk person. Oskift dödsbo efter person, som vid sitt frånfälle icke varit bosatt eller stadigvarande vistats här i riket, anses såsom en här i riket icke hemmahörande juridisk person (jfr 53 § 3 mom.). Utdelning från sådant dödsbo till i Sverige bosatt delägare av inkomst, som förvärvats under den tid delägarna suttit i oskift bo – men givetvis ej utskiftning av den avlidnes efterlämnade tillgångar – skall således här i riket bliva föremål för beskattning. Från denna föreskrift meddelas likväl ett undantag i 54 § första stycket e).

5. Dödsbo efter person, som vid sitt frånfälle icke varit bosatt eller stadigvarande vistats här i riket, anses såsom en här i riket icke hemmahörande juridisk person. Utdelning från sådant dödsbo till i Sverige bosatt delägare av inkomst, som förvärvats under den tid delägarna suttit i oskift bo – men givetvis ej utskiftning av den avlidnes efterlämnade tillgångar – skall således här i riket bliva föremål för beskattning. Från denna föreskrift meddelas likväl ett undantag i 54 § första stycket e).

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

5 mom. Har aktiebolag eller ekonomisk förening (företag) helt eller till huvudsaklig del överlåtit sin verksamhet eller sina tillgångar till staten, kommun eller landstingskommun eller till ett av dem helt eller till övervägande del direkt eller indirekt innehafvt bolag, får förlust eller underskott som uppkommit före eller i samband med överlåtelsen inte avräknas från inkomst

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

som tillfallit företaget efter överlåtelsen. Vad nu har sagts gäller inte om överlåtelsen framstår som ett normalt led i företagets verksamhet och ej heller i fråga om överlåtelser inom en koncern.

Vad som är att hänföra till huvudsaklig del skall bedömas med hänsyn till omfattningen av hela den verksamhet som bolaget eller föreningen bedrivit vid beskattningsårets ingång, förhållandena efter överlåtelsen samt till verksamhetens allmänna art och inriktning.

Företagets inkomst under det beskattningsår då överlåtelsen ägt rum skall fördelas på tiden före och efter överlåtelsen enligt motsvarande grunder som enligt 41 § kommunalskattelagen (1928:370) tillämpas vid beräkning av inkomst av förvärvskällor av det slag som är i fråga. Härvid får värdet av återstående tillgångar vid tiden för överlåtelsen inte tas upp till högre än som motsvarar det allmänna saluvärdet vid denna tid, uppskattat efter skälig grund.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering. Äldre bestämmelser skall dock fortfarande tillämpas vid nämnda taxering i fråga om skattskyldiga som då taxeras för beskattningsår som har påbörjats före den 1 januari 1985. I fråga om 10 § 1 mom. andra stycket gäller dock vad som sägs i övergångsbestämmelserna till lagen (1984:345) om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt. Vid tillämpning av de nya bestämmelserna skall följande iakttas.

1. Skattskyldig som avses i 10 a § första stycket har vid den taxering då de nya bestämmelserna första gången skall tillämpas för denne rätt till avdrag för allmän kommunalskatt som påförts året före taxeringsåret med hälften av det belopp med vilket skatten överstiger 30 procent av den beräknade beskattningsbara inkomsten, före sådant avdrag. Avdraget medges som allmänt avdrag enligt 4 §.

Motsvarande gäller för skattskyldig som avses i 10 a § andra stycket och som enligt äldre bestämmelser varit skattskyldig enligt denna lag för det beskattningsår vartill den påförda kommunalskatten hänför sig, dock att avdraget utgör en fjärdedel av det belopp med vilket skatten överstiger 30 procent av den beräknade beskattningsbara inkomsten, före sådant avdrag.

2. Har skattskyldig som avses i 10 a § första stycket i annat fall än som avses under 1 ovan påförts allmän kommunalskatt året före taxeringsåret

medges avdrag med ett belopp motsvarande hälften av den påförda skatten. Motsvarande gäller skattskyldig som avses i punkt 1 andra stycket ovan, dock att avdraget utgör en fjärdedel av den påförda skatten.

3. Skattskyldig som avses i 10 a § första stycket skall som intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet redovisa hälften av restituerad, avkortad eller avskriven allmän kommunalskatt för vilken avdrag åtnjutits vid tidigare års taxeringar. Motsvarande gäller för skattskyldig som avses i 10 a § andra stycket, dock att intäkten utgör en fjärdedel av skattebeloppet.

4. Skattskyldig som avses i 10 a § första stycket har rätt till avdrag för förlust eller underskott som avses i 4 § första stycket 1 och 3 och som hänför sig till beskattningsår, för vilket taxering har skett enligt äldre bestämmelser, med hälften av det belopp med vilket avdrag hade kunnat medges enligt äldre bestämmelser vid taxering till statlig inkomstskatt och med hälften av det belopp med vilket avdrag kunnat medges enligt äldre bestämmelser vid taxering till kommunal inkomstskatt.

4 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1960: 63) om förlustavdrag

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering. Äldre bestämmelser skall dock fortfarande tillämpas vid nämnda taxering i fråga om skattskyldiga som då taxeras för beskattningsår som har påbörjats före den 1 januari 1985. Vid tillämpning av de nya bestämmelserna skall följande iakttas.

1. Skattskyldig, som avses i 10 a § första stycket lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt, har rätt till avdrag för förlust hänförlig till beskattningsår, för vilket taxering har skett enligt äldre bestämmelser, med 50 procent av det belopp med vilket avdrag kunnat medges enligt äldre bestämmelser vid taxering till statlig inkomstskatt och med 50 procent av det belopp med vilket avdrag kunnat medges enligt äldre bestämmelser vid taxering till kommunal inkomstskatt.

2. Skattskyldig, som avses i 10 a § andra stycket lagen om statlig inkomstskatt, har rätt till avdrag för förlust hänförlig till beskattningsår, för vilket taxering har skett enligt äldre bestämmelser, med 25 procent av det belopp med vilket avdrag kunnat medges enligt äldre bestämmelser vid taxering till statlig inkomstskatt och med 75 procent av det belopp med vilket avdrag kunnat medges enligt äldre bestämmelser vid taxering till kommunal inkomstskatt. Skattskyldig som avses i 7 § 4 mom. lagen om statlig inkomstskatt har dock rätt till avdrag med hela det belopp med vilket avdrag kunnat medges vid taxering till kommunal inkomstskatt.

21 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

1 mom. Skyldighet att erlagga skatt för förmögenhet åligger, såframt ej annat föreskrives i särskilda bestämmelser, meddelade på grund av överenskommelse eller beslut, varom i 20 och 21 §§ sägs:

a) fysiska personer, vilka *voro här i riket bosatta* vid beskattningsårets utgång, och *oskifta* dödsbon efter personer, som vid dödsfallet *voro här i riket bosatta*, med undantag av dödsbon som vid taxering till statlig inkomstskatt *skola* behandlas såsom handelsbolag, *ävensom i 10 § 1 mom. lagen om statlig inkomstskatt omförmälda familjestiftelser:*

a) fysiska personer, vilka *var bosatta här i riket* vid beskattningsårets utgång, och dödsbon efter personer, som vid dödsfallet *var bosatta här i riket*, med undantag av dödsbon som vid taxering till statlig inkomstskatt *skall* behandlas såsom handelsbolag, *samt sådana familjestiftelser som avses i 10 a § tredje stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt:*

för all den förmögenhet, de vid beskattningsårets utgång ägt vare sig här i riket eller å utländsk ort;

b) föreningar och samfund, vilkas medlemmar icke på grund av medlemskapet äga del i föreningens eller samfundets förmögenhet, sådan juridisk person som förvaltar samfällighet enligt lagen (1952: 166) om häradsallmänningar eller lagen (1952: 167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna eller förvaltar sockenallmänning, sockensamfäld mark eller mark som av ålder är samfäld o. dyl. enligt lagen (1973: 1150) om förvaltning av samfälligheter, ävensom andra stiftelser än familjestiftelser, samtliga dock endast om och i den mån de äro skyldiga erlagga skatt för inkomst:

för den förmögenhet, de vid beskattningsårets utgång ägt vare sig här i riket eller å utländsk ort;

c) fysiska personer, vilka icke *voro här i riket bosatta* vid beskattningsårets utgång, *oskifta* dödsbon efter personer, som vid dödsfallet icke *voro här i riket bosatta*, samt utländska bolag:

för den förmögenhet, de vid beskattningsårets utgång haft här i riket nedlagd, till den del den icke utgjorts av svenska aktier eller andelar i svensk aktiefond, dock att skattskyldighet föreligger för sådana aktier och andelar, som äro nedlagda i rörelse här i riket.

För skattskyldiga, om vilka i 18 § förmäles, bestämmes skyldigheten att erlagga skatt för förmögenhet efter de i samma paragraf meddelade föreskrifter.

Hypoteksföreningar och jordbrukets kreditkassor äro frikallade från skattskyldighet för förmögenhet.

Utländska livförsäkringsanstalter äro frikallade från skattskyldighet för förmögenhet, som hänför sig till här i riket bedriven försäkringsrörelse.

Allmänna pensionsfonden är frikallad från skattskyldighet för förmögenhet.

Sammanställning av korresponderande lagrum

SIL

Föreslagen lydelse

- 2 § 1 mom.
 2 § 2 mom.
 2 § 3 mom. första stycket
 2 § 3 mom. andra stycket
 2 § 3 mom. tredje stycket
 2 § 3 mom. fjärde stycket
 2 § 3 mom. femte stycket
 2 § 3 mom. sjätte stycket
 2 § 3 mom. sjunde stycket
 2 § 3 mom. åttonde stycket
 2 § 4 mom. första stycket
 2 § 4 mom. andra stycket
 2 § 4 mom. tredje stycket
 2 § 4 mom. fjärde stycket
 2 § 4 mom. femte stycket
 2 § 4 mom. sjätte stycket
 2 § 4 mom. sjunde stycket
 2 § 4 mom. åttonde stycket
 2 § 4 mom. nionde stycket
 2 § 4 mom. tionde stycket
 2 § 5 mom.

KL och SIL

Nuvarande lydelse

- 2 § första stycket SIL och 35 § 1 mom. första stycket 4 KL
 43 § 2 mom. och punkt 2 av anvisningarna till 43 § KL
 20 § första stycket sista meningen, 43 § 3 mom. första stycket samt punkt 3 första stycket av anvisningarna till 43 § KL
 punkt 3 andra stycket av anvisningarna till 43 § KL
 punkt 3 tredje stycket av anvisningarna till 43 § KL
 punkt 3 fjärde stycket av anvisningarna till 43 § KL
 punkt 3 sjätte stycket av anvisningarna till 43 § KL
 46 § 1 mom. fjärde stycket KL
 punkt 3 sjunde stycket av anvisningarna till 43 § KL
 43 § 3 mom. andra stycket KL
 28 § 3 mom. och 29 § 1 mom. KL
 28 § 4 mom. KL
 4 § 1 mom. tredje stycket SIL samt 35 § 1 mom. andra stycket och 46 § 5 mom. andra stycket KL
 punkt 8 av anvisningarna till 28 § KL
 punkt 3 åttonde stycket och punkt 4 sjätte stycket av anvisningarna till 22 § KL, punkt 2 a femte stycket av anvisningarna till 25 § KL samt punkt 4 tredje och åttonde styckena, punkt 7 sjunde stycket och punkt 16 sjätte stycket av anvisningarna till 29 § KL
 punkt 4 trettonde stycket av anvisningarna till 29 § KL
 motsvaras av punkt 8 första och tredje styckena av anvisningarna till 22 § KL
 punkt 5 av anvisningarna till 35 § KL
 35 § 3 mom. sjätte stycket KL
 punkt 1 femte stycket av anvisningarna till 28 § KL
 punkt 6 av anvisningarna till 20 § KL

Föreslagen lydelse

2 § 6 mom. första stycket
 2 § 6 mom. andra stycket
 2 § 6 mom. tredje stycket
 2 § 6 mom. fjärde stycket
 2 § 6 mom. femte stycket

2 § 6 mom. sjätte stycket

2 § 6 mom. sjunde stycket

2 § 6 mom. åttonde stycket

2 § 6 mom. nionde stycket

2 § 6 mom. tionde stycket

2 § 6 mom. elfte stycket
 2 § 6 mom. tolfte stycket

2 § 6 mom. trettonde stycket

2 § 6 mom. fjortonde stycket

2 § 6 mom. femtonde stycket

2 § 6 mom. sextonde stycket

2 § 6 mom. sjuttonde stycket

2 § 6 mom. artonde stycket

2 § 6 mom. nittonde stycket

2 § 6 mom. tjugonde stycket

2 § 6 mom. tjugoförsta stycket

2 § 6 mom. tjugooandra stycket
 2 § 6 mom. tjugotredje stycket

2 § 6 mom. tjugofjärde stycket

2 § 7 mom. första stycket

2 § 7 mom. andra stycket
 2 § 7 mom. tredje stycket
 2 § 7 mom. fjärde stycket

2 § 7 mom. femte stycket

Nuvarande lydelse

30 § 4 mom. första stycket
 30 § 4 mom. andra stycket
 30 § 2 mom. första stycket
 30 § 2 mom. andra stycket
 punkt 1 första stycket av anvisningarna till 30 § KL
 punkt 1 andra stycket av anvisningarna till 30 § KL
 punkt 1 tredje stycket av anvisningarna till 30 § KL
 punkt 1 fjärde stycket av anvisningarna till 30 § KL
 punkt 1 femte stycket av anvisningarna till 30 § KL
 punkt 1 sjätte stycket av anvisningarna till 30 § KL
 30 § 3 mom. KL
 punkt 14 av anvisningarna till 29 § och punkt 2 första stycket av anvisningarna till 30 § KL
 punkt 2 andra stycket av anvisningarna till 30 § KL
 punkt 2 tredje stycket av anvisningarna till 30 § KL
 punkt 2 fjärde stycket av anvisningarna till 30 § KL
 punkt 2 femte stycket av anvisningarna till 30 § KL
 punkt 2 sjätte stycket av anvisningarna till 30 § KL
 punkt 2 sjunde stycket av anvisningarna till 30 § KL
 punkt 2 åttonde stycket av anvisningarna till 30 § KL
 punkt 2 nionde stycket av anvisningarna till 30 § KL
 punkt 2 tionde stycket av anvisningarna till 30 § KL
 30 § 5 mom. första meningen KL
 30 § 5 mom. KL och punkt 4 av anvisningarna till 30 § KL
 punkt 3 av anvisningarna till 30 § KL
 punkt 3 av anvisningarna till 24 § KL
 24 § 3 mom. första stycket KL
 25 § 3 mom. första stycket KL
 punkt 1 andra stycket av anvisningarna till 41 § KL
 24 § 3 mom. andra stycket KL

Föreslagen lydelse

2 § 7 mom. sjätte stycket

2 § 8 mom. första stycket

2 § 8 mom. andra stycket

2 § 8 mom. tredje stycket

2 § 8 mom. fjärde stycket

2 § 8 mom. femte stycket

2 § 8 mom. sjätte stycket

2 § 8 mom. sjunde stycket

2 § 8 mom. åttonde stycket

2 § 8 mom. nionde stycket

2 § 8 mom. tionde stycket

2 § 8 mom. elfte stycket

2 § 8 mom. tolfte stycket

2 § 9 mom. första stycket

2 § 9 mom. andra stycket

2 § 9 mom. tredje stycket

2 § 9 mom. fjärde stycket

2 § 9 mom. femte stycket

2 § 9 mom. sjätte stycket

2 § 9 mom. sjunde stycket

2 § 10 mom. första stycket

2 § 10 mom. andra stycket

2 § 11 mom. första stycket

2 § 11 mom. andra stycket

3 § tredje stycket

4 § andra stycket

7 § 1 mom.

7 § 2 mom.

7 § 3 mom.

Nuvarande lydelse

punkt 10 av anvisningarna till 24 §,
punkt 2a andra stycket av anvisningarna till 36 § samt punkterna 1, 2 och 4 av anvisningarna till 41 a § KL

punkt 13 första stycket av anvisningarna till 29 § KL

punkt 13 andra stycket av anvisningarna till 29 § KL

punkt 13 tredje stycket av anvisningarna till 29 § KL

punkt 13 fjärde stycket av anvisningarna till 29 § KL

punkt 13 femte stycket av anvisningarna till 29 § KL

29 § 3 mom. första stycket KL

29 § 3 mom. andra stycket KL

29 § 3 mom. tredje stycket KL

29 § 3 mom. fjärde stycket KL

punkt 12 första stycket av anvisningarna till 29 § KL

punkt 12 andra stycket av anvisningarna till 29 § KL

punkt 12 tredje stycket av anvisningarna till 29 § KL

41 c § KL

första stycket av anvisningarna till 41 c § KL

andra stycket av anvisningarna till 41 c § KL

tredje stycket av anvisningarna till 41 c § KL

fjärde stycket av anvisningarna till 41 c § KL

femte stycket av anvisningarna till 41 c § KL

sjätte stycket av anvisningarna till 41 c § KL

punkt 7 av anvisningarna till 38 § KL

punkt 4 av anvisningarna till 39 § KL

punkt 4 av anvisningarna till 41 a § KL

22 § andra stycket KL

64 § 2 mom. KL

46 § 1 mom. fjärde stycket KL

7 § sista stycket SIL

7 § första stycket a SIL och 54 § första stycket b KL

7 § första stycket c och d SIL

Föreslagen lydelse

- 7 § 4 mom.
- 7 § 5 mom. första stycket
- 7 § 5 mom. andra stycket
- 7 § 5 mom. tredje stycket
- 7 § 5 mom. fjärde stycket
- 7 § 5 mom. femte stycket
- 7 § 5 mom. sjätte stycket
- 7 § 5 mom. sjunde stycket
- 7 § 5 mom. åttonde stycket
- 7 § 5 mom. nionde stycket
- 7 § 6 mom.
- 7 § 7 mom.
- 7 § 8 mom. första stycket
- 7 § 8 mom. andra stycket
- 7 § 8 mom. tredje stycket
- 7 § 8 mom. fjärde stycket
- 7 § 8 mom. femte stycket
- 7 § 8 mom. sjätte stycket
- 7 § 8 mom. sjunde stycket
- 7 § 8 mom. åttonde stycket
- 7 § 8 mom. nionde stycket
- 7 § 8 mom. tionde stycket

Nuvarande lydelse

- 53 § första stycket d och 54 § första stycket g KL samt 7 § första stycket e SIL
- 53 § 1 mom. första stycket e, 54 § första stycket i och punkt 4 första stycket av anvisningarna till 54 § KL samt 7 § första stycket f SIL
- punkt 4 andra stycket av anvisningarna till 54 § KL
- punkt 4 tredje stycket av anvisningarna till 54 § KL
- punkt 9 första stycket av anvisningarna till 53 KL
- punkt 9 andra stycket av anvisningarna till 53 § KL
- punkt 9 tredje stycket av anvisningarna till 53 § KL
- punkt 9 fjärde stycket av anvisningarna till 53 § KL
- punkt 9 femte stycket av anvisningarna till 53 § KL
- 53 § 1 mom. andra stycket KL och 7 § andra stycket SIL
- 53 § 1 mom. första stycket c och e KL, punkterna 7 och 8 av anvisningarna till 53 § KL samt 7 § första stycket g SIL
- 54 § första stycket d
- 54 § första stycket a och 7 § första stycket i SIL
- punkt 1 första stycket av anvisningarna till 54 § KL
- punkt 1 andra stycket av anvisningarna till 54 § KL
- punkt 1 tredje stycket av anvisningarna till 54 § KL
- punkt 1 fjärde stycket av anvisningarna till 54 § KL
- punkt 1 femte stycket av anvisningarna till 54 § KL
- punkt 1 sjätte stycket av anvisningarna till 54 § KL
- punkt 1 sjunde stycket av anvisningarna till 54 § KL
- punkt 1 åttonde stycket av anvisningarna till 54 § KL
- 54 § andra stycket KL samt punkt 5 första stycket och andra stycket första meningen av anvisningarna till samma bestämmelse

Föreslagen lydelse

- 7 § 8 mom. elfte stycket
 7 § 8 mom. tolfte stycket
 7 § 8 mom. trettonde stycket
 7 § 9 mom.
 7 § 10 mom.
 7 § 11 mom. första stycket
 7 § 11 mom. andra stycket
 7 § 12 mom.
 10 a § tredje stycket
 14 § 1 mom. andra stycket

KL

Nuvarande lydelse

- 20 § första stycket
 22 § andra stycket
 24 § 3 mom. första stycket
 24 § 3 mom. andra stycket
 24 § 3 mom. tredje stycket
 25 § 3 mom. första stycket
 28 § 1 mom. åttonde stycket sista meningen
 28 § 3 mom. första stycket
 28 § 3 mom. andra stycket
 28 § 4 mom.
 29 § 1 mom.
 29 § 2 mom.
 29 § 3 mom. första stycket
 29 § 3 mom. andra stycket
 29 § 3 mom. tredje stycket
 29 § 3 mom. fjärde stycket
 30 § 2 mom. första stycket
 30 § 2 mom. andra stycket
 30 § 3 mom.
 30 § 4 mom. första stycket
 30 § 4 mom. andra stycket
 30 § 5 mom. första meningen
 30 § 5 mom. andra meningen
 30 § 6 mom.
 35 § 1 mom. första stycket 4)
 35 § 1 mom. andra stycket
 35 § 3 mom. sjätte stycket
 41 c §
 43 § 2 mom.
 43 § 3 mom. första stycket

Nuvarande lydelse

- punkt 5 andra stycket andra meningen av anvisningarna till 54 § KL
 punkt 5 tredje stycket av anvisningarna till 54 § KL
 punkt 5 fjärde stycket av anvisningarna till 54 § KL
 7 § första stycket j SIL
 54 § första stycket g KL och 7 § första stycket k SIL
 7 § första stycket l SIL
 7 § första stycket b SIL
 54 § första stycket j KL och 7 § första stycket m SIL
 10 § 2 mom. SIL
 delar av 66 § KL

SIL m. fl.

Föreslagen lydelse

- 2 § 3 mom. första stycket SIL
 2 § 11 mom. andra stycket SIL
 2 § 7 mom. andra stycket SIL
 2 § 7 mom. femte stycket SIL

 2 § 7 mom. tredje stycket SIL

 2 § 4 mom. första stycket SIL
 2 § 4 mom. första stycket SIL
 2 § 4 mom. andra stycket SIL
 2 § 4 mom. första stycket SIL
 2 § 8 mom. SIL
 2 § 8 mom. sjätte stycket SIL
 2 § 8 mom. sjunde stycket SIL
 2 § 8 mom. åttonde stycket SIL
 2 § 8 mom. nionde stycket SIL
 2 § 6 mom. tredje stycket SIL
 2 § 6 mom. fjärde stycket SIL
 2 § 6 mom. elfte stycket SIL
 2 § 6 mom. första stycket SIL
 2 § 6 mom. andra stycket SIL
 2 § 6 mom. tjugooandra stycket SIL
 2 § 6 mom. tjugotredje stycket SIL

 2 § 1 mom. andra stycket SIL
 2 § 4 mom. tredje stycket SIL
 2 § 4 mom. nionde stycket SIL
 2 § 9 mom. SIL
 2 § 2 mom. SIL
 2 § 3 mom. SIL

Nuvarande lydelse

43 § 3 mom. andra stycket
 43 § 3 mom. tredje stycket

43 § 3 mom. fjärde stycket

45 § andra stycket
 46 § 1 mom. fjärde stycket
 46 § 1 mom. femte stycket första meningen
 46 § 5 mom. andra stycket
 47 § andra stycket
 48 § 1 mom.
 50 § 2 mom. sista stycket
 50 § 3 mom. sista stycket
 53 § 1 mom. första stycket b
 53 § 1 mom. första stycket c (delar av)
 53 § 1 mom. första stycket d
 53 § 1 mom. första stycket e
 53 § 1 mom. första stycket f
 53 § 1 mom. första stycket g
 53 § 1 mom. andra stycket
 54 § första stycket a
 54 § första stycket c
 54 § första stycket d
 54 § första stycket f
 54 § första stycket g
 54 § första stycket h
 54 § första stycket i
 54 § första stycket j
 54 § andra stycket
 57 § 1 mom.
 57 § 3 mom. andra stycket
 58 §
 59 § 1 mom.
 59 § 3 mom.
 64 § 2 mom.
 66 § fjärde stycket
 66 § femte stycket
 67 §
 Anvisningar
 till 18 §
 punkt 4
 till 20 §
 punkt 6 första stycket
 punkt 6 andra stycket
 punkt 6 tredje stycket
 till 22 §
 punkt 3 åttonde stycket andra meningen
 punkt 4 sjätte stycket andra meningen

Föreslagen lydelse

2 § 3 mom. åttonde stycket SIL
 punkt 10 första stycket av anvisningarna till 29 § KL
 punkt 10 andra stycket av anvisningarna till 29 § KL

2 § 3 mom. sjätte stycket SIL
 4 § andra stycket SIL

2 § 4 mom. tredje stycket SIL
 1 kap. 5 § FTL

vissa uteslutningar har gjorts

7 § 6 mom. (delar av)

7 § 4 mom. första stycket SIL
 7 § 6 mom. och 7 § 5 mom. SIL

7 § 5 mom. nionde stycket SIL
 7 § 8 mom. SIL
 7 § 11 mom. andra stycket SIL
 7 § 7 mom. SIL
 7 § 10 mom. SIL
 7 § 4 mom. första stycket SIL
 54 § första stycket f KL
 7 § 5 mom. SIL
 7 § 12 mom. SIL
 7 § 8 mom. SIL
 vissa uteslutningar har gjorts

delar av 58 § har upphävts
 vissa uteslutningar har gjorts
 vissa uteslutningar har gjorts
 3 § tredje stycket SIL
 14 § 1 mom. andra stycket SIL
 14 § 1 mom. tredje stycket SIL

2 § 5 mom. första stycket SIL
 2 § 5 mom. andra stycket SIL
 2 § 5 mom. tredje stycket SIL

2 § 4 mom. femte stycket SIL
 2 § 4 mom. femte stycket SIL

Nuvarande lydelse

till 24 §
punkt 3

punkt 10 (delar av)

till 25 §
punkt 2 a (delar av)

till 28 §
punkt 1 femte stycket

punkt 7

punkt 8

till 29 §

punkt 4 (delar av)

punkt 7 (delar av)

punkt 12 första stycket

punkt 12 andra stycket

punkt 12 tredje stycket

punkt 13 första stycket

punkt 13 andra stycket

punkt 13 tredje stycket

punkt 13 fjärde stycket

punkt 13 femte stycket

punkt 14

punkt 16 (delar av)

till 30 §

punkt 1 första stycket

punkt 1 andra stycket

punkt 1 tredje stycket

punkt 1 fjärde stycket

punkt 1 femte stycket

punkt 1 sjätte stycket

punkt 2 första stycket

punkt 2 andra stycket

punkt 2 tredje stycket

punkt 2 fjärde stycket

punkt 2 femte stycket

punkt 2 sjätte stycket

punkt 2 sjunde stycket

punkt 2 åttonde stycket

punkt 2 nionde stycket

punkt 2 tionde stycket

punkt 3

punkt 4

punkt 5

Föreslagen lydelse

punkt 2 femte stycket av anvisningarna till 38 § KL och 2 § 7 mom. första stycket SIL

2 § 7 mom. sjätte stycket SIL (delar av)

2 § 4 mom. femte stycket SIL (delar av)

2 § 4 mom. tionde stycket SIL

2 § 4 mom. fjärde stycket SIL

2 § 4 mom. femte stycket SIL

2 § 4 mom. femte stycket SIL

2 § 8 mom. tionde stycket SIL

2 § 8 mom. elfte stycket SIL

2 § 8 mom. tolfte stycket SIL

2 § 8 mom. första stycket SIL

2 § 8 mom. andra stycket SIL

2 § 8 mom. tredje stycket SIL

2 § 8 mom. fjärde stycket SIL

2 § 8 mom. femte stycket SIL

2 § 6 mom. tolfte stycket SIL (delar av)

2 § 4 mom. femte stycket SIL (delar av)

2 § 6 mom. femte stycket SIL

2 § 6 mom. sjätte stycket SIL

2 § 6 mom. sjunde stycket SIL

2 § 6 mom. åttonde stycket SIL

2 § 6 mom. nionde stycket SIL

2 § 6 mom. tionde stycket SIL

2 § 6 mom. tolfte stycket SIL

2 § 6 mom. trettonde stycket SIL

2 § 6 mom. fjortonde stycket SIL

2 § 6 mom. femtonde stycket SIL

2 § 6 mom. sextonde stycket SIL

2 § 6 mom. sjuttonde stycket SIL

2 § 6 mom. artonde stycket SIL

2 § 6 mom. nittonde stycket SIL

2 § 6 mom. tjugonde stycket SIL

2 § 6 mom. tjugoförsta stycket SIL

2 § 6 mom. tjugofjärde stycket SIL

2 § 6 mom. tjugotredje stycket SIL (delar av)

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

till 35 §	
punkt 5	2 § 4 mom. åttonde stycket SIL
till 36 §	
punkt 3 tredje stycket	_____
till 38 §	
punkt 7	2 § 10 mom. första stycket SIL
till 39 §	
punkt 4	2 § 10 mom. andra stycket SIL
till 41 §	
punkt 1 andra stycket (delar av)	2 § 7 mom. fjärde stycket SIL
till 41 a §	
punkt 1 (delar av)	2 § 7 mom. fjärde och sjätte styckena SIL (delar av)
	2 § 7 mom. sjätte stycket SIL (delar av)
punkt 2 (delar av)	
	2 § 7 mom. sjätte stycket SIL (delar av) och 2 § 11 mom. första stycket SIL
punkt 4 (delar av)	
till 41 c §	
första stycket	2 § 9 mom. andra stycket SIL
andra stycket	2 § 9 mom. tredje stycket SIL
tredje stycket	2 § 9 mom. fjärde stycket SIL
fjärde stycket	2 § 9 mom. femte stycket SIL
femte stycket	2 § 9 mom. sjätte stycket SIL
sjätte stycket	2 § 9 mom. sjunde stycket SIL
till 43 §	
punkt 2 första stycket	2 § 2 mom. andra stycket SIL
punkt 2 andra stycket	2 § 2 mom. första stycket SIL
punkt 2 tredje stycket	2 § 2 mom. tredje stycket SIL
punkt 2 fjärde stycket	2 § 2 mom. fjärde stycket SIL
punkt 3 första stycket	2 § 3 mom. första stycket SIL
punkt 3 andra stycket	2 § 3 mom. andra stycket SIL
punkt 3 tredje stycket	2 § 3 mom. tredje stycket SIL
punkt 3 fjärde stycket	2 § 3 mom. fjärde stycket SIL
punkt 3 femte stycket	_____
punkt 3 sjätte stycket	2 § 3 mom. femte stycket SIL
punkt 3 sjunde stycket	2 § 3 mom. sjunde stycket SIL
till 53 §	
punkt 5	_____
punkt 7	7 § 6 mom. andra stycket SIL
punkt 8 första stycket	7 § 6 mom. tredje stycket samt 7 § 4 mom. andra stycket (delar av) SIL
	7 § 6 mom. fjärde stycket SIL
punkt 8 andra stycket	7 § 6 mom. femte stycket och 7 § 4 mom. andra stycket (delar av) SIL
punkt 8 tredje stycket	
punkt 9 första stycket	7 § 5 mom. fjärde stycket SIL
punkt 9 andra stycket	7 § 5 mom. femte stycket SIL
punkt 9 tredje stycket	7 § 5 mom. sjätte stycket SIL
punkt 9 fjärde stycket	7 § 5 mom. sjunde stycket SIL
punkt 9 femte stycket	7 § 5 mom. åttonde stycket SIL
till 54 §	
punkt 1 första stycket	7 § 8 mom. andra stycket SIL

Nuvarande lydelse

punkt 1 andra stycket
 punkt 1 tredje stycket
 punkt 1 fjärde stycket
 punkt 1 femte stycket
 punkt 1 sjätte stycket
 punkt 1 sjunde stycket
 punkt 1 åttonde stycket
 punkt 4 första stycket
 punkt 4 andra stycket
 punkt 4 tredje stycket
 punkt 5 första stycket första
 meningen
 punkt 5 första stycket andra
 meningen och andra stycket första
 meningen
 punkt 5 andra stycket andra
 meningen
 punkt 5 tredje stycket
 punkt 5 fjärde stycket
 till 58 §
 punkterna 1–4

Föreslagen lydelse

7 § 8 mom. tredje stycket SIL
 7 § 8 mom. fjärde stycket SIL
 7 § 8 mom. femte stycket SIL
 7 § 8 mom. sjätte stycket SIL
 7 § 8 mom. sjunde stycket SIL
 7 § 8 mom. åttonde stycket SIL
 7 § 8 mom. nionde stycket SIL
 7 § 5 mom. första stycket SIL
 7 § 5 mom. andra stycket SIL
 7 § 5 mom. tredje stycket SIL
 7 § 8 mom. andra stycket första
 meningen SIL
 7 § 8 mom. tionde stycket SIL

 7 § 8 mom. elfte stycket SIL

 7 § 8 mom. tolfte stycket SIL
 7 § 8 mom. trettonde stycket SIL

LAGRÅDET

Utdrag
PROTOKOLL
vid sammanträde
1984-11-01

Närvarande: f. d. justitierådet Hult, regeringsrådet Björne, justitierådet Gregow.

Enligt protokoll vid regeringssammanträde den 11 oktober 1984 har regeringen på hemställan av statsrådet Feldt beslutat inhämta lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370),
2. lag om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt,
3. lag om ändring i lagen (1951: 763) om beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst,
4. lag om ändring i lagen (1960: 63) om förlustavdrag,
5. lag om ändring i lagen (1982: 336) om avdrag för utdelning på icke börsnoterade aktier,
6. lag om ändring i lagen (1969: 630) om viss skattefrihet för utdelning på aktie i Svensk interkontinental lufttrafik aktiebolag (SILA),
7. lag om ändring i lagen (1967: 94) om avdrag vid inkomsttaxeringen för viss aktieutdelning,
8. lag om ändring i lagen (1970: 599) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avgifter till Värdepapperscentralen VPC Aktiebolag,
9. lag om ändring i lagen (1973: 278) om avdrag vid inkomsttaxeringen för bidrag till Stiftelsen Bostadskooperationens garantifond, m. m.,
10. lag om ändring i lagen (1963: 173) om avdrag för avgifter till Stiftelsen Svenska Filminstitutet, m. m.,
11. lag om ändring i skogskontolagen (1954: 142),
12. lag om ändring i lagen (1979: 609) om allmän investeringsfond,
13. lag om ändring i lagen (1981: 296) om eldsvådefonder,
14. lag om ändring i lagen (1967: 752) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avsättning till fond för återanskaffning av fastighet,
15. lag om ändring i förordningen (1967: 96) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avsättning till särskild nyanskaffningsfond, m. m.,
16. lag om ändring i förordningen (1954: 40) om särskild investeringsfond för avyttrat fartyg m. m.,
17. lag om ändring i lagen (1983: 1086) om vinstdelningsskatt,
18. lag om ändring i förordningen (1933: 395) om ersättningsskatt,
19. lag om ändring i lagen (1984: 000) om statlig fastighetsskatt,
20. lag om ändring i lagen (1946: 324) om skogsvårdsavgift,
21. lag om ändring i lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt,

22. lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623),
23. lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979: 1152),
24. lag om ändring i uppbördslagen (1953: 272),
25. lag om ändring i lagen (1984: 361) om ändring i uppbördslagen (1953: 272),
26. lag om ändring i lagen (1968: 430) om mervärdeskatt.

Förslagen har inför lagrådet föredragits av kammarrättsassessorn Olle Stenman.

Förslagen föranleder följande yttrande av *lagrådet*:

I ärendet har till lagrådet inkommit en den 22 oktober 1984 dagtecknad skrivelse från Nobelstiftelsen.

Det remitterade förslaget innebär i första hand, i enlighet med ett av riksdagen tidigare under 1984 meddelat beslut, att den kommunala beskattningen av juridiska personer (frånsett inhemska dödsbon) skall upphöra. Juridiska personer skall i fortsättningen för inkomst erlägga endast statlig inkomstskatt. Lagtekniskt genomförs denna ändring på så sätt att bestämmelser i kommunalskattelagen (KL) som uteslutande rör juridiska personer upphävs, samtidigt som motsvarande bestämmelser tas upp i lagen om statlig inkomstskatt (SIL) i den mån inte sådana bestämmelser redan finns i SIL eller bestämmelserna annars undantagsvis ansetts kunna undvaras. Bestämmelser i KL som gäller samtliga juridiska personer och alltså även inhemska dödsbon har däremot – liksom regler som är gemensamma för fysiska och juridiska personer – lämnats oförändrade: de omfattas liksom f. n. av hänvisning i SIL. Vad nu sagts har dock inte skett helt konsekvent. I KL har sålunda lämnats oändrade vissa bestämmelser som uttryckligen eller i vart fall i sak uteslutande rör andra juridiska personer än inhemska dödsbon. Som exempel härpå kan nämnas vad som sägs i 27 § och punkt 2 tredje stycket av anvisningarna till 28 § om försäkringsrörelse, i punkt 2 andra stycket av anvisningarna till 27 § om kommuns upplåtelse av tomt-rätt och i punkt 2 andra stycket av anvisningarna till 28 § om aktiebolag och andra juridiska personer som driver rörelse. Anledningen till att dessa och andra liknande bestämmelser lämnats oförändrade är uppenbarligen att de annars skulle ryckas ur sitt sammanhang och orsaka svårigheter vid placeringen i SIL, där de bl. a. skulle påkalla en mera omständlig reglering.

Mot den sålunda använda lagtekniken kan riktas invändningar från rent principiella utgångspunkter. Den innebär emellertid att en sakligt sett omfattande ändring av beskattningsreglerna sker på ett förhållandevis enkelt sätt, samtidigt som ändringarna inte kan anses medföra oklarhet om vilka bestämmelser som skall gälla vid tillämpning av KL respektive av SIL. Av vad departementschefen anfört framgår dessutom att de föreslagna ändringarna i formellt hänseende får ses som ett provisorium i avvaktan på en senare mera genomgripande omreglering. Mot bakgrund härav anser lagrådet att den lagtekniska utformningen av förslaget får anses godtagbar.

De bestämmelser som nu föreslås bli införda i SIL innebär, frånsett ett par undantag, inte några sakliga nyheter; samma bestämmelser gäller även f. n. på grund av hänvisning i SIL till nuvarande bestämmelser i KL av motsvarande innebörd. Med hänsyn härtill och till den korta tid som, i följd av den föreslagna tidpunkten för ikraftträdande av lagändringarna, stått till buds för lagrådets granskning har lagrådet inriktat sin granskning av förslaget till ändring av SIL i första hand på att de bestämmelser som föreslås utgå ur KL verkligen fått sin motsvarighet i SIL, när inte skäl till undantag härifrån föreligger (jfr prop. 1978/79: 195 s. 49).

Av de paragrafer, moment och anvisningspunkter i KL som berörs av förslaget föreslås åtskilliga bli ändrade endast på så sätt att viss bestämmelse eller vissa bestämmelser som avser juridiska personer utgår ur lagtexten eller att en mindre jämkning sker av en bestämmelse, medan paragrafen, momentet eller anvisningspunkten i övrigt kvarstår utan ändring i såväl sakligt som formellt hänseende. Eftersom lydelsen av en paragraf, ett moment eller en anvisningspunkt som föreslås ändrad tas upp i sin helhet i förslaget, innebär detta att förslaget till ändring i KL innehåller en omfattande mängd lagtext som avses helt överensstämma med vad som nu stadgas. Motsvarande gäller de följdändringar som föreslås i ett stort antal lagar. Det torde inte ankomma på lagrådet att kontrollera att nämnda ej ändrade lagtext verkligen överensstämmer med nu gällande lag (se SOU 1978: 34, Bilaga 1, Lagrådets ställning och uppgifter, s. 281). Sådan kontroll har alltså inte skett vid lagrådets granskning av lagförslagen.

Som redan nämnts innebär förslaget att åtskilliga bestämmelser i KL utgår ur denna lag och att motsvarande bestämmelser i stället tas upp i SIL. Till en del av de bestämmelser som sålunda utgår ur KL finns knutna särskilda övergångsbestämmelser. Ändringarna i KL sker dels genom att åtskilliga paragrafer, moment och anvisningspunkter i sin helhet upphävs dels genom att åtskilliga andra paragrafer, moment och anvisningspunkter ändras bl. a. på så sätt att vissa bestämmelser däri utgår. Beträffande såväl KL som SIL föreslås att lagändringarna skall träda i kraft den 1 januari 1985 och tillämpas första gången vid 1986 års taxering, varjämte meddelas en undantagsregel för skattskyldiga som då taxeras för beskattningsår som har påbörjats före den 1 januari 1985. I övrigt föreslås inte några övergångsbestämmelser till ändringarna i KL, medan till förslaget om ändring i SIL har, utöver vad nyss sagts, tagits upp vissa övergångsbestämmelser avseende ett par särskilda punkter i förslaget. Vad nu sagts föranleder frågan huruvida inte de föreslagna lagändringarna påkallar ytterligare övergångsbestämmelser. Av betydelse härvid är särskilt i vad mån tidigare meddelade övergångsbestämmelser avseende paragrafer, moment eller anvisningspunkter i KL, som berörs av de nu föreslagna lagändringarna, förblir gällande även efter ikraftträdandet härav i den mån de alltjämt kan ha någon aktualitet. Lagrådet vill härom anföra följande.

Upphävandet av en lag anses medföra att även till lagen anknutna övergångsbestämmelser utan särskild föreskrift därom upphävs (jfr SOU 1974: 55 s. 86). På motsvarande sätt måste upphävandet av en paragraf (varmed likställs moment eller anvisningspunkt) anses innebära att även eventuella övergångsbestämmelser till paragrafen utan vidare upphävs. Om en paragraf ändras endast i viss del – t.ex. genom att en föreskrift utgår ur paragrafen – medan återstående del kvarstår oändrad, kan med samma principiella synsätt övergångsbestämmelser till paragrafen inte längre anses tillämpliga i vad de avser den del av paragrafen som sålunda inte mera är gällande; övergångsbestämmelser som hänför sig till den del av paragrafen som kvarstår oförändrad torde däremot behålla sin giltighet. Vad nu sagts om det fall att en paragraf ändras torde inte rubbas av det förhållandet att motsvarighet till den föreskrift som utgår ur paragrafen tas upp i annan lag, inte ens när – såsom i förevarande fall – föreskriften även före ändringen gäller enligt denna lag på grund av hänvisning till den nu ändrade paragrafen.

Det nu sagda leder till följande bedömning av frågan om behovet av övergångsbestämmelser till ändringarna i KL och SIL. Ändringarna i KL innebär som nämnts i första hand att ett antal bestämmelser utgår ur den lagen. Dessa ändringar påkallar inte andra övergångsbestämmelser än sådana som kan avse själva det förhållandet att juridiska personer inte längre skall erlägga kommunalskatt; sådana övergångsbestämmelser har också tagits upp i förslaget. Övriga ändringar i KL torde inte kräva övergångsbestämmelser. I fråga om ändringarna i SIL är utgångspunkten i enlighet med det tidigare sagda att de bestämmelser som överförs dit från KL kommer att sakna övergångsreglering i den mån inte särskilda övergångsbestämmelser meddelas nu. Frågan huruvida sådana behövs beror i första hand på huruvida tidigare meddelade övergångsbestämmelser till motsvarande regler i KL fortfarande kan anses ha någon aktualitet. Vid den genomgång av dessa övergångsbestämmelser som lagrådet låtit göra har kunnat konstateras att vissa sådana alltså kan vara av betydelse i tillämpningen; det är här i första hand inte fråga om egentliga övergångsbestämmelser, dvs. stadganden som har till uppgift att överbrygga övergången från äldre till ny lag, utan om bestämmelser av mera materiell innebörd, vilka av praktiska skäl tagits upp såsom övergångsbestämmelser. Lagrådet föreslår i det följande att ändringarna i SIL kompletteras med vissa sådana bestämmelser, varav en tas upp i själva lagtexten och de övriga bland övergångsbestämmelserna. Beträffande en del andra övergångsbestämmelser till föreskrifter i KL som nu föreslås bli överförda till SIL framstår det som mera tveksamt om de fortfarande kan få någon praktisk betydelse. Med hänsyn till det stora antal föreskrifter som berörs av lagändringen måste man i vart fall räkna med möjligheten att så kan vara fallet i fråga om vissa. På grund härav förordar lagrådet att det, utöver nyssnämnda särskilda övergångsbestämmelser, tas upp en mera generell

syftande övergångsregel, vilken tar sikte på sådana till SIL överflyttade föreskrifter beträffande vilka man inte kan bortse från att vad som sägs i övergångsbestämmelser till motsvarande föreskrifter i KL alltså kan ha aktualitet. En sådan regel kan visserligen bidra till att göra SIL svåröverskådlig, men detta får i förevarande fall anses godtagbart. Övergångsregeln kan förslagsvis erhålla följande lydelse: "I fråga om de nya bestämmelserna skall, i den mån dessa motsvarar föreskrifter i kommunalskattelagen (1928: 370) vilka upphävts genom lagen (1984: 000) om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370) och för vilka gällt övergångsbestämmelser som alltså skulle kunna ha betydelse, dessa övergångsbestämmelser tillämpas även i andra fall än som avses i punkterna 7 och 8."

Ett slopande av den kommunala beskattningen för juridiska personer aktualiserar det samband som finns mellan kommunal taxering enligt KL och kommunal besvärsmått enligt 7 kap. 1 § kommunallagen (1977: 179). Enligt nämnda lagrum får kommunala beslut överklagas av den som är medlem av kommunen. Medlem av kommunen är enligt 1 kap. 3 § kommunallagen bl. a. den som är taxerad till kommunalskatt där. Slopas den kommunala taxeringen för juridiska personer (utom dödsbon) förloras alltså dessa den besvärsmått de kan ha på grundval av kommunal taxering i kommunen.

Frågan har inte berörts i den promemoria som ligger till grund för lagrådsremissen (Ds Fi 1984: 9) och inte heller i remissen. Enligt lagrådets mening finns anledning att i lämpligt sammanhang överväga det här påpekade sambandet, förslagsvis i anslutning till behandlingen av kommunalbesvärskommitténs betänkande SOU 1982: 41.

Förslaget till lag om ändring i kommunalskattelagen

20 §

Då förslag om ändrad lydelse av paragrafen skall föreläggas riksdagen bör uppmärksammas att ändring i bestämmelsen avses ske enligt ett av lagrådet granskat lagförslag angående beredskapslagring av olja och kol.

Punkt 5 av anvisningarna till 38 §

Enligt 38 § 1 mom. KL utgör bl. a. utdelning på andelar i utländska bolag och aktiefonder skattepliktig intäkt av kapital. Motsvarande gäller utdelningar m. m. från andra här i riket icke hemmahörande juridiska personer genom en allmän föreskrift i 67 § KL om att reglerna för utländska bolag skall gälla även för andra utländska juridiska personer. En erinran härom finns i punkt 5 av anvisningarna till 38 § KL. I lagrådsremissen föreslås att 67 § KL och berörda erinran i nämnda anvisningspunkt upphävs. Detta leder till en inte avsedd skattefrihet för utdelningar från andra utländska juridiska personer än bolag och aktiefonder. Lagrådet föreslår därför att punkt 5 av anvisningarna till 38 § KL i det remitterade lagförslaget kom-

pletteras med en första mening av följande lydelse: "Vad som gäller om utdelning från utländskt bolag skall även tillämpas på utdelning från annan här i riket icke hemmahörande juridisk person."

Förslaget till lag om ändring i lagen om statlig inkomstskatt

2 § 4 mom.

Första stycket innefattar bl. a. regler för intäktsberäkning hos moderbolaget vid fusion. Har moderbolag som inte driver penningrörelse eller yrkesmässig handel med fastigheter övertagit lager, fordringar och liknande tillgångar i rörelse och har värdet därvid skrivits upp jämfört med de bokförda värdena hos dotterbolaget, skall enligt lagrummet skillnadsbeloppet intäktsföras hos moderbolaget.

Bestämmelsen motsvarar närmast 28 § 3 mom. och 29 § 1 mom. KL. I dessa lagrum nämns inte uttryckligen "lager" och "liknande tillgångar". De föreslagna tilläggen överensstämmer emellertid med fast praxis vid intäktsberäkning i samband med fusion och utgör sålunda endast ett förtydligande av gällande regler.

2 § 5 mom.

I punkt 6 av anvisningarna till 20 § KL föreskrivs begränsning i avdragsrätten för förlust eller underskott som har uppkommit före eller i samband med vissa företagsöverlåtelser. I samband med att bestämmelserna infördes (SFS 1979: 1146) föreskrevs i en övergångsbestämmelse att de endast gäller i fråga om överlåtelser som fullgjorts efter den 18 maj 1979. I det remitterade förslaget har bestämmelserna upphävts i KL och förts in som ett nytt 5 mom. i 2 § SIL. Begränsningen av avdragsrätten till företagsöverlåtelser efter nämnda dag bör emellertid behållas. Den hittills gällande övergångsbestämmelsen kan därför lämpligen föras in som ett nytt sista stycke i 2 § 5 mom. med följande lydelse: "Bestämmelserna i detta moment gäller endast i fråga om överlåtelser som fullgjorts efter den 18 maj 1979."

Övergångsbestämmelserna

I första stycket av övergångsbestämmelserna har, förutom föreskrift om ikraftträdande av lagändringen och om vid vilken taxering de nya bestämmelserna första gången skall tillämpas jämte ett undantag härifrån, tagits upp en föreskrift av innehåll att i fråga om 10 § 1 mom. andra stycket dock gäller vad som sägs i övergångsbestämmelserna till lagen (1984: 345) om ändring i SIL. Andra stycket i 10 § 1 mom. SIL innehåller föreskrifter om skalor för beräkning av grundbelopp och tilläggsbelopp, vilka utgör de former i vilka den statliga inkomstskatten utgår. Dessa skalor ändrades genom nämnda lag 1984: 345, vilken trädde i kraft den 1 juli 1984 och skall tillämpas första gången vid 1986 års taxering. Ändringen förenades dock

med en särskild övergångsbestämmelse av innebörd att, om skattskyldig eller i fråga om makar någon av dem skall taxeras för beskattningsår som har börjat före den 1 maj 1984, 10 § 1 mom. i sin lydelse närmast före den 1 januari 1984 skall tillämpas; en föreskrift om vad som avses med makar meddelades också.

Första stycket i 10 § 1 mom. föreslås nu bli ändrat på så sätt att vad där sägs om familjestiftelser får utgå. Däremot ändras inte andra stycket i det nu föreliggande förslaget. Mot bakgrund härav och med beaktande av vad lagrådet anfört inledningsvis kan den nu aktuella ändringen av 10 § 1 mom. inte inverka på giltigheten av nyssnämnda övergångsbestämmelse till lagändringen 1984: 345. Härav följer att någon övergångsbestämmelse i saken inte kan anses erforderlig i samband med nu föreslagna ändringar. Att en sådan övergångsbestämmelse likväl tagits upp i förslaget torde ha sin grund i att man, för att förebygga onödiga överklaganden i en fråga som aktualiseras i ett mycket stort antal fall, velat undanröja varje tvivel om bestämmelsens rätta innebörd i övergångshänseende. Att övergångsbestämmelserna till lagändringen 1984: 345 förblir gällande även efter ikraftträdandet av nu föreslagna ändringar kan emellertid som nämnts knappast vara föremål för någon tvekan. Härtill kommer att den nu föreslagna övergångsbestämmelsen i saken kan förorsaka oklarhet i fråga om andra äldre övergångsbestämmelser, beträffande vilka motsvarande föreskrift inte nu meddelas. Av nu anförda skäl förordar lagrådet att nämnda övergångsbestämmelse får utgå.

Enligt lagen om förlustavdrag är skattskyldig under vissa förutsättningar berättigad till avdrag för förlust, som är hänförlig till tidigare beskattningsår. Slopandet av den kommunala beskattningen av juridiska personer påkallar vissa övergångsbestämmelser med avseende på äldre förlustavdrag. Sådana föreskrifter har i remissen tagits upp bland övergångsbestämmelserna till föreslagna ändringar i lagen om förlustavdrag. Ändringarna i denna lag avser emellertid endast jämkning av vissa hänvisningar. De nu ifrågavarande övergångsreglerna har sin grund i de ändringar som sker i KL och SIL. Lagrådet förordar därför att övergångsreglerna tas upp bland övergångsbestämmelserna till ändringarna i SIL, förslagsvis som punkterna 5 och 6.

En livförsäkringsanstalt beskattas enligt 30 § 2 mom. KL för nettointäkten av anstaltens kapital- och fastighetsförvaltning. Från beskattning undantas enligt nämnda lagrum emellertid den del av nettointäkten som avser pensionsförsäkringar. Den uppdelning som i skattesammanhang görs i pensions- och kapitalförsäkringar är således av avgörande betydelse för livförsäkringsanstaltens beskattning. Bestämmelserna om grunderna för denna uppdelning finns i punkt 1 av anvisningarna till 31 § KL. Vid den omläggning av försäkringsbeskattningen som ägde rum år 1950 föreskrevs att vid beräkning av skattepliktig inkomst för försäkringsanstalt skall livförsäkring som meddelats före den 1 januari 1951 hänföras till kapitalför-

säkring, om den enligt äldre bestämmelser skolat hänföras till sådan försäkring (punkt 3 av övergångsbestämmelserna till lagen 1950: 308 om ändring i KL). I det remitterade förslaget har bestämmelserna i KL om beskattning av livförsäkringsanstalter – bl. a. 30 § 2 mom. – upphävts och tagits in i 2 § 6 mom. SIL. Enligt lagrådets mening bör det i övergångsbestämmelserna till lagen om ändring i SIL anges, att föreskriften i punkt 3 av övergångsbestämmelserna till lagen (1950: 308) om ändring i KL alltjämt skall gälla.

Understödsföreningar, som enligt sina stadgar får meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd på högst 1 000 kr. för medlem, anses enligt 30 § 4 mom. andra stycket KL som livförsäkringsanstalt i fråga om verksamhet som är hänförlig till livförsäkring. Även detta lagrum upphävs i det remitterade förslaget. Bestämmelsen tas i stället in i 2 § 6 mom. SIL.

Vid den nyss nämnda omläggningen av försäkringsbeskattningen år 1950 ändrades också beskattningen av understödsföreningar. I en övergångsbestämmelse – punkt 4 av övergångsbestämmelserna till lagen (1950: 308) om ändring i KL – upptogs emellertid särskilda regler beträffande understödsföreningar för försäkringar, som meddelats före 1951 års ingång. Reglerna innebär att avkastning som belöper på sådana försäkringar i princip skall undantas från beskattning. Övergångsbestämmelser av motsvarande innebörd bör upptas bland övergångsbestämmelserna till ändringarna i SIL.

Med hänsyn till vad nu anförts föreslår lagrådet en ny punkt – 7 – som har avseende på både punkt 3 och punkt 4 av övergångsbestämmelserna till lagen (1950: 308) om ändring i KL av följande lydelse:

”7. Vid beräkning enligt 2 § 6 mom. av inkomst av försäkringsrörelse som drivits av livförsäkringsanstalt tillämpas vad som anges i punkterna 3 och 4 av övergångsbestämmelserna till lagen (1950: 308) om ändring i kommunalskattelagen.”

Även bestämmelserna om beskattning av skadeförsäkringsrörelse i 30 § KL med anvisningar förs i det remitterade förslaget över till 2 § 6 mom. SIL. I andra stycket av övergångsbestämmelserna till lagen (1982: 1087) om ändring i KL ges föreskrifter om behandlingen av vissa reserver i skadeförsäkringsrörelse. Dessa bestämmelser bör enligt lagrådets mening tas in i en särskild punkt – 8 – av övergångsbestämmelserna till lagen om ändring i SIL av följande lydelse:

”8. Vid beräkning enligt 2 § 6 mom. av inkomst av försäkringsrörelse som drivits av skadeförsäkringsanstalt skall i fråga om sådan reserv som avses i 17 § lagen (1982: 728) om införande av försäkringsrörelselagen tillämpas vad som i punkt 2 av anvisningarna till 30 § kommunalskattelagen (1928: 370) i dess lydelse före den 1 januari 1983 föreskrevs om säkerhetsfond.”

Lagrådet har inledningsvis förordat att bland övergångsreglerna tas upp en mera generell bestämmelse som tar sikte på tidigare meddelade övergångsbestämmelser till föreskrifter i KL som nu överflyttas till SIL. Den bestämmelsen kan lämpligen tas upp som punkt 9 i övergångsbestämmelserna.

Förslaget till lag om ändring i lagen om förlustavdrag

Lagrådet har i det föregående förordat att de övergångsregler avseende äldre förlustavdrag som i remissen tagits upp såsom övergångsbestämmelser till ändringarna i lagen om förlustavdrag i stället tas upp bland övergångsbestämmelserna till ändringarna i SIL. Med hänsyn till sambandet med bestämmelserna i lagen om förlustavdrag synes emellertid lämpligt att såsom ett andra stycke i övergångsbestämmelserna till ändringarna i denna lag förs in en erinran om ifrågavarande övergångsregler, förslagsvis av följande lydelse: "Att särskilda bestämmelser i vissa fall gäller i fråga om avdrag för förlust hänförlig till beskattningsår, som påbörjats före den 1 januari 1985, framgår av andra stycket 5 och 6 av övergångsbestämmelserna till lagen (1984:000) om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt."

Förslaget till lag om ändring i lagen om vinstdelningsskatt

4 §

Andra stycket innehåller bestämmelser om beräkning av det s. k. inflationsavdraget för byggnader. Avdraget utgör enligt det remitterade förslaget skillnaden mellan reallt beräknade värdeminsknings- och utrangeringsavdrag och de avdrag för byggnader som företaget tillgodoräknats enligt punkterna 3 och 6 av anvisningarna till 22 §, punkterna 2 a, 2 b och 4 av anvisningarna till 25 § och punkt 7 av anvisningarna till 29 § KL. Ändringen – som inte har något samband med slopandet av den kommunala beskattningen av juridiska personer – innebär att punkten 2 b lagts till de lagrum som anger vilka slags tillgodoräknade avdrag man skall beakta vid beräkning av inflationsavdraget. Punkten avser sådan byggnadsutrustning för vilken avdrag för årlig värdeminskning medges enligt särskild avskrivningsplan efter högre procenttal än för byggnaden i övrigt.

Den omständigheten att punkten 2 b inte uttryckligen anges i andra stycket enligt dess nuvarande lydelse kan föranleda tvekan om hur avdrag enligt denna punkt skall behandlas vid beräkning av inflationsavdraget. Det skulle möjligen kunna hävdas, att egendom som avses i punkt 2 b av anvisningarna till 25 § KL skulle beaktas vid beräkning av reala värdeminskningsavdrag men inte då skillnadsbeloppet mellan reallt beräknade och vid taxeringen tillgodoräknade avdrag skulle fastställas. En sådan innebörd av bestämmelsen har emellertid uppenbarligen inte varit åsyftad.

Med hänsyn härtill och då den nu föreslagna ändringen i förevarande paragraf inte kan anses gå i en för de skattskyldiga företagen oförmånlig riktning, föreligger inte hinder att såsom föreslagits i remissen sätta bestämmelsen i kraft redan vid 1985 års taxering.

Förslaget till lag om ändring i lagen om statlig förmögenhetsskatt

6 § 1 mom.

Enligt 6 § 1 mom. första stycket b lagen om statlig förmögenhetsskatt är ideella föreningar och andra stiftelser än familjestiftelser skyldiga att erlagga förmögenhetsskatt endast om och i den mån de är skattskyldiga till statlig inkomstskatt. Ideella föreningar och stiftelser som avses i 53 § 1 mom. första stycket e KL är f. n. skattskyldiga till kommunal inkomstskatt för inkomst av fastighet och rörelse men till statlig inkomstskatt endast för inkomst av rörelse. Stiftelser som omnämns i 53 § 1 mom. första stycket d är skattskyldiga enbart till kommunal inkomstskatt för inkomst av fastighet. Dessa är alltså f. n. över huvud taget inte skyldiga att betala statlig inkomstskatt.

I det remitterade förslaget föreslås att den kommunala beskattningen av ifrågavarande juridiska personers inkomster flyttas över till den statliga inkomstbeskattningen (6 § jämförd med 7 § 4–6 mom. SIL). Eftersom ingen ändring föreslås i 6 § 1 mom. första stycket b lagen om statlig förmögenhetsskatt medför överflyttningen att ideella föreningar och stiftelser i framtiden skulle bli skyldiga att betala förmögenhetsskatt på sitt fastighetsinnehav. Detta torde inte vara en avsedd effekt av förslaget. Lagrådet föreslår därför beträffande 6 § 1 mom. lagen om statlig förmögenhetsskatt dels att i första stycket b omedelbart framför kolontecknet skjuts in orden "och om ej annat följer av femte stycket" dels att sist i paragrafen förs in ett nytt femte stycke av följande lydelse: "Skattskyldiga som avses i 7 § 4–6 mom. lagen om statlig inkomstskatt är frikallade från skattskyldighet för förmögenhet. För förmögenhet nedlagd i rörelse föreligger skattefrihet dock endast om den skattskyldige är frikallad från skattskyldighet för inkomst av rörelsen."

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

FINANSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1984-11-01

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden I. Carlsson, Feldt, Sigurdsen, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Bodström, Göransson, Dahl, R. Carlsson, Hellström, Thunborg, Wickbom

Föredragande: statsrådet Feldt

Proposition om slopad kommunal taxering av juridiska personer

1 Anmälan av lagrådsyttrande

Föredraganden anmäler lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
2. lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
3. lag om ändring i lagen (1951:763) om beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst,
4. lag om ändring i lagen (1960:63) om förlustavdrag,
5. lag om ändring i lagen (1982:336) om avdrag för utdelning på icke börsnoterade aktier,
6. lag om ändring i lagen (1969:630) om viss skattefrihet för utdelning på aktie i Svensk interkontinental lufttrafik aktiebolag (SILA),
7. lag om ändring i lagen (1967:94) om avdrag vid inkomsttaxeringen för viss aktieutdelning,
8. lag om ändring i lagen (1970:599) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avgifter till Värdepapperscentralen VPC Aktiebolag,
9. lag om ändring i lagen (1973:278) om avdrag vid inkomsttaxeringen för bidrag till Stiftelsen Bostadskooperationens garantifond, m. m.,
10. lag om ändring i lagen (1963:173) om avdrag för avgifter till stiftelsen Svenska Filminstitutet, m. m.,
11. lag om ändring i skogskontolagen (1954:142),
12. lag om ändring i lagen (1979:609) om allmän investeringsfond,
13. lag om ändring i lagen (1981:296) om eldsvådefonder,
14. lag om ändring i lagen (1967:752) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avsättning till fond för återanskaffning av fastighet,
15. lag om ändring i förordningen (1967:96) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avsättning till särskild nyanskaffningsfond, m. m.,

16. lag om ändring i förordningen (1954:40) om särskild investeringsfond för avyttrat fartyg m. m.,

17. lag om ändring i lagen (1983:1086) om vinstdelningsskatt,

18. lag om ändring i förordningen (1933:395) om ersättningsskatt,

19. lag om ändring i lagen (1984:000) om statlig fastighetsskatt,

20. lag om ändring i lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift,

21. lag om ändring i lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt,

22. lag om ändring i taxeringslagen (1956:623),

23. lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979:1152),

24. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),

25. lag om ändring i lagen (1984:361) om ändring i uppbördslagen (1953:272),

26. lag om ändring i lagen (1968:430) om mervärdesskatt.

Föredraganden redogör för lagrådets yttrande och anför.

De lagförslag som remitterats till lagrådet omfattar en stor mängd lagtext som flyttats från KL till SIL. Lagrådet, som funnit den valda tekniska lösningen godtagbar, har begränsat sin granskning av den överflyttade lagtexten till de delar som innehåller sakliga eller formella ändringar. Som lagrådet har påpekat innebär slopandet av den kommunala taxeringen för juridiska personer att dessa förlorar den besvärsmätt som de kan ha på grundval av kommunal taxering i kommunen. Detta är en inte avsedd effekt av reformen. Hur frågan skall lösas bör lämpligen övervägas i samband med en kommande revidering av kommunallagen (1977: 179). Jag har i denna fråga samrått med chefen för civildepartementet.

Lagrådet har i några avseenden föreslagit kompletterande bestämmelser. Så har skett i KL beträffande skatteplikten för utdelningar från utländska juridiska personer och i lagen om statlig förmögenhetsskatt rörande skattskyldighetens omfattning för vissa stiftelser och ideella föreningar. Jag kan ansluta mig till vad lagrådet anför och föreslagit i dessa delar. Jag delar även lagrådets uppfattning beträffande behovet av en generellt verkande övergångsregel i fråga om äldre övergångsbestämmelser till ändringar i KL som med oförändrat sakligt innehåll föreslås överflyttade till SIL. Bestämmelsen bör få den utformning lagrådet föreslagit. Detsamma gäller de särskilda övergångsregler lagrådet förordat beträffande dels begränsningar i avdragsrätt för förluster vid vissa företagsöverlåtelser och dels beskattning av försäkringsrörelser. Vidare delar jag lagrådets uppfattning att övergångsreglerna rörande förlustavdragen systematiskt hör hemma i SIL och därför bör flyttas dit. I lagförslagen har också gjorts vissa redaktionella ändringar.

2 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att anta de av lagrådet granskade lagförslagen med vidtagna ändringar.

3 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.

Innehåll

Proposition	1
Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Lagförslag	2
1. Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370)	2
2. Lag om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt	62
3. Lag om ändring i lagen (1951: 763) om beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst	102
4. Lag om ändring i lagen (1960: 63) om förlustavdrag	104
5. Lag om ändring i lagen (1982: 336) om avdrag för utdelning på icke börsnoterade aktier	106
6. Lag om ändring i lagen (1969: 630) om viss skattefrihet för utdelning på aktie i Svensk interkontinental lufttrafik aktiebolag (SILA)	108
7. Lag om ändring i lagen (1967: 94) om avdrag vid inkomsttaxeringen för viss aktieutdelning	109
8. Lag om ändring i lagen (1970: 599) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avgifter till Värdepapperscentralen VPC Aktiebolag	111
9. Lag om ändring i lagen (1973: 278) om avdrag vid inkomsttaxeringen för bidrag till Stiftelsen Bostadskooperationens garantifond m. m.	112
10. Lag om ändring i lagen (1963: 173) om avdrag för avgifter till stiftelsen Svenska Filminstitutet, m. m.	113
11. Lag om ändring i skogskontolagen (1954: 142)	114
12. Lag om ändring i lagen (1979: 609) om allmän investeringsfond	116
13. Lag om ändring i lagen (1981: 296) om eldsvådefonder	118
14. Lag om ändring i lagen (1967: 752) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avsättning till fond för återanskaffning av fastighet	120
15. Lag om ändring i förordningen (1967: 96) om avdrag vid inkomsttaxeringen för avsättning till särskild nyanskaffningsfond, m. m.	121
16. Lag om ändring i förordningen (1954: 40) om särskild investeringsfond för avyttrat fartyg m. m.	122
17. Lag om ändring i lagen (1983: 1086) om vinstdelningsskatt	123
18. Lag om ändring i förordningen (1933: 395) om ersättningsskatt	125
19. Lag om ändring i lagen (1984: 000) om statlig fastighetsskatt	126
20. Lag om ändring i lagen (1946: 324) om skogsvårdsavgift	129
21. Lag om ändring i lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt	130
22. Lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623)	133
23. Lag om ändring i fastighetstaxeringslagen (1979: 1152)	143
24. Lag om ändring i uppbördslagen (1953: 272)	145
25. Lag om ändring i lagen (1984: 361) om ändring i uppbördslagen (1953: 272)	146
26. Lag om ändring i lagen (1968: 430) om mervärdeskatt	147
Utdrag av protokoll vid regeringssammanträde den 11 oktober 1984	149
1 Inledning	149
2 Allmän motivering	149
2.1 Allmänna utgångspunkter	149
2.2 Kretsen av skattskyldiga	151
2.3 Skatteunderlaget. Garantibeskattningen av fastigheter	152
2.4 Skogsvårdsavgift och fastighetsskatt	154

2.5 Skattesatserna	155
2.6 Organisationsfrågor	158
2.6.1 Beskattningsorten och det kommunala inflytandet	158
2.6.2 Mellankommunala skatterätten och allmänna ombudet ..	160
2.7 Övergångsbestämmelser	161
2.7.1 De materiella reglerna	161
2.7.2 Avdrag för kommunalskatt och tidigare förluster	163
2.7.3 Uppbörds- och taxeringsfrågor	165
3 Upprättade lagförslag	166
4 Specialmotivering	167
4.1 Allmänt om den lagtekniska lösningen	167
4.2 Kommunalskattelagen	168
4.3 Lagen om statlig inkomstskatt	176
4.4 Taxeringslagen	180
4.5 Övriga författningar	182
5 Hemställan	182
6 Beslut	183
Bilaga 1 Remissammanställning	184
Bilaga 2 De remitterade förslagen	237
Bilaga 3 Sammanställning av korresponderande lagrum	241
Utdrag av lagrådets protokoll den 1 november 1984	250
Utdrag av protokoll vid regeringssammanträde den 1 november 1984 ..	260